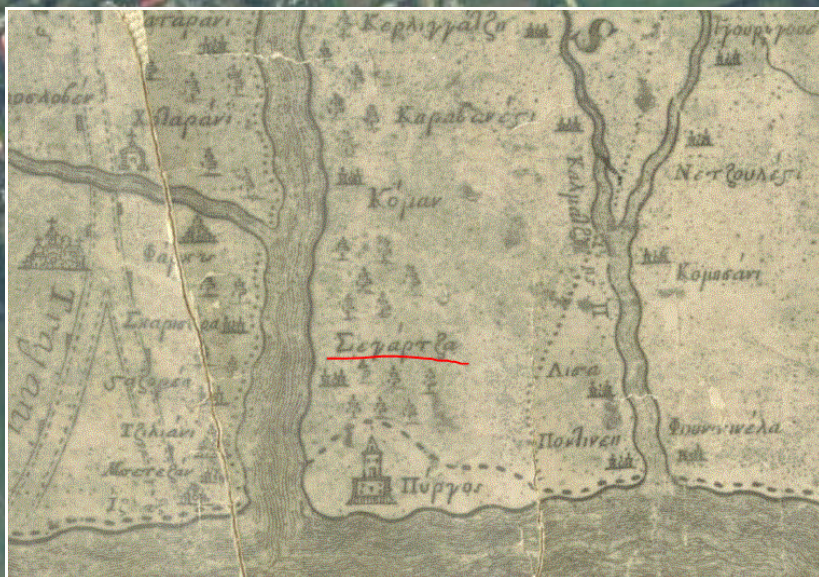

Segarcea „de Teleorman”

*Contribuții monografice privind
așezările Segarcea Vale,
Segarcea Deal și Olteanca*

Autor principal: Gheorghe Sarău

Co-autori (în ordinea contribuțiilor): Mihai Micu, Iuliana Ristea, Gigi Țeican, Sabin Chiriac, Iancu Băță, Valeriu Ion Găgiulescu, Florea Manolea, Ancuța Slăveanu, Tudor Matreșu, Costel Paraschiv, Viorel Ciucu, Dumitru Negru, Cristiana Gurzun, Eliza Chițu

Gheorghe Sarău

Segarcea „de Teleorman”.
Contribuții monografice privind așezările
Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca

Gheorghe Sarău
(autor, coordonator)

Segarcea „de Teleorman”.
*Contribuții monografice privind
așezările Segarcea Vale,
Segarcea Deal și Olteanca*

Co-autori (în ordinea contribuțiilor): Mihai Micu, Iuliana Ristea, Gigi Țeican, Sabin Chiriac, Iancu Băță, Valeriu Ion Găgiulescu, Florea Manolea, Ancuța Slăveanu, Tudor Matreșu, Costel Paraschiv, Viorel Ciucu, Dumitru Negru, Cristiana Gurzun, Eliza Chițu
Prefața: Ion Segărceanu

Editura Vatra Veche

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Segarcea „de Teleorman” - Contribuții monografice
privind așezările

Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca / Gheorghe Sarău (coord.),

Mihai Micu, Iuliana Ristea, ... ; pref.: Ion Segărceanu. -

Târgu Mureș :

Vatra veche, 2019

ISBN 978-606-9014-34-9

I. Sarău, Gheorghe

II. Micu, Mihai

III. Ristea, Iuliana

IV. Segărceanu, Ion (pref.)

908

Coperta de Nicolae Băciuț

Coperta I: hartă a stolnicului Constantin Cantacuzino, de la Padova, 1700 (prima hartă românească, în greacă, în care apare și Segarcea)

Editura VATRA VECHE

Târgu-Mureș, str. Ilie Munteanu nr. 29

Apărut 2019

Copyright© Gheorghe Sarău 2019

Toate drepturile rezervate

Tehnoredactare Sergiu Paul Băciuț, Lector: Nicolae Băciuț

Format 16/61x86, coli tipo 26

Tiparul executat la INTERMEDIA GROUP Târgu-Mureș,

Str. Iuliu Maniu Nr. 14,

România

Cuprins

I. Prefață de Ion Segărceanu.....	7
II. Notă asupra ediției.....	10
III. Cercetări referitoare la geografia, istoria, cultura, știința și viața socială din așezările segărcene teleormănene	
A. Articole.....	13
Mihai Micu, <i>Segarcea – atestări documentare și cartografice.....</i>	<i>14</i>
Gigi Țican, <i>La “Ceșmele”- Segarcea Deal, o așezare de când lumea.....</i>	<i>26</i>
Sabin Chiriac, <i>Vegetația și fauna în arealul geografic segărcean extins.....</i>	<i>33</i>
Gheorghe Sarău, <i>Câteva observații privind graiul românesc vorbit la „Segarcea de Teleorman” și Glosar cu elemente lexicale din idiomul românesc din localitate.....</i>	<i>40</i>
Gheorghe Sarău, <i>O evaluare a galeriei exponenților cu obârșia în cele trei sate segărcene.....</i>	<i>69</i>
Viorel Ciucu, <i>Repere din istoricul Bisericii “Sf. Dumitru”, Izvorătorul de Mir” din Olteanca.....</i>	<i>78</i>
Costel Paraschiv, <i>Începutul Bisericii Creștine Baptiste la Segarcea Vale.....</i>	<i>81</i>
B. Prezentări ale unor personalități de seamă din tustrele sate segărcene.....	85
Gheorghe Sarău, <i>Fizi – morarul german “de dintre sate” (Segarcea Vale și Lița).....</i>	<i>86</i>
Gheorghe Sarău, <i>Melinte (Meletie) Popescu – morarul localității Segarcea Vale și unchiul lui Dimitrie Stelaru. Copiii lui Melinte Popescu și familiile lor.....</i>	<i>111</i>
Valeriu Ion Găgiulescu, <i>Segărceanul Radu Bucă (Bucu) - Om și Magistrat UNIC.....</i>	<i>127</i>
Ion Segărceanu, <i>Radu Bucă - Mirajul unei prietenii.....</i>	<i>137</i>
Gheorghe Sarău, <i>Bibliografia cărților publicate de poetul Ion Segărceanu în România și în Canada.....</i>	<i>135</i>

Gheorghe Sarău, <i>Pantelimon (Madele) Nedelescu - doctor de București fără de arginți pentru consătenii săi segărceni</i>	139
Gheorghe Sarău, <i>Stelică Dumitrașcu – De la electromecanic AMA – la director al Combinatului Chimic</i>	150
Gheorghe Sarău, <i>Colonelul Iulică Stelian Ignat și Transfăgărășanul</i>	155
Gheorghe Sarău, <i>Economista Gica Popescu și familiile sale de medici</i>	159

IV. Lada cu amintiri

Iancu Bătă, <i>Paștele copilăriei mele</i>	161
Cristiana Gurzun (Chiriac), <i>Fița lui Pascu al lu' Nae al lu' Chiriac – femeie de serviciu la dispensar și paramedic fără știință de carte</i>	173
Eliza Chițu (Nedelcu), <i>Cum a fost în adolescență și tinerețe, apoi - de la taxatoare la macaragiță la mare înălțime</i>	176
Dumitru Negru, <i>Marin Gh. Negru - Țăranul – “chiabur”, iubitor de frumos, de poezie și artă</i>	179
Tudor Matreșu, <i>Tivicul la Lița și în zona segărcEANă</i>	181

V. Să ne cunoaștem mai bine între noi!

Ancuța Slăveanu, Iuliana Ristea, Manolea Florea și Gheorghe Sarău, <i>Evidența născuților, a căsătoriilor și a decedaților din satele segărcENE din perioada 2016-2018</i>	182
--	-----

VI. Cronograf. Gheorghe Sarău, Mihai Micu, Iuliana Ristea, Gigi Țican, Iancu Bătă, Tudor Matreșu, Virgil Andronescu, <i>Noi repere privind așezările segărcENE teleormăNENE Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca. Completări la vol. I - ed. 2016</i>	189
--	-----

VII. Suport ilustrativ general..... 279

Gheorghe Sarău, Glosar cu elemente lexicale din idiomul românesc din localitate (Segarcea Vale, jud. Teleorman)	309
--	-----

I.Prefață

Mai tânărul meu *consătean* și prieten *Gheorghe Sarău*, un apreciat cadru didactic în învățământul universitar bucureștean și un remarcabil om de litere, a tipărit la finele anului 2016 un excepțional volum monografic al comunei noastre originare, Segarcea Vale, din legendarul spațiu teleormănean, configurată astăzi prin asocierea firească și inspirată a satelor-surori Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca. În cuprinsul celor dense 408 pagini, inimosul autor întreprinde o cercetare demnă de toată lauda, preluând și ducând mai departe, până la o conturare globală relevantă, a ceea ce eu inițiasem în cartea mea "Oameni, stele, flori" din 1986, în care, pe lângă monografia satului meu natal, am inclus și ampla secțiune privind biografia și fascinanta creație a poetului *Dimitrie Stelaru*, cel născut în satul respectiv sub numele inițial de *Dumitru Petrescu*.

Mărturisesc că întregul spațiu segărcean mi-a fost încă din perioada copilăriei extrem de drag și de familiar. Întâmplarea a făcut ca, după absolvirea Liceului din Turnu Măgurele, să activez ca profesor suplinitor de Română la Școala din Segarcea Deal. La puțin timp, la o propunere a amicului mai vârstnic *Mitică Găină* din Dealu, care funcționa la Olteanca, am realizat un schimb în avantajul amândurora. Ca atare, eu am preluat catedra de Istorie din satul vecin, cunoscut bine mie și prin dese vizite pe care le făceam la cele două surori ale tatălui meu, căsătorite chiar în localitatea respectivă. Ca să nu mai pomenesc faptul că mama mea Florica, decedată pretimpuriu, era originară din Olteanca...Cu același *Dumitru/Mitică Găină*, fost campion la aruncarea sulitei pe vremea Liceului, am păstrat o îndelungată relație de prietenie. Astfel, ca preot stabilit mai târziu în Australia, acesta m-a vizitat într-o vară la Consiliul Culturii din București, solicitându-mi câteva

poezii personale, pe care, spre încântarea mea, le-a reprodus în frumoasa sa revistă „Altarul străbun” din Melbourne...

Minuțioasele cercetări ale monografiei respective și recurgera la numeroasele izvoare și referințe documentare contribuie din plin la conturarea generală a istoricului și profilului actual al comunei noastre Segarcea Vale, incluzând cele trei sate componente, îngemănate prin originea și destinul lor comun, în acest vestit tărâm al fabuloasei „Păduri Nebune” (Deliorman)...

Între sursele și mărturiile cele mai autorizate și mai elocvente, autorul a valorificat în mod salutar și amplul manuscris al apreciatului preot local *Andrei Mustăciosu*, cu care și eu personal am discutat adesea, fără să fi aflat însă până acum de existența acestui prețios „izvod” al ivirii și istoriei celor trei sate surori. (În paranteză fie spus, meticolosul „cronicar” a fost și preotul care m-a botezat la ivirea-mi pe lume, precum și dascălul meu de religie în perioada școlii primare...).

Un capitol aparte al cărții respective îl reprezintă cel intitulat „Exponenți segărceni cu contribuții științifice, culturale, sportive etc”, oferind o imagine amplă a unor personalități locale și a diversilor reprezentanți de marcă în diferite domenii pe harta generală a țării și dincolo, hăt, de aceasta. E o lungă și relevantă listă de nume rezonante, reprezentând exponenți sui-generis ai marii comunități din mijlocul căreia s-au ridicat și s-au afirmat prin înzestrarea, perseverența și osârdia lor pilduitoare...

Cu satisfacția unei lecturi antrenante și edificatoare, îi mulțumesc mai tânărului meu amic pentru momentele de reală și plăcută rememorare oferită de minuțiosul și merituosul său volum. Nu văd ce se putea valorifica mai mult și mai eficient decât înseși izvoarele istoriei, grăitoare și elocvente prin ele însele, alături de diversele mărturii de ieri și de azi ale oamenilor trăitori pe acele meleaguri. Este o muncă

anevoioasă, dar cu atât mai prețioasă când adevărurile ies rând pe rând la lumină, conturând îndelungata istorie și chipul de azi al meleagurilor natale, cu frumusețile și localnicii lor harnici și ambițioși, cu sufletul larg deschis către „tot ce mișcă-n țara asta” și-n toate orizonturile lumii. Cineva trebuia să cerceteze toate aceste adevăruri, să le dezvăluie tâlcurile, să le valorifice în beneficiul semenilor săi. Și acesta a fost inspiratul și harnicul meu confrate *Gheorghe Sarău*, care – iată – revine, după trei ani, cu acest al doilea volum monografic dedicat satelor noastre segărcene. Da: faptele dovedesc că, parafrazându-l pe înțeleptul cronicar de odinioară, nasc și la Segarcea noastră Oameni! *Și încă ce Oameni! Quod erat demonstrandum...*

Ion Segărceanu

Toronto, iulie 2019

II. Notă asupra ediției

Arătăm în prefața la volumul apărut în decembrie 2016 (v. Gheorghe Sarău, *Segarcea de „Teleorman”*. *Monografia așezărilor Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca*, Târgu-Mureș: Editura Nico, p. 7) că este bine ca - înainte de a derula „filmul” socio-istorico-cultural” al localității “Segarcea de Teleorman” - să vedem cum se prezintă “fișa localității”, la momentul respectiv. Apoi, „am deșirat” ghemul cu informații, ca repere cronologice, din viața celor trei entități teritoriale segărcene, “cronograful” constituind nucleul de bază al volumului.

De data aceasta, în *Segarcea „de Teleorman”*. *Monografia așezărilor Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca - vol. II. Contribuții monografice*, partea privitoare la *Cronograf* este așezată spre final, căci am considerat ca, în viitor, el să ocupe un plan secund, menit să recupereze repere importante care nu au fost consemnate anterior, așadar, în volumele precedente. De aceea, iată că volumul II conține, după o scurtă “punere în temă”, un prim capitolul consistent (v. cap. **III. Cercetări referitoare la geografia, istoria, cultura, știința și viața socială din așezările segărcene teleormănene**), care subsumează secțiunile **A. Articole** și **B. Prezentări ale unor personalități de seamă din tustrele sate segărcene**, urmate de o altă componentă, nouă, de “recuperare” a memoriei colective, denumită, **Lada cu amintiri** (v. cap. **IV**).

Astfel, cap. **III** și cap. **IV** - rezervate contribuțiilor unor cercetători segărceni sau ale descendenților acestora, dar și ale altor persoane din afara arealului geografic segărcen preocupate de subiect - reunesc studii, articole, informații, amintiri, notițe originale și, de asemenea, completează galeria exponenților autohtoni din cele trei sate, care au activat ori activează pe tărâm educațional, cultural, religios, științific, sportiv etc., dar și galeria celor care, deși nu provin direct din

spațiul geografic segărcean, sunt, într-un fel sau altul, legați de acesta.

Totodată, secțiunea demografică privind nou-născuții, căsătoriții și decedații, pentru perioada 2016-2018 (v. cap. V) – inedită și ea – are darul de a ne face pe noi, locuitorii celor trei așezări, dar și pe descendenții plecați în mod fizic din spațiul segărcean, însă prezenți cu sufletul și vorba “acasă“, să fim mai atenți cu rudele, cu prietenii, cu vecinii și plăcuți lor printr-un gest simplu de a le formula urări prilejuite de zilele serbate de ei. Vom ști mai bine cine a venit pe lume și - de ce nu? - să-i ținem minte ziua de naștere, ca să-i prezentăm urări anuale, la fel - să-i serbăm pe cei căsătoriți, iar pe cei mutați din această lume să-i pomenim, măcar anual - în ziua trecerii lor *Dincolo* și în zilele de pomenire a morților. Nu mai spunem că infidela noastră memorie va fi în acest mod protejată și ajutată, astfel încât copiii și nepoții – la școală – să poată să învețe, pornind exact de aici, cum să-și creioneze un arbore al familiei, fără a mai umbla mai târziu prin arhive. Mai cu seamă, dacă s-au pierdut, s-au deteriorat ori s-au distrus actele de stare civilă deținute de familie ori de instituții.

Cronograful cu noi repere privind așezările segărcene teleormănene (Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca), ce constituie cap. VI - prin informațiile și datele conținute - ne întregeste imaginea cu privire la trecutul și prezentul ținuturilor noastre, din diferite perspective (istorică, geografică, religioasă, educațională, culturală, științifică, sportivă, economică etc.).

Un suport ilustrativ general (v. cap. VII) încheie al doilea volum monografic dedicat localității “*Segarcea de Teleorman*”.

Coordonator și autor principal,
Gheorghe Sarău

București, 14 octombrie 2019,
de „Sf. Parascheva”

III. Cercetări referitoare la geografia, istoria, cultura, știința și viața socială din așezările segărcene teleormănene

A. Articole

Mihai Micu, *Segarcea-atestări documentare și cartografice*

Gigi Țeican, *La “Ceșmele”- Segarcea Deal, o așezare de când lumea*

Sabin Chiriac, *Vegetația și fauna în arealul geografic segărcean extins*

Gheorghe Sarău, *Câteva observații privind graiul românesc vorbit la „Segarcea de Teleorman” și Glosar cu elemente lexicale din idiomul românesc din localitate*

Gheorghe Sarău, *O evaluare a galeriei exponenților cu obârșia în cele trei sate segărcene*

Viorel Ciucu, *Repere din istoricul Bisericii “Sf. Dumitru”, Izvorătorul de Mir” din Olteanca*

Costel Paraschiv, *Începutul Bisericii Creștine Baptiste la Segarcea Vale*

Mihai Micu,

Segarcea – atestări documentare și cartografice

Articolul de față își propune să reia abordarea atestărilor documentare și cartografice ale localității *Segarcea de Teleorman*. Știm deja că domnul Gheorghe Sarău a adunat o mulțime de documente în volumul I al Monografiei (Sarău, 2016). S-a făcut atunci o analiză temeinică a primelor presupuse atestări documentare și s-au demontat cu argumente foarte solide câteva mituri ale unor atestări timpurii. De unde atunci nevoia de a relua această temă? Pe de o parte, am descoperit o serie de noi documente și hărți care trebuie trecute în revistă. Pe de altă parte, am găsit, folosind, în principal, surse disponibile online, o serie de alte informații valoroase, care ajută la o mai bună înțelegere a documentelor și a relației dintre *Segarcea de Teleorman*, *Segarcea de Dolj* și recent descoperita *Segarcea de Dranovățu-Olt*.

Pentru început, trebuie să precizăm că prima atestare documentară a toponimului “Segarcea” vine din anul 1415, când un anume “*jupân Dragomir de la Segarcea*” este martor la Curtea de Arges la semnarea unui document prin care se moștenesc câteva sate din Oltenia. Astfel, pare cel mai plauzibil ca jupânul Dragomir să fi fost din *Segarcea de Dolj*. Doar din acest document nu se poate trage direct concluzia că satul și mănăstirea Segarcea existau și ele la acea dată, cel mai probabil sintagma “de la Segarcea” făcând referire la moșia Segarcea (cea de Dolj). Sigur, existența unei moșii poate fi un indiciu clar că exista și un sat. Mai trebuie spus și că rangul de “jupân” al lui Dragomir înseamnă că acesta trebuie să fi avut o reședință (încă neidentificată) destul de importantă, asemănătoare curților boierești medievale, adică o casă trainică din piatră sau cărămidă, posibil prevăzută cu zid de incintă, pivnițe și alte anexe.

Există însă vreo legătură între *Segarcea lui Dragomir*,

atestată încă de pe vremea lui Mircea cel Bătrân, și *Segarcea* noastră, cea *de Teleorman*? Aparent, nu. Totuși, într-o serie de documente referitoare la *Segarcea de Dolj*, apar informații interesante privind întemeierea acesteia. Astfel, legat de *Segarcea de Dolj*, aflăm din MDGR (Lahovari, 1898-1902): "comuna este **fondată de câteva familii de Olteni, veniți din Segarcea de la Olt**, este așezată pe colina Dealul Robului". Informația aceasta este prezentă și în surse mai noi, cum ar fi "Dicționarul istoric al localităților din Județul Dolj – N-V" (Academia Română, 2004), de unde aflăm că: "informațiile despre întemeierea și întemeietorul acestei așezări [**n.a. Segarcea de Dolj**] se pierd în negura vremurilor. Tradiția orală arată că întemeietorii sunt **câteva familii de olteni venite din Segarcea de Olt** (nu se pomenește nici timpul, nici motivul venirii lor aici). Se bănuiește că părăsirea locurilor natale ar fi fost determinate „de prigoane și de birurile grele“ la care erau supuși locuitorii din partea boierilor locali.”

Astfel, lucrurile păreau că devin destul de clare. ***Segarcenii de la Olt au fost primii***. Prin analogie, am putea trage concluzia că ***Segarcea de Teleorman este anterioară anului 1415***, anul atestării jupânului Dragomir. Indiferent unde anume își avea reședința jupânul Dragomir la începutul secolului al XV-lea, acesta era cel mai probabil descendentul unor familii care se trăgeau din zona Oltului. *Segarcea de la Olt* face probabil referire la râul Olt, nu la județ. Dar chiar și așa, nu trebuie uitat că satele componente ale comunei Segarcea-Vale au făcut parte atât din județul Romanati, cât și din județul Olt, înainte de a fi trecute în componența administrativă a județului Teleorman.

Însă cercetarea a mers mai departe și lucrurile s-au complicat. A ieșit astfel la iveală că, pe lângă *Segarcea de Dolj* și *Segarcea de Teleorman*, ***a mai existat încă o Segarcea***. Am putea să o numim *Segarcea de Olt*, fiindcă face parte din actualul județ Olt. Totuși, pentru a nu crea prea multe confuzii,

o vom numi *Segarcea de Dranovățu*. Informația am găsit-o inițial în "Dicționarul topografic și statistic al României. Precedatu de geografia și statistica țerei" (Frundescu, 1872). De aici aflăm că *Segarce este un sat în județul Romanți, plasa Oltul de Sus, comuna Dranoveți*. Cercetările ulterioare au confirmat existența localității *Segarcea* pe Planul Director de Tragere din 1914, precum și pe A doua Ridicare Topografică Austriacă din anul 1860. Cât despre ce s-a întâmplat în secolul al XX-lea cu *Segarcea de Dranovățu*, aflăm din "Documente privind istoria militară a poporului român" (Ilie, Savu, 1979): "*Segarcea*. Sat în comuna Dranovățu din fostul județ Romanți, azi desființat prin înglobarea la satul Dranovățu din comuna Găneasa, județul Olt". Așadar, *Segarcea este în prezent o mahala a satului Dranovățu, comuna Găneasa, județul Olt*.

Se pune astfel problema revizuirii întemeietorilor *Segarcei de Dolj*, deoarece atât *Segarcea de Teleorman*, cât și *Segarcea de Dranovățu* pot revendica **denumirea Segarcea de la Olt**, ambele fiind localizate relativ aproape de râul Olt. Lucrurile sunt însă mai degrabă favorabile identificării acestuia cu localitatea noastră, deoarece *Segarcea de Dranovățu* apare în documente mai târziu, iar localitatea a fost destul de mică. Vom prelua în cele ce urmează câteva pasaje de pe site-ul primăriei Găneasa: "În legătură cu fostul sat *Segarcea*, astăzi în componența satului Dranovățu, amintim că apare mai târziu ca existență documentară și anume între anii 1832-1833. Se spune că *mănăstirea Stănești a trimis în satul Dranovița două călugărițe, Segarcea și Stănița să strângă dările*. Cea - întâi a locuit în satul care ulterior i-a purtat numele. De la a două călugăriță a rămas numele unei linii de sat – Stănița."

Avem mari rezerve cu privire la faptul ca toponimul *Segarcea* ar putea proveni de la numele unei femei. Studiind hărțile unde este prezentă *Segarcea de Dranovățu*, am putut observa că pârâul care străbătea satul se numea **Arceroasa**.

Astfel că avem un indiciu important, dat fiind că, cel mai probabil, *Segarcea* este un cuvânt compus din termenii ‘*Seg*’ și ‘*Arcea*’. Nu este cazul să dezbatem acum asupra etimologiei cuvântului *segarcea*, dar trebuie spus ca nu există momentan un consens, existând propuneri cum nu se poate mai diferite, precum originea latină, turcică, slavă sau chiar maghiară. Cât despre *ce anume înseamnă o “segarce”*, vom aminti, doar pentru a evidenția cât de complicate sunt lucrurile, că s-au propus următoarele variante: *specie de rață sălbatică, iarbă înaltă, loc cu apă bună de băut, nume de călugărie, pământ productiv, pământ mult visat, loc cu cetate, a zăgăzui o apă, soldat de graniță etc.*

Însă ce e de asemenea foarte important de reținut este că *Segarcea de Dranovățu* a aparținut de *Mănăstirea Stănești*. Asta pune mai multă ordine în interpretarea documentelor istorice. Astfel, trebuie precizat că *Segarcea de Dolj* a aparținut de *Mănăstirea Segarcea* și ulterior de Patriarhia Alexandriei, *Segarcea de Dranovățu* a aparținut Mănăstirii Stănești, în timp ce *Segarcea de Teleorman* a fost proprietatea Mănăstirii Curtea de Argeș.

După toate aceste necesare clarificări, este timpul să analizăm cronologic sursele documentare timpurii și apoi sursele cartografice care menționează *Segarcea de Teleorman*. Trebuie spus dinainte că, dacă în analiza vreunui document nu am făcut referirea clară **Segarcea-Deal** sau **Segarcea-Vale**, înseamnă că nu există suficiente indicii cât să putem spune că documentul sau harta face referire la un sat sau la celălalt.

1578, 8 mai

Aceasta este prima referire la *Segarcea* noastră (de ce nu și atestare?). Este vorba de o hotărnicie a raialei Turnu din vremea lui Mihnea Turcitul, în care, printre alte toponime locale, apare și “drumul *Segarcei*” (Țânțăreanu, 2010). Desigur, acest drum, menționat și analizat corect în primul

volum al Monografiei (Sarău, 2016) nu indică în mod direct și existența unui sat, ci poate mai degrabă confirma existența moșiei *Segarcea*. Dar avem exemplul localității omonime de la Dolj, pentru care existența aceluși document în care este menționat Dragomir de la *Segarcea* a fost suficientă pentru a fi considerată prima atestare a moșiei și implicit a localității. Mergând pe același raționament, nu văd de ce nu putem considera și noi că existența *drumului Segarcei* înseamnă că la **1578** existau și *moșia Segarcea*, și prin deducție logică se poate astfel spune că exista și satul *Segarcea de Teleorman*, aflat în vecinătatea raialei Turnu.

1641, 25 ianuarie

O altă referire - atestare documentară a satului *Segarcea* provine din “Catalogul Documentelor Țării Românești din Arhivele Statului”, vol. V, 1985, doc. 292, p. 137-138. Documentul nu este analizat în primul volum al *Monografiei* (Sarău, 2016), informația inițială despre existența sa fiindu-ne furnizată prin bunăvoința domnului *Pavel Mirea* de la Muzeul Județean Teleorman. Astfel, documentul respectiv este un hrisov prin care sunt date moștenire anumite sate, partea care face referire la *Segarcea de Teleorman* fiind: “... din moșiile și țigani din partea *Badicanului dau m-rii Argeș*, unde este îngropat *Costandin*, fiul lui *Preda spătar*, **jumătate din satul Segarcea** și un sălaș de țigani, anume *Radul țiganul*, fiul lui *Deadiul ...*”. Pe lângă faptul că se menționează închinarea la Mănăstirea Curtea de Argeș, trebuie reținut că este vorba despre moștenirea unei jumătăți de sat, iar aceasta jumătate va fi remoștenită mai târziu, după cum se precizează în documentul următor.

1663

Într-un hrisov din vremea lui Grigore Ghica Vodă (Cocoșilă, 1999), apare din nou referirea la moștenirea unei

jumătăți de sat *Segarcea*. “Grigore Ghica Vodă, care îi dă lui Badea Bălăceanu, *vel-culcer pe moșia Segarcea, numai jumătate din sat*, partea Dâicului – Postelnicul, feciorul lui Preda – clucer din Greci”, hotarele fiind: “*În lung, din hotarul Putineiului, ce trece peste Olt, până la hotarul Islazului și al Beteganilor (Giuvărașteii de azi); În lat: din hotarul turcesc până-n hotarul Scurtei și al Pleașovului*” (Dosar 30/ 1849/ Arhivele Statului - Alexandria)”.

Hrisovul de la **1663** este analizat și de domnul profesor Sarău (Sarău, 2016), însă, lipsind documentul conexe de la **1641**, precum și alte dovezi mai clare privind autenticitatea sa, nu s-a putut la momentul respectiv invoca o atestare mai timpurie de 1700.

Astfel, acest document invocat de profesorul Lincă Cocoșilă menționează practic reînnoștenirea jumătății de sat *Segarcea* din documentul anterior, cel de la **1641**. Probabil că “Deadiul” și “Dâicul” sunt aceeași persoană. Nu este clar dacă “Preda culcer” de la 1663 este același cu “Preda spătar” de la 1641, întrucât nu se cunosc prea multe detalii despre acesta. Însă ceea ce e extrem de important este menționarea hotarului, care nu lasă niciun dubiu că satul *Segarcea* este al nostru.

Din perspectivă cartografică, prezentăm, la finalul lucrării, toate hărțile despre care avem știință în momentul de față, în care sunt figurate satele comunei noastre **Segarcea Vale**, anume:

1700 – Harta Stolnicului Constantin Cantacuzino

Această hartă a fost întocmită între anii 1694 și 1699, fiind publicată inițial la Padova în anul 1700, prima versiune fiind cea în alfabetul grecesc. Ea îi era dedicată domnului Țării Românești, Constantin Brâncoveanu. Mai târziu, au mai apărut republicări și în alte limbi. Această hartă reprezintă prima atestare cartografică a localității *Segarcia* (scrisă cu litere grecești), ce apare la nord de *Turnu ("Pirgos")*, în afara granițelor

Raialei. Mai sus un scan al variantei originale a Hărții Stolnicului Cantacuzino, cu mulțumiri Muzeului Județean Teleorman.

1709 - Harta lui Müller

O altă sursă cartografică foarte timpurie este *Augustissimo Romanor. Imperatori Iosepho I. Hungaria Regi Invictissimo Mappam*, realizată de Johann Christoph Müller (1673-1721). Pe această hartă timpurie, *Segarcea* (*Segartz*) apare la nord de Turnu (Turn) și aproape de Olt. Pe malul opus al Oltului sunt menționate *Cilieni* (*Tziliani*), *Moldoveni* (*Betezan*) și *Izlaz*. Trebuie spus că acest Muller a fost cartograf, inginer și ofiter în armata austriacă, fiind colaborator cu Luigi Ferdinand Marsigli, un bun cunoscător al zonei Dunării. Este foarte probabil ca informațiile despre Dunăre și Valahia să provină chiar de la Marsigli (1658-1730), datele putând fi culese anterior anului 1700.

1718 – Harta lui Anton Maria del Chiaro

Harta lui Anton Maria del Chiara a fost tipărită la Venetia și dedicată lui Constantin Brâncoveanu. Aceasta reia în mare parte informațiile de pe Harta Stolnicului Cantacuzino de la 1700, fiind însă tradusă în limba italiană și având o calitate grafică superioară. *Segarcea* (*Segarcia*) apare la nord de Turnu ("*Torre*"), în afara granițelor Raialei.

1722 - Harta lui Schwantz

Hartă extrem de detaliată pentru vremea sa. *Segarcea* (*Schegarecsa*), **sat cu biserică**, este figurată "între Olturi", fiind vorba probabil despre amplasamentul de la *Lupărie*. Așadar, așezarea presupusilor "sârbi" din apropierea Oltului trebuie să fi fost destul de dezvoltată la începutul secolului al XVIII-lea, din moment ce avea biserică, nu era un simplu cătun. Tot între Olturi apar și *Piskul* (*Lița*) și *Perlitur* (*Pârlitura*). Trebuie arătat că numele complet al hărții este *TABULA*

VALACHIAE / CIS = ALUTANAE per Frieder: Schwantziurn Regiminis Heisteriani Capitaneurn. Aceasta a fost realizată de austrieci în perioada 1720-1722, pe vremea când Oltenia făcea parte din Imperiul Austriac. Harta lui Schwantz cuprinde, pe lângă Oltenia, și unele părți din Muntenia.

1737 - Harta lui Bruggen

Pe această hartă, realizată în anul 1737, apare *Segarcea* (*Segara*) la nord de confluența Olt - Dunăre. Este interesant că nu apare menționat și *Turnu*.

1767 - Harta lui Baumgartter

Segarcea (*Schegarecsa*) este reprezentată “între Olturi”, fiind vorba despre amplasamentul de la Lupărie. Tot “între Olturi” apare și *Piskul* (*Lița*). Pe malul drept al Oltului, apar satele *Islas si Moldoveni* (*Pelischan*), iar mai la vest *Girko* (*Gârcov*).

1771- Harta lui C. M. Roth

Hartă tipărită la Sankt Petersburg. *Segarcea* (*Seguarsca*) apare la nord de Turnu (Turno).

1788 – Harta lui Ruchedorf

Segarcea (*Segracsă*) apare figurată “între Olturi”, fiind vorba despre amplasamentul de la Lupărie. La sud, se afla *Pisku* (*Lița*), iar la nord - *Pelitur* (*Pârlitura*). Un alt aspect interesant, conform culorii de fundal, pare că așezările aflate “între Olturi” (inclusiv *Segarcea*) făceau parte, la 1788, din *Districtul Romanaii*.

1790 - Harta lui Berkeny

Segarcea (*Segarcsa*) este desenată “între Olturi”, fiind vorba despre amplasamentul de la Lupărie. La sud se afla *Pisku* (*Lița*), iar la nord - *Pelitur* (*Pârlitura*).

1811 - Harta Lui Franz Fried

Chiar și la 1811, *Segarcea* (*Szegarcsa*) încă este desenată “între Olturi”, fiind vorba despre amplasamentul de la *Lupărie*. Se poate astfel emite ipoteza că așezarea *Segarcea de la Lupărie* a existat pentru mai bine de un secol. La sud, se afla *Piszku* (*Lița*), iar la nord - *Pelitur* (*Pârlitura*).

1831 - Planul Rusesc al Domeniului Turnu

Hartă extrem de detaliată, cunoscută și ca “Planul topografic al Domeniului Turnu” sau “Planul rusesc”. Este realizată de Simeon Kamenscoi, fiind figurată *Segarcea - Deal* ca *Sagarcia*, localitate pe unde trecea “Drumu’ Oii” spre Măgurele. Autorul nu desenează *Segarcea-Vale*, oprindu-se la *Lița*, care deja era în afara granițelor fostei Raiale Turnu.

1835 – Harta Rusă

“Harta Rusă 1835” este prima hartă în care apar menționate ambele sate, *Segarcea din Deal* (cu 54 de case) și *Segarcea din Vale* (cu 70 de case). *Segarcea-Deal* are biserică și este prezentă pe amplasamentul actual. În satul *Segarcea-Vale* nu apare că ar fi biserică la 1835, când deja satul se mutase de la *Lupărie* în bucla Sâiului de sub actualul sat Olteanca (pornind de la gura “Ropinei” (Râpei) înspre *Segarcea Vale*, sub deal, cam până la actuala delimitare Olteanca de *Segarcea-Vale*).

1857 - Harta Szathmári

Harta Szathmári este extrem de detaliată și precisă. Chiar dacă în unele surse apare ca fiind realizată în anul 1864, eu am trecut anul 1857, întrucât atunci au fost culese de către C.P. Szathmari informațiile prentu zona Oltului Inferior. Satul *Segarcea din Valle* (sau *Serbia*) se afla în bucla Sâiului de sub actualul sat Olteanca. De asemenea, “între Olturi” apar reprezentate ruine de ziduri și un han sau o taverna “*la Lupăria*”

Osp.", fiind vorba probabil despre Conacul Brudaru de la Lupărie. *Segarcea din Deallu* se afla pe amplasamentul actual. Se mai pot observa două fortificații rectangulare desenate deasupra cișmelelor, în zona *Măgura Ordiei* (nereprezentată pe hartă).

1860 - A Doua Ridicare Topografică Austriacă

Această hartă reia o mare parte din informațiile de pe "Harta Szathmári". În plus, la *Segarcea-Deal*, acum apare reprezentată *Măgura Ordiei*, iar lângă ea - cele două fortificații. Trebuie amintit că, la anul 1871, învățătorul Stan Hristescu (tatăl lui Florian Cristescu) răspunde Chestionarului Odobescu, unde descrie **Cetatea Segarcea**: "Tot aici, de jur împrejurul acestei măguri [*Ordiei n.a.*] se află o **cetate cu șanț în patru colțuri** și se cuprinde spre răsărit de măgură și ca un pogon de pământ în cetate. Iar șanțul este de 6 palme înalt și 1 st larg"

1865 - Harta Districtului Teleorman

Editor: Maior D. Pappasoglu. Apar menționate ambele sate, *Segarcea d dl* (cu 139 de case) și *Segarcea d vl* (cu 161 de case). *Segarcea-Deal* este reprezentată pe amplasamentul actual. Satul *Segarcea-Vale* este în bucla Sâiului de sub actualul sat Olteanca.

1880 - A Treia Ridicare Topografică Austriacă

Este o altă hartă extrem de precisă. *Segarcea-Deal* este reprezentată pe amplasamentul actual. Satul *Segarcea-Vale* este în bucla Sâiului de sub actualul sat Olteanca, pornind de la gura "Ropinei" (Râpei) înspre *Segarcea Vale*, sub deal, cam până la actuala delimitare Olteanca de *Segarcea Vale*.

1897 - Harta Căilor de Comunicație din Județul Teleorman

Pe această hartă apar "Secarcea" din Vale și din Deal. Cursurile de apă nu sunt reprezentate foarte fidel.

2010 - Ortofotografie ANCPI

Această fotografie aeriană realizată de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPI) evidențiază formațiunile de pamânt cunoscute de localnici ca "bordeiele de pe tabon". Aceste formațiuni de dimensiuni variabile, prevăzute cu șanțuri și valuri de pământ, se întind pe o suprafață de 76 de hectare, între actualul cimitir din Vale și Lița. O asemenea așezare ar fi avut între 1500 și 2500 de locuitori. După cum se poate observa pe celelalte hărți, în acest loc nu figurează ca fiind vreo fostă vatră a satului Segarcea în perioada 1700-1900, semn că "bordeiele de pe tabon" sunt mult mai vechi.

Concluzii

Chiar dacă nu avem încă certitudinea unor atestări care fac referire clară la *Segarcea de Teleorman* anterior secolelor XVI-XVII, sperăm că am adus câteva argumente și clarificări necesare. Rămânem momentan cu anii **1578** (drumul Segarcei) și **1641** (satul Segarcea), că fiind primele atestări certe pentru *Segarcea de Teleorman*. De asemenea, am încercat (aparent în premieră) să aducem în discuție relația dintre cele trei Segărcei cunoscute până acum (de Teleorman, Dolj și Dranovățu). Cu siguranță, vor mai ieși la iveală, în viitor, noi dovezi care să aducă mai multă lumină în cazul complicatei probleme legată de etimologie sau de identificarea primei așezări **Segarcea**.

Bibliografie

Academia Română 2004, *Dicționarul istoric al localităților din Județul Dolj – N-V*, Craiova: Editura Alma.

Arhivele Statului 1985, *Catalogul Documentelor Țării Românești din Arhivele Statului. vol. V*, București: Direcția Generală a Arhivelor Statului din Republica Socialistă România.

Cocoșilă, L. 1999, *Lumină peste timp – Secvențe din viața satului și a școlii de la Segarcea Deal*, Alexandria: Tipoplex.

Frundescu, D. 1872, *Dicționarul topografic și statisticu alu României. Precedatu de geografia și statistica țerei*, București: Tipografia Statului.

Ilie, P., Savu, A. 1979, *Documente privind istoria militară a poporului român*, București: Centrul de Studii și Cercetări de Istorie și Teorie Militară – Romania.

Lahovari, G. I., Brătianu, C. I., Tocilescu, G. 1902, *Marele Dicționar Geografic al României. Vol. V*, București: Stab. grafic J.V. Socecă.

Odobescu, A. 1871, *Chestionariu sau isvod de întrebările la care se ceri a se da răspunsuri în privința vechilor așezăminte ce se află în deosebitele comune ale României*, București: BAR, Cabinetul de Manuscrise - Carte rară, Fondul românesc.

Sarău, Gh. 2016, *Segarcea “de Teleorman”. Monografie a așezărilor Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca*, Târgu Mureș: Editura Nico.

Țânțăreanu, E. 2010, *Habitat medieval în sud-vestul Munteniei în sec. XIV-XVII. Temeiuri istorice și arheologice*, București: Ed. Renaissance.

Gigi Țeican,

La “Ceșmele” - Segarcea Deal, o așezare de când lumea

Începuturile locuirii în arealul comunei **Segarcea Vale** coboară în negurile istoriei, mai precis în Epoca Pietrei. Cu prilejul unei scurte vizite pe care am făcut-o la **Cișmelele** din satul **Segarcea Deal**, înainte cu câteva ore de deschiderea Muzeului Localității Segarcea Vale, în ziua de 1 iunie 2018, la stăruința prof. pictor **Dumitru Negru** (vlăstar al comunei, ce-și dorea să mai revadă, acum la bătrânețe, acest loc binecuvântat) și, alături de un alt pasionat al istoriei locale și fiu al comunei, ing. **Mihai Micu**, aveam să identificăm în zona menționată unelte de silex specifice paleoliticului timpuriu (v. **Fig. 1**).

Dar, în aceeași deplasare, arhiva pământului ne-a mai făcut un dar, căci în același loc, aveam să găsim și fragmente ceramice provenite de la niște vase lucrate manual, ce prezintă superbe inserții alveolare de tip brâu, specifice primei perioade a Epocii Bronzului (v. **Fig. 2**).

După cum se știe, în iarna anului 87 d.H. marele și eroicul rege dac **Decebal** (86-106 d.H.) a întreprins o amplă acțiune ofensivă, preventivă, la sud de **Istru** (**Danubius**, **Dunăre**), spre a slăbi presiunea dispozitivului militar roman. În urma acestei acțiuni - fulger, însuși **Oppius Sabinus**, guvernatorul provinciei Moesia a fost ucis, provincia Moesia a fost trecută prin foc și sabie, iar numeroase castre și fortificații romane au fost complet distruse și incendiate. Pe acest fond al dezorganizării forțelor romane a mizat **Decebal**, incursiunea fiindu-i necesară pentru a câștiga timp în scopul pregătirilor pentru efortul militar contra romanilor.

Riposta Imperiului roman a fost promptă, generalul **Cornelius Fuscus** trecând fluviul **Danubius** în fruntea unui puternic corp de oaste format din câteva legiuni și numeroase unități auxiliare - după părerea unor istorici români, probabil,

prin actualul areal al orașului **Turnu Măgurele**, urmând linia Oltului (*Alutus*) în sus, către munți, spre Transilvania.

Corpul expediționar roman, aflat sub comanda viteazului, dar și orgoliosului general roman, s-a aventurat imprudent de mult față de bazele sale de aprovizionare și de sprijin și a fost surprins într-o ambuscadă și zdrobit de către daci, undeva, în zona montană sau submontană. Înfrângerea romanilor a fost una cumplită, fiind comparată de către unii istorici antici cu dezastrul legiunilor lui Varrus pe Rin. Una din legiuni (*Legio quinta Alaudae* adică “Legiunea a V-a Alaudae”) a fost complet nimicită, numeroși legionari căzând în luptă sau fiind făcuți prizonieri, la prima confruntare de la Tapae, iar stindardul de luptă al acesteia - suprema umilință pentru o legiune - a fost capturat de luptătorii daci. Ca înfrângerea să fie și mai mare, însuși trufașul general *Fuscus* a fost ucis pe câmpul de luptă.

Odată cu izbucnirea războaielor daco-romane din anii 101-102 d.H. și 105-106 d.H., sub directa conducere a *Împăratului Traian* (cârmuitor între 98-117 d.H.), trupele romane au forțat fluviul *Danubius* pe un front larg. O parte din aceste forțe romane au traversat *Dunărea* (*Danubius*) și prin zona în care se află azi orașul **Turnu Măgurele**, sub comanda generalului roman *Laberius Maximus*, potrivit părerii unor istoriografi români. Același lucru era subliniat și de Julian Bennett, care, în lucrarea sa monografică despre *Împăratul Traian*, nota faptul că o parte din corpul expediționar roman, condus de generalul menționat, a trecut fluviul la est de *Oescus* (azi, Ghighen, în Bulgaria, vizavi de **Corabia**) și a urmat cursul Oltului pe ambele maluri, spre Transilvania (Julian Bennett, *Traian*, Editura Bic All, București, 2006, p. 134).

Astfel, sub comanda acestui general, trupele romane, alcătuite din câteva legiuni - printre care putem menționa și *Legiunea I Italica* - au accesat cursul *Oltului* (*Alutus*) spre munți, fortificând, din loc în loc, ambele maluri ale râului și

lăsând în castele ridicare detașamente militare, care aveau misiunea de a supraveghea noua frontieră a imperiului. De pildă, în apropierea sistemului de irigații de la **Segarcea Deal**, există o zonă numită de localnici *Drumul lui Traian*, pe unde, conform memorie colective locale, ar fi trecut o parte din trupele romane, care s-au deplasat pe Valea Oltului, spre munți (v. **Fig. 3**).

Astfel, pentru înaintarea trupelor spre zona de conflict, dar și pentru transportul logisticii necesare, s-a construit o rețea densă de drumuri. În zonă se mai păstrează încă urmele unui drum roman, numit *Drumul lui Traian*, care începe de la **Dunăre**, trece pe la **Segarcea Deal**, pe deasupra **Cișmelelor**, se îndreaptă spre **Olteanca**, apoi pe dealurile care străjuiesc valea Oltului, unde încă *Drumul lui Traian* mai este vizibil pe porțiuni mari ca, de exemplu, în dreptul comunei **Slobozia Mândra**, în locul numit *La vii*. De menționat și că vechea denumire a comunei **Slobozia Mândra** era *Ostra*, topic care în slavona veche este omonim termenului latin *Castellum*, adică “întăritură”. Această denumire nu s-ar fi putut explica decât prin existența unei fortificații destul de mari în această zonă, lucru confirmat prin descoperirea recentă a vestigiilor unei fortificații romane suprapusă peste o așezare getică. Cum se știe, drumul cotește, în continuare, pe la Dăneasa și apoi se îndreaptă spre anticul oraș **Romula** (*Malva*, azi: *Reșca*, în jud. Olt), iar de aici - spre Sarmisegetusa Regia.

Este foarte probabil ca, inițial, **Cetatea Turnu** să fi fost un castru asemănător celor de la **Islaz** sau **Poiana**, fiind ulterior adus la un standard militar mai înalt, devenind, astfel, o cetate, mai ales că fortificația devenea punctul terminus atât al unor lucrări genistice de amploare cu rol defensive – strategic, cât și al unor căi comerciale importante, cu atât mai mult cu cât cetatea controla vărsarea Oltului. În sprijinul acestei ipoteze vine și descoperirea (în zona **Segarcea Deal**, în punctul numit “**La Cișmele**”, dar, pe alocuri, și prin curțile oamenilor) a unor

conduce de argilă arsă de tip roman, care legau, probabil, acest punct de *Cetatea Turris*. Este, dealtfel, știut faptul că romanii erau meșteri neîntrecuți în a construi rețele de apă potabilă curentă, ei preferând să capteze izvoare decât să sape fântâni.

La rândul lor, și autorii locali aduc în atenție ceea ce s-a păstrat în mentalul colectiv, ca, de pildă, profesorul *Lincă Cocoșilă* în monografia sa, *Lumină peste timp, secvențe din viața satului și a școlii de la Segarcea Deal* (Editura Tipoalex, Alexandria, 1999, p. 7): „Așezarea acestei comune (Segarcea Deal, *n.a*) a fost fixată aici, datorită izvoarelor din aceste locuri - cișmelele. Se crede că prima ei așezare datează din timpul romanilor. Aceasta se dovedește prin rămășițele de canalizare a izvoarelor, dusă spre Segarcea-Vale și continuată, probabil, pe sub vale la Cetatea Turnu. Canalizarea a fost făcută prin tuburi de argilă arsă, lungi de 1 m și diametrul de 0,15 m, aceste tuburi bine lucrate și tari au fost găsite de locuitorii care au săpat pentru facerea cărămizilor, în marginea satului, la cișmele, iar de restul nu se știe nimic, pentru că sunt pe sub curțile locuitorilor, și la adâncime mare. Conducta de argilă arsă duce din valea Cișmelelor, urmând firul apei până la Cetatea Turris despre care știm că-și prelungește existența în veacuri până-n epoca romană târzie. Istoricul Nicolae Iorga presupune că cetatea este construită de împăratul Constantin cel Mare, iar turnul s-a ridicat pe ruinele vechiului Turris. Cetatea își sfârșește existența la 1829, când prin Tratatul de pace de la Adrianopol, Cetatea Turnu a fost dărâmată, arsă, iar interiorul raialei a fost încorporat în județul Olt. Oare când se va fi construit acea originală conductă de aducțiune ce alimenta cetatea cu apă din valea Cișmelelor de la Segarcea Deal? Din păcate, paginile de istorie uită să consemneze acestea și numai unele datări accidentale vin să pecetluiască existența unei vieți zbuclumate la hotarul cu Imperiul Otoman.”

Similar, alt fiu al comunei, poetul *Ion Segărceanu* (v.

Oameni, stele, flori, Editura Sport-Turism, București, 1986, p. 19) spune: „Din această perioadă (romană, n.a.) datează, așa cum adevăresc descoperirile arheologice - aceste arhive ale pământului, cum le denumea Al. Odobescu - conductele de olane pentru aducțiunea apei de la izvoarele naturale din dealul așezării (Segarcea Deal, n.a.), către cetatea romană de la Dunăre”.

S-au făcut speculații, anume, că zonă sugerată reprezintă formațiunea de la **Segarcea Vale** (v. **Fig. 4**), care se întinde pe o suprafață de 76 hectare, și că această așezare ar putea fi cea descrisă de Dimitrie Cantemir în “*Operele Principelui Dimitrie Cantemir, publicate de Academia Română, Tomul VIII, Principele Dimitrie Cantemir - Hronicul vechimei a româno-moldo-vlahilor, publicat sub auspiciile Academiei Române de pre originalul manuscriptal autorului păstrat în arhivele principale din Moscova ale Ministerului de Externe, de Gr. G. Tocilescu, Membru al Academiei Române, cu un portret și două facsimile* (București, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, Strada Doamnei, 16, s-sor în St. Rasidescu, 1901, p. 216-217: „Și de iaste să putem amesteca cuvintele prostimei, între dovédele Istoricilor, ce ni’au povestit un voinic: *Preda Stambol Roman, din Țara Muntenească, carile apoi din mita împărătească, și Stolnic la târgul Harcovului au stătut. Acesta dară ne spunea, precum în Țara Românească, aproape de Dunăre, pre malul Oltului, să se fie văzând niște temelii ca de Cetate, căroră țaranii de pre acolo lăcuintori, din bătrânii lor apucând le zic, Curțile lui Ler împărat, precum și în Colendele anului nou, și astăzi au luat de pomenesc: Ler Aler Domnul; care nume sună Avrelie Avrelian...*” (citare reprodușă din resursa postată on-line: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/cc/Dimitrie_Cantemir_Operele_Principelui_Demetriu_CantemiruVolumul_8_-_Hronicul_vechimei_a_Romano-Moldo-.pdf).

Fortificația în cauză era în ruine în anul 1703, ori nu se

poate pune problema unei confuzii cu Cetatea *Turnu*, care era în funcțiune la acea dată. Mai degrabă, ar fi vorba despre acea așezare **Ris**, încă nelocalizată, care figurează pe hărțile medievale, și care dispare apoi în secolul XVIII.

În ceea ce-l privește, dl. dr. *Eugen Teodor*, arheolog la M.N.I.R., alături de care noi am vizitat platforma *Cișmelelor*, este de părere că apeductul în discuție ar fi meritat o *villae rusticae* din apropierea izvoarelor de la *Segarcea Deal*. Acesta opinează că aceste conducte ar fi avut un traiect mai scurt (de maxim 150 m), pentru că izvoarele în antichitate erau cu aproximativ 80-100 m spre Est. De altfel, un fragment dintr-o astfel de conductă romană (obținută prin implicarea d-lui *Gheorghe Sarău*, de la col. rez. *Iulică Stelian Ignat* – care are casa în vecinătatea Cișmelelor) a ajuns în mâinile specialiștilor, care, studiind-o, au stabilit că la *Segarcea Deal* se poate vorbi de existența unei *statio aquatica*, adică un punct de aprovizionare cu apă pentru cei care foloseau rețeaua de drumuri din apropiere.

Pe de altă parte, cu ocazia deplasării noastre la *Cișmele*, în ziua de **1 iunie 2018** - împreună cu *Mihai Micu*, cu soția sa, *Ramona Micu*, și cu prof. *Negru Dumitru* - am descoperit o cărămidă ștampilată aparținând unui *numerus* – unitate de auxiliari. Descoperirea este foarte importantă în contextul dat, iar o comparație între cărămida de la Segarcea Deal (**Fig. 5-6**) și cea de la *Romula - Reșca*, din jud. Olt (**Fig. 7**) confirmă încadrarea noastră istorico-arheologică, căci asemănările sunt evidente, indicându-se același *Numerus Syrorum Sagittariorum*, o unitate de auxiliari arcași sirieni.

Ulterior, s-au mai găsit, tot la *Cișmele – Segarcea Deal*, o serie de vestigii romane, care vin să confirme continuitatea locuirii romane în zonă (**Fig. 8 -9**).

În concluzie, în urma testărilor arheologice întreprinse în perioada 1 iunie 2018 - 15 iulie 2019, în arealul *Cișmele* din

Segarcea Deal, putem afirma, având la bază arsenalul de mostre profund contradictoriu, cules la fața locului, că toate straturile arheologice sunt colmatate, dar știm cert câteva lucruri: 1. Atestarea continuității locuirii, din neolitic până în prezent; 2. Existența unui castru, care s-ar afla sub curțile oamenilor, spre partea cu antena GSM; 3. Stratul arheologic de la “necropola 1” este, practic, răvășit, inhumatiile de sec. XIV-XV au deranjat straturile Hallstadtt, romane și Dridu, colmatându-le; 4. La secțiunea de jos, “de pe drum”, artefactele romane sunt situate **peste** cele de tip Dridu (cultură ulterioară epocii romane) și pare că au fost aduse acolo pentru a umple o șa inundabilă; 5. Identificarea și scoaterea unei cărămizi ștampilate **NS** și găsirea unor fusaiole romane, cât și fundul unui vas enorm (de cca 300 litri după estimarea arheologilor); 6. La “Bordeiul Dridu” s-au găsit spolii din castrul roman, adică ciment roman specific construcțiilor mari (mai grosier), și cărămizi cu inserții digitale, dar folosite pentru a ascuți cuțite.

Și toate acestea înseamnă enorm, până acum, în 29 iulie 2019, când consemnăm câteva din primele concluzii.

Sabin Chiriac,

Vegetația și fauna în arealul geografic segărcean extins

Zestrea bio-geografică a teritoriului comunei Segarcea Vale a evoluat în strânsă legătură cu condițiile de relief, rocă, climă și hidrografie, elementele fiind independente. Diferențele mici de altitudine, pantă, substrat litologic (depozite loessoide și nisipoase), apa freatică aflată aproape de suprafață în lunci, climatul cu amplitudini termice ridicate și precipitații reduse, la care se adaugă activitatea antropică sunt cele care influențează dezvoltarea și răspândirea principalelor tipuri bio-pedo-geografice.

VEGETAȚIA

Tipuri de vegetație

În prezent, în arealul supus discuției, vegetația naturală a fost înlocuită în cea mai mare parte cu vegetație cultivată (cereale, legume, cartofi etc.) și plantații de salcâm. Documentele cartografice ale secolului trecut semnalează extinderea mai mare a pădurilor, atât în luncă, cât și pe interfluvii. De pe câmp ele au fost defrișate complet, locul lor luându-l terenurile cu vegetație cultivată. Cercetările aprofundate au dovedit că în sudul Câmpiei Române, vegetația inițială era cea de silvostepă (v. **Buia**, 1960; 1957-1959).

Influența antropică a dus, în general, la extinderea speciilor xerofile în detrimentul celor mezofile și la restrângerea arealului unor specii mai sensibile la degradare, astfel, pe suprafețe foarte mari s-a răspândit vegetația segetală (buruienile din culturi) - v. **Fig.1** - și cea ruderală (buruienile de pe terenurile virane și din lungul drumurilor), v. **Posea – Bogdan - Zăvoianu**, 2005.

Se știe, vegetațiile care se dezvoltă în zona segărceană extinsă (inclusiv în arealul orașului Turnu Măgurele) sunt: **a. de stepă** și **b. de luncă**.

a. Vegetația de stepă

Vegetația de stepă este reprezentată prin specii de **plante ierboase, care formează asociații tipice stepei**, la care se adaugă **arbuști** și, mai rar, **arbori – ca specii lemnoase**. Pe teritoriul de referință nu mai există azi o vegetație primară de stepă, în cea mai mare parte ea suferind o puternică acțiune de deștelenire acum 100-130 de ani, pentru mărirea suprafeței agricole, iar pe suprafețele nearabile se prezintă a fi foarte restrânsă, de altfel.

Azi, elemente ale **vegetației de stepă** se mai întâlnesc pe marginea drumului de țară, pe malurile și digurile fostelor și actualelor canale de irigații, pe lângă calea ferată, prin șanțuri și pe fruntea teraselor (v. **Fig. 2**), dar, în aceste cazuri, componența floristică este puternic modificată din cauza pășunatului excesiv. În zona extinsă, de pildă, elemente stepice apar pe fruntea teraselor Dunării.

Accidental, s-au păstrat asociații de plante formate din: *păiuș* (*Festuca valesiaca*), *pir crestă* (*Agropyron cristatum*), *colilia* (*Stipa pennata*) etc, iar în izlazurile de pe stepă predomină **vegetația de pârloagă** formată, de ex., din: *firuța cu bulb* (*Poa bulbosa*), *pelinul* (*Artemisia austriaca*), *pir gros* (*Cynodon dactylon*) și din alte plante.

Dintre **plantele ierboase**, foarte răspândite sunt *traista ciobanului*: (*Capsella bursa-pastoris*) și *urda vacii* (*Lepidium draba*) - cu tulpina mult ramificată la vârf. O altă plantă foarte răspândită este *păpădia* (*Taraxacum officinale*) - v. **Fig. 3**, de asemenea, des întâlnite sunt și *rașița* (*Brassica rapa*), *macul* (*Papaver rhoeas*) și *albăstrița* (*Centaurea cyanus*) - **Fig. 4**.

În locurile mai uscate de pe marginea drumului și de prin șanțuri crește *pălămida* (*Cirsium arvense*), apoi, nelipsită din peisaj este și *volbura*, “rochița rândunicii” - cum mai este cunoscută în popor. Foarte răspândit însă este și *mușețelul* (*Matricaria chamomilla*) - cu flori galbene și plăcut mirositoare, întrebuințate în farmacie -, iar în locurile virane,

pe marginea drumului și prin șanțuri, identificăm *laurul* sau *ciunăfaia* (*Datura stramonium*), *măselarița* (*Hyoscyamus niger*) - care sunt plante otrăvitoare.

Dintre *speciile lemnoase* se întâlnesc *arbuști* și, mai puțin, *arbori*: *porumbarul* (*Prunus spinosa*) cu fructe mici de culoare negricioasă (v. **Fig. 5**), *cireșul pitic* (*Prunus avium*), *socul* (*Sambucus nigra*), *păducelul* (*Crataegus monogyna*) și *măceșul* (*Rosa canina*) - v. **Fig. 6**.

Salcâmul (*Robinia pseudacacia*) este prezent și el. O plantație de salcâm există, de ex., în apropierea Pădurii Lupăria (între Pădurea Segarcea Vale și Pădurea localității Lunca), dar, în zonă, v. și plantația „Pădurea Banciu” - situată în N-E orașului Turnu Măgurele (înainte de a coborî în oraș, pe partea stângă, venind pe șoseaua dinspre Alexandria) - unde predomină această arbore. Dintre arborii pe care îi întâlnim mai rar menționăm *stejarul pufos* (*Quercus pubescens*), care în vocabularul local are denumirea de *tufan*.

b. Vegetația de luncă

Acest tip de vegetație se dezvoltă în lungul Dunării, în Lunca Oltului și pe malurile Sâiului și este reprezentată de specii iubitoare de umiditate (*higrofile*), atât *ierboase*, cât și *lemnoase*. Astfel, aproape “la tot pasul” se mai întâlnesc: *volbura mare* (*Convolvulus sepium*), *piciorul cocoșului* (*Ranunculus repens*) - v. **Fig. 7**, *țelina sălbatică* (*Apium graveolens*), *feriga de baltă* (*Thelypteris palustris*) etc.

Dintre *plantele ierboase de luncă higrofile* nelipsite sunt: *izma broaștei* (*Mentha aquatica*), *broscărița* (*Potamogeton natans*), *roșăteaua* (*Butomus umbellatus*) - v. **Fig. 8**, *iarba broaștei* (*Hydrocharis morsus ranae*) - v. **Fig. 9**, *coada calului* (*Equisetum arvense*) - v. **Fig. 10** și *urzica* (*Urtica dioica*).

La fel, pe marginea bălților se întâlnesc: *stuful* sau *trestia* (*Phragmites communis*), *papura* (*Tipha latifolia*), de asemenea, pe lângă aceste plante o largă răspândire având și *murul*, *rogozul* (*Carex pseudocyperus*), *stânjenelul de baltă*

(*Iris pseudacorus*). De bună seamă, la marginea bălții, unde excesul de umiditate este foarte mare, se dezvoltă alga numită *mătasea broaștei* (*Spirogira*).

Ca noutate, la Olteanca, pe Râul Sâi, ce curge în Lunca Oltului (la cca 15-20 de km de confluența Oltului cu Dunărea) am identificat, în iulie 2019, o specie, posibil *Ludwigia peploides*, alohtonă, probabil provenită din Americi, și despre care – se spune – a fost semnalată și alte țări europene (Belgia, Franța, Portugalia etc.) – v. **Fig. 11**.

Dintre *speciile lemnoase de luncă higrofile* caracteristice sunt: *salcia albă* (*Salix alba*), *răchita* (*Salix fragilis*), *plopul alb* (*Populus alba*), *plopul negru* (*Populus nigra*) și *plopul tremurător* (*Populus tremula*). Pe ostroavele formate din nisip și pietriș se întâlnesc speciile de *cătină roșie* (*Tamarix ramosissima*) și *cătina albă* (*Hippophaë rhamnoides*).

De asemenea, în luncă sunt nelipsiți: *frasinul de baltă* (*Fraxinus pallisiae*), *aninul negru* (*Alunus glutinosa*), *ulmul* (*Ulmus*), *sângerul* (*Cornus sanguinea*). În zona luncii, aceste specii formează asociații numite “zăvoaie”, „plopișuri” etc.

Pădurile Luncii Dunării cunosc o dezvoltare continuă până în regiunea bălților, unde au cea mai mare extindere, fiind găsite și sub formă de păduri - galerii în lungul gârlelor (în lungul Sâiului, înainte de vărsarea în Dunăre). Pădurea de la Segarcea Vale se cheamă, de pildă, “Pădurea *La Ilie*”.

Vegetația din luncă, în primul rând cea lemnoasă, are o deosebită importanță, lemnul de salcie, plop, frasin, utilizându-se pentru prelucrare de către rromii rudari, în construcții, pentru foc etc. La fel, stuful este folosit în gospodăria țărănească.

FAUNA

Modificările pe care le-au suferit zonele de vegetație - în urma acțiunilor de defrișare a pădurilor, de deștelenire a

pajiștilor stepice, de îndiguire și de desecare a zonei de luncă - s-au răsfrânt și asupra lumii animale. Fauna existentă în zonă este destul de eterogenă, iar speciile întâlnite în această zonă sunt *sedentare*, *migratoare*, *de pasaj*, dar și *colonizate*. Ca origine, fauna are în componența sa tipuri *mediteraneene*, *pontice* și *central - europene*.

Zona câmpurilor de aici este reprezentată de *animale specifice* și de *o mare diversitate de păsări*. Dintre *animalele specifice* le reținem pe următoarele: *popândăul* (*Citellus citellus*), *hârciogul* (*Cricetus cricetus*), *șoarecele de câmp* (*Microtus arvalis*), *iepurele* (*Lepus europaeus*), *ariciul* (*Erinaceus europaeus*), *orbetele* (*Spalax microphtalmus*) și *cârțița* (*Talpa europaea*). Mamiferele din arealul segărcean extins sunt cele specifice pădurilor de foioase: *vulpea* (*Vulpes vulpes*) – v. **Fig. 12**, *pisica sălbatică* (*Felix catus*), *bursucul* (*Meles meles*), *căprioara* (*Capreolus capreolus*), *mistrețul* (*Sus scrofa*) și *iepurele* - provenit din zona stepei.

În zona cercetată, ca specie invazivă, apare *șacalul*, pătruns din sudul Dunării de-a lungul ei și al afluenților acesteia, cu precădere de la începutul sec. al XX-lea. De pildă, în pădurea de lângă comuna învecinată, Lunca, poate fi văzut, dar, fiind un animal care se află într-o continuă mișcare, e posibil să fie prezent și în pădurea limitrofă segărceană.

La rândul lor, *păsările specifice* - care trăiesc în *pădurile din luncă* și completează zestrea faunei locale - sunt: *mierla* (*Turdus merula*), *pupăza* (*Upopa epops*) – v. **Fig. 13**, *cioara* (*Corvus frugilegus*), *stâncuța* (*Corvus monedula*), *coțofana* (*Pica pica*), *ciocănitoarea pestriță mare* (*Dendrocopos major*), *dumbrăveanca* (*Coracias garrulus*), *pițigoiul* (*Parus major*) – v. **Fig. 14**, *graurul* (*Sturnus vulgaris*) – v. **Fig. 15**, *cinteza* (*Fringilla coelebs*) – v. **Fig. 16**, *cucul* (*Cuculus canorus*) – v. **Fig. 17**, *privighetoarea* (*Luscinia megarhynchos*) – v. **Fig. 18**, *silvii*, *pitulici* etc. De remarcat și faptul că în pădurile de luncă și în zona de câmp apar și *fazanii*

(*Phasianus colchicus*) – v. **Fig. 19**, care constituie o specie originară din Caucaz și aclimatizată și la noi.

Dintre **păsările specifice de câmpie** amintim: *prepelița* (*Coturnix coturnix*), *potârnichea* (*Perdix perdix*), *ciocârlile*, *ciocârlanul* (*Galerida cristata*) – v. **Fig. 20**, *presura sură* (*Emberiza calandra*) v. **Fig. 21** etc.

În zona segărceană extinsă sunt reperate și **păsări de apă**, grație apelor curgătoare, precum pârâul Strâmbu (ce se formează din apa Ceșmelelor de la Segarcea Deal), Sâiul și Oltul, cele mai multe păsări fiind doar oaspeți de vară sau de pasaj. Dintre numeroasele specii de apă identificate le menționăm pe următoarele: *rațele sălbatice* (diferite specii), *gâște sălbatice*, *egrete*, *nagățul* (*Vanellus vanellus*) - v. **Fig. 22**, *lebede* - **Fig. 23**, *stârci* - v. **Fig. 24**, *fluierari*, *liște* (*Fulica atra*), *corcodelul mare* (*Podiceps cristatus*), *tigănușul* (*Plegadis falcinellus*) - **Fig. 25**, *cârstei de baltă* etc.

Evident, în arealul în discuție întâlnim și **reptile**, ca, de pildă: *gușterul* (*Lacerta viridis*), *șopârla* (*Lacerta agilis*), *șarpele de casă* (*Natrix natrix*), *șarpele de apă* (*Natrix tessellata*) - v. **Fig. 26**, iar dintre **batricieni**: *broasca roșie de pădure* (*Rana dalmatina*) și *broasca râioasă* (*Bufo bufo*). Apar chiar și **elemente faunistice sudice**: *scorpionul* (*Euscorpius carpathicus*) și *cârcâiacul* (*Scolopendra cigulata*).

Legat de **speciile de pești** ce populează apele curgătoare (Oltul și Sâiul) putem semnala existența unora, precum: *crapul* (*Cyprinus carpio*), *caracuda* (*Carassius carassius*), *carasul* (*Carassius gibelio*), *linul* (*Tinca tinca*), *știuca* (*Exos lucius*), *somnul* (*Silurus glanis*), *roșioară* (*Scardinius erythrophthalmus*), *bibanul* (*Perca fluviatilis*), *șalăul* (*Sander lucioperca*), *plătica* (*Abramis brama*) etc.

În concluzie, putem spune că vegetația și fauna din arealul segărcean extins se încadrează în zona de luncă și în cea de stepă, fiind puternic marcate de intervenția antropică; stepa a fost puternic pervertită prin culturi agricole și restrânsă la

mici fâșii în lungul căilor ferate, al șanțurilor sau în fruntea teraselor, iar fauna - la rândul ei - a avut și ea de suferit prin restrângerea arealului de viețuire a unor animale specifice stepei, ducând chiar până la dispariția lor (*dropia*, de pildă, care, pe vremea treieratului de păioase în câmp, în comunism, era încă vizibilă în areal).

Bibliografie

Buia, Al. **1960**, *Există stepă naturală în Oltenia?*, București: Comunicări de Botanică - SSNGR (1957-1959).

Posea, Grigore; **Bogdan**, Octavia; **Zăvoianu**, Ion [redactori] **2005**, *Geografia României. Vol. V: Câmpia Română, Dunărea, Podișul Dobrogei, Litoralul Românesc al Mării Negre și Platforma Continentală*, București: Ed. Academiei Române, 967 p.

Gheorghe Sarău,

*Câteva observații privind graiul românesc vorbit la
„Segarcea de Teleorman” și Glosar cu elemente lexicale
din idiomul românesc din localitate*

Localitatea **Segarcea Vale**, aflată pe Drumul județean 546 (Slatina – Turnu Măgurele, la cca 10 km până în orașul Turnu Măgurele), în zona transalutană, venind, așadar, pe partea stângă a râului **Olt** (*Alutus*, care trece prin apropierea acestei localități și se varsă în Dunăre, la cca 15 km depărtare de Segarcea Vale, în partea stânga a satului Islaz). Mai aproape de localitatea Segarcea Vale se află însă râul **Sâi**, ce se formează prin colectarea mai multor izvoare, în vecinătatea satului Comani, din jud. Olt, și care trece pe lângă localitățile oltene Dăneasa și Sprâncenata, apoi prin vecinătatea celor teleormănene - Beciu, Plopii - Slăvitești, Slobozia - Mândra, Lunca, Segarcea-Vale, Lița, ca, în final, să se verse tot în Dunăre (în zona dintre Portul Turnu Măgurele și Islaz, vizavi de locul bulgăresc unde se varsă un râu asemănător, Osam).

Cum se știe, **Segarcea Vale** cuprinde și satele **Segarcea Deal** și **Olteanca**, între locuitorii acestora existând, din vechime, contacte de natură administrativă, cele ocazionate de exercitarea meseriilor, de încheierea unor căsătorii între persoane din tustrele satele etc. Practic, se poate vorbi de o simbioză comunicațională între vorbitorii celor trei așezări, legăturile între locuitorii din **Segarcea Deal** și cei din **Segarcea Vale** (**Sârbie**, **Vaideeni**), datând cel puțin de la sfârșitul sec. al XVI-lea, iar cu cei din **Olteanca** (**Ciuciucu**) - de la a doua jumătate a sec. al XIX-lea, satul fiind mai târziu înființat. Atât cât se știe, în **Segarcea Deal** au existat și familii bulgărești, în **Segarcea Vale** „au urcat” pe actuala “terasă” locuitorii așezării “**Sârbie**”, aflată în valea **Sâiului** - după toate probabilitățile, acolo viețuind tot locuitori cu origine bulgară, zisă “sârbească”

-, iar noua așezare, *Olteanca*, la rândul ei - după cum reiese și din denumire - a fost formată prin stabilirea unor familii de "olteni", veniți "de peste Olt".

Metodologic, se cuvin făcute câteva precizări privind contribuția de față, anume, arătând că aceasta nu reprezintă o abordare exhaustivă în niciunul din compartimentele luate aici în discuție, lucrarea propunându-și, pentru început, să semnaleze, să informeze, să completeze, să corijeze unele păreri și puncte de vedere din perspectiva alterărilor fonetice, a morfologiei și a lexicului. În acest scop, abordarea noastră s-a axat pe cunoașterea personală a realităților lingvistice, folclorice, etnografice, culturale și istorice din matca satului *Segarcea Vale* (ca loc de naștere al nostru și de trai – cu intermitențe, până la 27 de ani), dar a fost extinsă, pe alocuri, și spre satele componente, *Segarcea Deal* și *Olteanca* (ca loc de realizare a studiilor noastre primare și gimnaziale). De pildă, nu au fost îmbrățișate fără discernământ anumite opinii etimologice, vehiculate pe cale orală sau chiar inserate în lucrări specializate, academice, ori ordonate și stocate pe internet în spațiul *Dex online*, străduindu-ne să oferim – pe cât posibil - puncte de vedere și informații noi, ce se pot adăuga celor existente, susținându-le, infirmându-le, completându-le. De asemenea, a nu se înțelege că – în demersul nostru – am intenționat să dăm verdicte etimologice, că am indus percepția, de exemplu, că în zona cercetată ar exista mai multe cuvinte de proveniență turcească, ca achiziții directe, decât – să spunem – prin mijlocirea altor limbi ale unor populații de contact - bulgara, sârba, greaca), întrucât nu am operat cu un corpus finit de elemente lexicale segărcene, așadar, nu am recurs la o analiză cantitativă, ci, mai degrabă, la una calitativă, cu un pregnant iz emoțional – subiectiv, dar, socotim noi, cinstit prin intenție și demers.

Apropierea geografică a localității *Segarcea Vale* de arealul lingvistic oltenesc („de peste Olt”) nu putea rămâne fără

influențe exercitate asupra varietății dialectale a limbii române vorbite în așezarea segărceană (din aria geografică teleormăneană, nu din cea doljeană, căci nu ne referim aici la *Segarcea “de Dolj”*, ci la „*Segarcea de Teleorman*”). Astfel de influențe, dar și particularități ale graiului segărcean se pot constata la nivel **I. fonetic**, **II. gramatical** (tratat aici doar d.p.d.v. morfologic) și **III. lexical**, cu o extindere din perspectivă *onomastică* - pe care le vom trece în revistă, pe scurt, în cele ce urmează.

I. ASPECTELE FONETICE sunt preponderent reprezentate în graiul segărcean teleormănean de numeroase **alterări fonetice**, ca, de exemplu:

- ✓ *șușal/șușea* < șosea (prin asimilarea progresivă a lui *s* de către *ș* (șosea), apoi prin trecerea vocalei *o* în **u**, urmată - uneori - de reducerea (contragerea) diftongului *ea* la **a**);
- ✓ *picere* < picioare (prin contragerea diftongului *oa* în *o*, apoi prin asimilare regresivă exercitată de *e*-ul final asupra lui *o*);
- ✓ *șoșetă* < șosetă (prin asimilarea progresivă a lui *s* de *ș*;
- ✓ *rizic* < risc (prin sonorizarea lui *s*, trecând în perechea lui consonantică **z**, plus prin anaptixa, adică apariția vocalei neetimologice **i** în corpul cuvântului);
- ✓ *lampă* < tc. *lambă* (trecerea consoanei sonore *b* în perechea sa consonantică surdă, **p**);
- ✓ *ațupi* (a) < ațipi (a), prin trecerea vocalei *i* în **u**. Trecerea unor vocale într-altele se remarcă și în situația schimbărilor fonetice specifice zonei muntenești, adică, trecerea vocalei *e* în **ă**: *pă* < *pe*, *dă* < *de* ș.a. , la fel – trecerea lui *i* în **î**: *și* > **șî**; *șir* > **șîr**, *șiță* > **șîță** etc., fenomenul fiind și invers, anume, prin trecerea vocalei **ă** în **a**, de ex.: *mămica* > **mamica**; *tățicu* > **taticu** ș.a.;

- ✓ trecerea, îndeosebi la desinențele verbale de perfect simplu, a lui *e* în **a** sau **ă**: *fusei* > *fusai/ fusăi*, *zisei* > *zisai/ zisăi* etc.
- ✓ *șîcoală* < școală, ca urmare a alterării fonetice anaptixa (aparitiă, aici, a vocalei neetimologice **î**);
- ✓ *Șegarcea* > Segarcea (prin trecerea lui *ș* în **s**), dar și trecerea grupului consonantic *șc* în **ț**: *cloșcă* > *cloță* (întâlnit în aria oltenească);
- ✓ *biolță* < bivoliță (prin trecerea lui *v* în semiconsoana **w**: bivoliță > [biwolitsə] **biuoliță** > *bioliță* (prin sincopă, se pierde *u*) > *bioliță* (prin formarea diftongului) > *biolță* (ca efect al sincopei);
- ✓ haplogogia este și ea remarcată, de pildă, în forme ca: *mă-ta* < mamă-ta, *măligă* < mămăligă etc.;
- ✓ sesizăm, de asemenea, la nivelul onomasticii, nume hipocoristice, realizate prin *trunchere* (prin *afereză*, însoțită sau nu și de alte alterări), unde truncherea apare dintr-o pornire afectivă, ca de, ex.: *Lixandru* < Alexandru (afereză, plus trecerea lui *e* în **i**); *Lisandru* < Lixandru (trecerea lui *x* în **s**), *Mitru* < Dumitru; *Mitra* < Dumitra; *Veta* < Elisaveta; *Onica* < Ionica, *Onică* < Ionică ș.a. Totodată, se observă alte nume hipocoristice, formate prin de derivare cu sufixe diminutive cu valoare afectivă *-iță*, *-ița*, *-ică*, *-ica*, ca în exemplele: *Ghiță* < Gheorghită; *Niță* < Ioniță; *Ghița* < Gheorghita; *Lică* < Vasilică; *Lica* < Vasilica (aici, afereza acționând în spiritul legii minimului efort și al tendinței de economie în limbă);
- ✓ afereza este întâlnită, evident, și în situația unor cuvinte comune, ca: (a) ‘fârși < (a) sfârși; ‘feștanie < sfeștanie; (a) ‘mesteca < (a) amesteca etc.;
- ✓ se întâlnesc însă și procese fonetice inverse aferezei, anume, cuvintele capătă proteze: (a) *alătra* < (a) lătra, *alăută* < lăută etc.;

- ✓ forme care au suferit alterarea numită sincopă: *Vasâlca* < Vasilica (prin sincopă – *Vasil-ca*, apoi prin trecerea lui *i* în *â*); *Valera* < Valeria etc.;
- ✓ paragoga, ca accident fonetic, se întâlnește în forme ca: *acuma* < acum, *atunciea/ atunceea* < atunci etc.;
- ✓ sintagme și propoziții alterate fonetic: *Io-te!* < Ia uită-te!, *Nu-ți zîsai?* < Nu-ți zisei?, *Vie-ți de!* < Vino-ți în fire! ș.a.

II.ASPECTE GRAMATICALE

Din perspectiva *morfologiei* se constată câteva particularități, ca, de pildă, *utilizarea preponderentă a perfectului simplu*, în detrimentul formelor perfectului compus: *adusai/ adusăi/ adusei*, *bârcâii*, *culesai/ culesăi/ culesei*, *dresai/ dresăi/ dresei*, *expediei*, *făcui*, *fusai/ fusăi/ fusei*, *mersai/ mersăi/ mersei*, *zisai/ zisăi/ zisei*, *spusai/ spusăi/ spusei*, *întrebai*, *înervai*, *ispitii*, *jucai*, (a)*lunecai*, *lămurii*, *năvălii*, *oprii*, *pusai/ pusăi/ pusei/ pusăi*, *râsai/ răsăi/ râsei*, *rățoi*, *scârmai*, *scuturai*, *șterpelii*, *tușii*, *țățâii*, *umplui*, *văzui*, *xeroxai*, *zisai/ zisăi/ zisei* etc.

În comparație cu folosirea perfectul simplu “specific oltenesc”, se impune a arăta că perfectul simplu “segărcean teleormănean” este utilizat doar pentru acțiuni consumate recent. Ex.: *Venii și eu*. (adică, acum, aici), pe când - în cel “oltenesc” - perfectul simplu poate exprima și acțiuni ce au avut loc cu mult timp înainte: *Venii eu aici, în armată, la Corbu de Sus, de o lună de zile și nu ieșii în sat*. (comunicare personală făcută nouă, în 1979, la Corbu de Sus din jud. Constanța, de către Florin Ilieș, originar din Calafat, în vârstă atunci de 20 de ani).

Utilizarea vocativului pentru substantivele feminine, la sg., este greșită în **-o** (sub influența limbilor slave): *vecino!*, *Lilico!*, *Vaslico!*

În legătură cu adverbul **mai**, se constată că, în situația unor forme verbale din limba română literară în care este

incorporat adverbul *mai*, în graiul segărcean acesta este poziționat înaintea formei verbale respective. De pildă, “*Am mai fost acolo.*” devine în graiul segărcean: **Mai am fost acolo.**

De asemenea, sunt observate și alte utilizări defectuoase ale unor adverbe, ca *decât*, *numai*, *doar*, ca, de ex.: *Am mers decât eu acolo*, în loc de: *Am mers doar eu acolo* sau, în formă negativă, corectă, *Nu am mers decât eu acolo.*

III. ASPECTE LEXICALE

A. Formarea cuvintelor. Din perspectiva formării cuvintelor, în graiul segărcean întâlnim toate posibilitățile de îmbogățire a lexicului unei limbi (prin mijloace *interne* – sufixare și prefixare, compunere – *prin cele externe* – împrumuturi și calchieri). Sunt, de pildă, interesante formele create în vechime prin recurgera la mijloacele interne, unități lexicale care încă sunt viabile. De ex., de la adj. *întuneric* vorbitorii au format verbul *a se întuneric*, cum și invers, de la vb. *a închipui* au creat substantivul corespunzător *închipuiri* cu sensul evoluat de “reconstituiri” (Au venit și au făcut *închipuiri*, cum a fost cu furtul). Denumirile unor ustensile și instrumente provin, de asemenea, pornindu-se de la materialul lingvistic existent: *picătoare* “praștie” este format de la vb. *a pica*, *a lovi*.

B. Etimologie. Din punct de vedere etimologic, corpusul lexical se prezintă astfel:

1. Cuvinte din aria de răspândire a limbii latine, precum *carne*, *casa*, *lăndrărie*, *ole!*, *pătul*, *ruptura* etc., care trimit la ***varietățile lexicale ale limbii latine vorbite în ariile periferice ale Imperiului Roman***, la limba vorbită în arealul Daciei Romane, la perioadele de durare a limesurilor alutan și transalutan, în care s-au conservat forme vechi latinești, similare. Astfel, interjecției spaniole *ole!* (care servește și astăzi pentru a-i încuraja pe luptătorii din arenă, în timpul coridelor) îi corespunde în zona segărceană *interjecția de mirare*, cu aceeași formă, *ole!* (pe care nu o simțim ca provenind din *oleu* < aoleu/ aoleo, ori din varianta moldovenească *văleu* –

interjecție care trimite spre *îngrijorare*, în timp ce forma segărceană *ole!* – spre mirare).

Tot aici, cuvântul segărcean *lăndrărie* poate fi pus în legătură cu *ladroneria* “banda, ceata de hoți” (cf. lb. spaniolă. *ladrón* “hoț, bandit” (care a dat în română *lodru/ lotru* “hoț în codru, hoț la drumul mare, bandit, tâlhar”; v. *ladrones* “hoți, bandiți”).

2. Cuvinte dialectale românești întâlnite și în arealul oltenesc

În idiomul segărcean “de Teleorman” există mai multe din cuvintele întâlnite “dincolo de Olt”, în județele Olt și Dolj, cum ar fi: *sfoiag* “mucegai”, “igrasie”, *cotar* “delimitare într-un țarc pentru păsări, oi”, *cloță* “cloșcă” ș.a., ce sunt consemnate în lucrarea publicată de Dorina Bărbuț (1990), prin urmare, în demersul nostru nu am procedat la comparații între formele segărcene și cele înmagazinate în această lucrare lexicografică, un astfel de subiect urmând a fi tratat ulterior.

3. Cuvintele vechi slave (*bulgara veche*) sunt puternic conservate în acest idiom, grație serviciului religios ortodox, ca, de pildă:

bogdaproste - v. sl. *Bog da proste* [*Бог да прости*] “Dumnezeu să ierte” (și pentru că formula se rostea când se oferea ceva de pomană, atunci se percepea ca “Dumnezeu să[-i] primească”);

izbăvi (a izbăvi) – a salva, a scăpa, a feri (cf. v. sl. *избавити*; v. și în alte limbi slave);

moliftă – o rugăciune a preotului în afara celor obișnuite, de pildă, la nașterea unui copil, la încheierea celor 40 de zile de lăuzie, în alte situații. Cuvântul circulă în graiul segărcean în varianta alterată prin metateză (moliftă < molifță < sl. *molitva* [*молитва*] „rugăciune”);

pomneată, pomneți (“dar, daruri; amintire, amintiri”; v.sl. *помнѣти* [*помнѣти*] “a ține minte, a (-și) aminti”; *pomneata* este o bucată de pânză albă sau, vreme de mai mult

de o jumătate de secol, este o batistă nouă, care, la colțul de jos, are cusut un bănuț, iar la cel de sus are prinsă o lumânare, care este aprinsă în momentul când se oferă cuiva în biserică, în timpul slujbei de înmormântare;

țârcovnic - cântărețul, dascălul bisericii. Cuvântul vine din v. sl. *tsr'kovnik* [цръковникъ] “omul bisericii, îngrijitorul bisericii”, care avea și sarcina principală de „cântăreț”, apoi, când învățătura de carte o făcea tot acesta, la biserică apoi la școală (de prin 1836, când s-a legiferat construirea unui sediu în care într-o sală să se facă școală, iar în alta să fie primăria), el s-a numit și „dascăl”;

Și din perspectivă onomastică, se remarcă unele nume de familie vechi slave, de tipul **Radu** (< Radoslav), **Sile** (< Vasile), **Stan** (< Stanislav), așadar, nume care provin de la alte antroponime slave. Altele – cum ar fi **Cojoacă** (cojoc, cf. v. sl. кожоухъ „idem”) - **Cojocar** se încadrează în categoria numelor *delexicale*, adică, reprezintă un nume provenit de la un cuvânt din vocabular, care, în cazul de față este un cuvânt de origine slavă.

Dar, desigur, se constată - mai ales după stabilirea, la începutul sec. al XIX-lea – până în jumătatea sec. XIX, a bulgarilor în zona teleormăneană (Alexandria, Găuriciu (Izvoarele), Licuriciu, Calomfirești, Caravaneți, Segarcea Deal ș.a.) - și achiziții lexicale noi, direct din bulgară, ca, de pildă, **braniște** (din bulgară, *braniti* “a apăra, a ocroti”, “a proteja”), având în arealul segărcean două sensuri: **1.** (*la o nuntă*) frate de mână, vornicel; paj, ocrotitor și **2.** o pădure ocrotită sau o parte de pădure cu arbori vechi, ce au interdicție de tăiere ori o suprafață ocrotită a unei moșii cu iarbă, fâneată pentru pășune.

4. Cuvinte împrumutate din limbile balcanice (turcă, greacă, aromână, bulgară, macedoneană slavă, sârbă)

Observăm că etimologiile celor mai multe cuvinte din idiomul segărcean se reunesc în “constelații etimologice”, au o

etimologie multiplă, fiind dificil, așadar, a se stabili din care limbă au fost preluate respectivele cuvinte. Doar izvoarele scrise în acest grai - dacă ar fi existat din vechime - ar fi putut certifica, prin comparație, întâietatea unei etimologii sau a alteia de sorginte balcanică. Cu toate acestea, pe alocuri, se poate arăta – din perspectivă fonetică – care limbă a furnizat cuvântul în cauză, dar, nu trebuie a se uita că obârșia cuvântului împrumutat se stabilește în funcție de limba ultimei populații de contact, adică limba - sursă din care, prin legătură directă, cuvântul a provenit. De exemplu, un cuvânt *persan* sau *arab* la origine nu se ia în considerare ca venind în limba română din respectivele limbi, pentru că el – dacă a intrat – a pătruns prin filiera limbii **turce**, ca limbă de contact nemijlocit cu româna, într-o perioadă îndelungată de timp, fiind astfel considerat element lexical turcesc (dacă, evident, respectivul cuvânt nu a făcut obiectul unui termen livresc!). Așadar, dacă în unele situații putem indica aproape cu exactitate o etimologie sau alta, de cele mai multe ori însă opțiunile se înreaptă spre “etimologiile multiple”.

a. Elemente turcești

Deși în idiomul segărcean și, în context mai larg, și în limba română, împrumuturile turcești sunt evidente, ele însă trebuie privite din perspectiva **etimologiilor multiple**, atâta timp cât în limbile balcanice există forme apropiate, din punct de vedere fonetic, ale cuvintelor ce se încadrează în această categorie, și în condițiile în care nu se dispune de atestări scrise vechi, care, prin abordări comparative, să se poată indica etimologia exactă. Astfel, în idiomul segărcean am identificat **elemente turcești**, care, de regulă, se regăsesc în lexiconul limbii române, îndeosebi în graiurile vorbite în zonele de sud, sud-vest, sud-est ale actualului teritoriu românesc. Spre ilustrare, oferim **doar** câteva cuvinte turcești, prezente în idiomul aici analizat și în mai multe limbi din Balcani:

alişveriş - afacere, negoț (cf. tc. *alışveriş* „negoț, comerț; v. și în alte limbi balcanice);

balama - bucată cilindrică de fier ce permite rotirea ușii; țățână, șarnieră; cf. tc. *bağlama* “idem”; v. și în alte limbi balcanice);

barbut - joc de noroc prin aruncarea zarurilor (cf. tc. *barbut* “idem”; v. și în alte limbi balcanice);

bâzdâc, bâzdâg - toană, hachiță, capriciu, paraulă (cf. tc.: *bızdık* „copil, puști”; aici, ar fi o inexplicabilă mutație de sens);

cenac, ceanac - vas din lut smălțuit pe interior și în exterior sub forma unei străchini mai mari, mai întinsă (cu diametrul de cca 25-30) și mai adâncă), ce servește ca bol pentru a pregăti și a aduce ciorba la masă, alte feluri de mâncare (cf. turc. *çanak*; ngr. *tsanáki*, alb. sârb. *čanak*, ung. *csanak* etc.; v. și în alte limbi balcanice);

cergă - țol, învelitoare groasă din lână de pus pe pat (cf. tc. *çerge, çergi* “cort; șatră”; v. și în alte limbi balcanice; v. și în magh.);

cicric - **1.** vârtelniță; depănătoare. **2.** (la bâlci) leagăne dispuse pe o roată verticală. **3.** scripete (dispozitiv pentru ridicare de greutate) - cf. tc. *çıkrik* “scripete”; v. și în alte limbi balcanice);

giurgiuvea – cercevea [**1.** cadrul ferestrei. **2.** crucea din lemn sau din metal de susținere a gemurilor/ ochiurilor de geam ale unei ferestre. **3.** barele/ drugii din metal dispuși vertical pentru a fixa tocul ferestrei și pentru împiedica penetrarea prin fereastră din exterior în interior sau invers (cf. tc. *çerçeve*; v. și în alte limbi balcanice);

haide - haide (cf. tc. *haydi*, bg. *haide*, ngr. *áide*; v. și în alte limbi balcanice);

conac – han, popas, ospătărie, casă boierească (cf. tc. *konak* han, popas, vilă; v. și în alte limbi balcanice);

macat - macat, cuvertură (cf. tc. *makat* 1. “idem”. 2. șezut, fund; v. și în alte limbi balcanice);

naz – naz, capriciu, moft (cf. tc. *naz* “idem”; v. și în alte limbi balcanice);

ogea – vatră cu horn și cu corlată; prin extindere: camera (odaia, bucătăria de vară) în care se afla vatra unde se pregătea mâncarea, se puneau țestul de copt pâinea (cf. tc. *ocak* “vatră, cuptor, cămin”; v. și în alte limbi balcanice);

paceaură - paceavură, femeie depravată, ușuratică, nesocotită (cf. tc. *paçavra* “cârpă, otreapă, (z)dreanță”; v. și în alte limbi balcanice);

parcea - bucată de pământ; parcelă (cu altă etimologie!) - cf. tc.: *parçe* bucată, parte, fragment, segment; v. și în alte limbi balcanice);

pelin - pelin (plantă erbacee, cu miros plăcut și gust amar) - cf. tc. *pelin*; sl. *pelynŭ, pelynŭ*; bg. și sârb. *pelin* etc.);

pingea – bucată de piele sau din cauciuc pe care cizmarul o prinde/ lipește pe partea din față a tălpii de la încălțăminte (cf. tc. *pençe* “labă; gheară; pingea”, v. și în alte limbi balcanice);

saca - atelaj pe două roți, tras de măgar, cu o lungime de cca 1/3 din cea a unei căruțe (cf. tc. *saka* “idem”). Dacă, inițial, era un butoi cu apă ce se afla așezat pe un dispozitiv simplu cu două sau cu patru roți, ce era tras de un măgar ori de un cal, aducându-se astfel apa de la cișmea/ ceșmea ori de la izvor/ fântână, ulterior, dispărând ocupația, denumirea s-a păstrat pentru atelajul respectiv, *sacaua* (numită greșit și *droagă, cotigă*); v. și în alte limbi balcanice;

saivan - adăpost de intemperii pentru animale, îndeosebi iarna; șopron; saivanele erau funcționale și în comunism, la CAP-uri, pentru uscatul tutunului, pentru lopătatul cerealelor (cf. tc. *sayvan* „umbrar; baldachin”);

stivă - teanc, grămadă din aceleași lucruri, estetic aranjate; de ex., *stivă de lemne* (cf. tc. *istif* “idem”; v. și în alte limbi balcanice);

tarla - solă, parcelă; suprafață dreptunghiulară de pământ delimitată pe marginile ei de drumuri (cf. tc. *tarla* “câmp, tarla”; v. și în alte limbi balcanice);

tembel – 1. nepăsător, indiferent, apatic, leneș. 2. idiot, tâmpit, cretin (cf. tc. *tembel* leneș, trândav; v. și în alte limbi balcanice);

zambac „crin roșu (cf. tc. *zambak*, bg. *замбак*; v. și în alte limbi balcanice).

De bună seamă că, și *din perspectivă onomastică*, în spațiul geografic segărcean, dar, preponderent, în satul Olteanca (unde - cum se știe - existase un început de așezare denumită **Ciuciucu**, înfiripată de un turc), identificăm nume de origine turcă. Pe lângă toponimul **Ciuciucu** (v. tc. *küçük* “mic”), găsim nume ce provin din turcă, ca, de pildă: **Alan** (cf. tc. *alan* “teren, câmp”), **Batacliu** (cf. tc. *bataklı* „mlăștin, mocirlos”), **Bădănoiu** (posibil de la tc. *badana* „var, bidinea, vărut”), **Beșliu** (cf. tc. *bešli* “călăreț din garda vizirului; soldat din cavalerie, care era curier domnesc sau jandarm”), **Bulac** (cf. *bulak* „izvor, fântână”), **Burada** (cf. tc. *burada*, *burda* “aici”, *buradan* “de aici”), **Burcin** (cf. *burçin* “căprioară”), **Ceașu** (cf. tc. *çavuş* “sergent”, dar ca archaism românesc și: “ușier”, “curier al curții otomane”, “funcționar inferior, la turci”, “aprod” etc.), **Chelu** (cf. tc. *kel* “idem”), **Chilipirea** (cf. tc. *keleper* “chilipir”), **Chirigiu** (tc. *kiracı* “chirigiu, cărauș; chiriaș”), **Ciobanu** (cf. tc. *çoban* „cioban”), **Gheldiu** (cf. vb. tc. *gelmek* “a veni, a sosi”, așadar, la perfect, *geldi* “a venit, a sosit” + suf. românesc *-iu* > *gheldiu* “cel venit, veneticul”), **Iatan** (cf. tc. *yatağan* “iatagan”), **Nazâru** (cf. tc. *nazır* „ministru; înalt demnitar la turci”), **Pencea** (cf. tc. *pençe* „pingea”; labă, gheare”) ș.a.

b. Elemente slave (din limbile bulgară și sârbă, dar regăsite și în slava veche)

În cele ce urmează, evidențiem **câteva** cuvinte care provin din aceste limbi, ca, de ex:

bârcâi/ a bârcâi - a căuta stăruitor cu mâinile prin buzunare, într-o legătură, a cotrobăi etc”;

bic – taur;

cârpă - lavetă; bucată de pânză utilizată ca spălător de vase ori de șters praful;

chiti/ a chiti – **1.** a aranja, a pune în ordine, a rândui (estetic, în ordine deci). **2.** *chitit să...* croit să, grăbit să..., pornit să...;

chiznovat – sarcastic, acru, glumeț pe seama altora;

coșare – pățul, magazie, târlă (cf. bg. *kouapa* “târlă”);

cotar – **1.** țarc ori delimitare în acel spațiu pentru oi, păsări etc. **2.** un coș conic împletit din nuiete, lăsându-se spații libere între împletituri atât cât să aibă loc doar puii mici să între și să iasă, când primesc hrană. Cotarul are un diametru de cca un metru și este de înălțimea unui om. Aici este pusă cloșca cu puii proaspăt ieșiți din găoace, pentru a fi hrăniți, până ce aceștia prind puteri și cresc, ferindu-i astfel de celelalte păsări hrăpărețe;

cotoi – pisoi (cf. bg. *kome* “pisoi”; *pisic* - în dialectal acesta);

de - particulă de întărire, provenită din bulgară, ce apare în construcțiile de la imperativ: *spune de o dată de!*; *vino de, nu mai sta acolo de!*; *vino-ți de în minte de!* *Fugi de, nu mai sta de!* Probabil, forma are la origine tc. *da* cu același rol, situație întâlnită și la romii spoitori, unde – se știe – există influențe foarte mari din partea limbii turce;

gârlici - locul de afară din proximitatea intrării în *cerghil* (cortul de nuntă), unde stăteau sătenii care nu “se suiau/urcau la masă”, fiind veniți doar pentru a-i asculta pe lăutari și,

eventual, pentru a se prinde în joc și a primi ceva de băut de la gazde;

govie - procesiune în ziua de Sf. Gheorghe, la care iau parte flăcăi, așezați într-un car tras de boi (sau de mai mulți), care era ornat cu crengi de salcie, de salcâm și de liliac dacă erau deja înfloriți, cu flori galbene de laptele cucucului, cu flori și lanțuri din hârtie colorată creponată prinse la boi și la car. Atelajul era însoțit de lăutari tocmiți de flăcăii, care aveau cu ei ploști de vin și făceau urări, strigau – din car – odoarele încredințate de fetele nemăritate cu o zi înainte, pe care acestea veneau să le răscumpere când erau „strigate”, „licitate” (“*Al cui e acest odor? Să vină să-l ia!*”). Era și un prilej de fală, pentru că se vedea și măiestria fetelor la lucrul de mână. Obiceiul era practicat anual în zona alutană și transalutană, evident, și la Segarcea Vale (în 1962 am văzut personal *govia*), dar azi se păstrează doar în zona alutană, “peste Olt” (în Corabia, Islaz, Giuvărăști, Moldoveni, Izbiceni, Rusanești etc.). Cât despre rostul acestui obicei, era o ocazie socializare legată de venirea primăverii, de prevestire, de „deconspirare” a potențialelor căsătorii între tinerii și tinerele așezării. Etimologii incerte, posibil din lb. sl.veche (v. răd. *zob-*, *zobop-* a vorbi; a se vorbi, a se înțelege asupra a ceva);

lubenița - pepene verde;

otrepă – cârpă, (z)dreanță (inclusiv în sens figurativ);

paparudă - denumirea unui ritual de aducere a ploilor, practicat de fetițe rome (țigănci), care dansau despuiate, în zona genitală având prinse frunze de boji (*boz* (sg.), *boji* (pl.) - o plantă erbacee (*Sambucus ebulus*), ce face flori albe și fructe negre) sau de lipan (una din cele trei specii de brusture). Se cânta astfel: “*Rudă, paparudă/ Vino de ne udă!*”. Gazda sau femeia romă în vârstă care le însoțea le uda pe fetițe cu apă din vadră, de asemenea, se uda locul unde acestea jucau și cântau. Etimologii: slavă (bulgară) și greacă;

potcă - minge de dimensiuni mici, în vechime făcută chiar din cârpe (provine, prin metateză, de la cuvântul bulgar dim. *monka* “minge mică”, care, de altfel vine din tc. *top* “minge”);

sedilă, sădilă – pânză rară ca de tifon cusută sub forma unui coif (ca un con) în care se pune brânza proaspăt închegată, ca să se scurgă zerul (zărul);

siv – cărunt, sur, cenușiu;

suveică – ustensilă din lemn utilizată la războiul de țesut, cu formă alungită, ascuțită la ambele capete, de cca 20-25 cm lungime, cu spațiul gol în interior în care se pune bobina cu ața de țesut (țeava cu firul bobinat pe ea), apoi aceasta se trece dintr-o parte într-alta prin rost și se bate cu spata de fiecare dată;

suvelniță v. *suveică*

tiugă, tiugi (tiugă < tigră) - plantă erbacee agățătoare (din familia cucurbitaceelor), necomestibilă, care face, de regulă, flori mari, albe sau galbene, iar rodul lor lemnos la maturitate ia forme diferite – de obicei fiind rotunde/ bombate sau lunguiețe -, având dimensiuni diferite și culori variate (verzi, gălbui, roșietice, cu dungi, cu picățele etc.). După decuparea unor părți din ele, se pot obține ustensile cu diverse destinații: *cele mari*: tiugă de adus, de păstrat, de băut apă; tiugă pentru colectarea lăturilor din albia de spălat; tiugă de păstrat sarea; tiugă pentru udat în grădină; tiugi ca sperietori pentru graurii din vie (obținute prin decuparea unor părți ca orificii pentru ochi, nas, gură); *cele mici*: tiugă de băut țuică; tiugi ca obiecte ornamentale, ca jucării etc. (cf. bg. *муква*);

tigră v. *tigră*

tigră v. *tiugă*

tivic - **1.** laț de prins păsări de baltă. **2.** jujeu, instrument de chinuit câinii, de a-i da în târbacă; „tivicul” = *tărbaca câinilor* = *tărbacul*, un obicei crud organizat a doua zi după lăsatul secului de Paște, ce constă în prinderea cu tivicul a

cânilor ”puturoși” și chinuirea lor până la amețire, ca aceștia – se spune – să nu turbeze. A *lua/ a da în tivic, a lua/ a da în târbacă* (prin bătaie sau ocară). Vezi, la *Note*¹, o variantă a obiceiului descrisă de Tudor Matreșu din Lița, localitate limitrofă cu Segarcea Vale, extins însă la oameni;

țurcă – joc de băieți, prin utilizarea unui „bătător” – un băț (retevei) lung de cca 70 cm. - și a unei bucați de băț de cca 10-15 cm, care este ascuțită la ambele capete. Aceasta se așează într-o mică groapă, dipusă la 45⁰, și cu bătătorul este lovită, o dată ca țurca să sară din dispozitiv (gropiță), iar a doua oară – este lovită din zbor, ca să fie trimisă cât mai departe. Etimologiile trimit spre limbile slave rusă și ucraineană, probabil de unde vine și jocul în cauză, asemănător cu sporturi unde lovirea se execută, nu cu *țurca*, ci cu racheta.

La nivelul *onomasticii*, se observă existența unor nume bulgărești, ca, de pildă: **Cuclea** (cf. bg. *кукла* “păpușă, marionetă”), **Ghevrec** (cf. bg. *геврек* “covrig” < tc. *gevrek* “crocant, sfărâmicios”, deși în turcă există alte două cuvinte pentru “covrig”: *simit*, *kivrik* “răsucit, împletit, ondulat”), **Naidin** (cf. bg. *Найдин* < *Найден* – un nume slav care înseamnă “cel găsit” . În trecut, la bulgari, se botezau cu acest nume copiii găsiți ca fiind părăsiți de părinți. Numele de *Naidin* este serbat de biserica ortodoxă bulgară în 19 martie), **Plocon** (cf. bg. *поклон* (prin metateză, dar în sârbă este chiar sub forma românească) “ploconire; plecăciune; cadoul oferit cu acest prilej”), **Sarău** (cf. *Саров* > *Sarow* > *Sarou* > *Sarău*, care să fi intrat în bulgară din limba turcă (v. *Sarı* “galben” > *Sarai* > *Sarău*). În mitricile de la anul 1839 existente la Arhivele Naționale – filiala județeană Teleorman, la fondul satului Segarcea Deal există consemnat numele de familie *Саръу*. Acesta este foarte răspândit însă în Canada, SUA, Australia, iar în Germania există chiar o localitate numită așa (*Groß Sarau*), respectiv, în India și Noua Zeelandă sunt reperate toponime *Sarau*), **Smadici** este nume polonez,

conform comunicării personale făcută nouă de Marian Smadici din Olteanca (ns. 1956), antroponim purtat de bunicul său, polonez, rămas în urma primului război mondial în localitate.

c. Elemente grecești

Foarte multe cuvinte grecești apar în cadrul etimologiilor multiple, de multe ori elementele grecești respective fiind, la origine, împrumuturi din turcă. Totuși, există un umăr de vocabule care au pătruns în arealul românesc direct din greacă, iar lexicul bisericesc ortodox a constituit și constituie una din componentele esențiale.

arac - par lung care se înfige lângă rădăcina viței de vie (sau a altor plante agățătoare, ca fasole, tiugi (tikve) etc.) de care se leagă cu rafie sau cu ață pentru susținere etc. (cf. ngr. *haráki*);

liturghie - slujbă bisericească creștină principală din dimineața zilei de duminică și a altor sărbători (cf. ngr. *λειτουργία*, intrat apoi, prin vechea slavă, în limbajul bisericesc ortodox);

pramatie – pușlama, lichea, derbedeu (cf. ngr. *πραμάτεια* “mărfuri”);

simandicos – important, de vază, ilustru, distins, pedant, respectabil (cf. *σημαντικός* “important”).

5. Cuvinte din alte limbi (altele decât cele din aria balcanică)

a. Elemente rome (țigănești)

bădălău - cristelniță, cazan pentru botez. Este posibil ca persoanele rome care ar fi confecționat astfel de cazane să le fi denumit ca în limba rromani (țigănească), anume, pornindu-se de la forma de perfect *boldo* “botezat” a verbului rrom **bol**-el “a boteza”, prin atașarea sufixului *-alo*, rezultând *boldalo* “botezător”, apoi, prin pierderea lichidei *l*, forma să fi

devenit *bodalo*, care ar fi putut da *bădălău*. Credem, totuși, că *bădălău* ar putea fi explicat și pornindu-se de la cuvântul *bădan* “cazan, vas, cadă”, care s-a transformat în *bădănău*, apoi, prin schimbarea lichidelor din *n* în **I**, în forma întâlnită azi în zona segărceană, *bădălău*;

băgău *v.* precizarea de la *hău*

gagic - iubit (cf. lb. rromani (țigănească) *gazo* [gadjo] “persoană de sex masculin din afara etniei rromilor, gajeu”);

gagică - iubită (cf. lb. rromani (țigănească) *gazi* [gadji] “persoană de sex feminin din afara etniei rromilor, gajie”);

găgios - insistent, necioplit, scârbos (cf. lb. rromani (țigănească) *gazo* [gadjo] “persoană de sex feminin din afara etniei rromilor”); ar fi o posibilă explicație ca rromii să fi amendat în sânul comunității rrome comportamente, atitudini “în stilul gejeilor” (al nerromilor), apoi cuvântul să se fi extins și între cei nerromi, români);

hău - fără fund, adânc, abis (cf. lb. rromani (țigănească) *xiv, xiw* [*hâu, hıw*] “gaură, groapă”, dar și vulg. organ sexual feminin”; posibil, de aici, mostra paremiologică vulgară “cât e hăul și băgăul”);

b. elemente maghiare

Oricât de ciudat ar fi, dar există și câteva cuvinte, care, la origine, ar fi maghiare. Este posibil ca acestea să fi ajuns în arealul gorjen, doljean, oltean, vâlcean, apoi și în cel segărcean teleormănean, prin intermediul meseriașilor maghiari (geamgii, de pildă), dar, de ce nu?, acestea să fi fost românești și apoi preluate și adaptate de vorbitorii maghiari:

bătă - băț (cf. magh. *bot* “băț”);

bent - în țarc; la ocol, în spațiu închis pentru animale (cf. magh. *bent* “înlăuntru”, “în interior”);

ciopor - grupat, în grup, grup, ceată (cf. magh. *csoport* “grup, grupă”);

pecie - carne prăjită, fără grăsime; friptură (cf. magh. *pecsenye* “friptură”);

c. Elemente germane

În general, în idiomul segărcean întâlnim foarte multe din cuvintele existente în lexicul limbii române ca împrumuturi germane (de la meșterii sași și șvabi transilvăneni sau direct din germană), îndeobște din sfera limbajului tehnic, al meseriilor.

șofru < șopru < șopron < germ. *Schuppen* “magazie”.

6. Cuvinte cu origine necunoscută

De bună seamă, și în idiomul vorbit de segărceni întâlnim unele cuvinte a căror etimologie nu a fost descifrată încă, dar acest fapt nu este într-atât de îngrijorător, întrucât respectivele elemente lexicale nu au fost explicate nici în cazul altor graiuri românești în care acestea apar. Semnalăm, totuși, o mică parte din rândul acestora:

acioaie - clopot de alamă pus la gâtul animalelor (Posibil: *aci* + *oaie*, pentru a se da semnal că oaia/ animalul se află la locul care trebuie, „*aci, aici*”);

azăvadă - adăpost; loc ferit de intemperii (v. în arie oltenească: vb. *azvădi* - a se trage la azăvadă, a se feri de intemperii într-un loc improvizat);

bât – bunic;

bătă - bunică;

comedie v. *vârticoală*

coviltir – acoperiș sub formă de semicerc al căruței (schelet de nuiele/ metalic) peste care este prins un material de protecție: foaie de cort, o pânză impermeabilă, o velniță etc.);

gerlan - șobolan;

ghia! (var. în alte părți: “**bia!**) - formulă (interjecție) de adresare între femei;

moșmon (var. *mojmon*) - pom fructifer cu flori albe sau roșii, cu fructe dulci albe, galbene sau roșii, din care se

consumă ca fructe ori din care se prepară compot, gem, marmeladă, țuică). Denumirea științifică: *Mespilus germanica*.

moșmoană (var. *mojmoană*, prin derivare regresivă din *moșmon*) „fructul moșmonului”.

paraulă - nărav, obicei urât, purtare urâtă, obsesie, fix, manie;

siteav, sitivit - răgușit;

sulighea (a se suliga) - a se cățăra, a se sui, a se cocoța, a se urca.

râcă – arșic (os la articulațiile genunchilor de la picioarele din spate ale mieilor și ale iezilor). Arșicele sunt folosite de copii la un joc prin azvârlire (cf. tc. *aşık*).

șuiță – nevăstuică; Probabil din: *șui* (zvelt; subțire; mlădios) + suf. moțional f. sg. *-ța* > adj., s.f. *șuița* – zvelta, mlădioasa;

tiribombă v. *vârticoală*

țest – unealtă făcută dintr-un anumit fel de pământ și din paie, obținându-se prin frământare (călcarea cu picioarele) a unor „guguloaie”, după care sunt așezate pe un calapod ca o sferă, tot din pământ, încât pe interior țestul să rămână, ulterior, gol (ase vedea, amănunte, la *Note*²). Etimologiile duc la limba latină, prin analogie cu “țeasta” broaștei țestoase. Considerăm că nu aceasta ar fi originea cuvântului, posibil ca acest cuvânt să fie tot atât de vechi ca și procedul de coacere a pâinii în sine.

vârticoală (la bâlci) – tiribombă; comedie; lanțuri; vârtej.

zăr, zer – lichidul cu aspect galben-verzui care se scurge din sedila în care s-a pus brânza proaspătă la scurs.

7. Alte cuvinte și expresii în idiomul segărcean

Până la elaborarea unui “*Dicționar al graiului segărcean de Teleorman*”, avem datoria și onoarea de a consemna existența unor **cuvinte** care merită a fi analizate, fie

pentru sensul lor inedit, fie pentru alterările fonetice conținute, fie pentru unele sensuri inexistente în cadrul unor cuvinte deși larg cunoscute ale limbii române. Astfel, pe lângă unități lexicale de genul celor de mai sus, ar fi de încadrat cele ce țin de etnografie (cultura populară materială și spirituală din vatra unei comunități entice), altele ce privesc activități specifice, cum ar fi *țesutul, războiul de țesut și întreg arsenalul și limbajul aferent - spata, ițele, suveica, călușul, scripetele, tindechea, sulul, vârtelnița, rășchitorul, daracul, a scărmana, scul etc. -, obiectele și instrumentele gospodărești (utilizate în casă: făcăleț, ciurel, sedilă, tuci, tingire, găvan, țest etc. sau folosite / întâlnite în curte: car de boi, coșare, cotar, gâtar, saca, șujleț, troc etc.) ș.a.m.d.*

Spre ilustrare, la finalul volumului de față, a fost inclus un mic ***Glosar cu elemente lexicale din idiomul românesc din Segarcea Vale - jud. Teleorman.***

Pe de altă parte, nu putem să nu observăm frumusețea unor expresii, bogata **zestre paremiologică** locală, în care includem *proverbe, zicale/ zicători, ghicitori*, ca, de pildă: „Nașa Sița lu’ Naș’ Moise”, ”Toți cu nădragi îi sunt dragi”, ”Vezi-mă cu un ochi – să te văd cu doi!”, ” Îl bagi cu-n ban – nu-l scoți cu doi!”, „Degeaba îi dai cu lingura, dacă îi scoți ochii cu coada!”, „Orbul de la toți, de la orb – nimeni!”, „Mânca-le-aș de mâini multe – fugiți d-aici guri multe!”, „Dă negru peste verde că boierul nu ne vede!”, „Taie-i curu’, taie-i nasu’ – el ce știe aia face!”, “Cai verzi pe pereți”, “La o față mare și-un măgar zbiară/ rage” “E plimbat ca țestu-n vatră”, “Într-o vale-adâncă/ Stau ciorile-n brâncă. Ghici ce e?” (aici, *în brâncă* “înghesuite, îmbrâncite, în neorânduială” [Răspunsul: “strachina cu lingurile în ea”] etc, etc.

III. ONOMASTICA (ca ansamblul de nume proprii)

Onomastica este foarte interesantă în arealul segărcean, fapt care ne-a determinat să includem aici, ca exemplificări,

unități onomastice din toate cele trei așezări, urmând ca, în viitor, să extindem analiza într-o lucrare aparte. Am grupat numele proprii după următoarea configurație:

BIONIMIA - studiul numelor dat unor ființe vii:

1. Antroponimia - studiul numelor de persoane:

a.prenume

b. nume

c. poreclă

d.supranume

2. Zootoponimia - studiul numelor de animale.

FITOTOPONIMIA – studiul numelor de plante;

TOPONIMIA - studiul numelor de locuri geografice, cuprinzând:

1. Regionime, regiotoponime – nume/ denumiri de regiuni din cadrul unei țări, de țări, de continente etc.;

2. Oiconime - nume de așezări (localități: oraș, sat, cătun etc.);

3. Microtoponime - nume de case, vile, palate, cetăți, castre, castele, turnuri;

4. Hodonime - Nume de drumuri vechi, valuri/ brazde etc.;

ORONIMIA – studiul numelor date formelor de relief (munți, dealuri, văi etc.);

HIDRONIMIA – studiul numelor de ape, lacuri etc;

ANEMONIMIA – studiul numelor unor vânturi (uragane, alizee etc.).

ETNOGRAFONIMIA – studiul numelor legate de culturile materiale și spirituale ale unor popoare, ale unor comunități etnice.

În cele ce urmează vom exemplifica, traptat, numele proprii conform clasificării de mai sus:

BIONIMIA

1. Antroponimia - studiul numelor de persoane. Dacă analizăm, fie și sumar, primele nume și prenume identificate,

cu începere din 1839, în mitricile și registrele de evidență a populației (ce pot fi consultate la Arhivele Naționale - Teleorman), vom observa preponderența numelor bulgărești: Dobra, Pencea, Rada, Sada, Sebe, Velicu, Voicu etc., dar configurația numelor și a prenumelor s-a modificat în timp. Reamintim că abordarea de față nu este exhaustivă, ci are rostul de a prefigura dezvoltări științifice ulterioare.

a. prenume (numele de botez, numele mic): **1) bărbătești** și **2) femeiești**.

1) Exemple de **prenume bărbătești**: Biți, Cornel, Dumitru, Filea, Filică, Filip, Filuș, Florel, Gheorghe, Gheorghită, Ghiță < Gheorghită, Inică, Ion(el), Ioncuțe, Ispas, Lică < Vasilică, Lixandru < Alexandru, Mandică, Marin(ică), Mișca, Mitică, Mitru < Dumitru, Nidă, Niță < Ioniță, Onică < Ionică, Paul(ică), Pavel, Petre, Petrică, Ristede, Sile, Silică, Silvică, Sorinel, Stan, Tudor, Tudorel ș.a.

2) Exemple de **prenume femeiești**: Aristița, Aurelia, Aurica, Didina, Ghița < Gheorghita, Ispasa, Lica < Vasilica, Lica < Lilica, Lina, Mitra < Dumitra, Moisa, Nastasia, Oanța, Onica < Ionica, Onțica, Pasca, Pașa Pia, Rada, Satița, Stanca, Titina, Valera < Valeria, Vasâlca < Vasilica, Veta < Elisaveta ș.a.

b. nume (cel de familie, oficial, din acte): Alan, Batacliu, Bădănoiu, Bădoi, Bălăceanu, Bășcău, Bârsășteanu, Bâță, Beșliu, Beznea, Biju, Blejan, Bobe, Bodârcă, Brudaru, Bulac, Burada, Burcin, Burlan, Burticel, Carmocan, Catană, Cărbunaru, Cârнару, Ceaușu, Checheriță, Chelu, Chilipirea, Chiriac, Chirigiu, Chițu, Ciobanu, Cioc, Ciurea, Cochințu, Cojoacă, Cojocar, Cosac, Cuclea, Cuna, Curcan, Cuțaru, Desculțu, Dincă, Drăgulinescu, Firican, Fizi, Frumosu, Găină (Oarbă), Geabău, Ghevrec, Glonț, Gună, Iatan, Ispas, Jalova, Jderu, Junghiatu, Leu, Lungu, Martin, Mațoi, Măican, Mâinea, Mândroc, Mihalcea, Mogoș, Motroasă, Mustăciosu, Naidin, Nazăru, Nedelcu, Nedelescu, Negru, Negrilă, Nețoi, Păun,

Pârvuleț(u), Pencea, Plocon, Podaru, Popescu, Poșarlie, Profir, Rebeaga, Ristea, Saioc, Sarău, Săndulescu, Segărceanu, Sindile, Sitaru, Smadici, Soare, Spiridon, Stângă, Stocheci, Stroe, Șatran, Tarabega, Tatarici, Tătaru, Tomescu, Trancă, Tuinete, Tutilă, Țârpea, Țugurel, Urlan, Vaicăr, Vaivarac, Vancăle, Vladu, Zamora, Zisu, Zisulescu ș.a.

c. poreclă (perechi ale numelor reale, de defăimare, de ridiculare): Acră, Acriță, Aflache, Agarici, Aguridă, Barză, Bălălău, Bălosu, Bașcalețu Bășină, Bișleag (Pișleag), Boartă, Borangic, Borcan, Brabete, Brotac, Butelia, Carabaș, Caracudă, Carașol, Cească, Chioru, Ciucurică, Fachircea, Gâscă, Gâtstrâmb, Ghidănac, Ghijalâc, Giubagică, Gurache, Gutuiță, Măgăreață, Mămăligă, Mânzu, Mierlan, Năidioara, Năsturel, Nițarlie, Oacă, Papaioгу, Parașuta, Patriacu, Peleu, Pietroiу, Pișleag v. *Bișleag*, Puchiu, Pupi, Răgălie, Sperică, Sperie-Broaște, Șoricu, Șulaita, Teoagă, Tentea, Terente, Tilică, Trampea, Trancă, Tutuitu, Țăganu, Vârcolacu, Zarică, Zberenț, Zgârtă ș.a.

Pe unele dintre aceste porecle, evident, le putem explica, de ex.: **Chioru** (Floril Chiriac – cizmar sărac, primar la comuniști o mică perioadă de timp, când, la venirea comuniștilor, a fost devastat domeniul boierului Brudaru – era o persoană cultivată, cu multe cunoștințe din istoria lumii; purta mască de camulfare a unuia din ochi, pierdut prin introducerea din curiozitate a unei sule de cizmărie într-o grenadă; a fost căsătorit, pe durate foarte scurte, cu “aproape o sută de femei” – cum declara el, ultima fiind Aristița, cu vârsta la jumătatea anilor lui, făcând împreună – când el avea peste 70 de ani - doi copii sănătoși: pe Leonida și pe Leontina). Porecla **Terente** era a lui Stan Nedelcu (tâmplar priceput, dar cu darul beției, poate având și alte “daruri” - asemenea celebrului personaj brăilean omonim), iar cea de **Sperică, Sperie-Broaște** aparținea familiei tractoristului Mitrana, care, în copilărie,

prindea broaște și le chinuia în albia Sâiului, dar și în “pârâul găștelor și rațelor” de sub mal.

Alte porecle nu sunt însă lesne de descifrat, ca, de ex., **Șulaita** (este porecla lui Constantin Marinescu, care era fiul adoptiv al lui Costache Marin Găină Oarbă (din Segarcea Deal), de fel însă era din Tr. Măgurele. *Șulaita* absolvise Școala Normală și a funcționat ca învățător la Segarcea Deal, de la 5 octombrie 1883, răstimp de un sfert de veac, când, la 23 mai 1909, se îmbolnăvește și, la 1 aprilie 1912, iese la pensie, se pare, la nici cinzeci de ani, plecând apoi la Turnu Măgurele, după care la fiul său în București. De numele lui se leagă existența primelor registre școlare, începând cu anul 1882);

d. supranume (de supralicitarea unui merit, a unei calități): *Machenzer(u)* - din Segarcea Vale [v. generalul de armată german cu succese în primul război mondial, *Anton Ludwig August von Mackensen*, a cărui alură îi inspirase pe segărceeni la născocirea poreclei], *Majuru* - din Segarcea Vale [v. supranumele lui *Gheorghe Cioc* – „major” în armata din al doilea război mondial, trecut în rezervă de comuniști], *Musiu* [supranumele dat unuia dintre componenții familiei *Smadici*, din Olteanca, despre care am arătat mai sus că era un polonez, stabilit acolo, prin căsătorie, după primul război mondial; v. *BIONIMIA*, 1. *Antroponimia*, d. supranume] etc.;

2. Zootoponimia - studiul numelor de animale. Iată câteva exemple: **nume de câini**: Azor(el), Azor(ică), Grivei, Lupu, Ursu etc., **nume de vaci**: Bălțata, Joiana, Viorica ș.a.

FITOTOPONIMIA – studiul numelor de plante. Întâlnim în idiomul segărcean denumiri ca: alion, coada rândunicii, coada vacii, gura-leului (cf. tc. *aslanağzi* “idem”), izma broaștei, laptele cucului, lemnul lui Dumnezeu, micșunele, pelin, pietricică, rodul lui Dumnezeu, scânteioară, tufănele ș.a.;

TOPONIMIA - studiul numelor de locuri geografice, cuprinzând:

1. Regionime, regiotoponime – nume/ denumiri de regiuni din cadrul unei țări, de țări, de continente etc.: Oltenia, Plasa Marginea, Romanai, Guguloiul Pământesc ș.a.;

2. Oiconime - nume de așezări (localități: oraș, sat, cătun), plăși, județe etc.), ca: Ciuciucu, Olteanca, Lița, Între Lița și Odaie, Odaia, Plasa Marginea, Răstoaca, Râioasa, Sârbie, Segarcea (Șegarcea), Șegarcea dânu Vale, Șegarcea dânu Deal, (< Segarcea), Pe Măgurele, Vaideeni (Vaidieni) etc.;

3. Microtoponime - nume de case, conace, moșii, vile, palate, cetăți, castre, valuri/ brazed, castele, turnuri etc.; La (Conac la) Brudaru, La (Conac la) Dona, La Moara lu' Fizi, La Moara lu' Melinte, La Moara lu' Mirande, La Cazane, La Măgura Ordia, Pe vamă etc.;

4. Hodonime - Nume de drumuri vechi, șosele etc., ca: Drumu' Hoțului (Drumu' de pe Vârșării), Drumu' Oii, Drumu' Slatinei, Drumu' lu' Traian, Drumu' Nicopolei, Șoseaua Mică etc.;

ORONIMIA – studiul numelor date formelor de relief (munți, dealuri, văi etc., precum: Dealul Ciuciucului, Ropină, Valea Mare ș.a.;

HIDRONIMIA – studiul numelor de ape, de locuri unde curg apele, lacuri etc, cum ar fi: Olt (Alutus), Oltul Mic, Sâiu', Strâmbu', Între Olturi, La Ciolpan, La Săndulescu, La Gropan, La Baltă ș.a.;

ANEMONIMIA – studiul numelor unor vânturi (uragane, alizee etc.). În zonă se poate auzi doar așa: “bate câinele ăsta de *crivăț*”;

ETNOGRAFIIMIA – studiul numelor legate de culturile materiale și spirituale ale unor popoare, ale unor comunități etnice: *nume de dansuri și cântece populare* (Alunelul, Brâul, Galaonul, Geamparalele, Mișțita, Perinița, Salta, (Balada lu') Iancu Jianu, Corbea etc, *nume de jocuri ale comunității, obiceiuri, tradiții* (Caloianul, Călușul, Govia, Iordănitul, Păparuda, Rusaliile, Tivicul etc.).

IV. CONCLUZII

Idiomul românesc segărcean teleormănean abordat aici pe scurt prezintă particularități inedite din perspectivă fonetică, morfo-sintactică, lexicală, fapt care va trebui să-i motiveze pe specialiști în extinderea analizei asupra acestuia. Aspectele etimologice și onomastice, influențele venite din partea limbii turce și a limbilor slave constituie, de asemenea, motive în plus privind necesitatea aprofundării cercetării acestui grai.

Note

1. Despre cum este marcat azi *Tivicul*, la Lița (o localitate situată lângă Segarcea Vale - Teleorman), aflăm de la prietenul nostru, scriitorul lițean, **Tudor Matreșu** (v. *Tradiția Tivicului*, facebook, 19 februarie 2018), reprodus aici în cap. **IV. Lada cu amintiri**.

2. **Țestul** este o unealtă făcută dintr-un anumit fel de pământ și din paie, care sunt frământate (prin călcarea cu picioarele), obținându-se niște „guguloaie”. Acestea sunt așezate pe un calapod ca o sferă, tot din pământ, încât pe interior țestul să rămână, ulterior, gol. Pământul frământat și mulat pe calapod are forma unei pălării și este străpuns în partea superioară, pentru a i se lăsa urechi (orificii), prin care se va petrece – pe perioada de uscare a țestului crud - un băț de lemn (tulpină de floarea soarelui). Țestul este lăsat mai multe zile la uscat, la soare, ferit de ploaie. După uscare, țestul poate fi folosit în vatră, prin prinderea lui de lanțul din vatră la 45⁰ pentru a fi încins cu paie și vreascuri. După ce țestul se încinge, se înlătură cenușa de sub el, se pune apoi în țest aluatul din făină frământată anterior, având forma rotundă a țestului, sub care sunt deja așezate frunze de nuc, iar deasupra aluatul este deja mănjit cu un strat de ou crud, pentru a se coace rumenit. Se lasă țestul jos și se așteaptă un anumit timp până când aluatul se transformă în pâine fierbinte și pufoasă. Se scoate pâinea frumos mirositoare de sub țest, se acoperă într-un ștergar curat și se lasă “să se întoarcă de la moară”, cum li se spune copiilor dornici să rupă din pâine, fiind astfel ferită de “încrudire” (Consemnare pe baza amintirilor din copilărie de *Gheorghe Sarău*).

3. Dihotomia *poreclă – supranume* este încă pe larg dezbătută – ne supune atenției colegul nostru, dr. *Alexandru Zamfir*, specializat în onomastică, arătând că, în general, se acceptă că **porecele** ar fi

„cuvinte prin care poporul lovește în năravul sau defectul cuiva [...], iar dacă porecla dată cuiva de o persoană este repetată și de alții la adresa aceleiași persoane, ea devine **supranume**” – parafrazându-l și citându-l pe Candrea (v. Ion-Aureliu Candrea, *Iarba fiarelor. Studii de folclor. Din datinile și credințele poporului român. Preminte Solomon. Poreclele la români*, București: Fundația Națională pentru Știință și Artă, Academia Română, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, 2001), anume, *porecla* este o scornire la nivelul unui individ, accidentală, având la bază, de regulă, o metaforă, pe când *supranumele* se îndepărtează în timp de destinația inițială, căpătând o funcție “exclusiv antroponimică”, de numire, supranumele fiind astfel larg utilizat, fără ca aceia care îl rostesc să se mai gândească la rostul său din momentul atribuirii. Personal, considerăm că – așa cum s-a văzut mai sus în exemplificările noastre - *porecla* privește, în genere, un defect, taxează un comportament prost, o “apucătură” a cuiva, fiind percepută ca un “renume”, dar nu de “fală”, pe când *supranumele* vizează o înnobilare a numelui obișnuit, atribuirea unei calități de către cei din jur, devenind și el un „renume”, dar în sens pozitiv.

Bibliografie

- [**Academia RPR** - colectiv] **1964**, *Dicționar român - maghiar (A-L)* și *Dicționar maghiar – român (M-Z)*, București: Editura Academiei Republicii Populare Române, 743 p. + 847 p.
- Bărbuț**, Dorina **1990**, *Dicționar de grai oltenesc*, Craiova: Asociația Independentă Literară, Artistică Culturală și Editorială “Mileniul III - Craiova”, 232 p.
- Baubec**, Agiemin; **Greco**, Mitică **1979**, *Dicționar turc-român*, București: Editura științifică și enciclopedică, 380 p.
- Baubec**, Agiemin; **Baubec**, G. Deniz - Kamer **2010**, *Dicționar turc-român. Türkçe – Romence sözlük. Dicționar roman-turc. Romence – Türkçe sözlük*, Constanța: Ex Ponto, 1-664 p., 665-1071 p.
- Bulgăr**, Gh; **Constantinescu – Dobridor**, Gh. **2000**, *Dicționar de arhaisme și regionalisme*, București: Editura Saeculum I. O., 530 p.
- Ciorănescu**, Alexandru **2007**, *Dicționarul etimologic al limbii române*. Ediție îngrijită și traducere din limba spaniolă de Tudora

Șandru Mehedinți și Magdalena Popescu Marin, București: Editura Saeculum I. O., 1056 p.

Kanurcova, Spasca **1972**, *Dicționar român – bulgar*, Sofia – București, Editura Științifică – Наука и Изкуство, 504 p.

Магазаник, Д.А. **1945**, *Турецко-русский словарь*, Москва: ОГИЗ [Государственное издательство иностранных и национальных словарей], 705 с. [Под редакцией В.А. Гордлевского. 40000 слов и выражений. Издание второе, переработанное и дополненное].

Negrescu, I. D. **1961**, *Limba slavă veche*, București: Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 468 p.

Suciu, Emil **2011**, *101 cuvinte de origine turcă. Viața cuvintelor*, București: Humanitas, 208 p.

Tabacu, Șerban **1996**, *Dicționar albanez – român. Dicționar român – albanez*, București: Ararat, 368 p.

Tomici, Mile **1986a**, *Dicționar român - macedonean*, București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1211 p.

Tomici, Mile **1986b**, *Dicționar macedonean - român*, București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1131 p.

Vinereanu, dr. Mihai **2009**, *Dicționar etimologic al limbii române pe baza cercetărilor de indo-europenistică*, București: Editura Alcor Edimpex, 936 p.

Gheorghe Sarău,

*O evaluare a galeriei exponenților cu obârșia în cele trei sate
segărcene*

În afara intelectualilor și a personalităților segărcene menționate de părintele **Pr. Andrei Mustăciosu** în manuscrisul său (*Mss. cit.*, 1971) - pus nouă la dispoziție de către **Pr. Marian Mustăciosu**, în anul 2014 - care au studiat și s-au format în trecut, apoi, în anii interbelici și în cei de început ai comunismului sau cu activitate deosebită în comunism, considerăm că este de datoria noastră de a-i adăuga și pe alții, care, la fel, s-au născut aici, s-au pregătit și au întreprins o activitate deosebită în afara granițelor satului – la nivel național sau/ și internațional.

De bună seamă, prezentările făcute aici nu pot acoperi întregul evantai al exponenților segărceni dedicați unor domenii în care se vor fi detașat, în care au excelat, dar – tocmai de aceea - galeria celor născuți în cele trei sate se vrea completată cu noi nume.

I. Segarcea Vale

Reproducem evaluarea făcută în anul 1971 de **Pr. Andrei Mustăciosu**, în legătură cu foștii elevi ai școlii care au înregistrat până la acel moment realizări deosebite:

„*[Domeniul] „Latura” învățământului* [corect: **justiție**]: **Mustăciosu Pantilimon** - avocat, **Bucă Gh. Rodian** – magistrat [**n.n.**: **Rodică Bucă**, șeful Tribunalului din Turnu Măgurele, casa lor – vizavi de Casa Zisu - era unde a fost găzduit o vreme dispensarul uman din Segarcea Vale; era fiul băcanului Gică Bucă, originar din Segarcea Deal]; **medicină umană**: **Mustăciosu Mândica** - internist, **Mustăciosu Minuș** - chirurg, **Pantelimon (Madele) Nedelescu** – medic, dr. docent – cercetător, **Bobe Mișu** – internist, radiolog; **Safta Ivan** – mamouș; **medicină veterinară**: **Chiriac D. Ion**, **Cojocarul D. Florian**, **Motroașă C. Victor**, **Tatarici M. Pascu**; **profesorat [în universități]**: **Șt. Zisulescu** – profesor universitar; **Drăgulinescu**

Marin [**n.n.**: cadru universitar, din 1968, la Facultatea de Electronică din „Politehnica” București, apoi prof. univ. dr. și, după 1990, a fost decanul acestei facultăți timp de peste 15 ani; un alt frate al lui, *Dumitru*, a ajuns tot electronist, altul – *Ionel* – arhitect, iar mezinul, *Rodică*, după mai multe facultăți începute, în final ajunge absolvent de inginerie electronică], **Literați**: *Gh. Mitrănescu* – București, *Geabou D. Ion* [**n.n.**: poetul *Ion Segărceanu*]; **profesori cu institutul pedagogic**: *Văduva Pârvu*, *Văduva Gheorghe*, *Drăgulinescu Marin* (**n.n.**: v. mai sus, unchiul lui *Marinică Drăgulinescu*), *Cojocariu F. Marin* (profesor la Lunca), *Popescu R. Stele* (**n.n.**: profesorul și folcloristul **Stelian Popescu – Segarcea**, cu activitate la Carei, Satu Mare), *Cojocariu M. Petre* (profesor de istorie și română), *Mustăciosu M. Marian*, *Besnea I. Florina*, *Boboc Naie*, *Manea Lucă*, *Desculțu I. Gheorghe*, [**n.n.**: *Drăgulin Zina*, *Mitrana Marieta* etc]; **militari**: *Vasilescu N. Stan*, *Mustăciosu M. Ion*; **ingineri specialiști**: *Alexandru M. Bobe*, *Bobe M. Stan*, *Sindile Alexandru*, *Jean P. Iagăr*; **economiști**: *Cojocariu Cr. Florea*, *Geabou D. Manole* [**n.n.**: *Mielu Emilian Geabău*, fost dir. al Băncii Naționale din Alexandria (m. în 2017), fratele poetului *Ion Segărceanu*], *Cojoacă M. Florian*, *Micu Cr. Ion*, *Cojocariu M. Oprea*, *Bârsăteanu Alexandru*, *Desculțu Constantin*, *Delcea M. Gheorghe*; **preoție**: *Mustăciosu F. Andrei* – licențiat, *Desculțu T. Tincu* – licențiat”.

De bună seamă, o evaluare similară este făcută de către **Pr. Andrei F. Mustăciosu** și în legătură cu celelalte două sate, **Segarcea Deal** și **Olteanca**:

II. Segarcea Deal

„Ca urmași, după învățătorul *P. Vlădescu*, care și-au legat activitatea de sat, și care vin ca discipolii săi, [îi amintim pe]: **învățătorii** *Florea Găină*, *N. Pieptan*, *Vasile Ristea*, *M. Tatarici*, *Tatiana Popescu* și *Teodora Pieptan*, alături de *Ștefania C. Voiculescu* și *Ion Giuclea*; **profesori universitari**: *St.[elian] F. Găină*; **magistrați**: *Sorici Linca*, avocat *N. Bucă*;

medicina umană: medicii interniști *Meclejan Florea* și *Bârsășteanu M.*; **ingineri:** *Datcu I.*, *Istrate M. Luca*, *Catana Miron*, *Catana R.*; **economiști:** *Ceaușu Nicu*, *Chirigiu M.*, *Mitroi Gheorghe*; **preoție:** *Găină I. Dumitru*”.

III. Olteanca:

„Satul Olteanca își are legată activitatea social - culturală de numele învățătorilor cu multiple inițiative *Ioan Grigorescu* și soția sa, *Stana*, ridicând local de școală spațios cu patru clase și îndrumându-și elevii în ramurile: **medicină:** *Ciucu N. Bebe* – internist, *Căzănaru St. Fl.* – internist; **profesori:** *Codrea I. Dumitru* - cu Institut pedagogic; **ingineri:** *Codrea P. Marin*, *Ristea Solomon*, *Purcea Fl.*; **economiști:** *Gheorghe M. Codrea*, *Emil I. Mangu*”.

*

La rândul nostru, **într-un prim demers** (v. *Gheorghe Sarău*, *Segarcea “de Teleorman”*. *Monografie a așezărilor Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca*, Târgu Mureș: Editura Nico, 408 p.), am realizat și am inclus biografiile unor exponenți, **pornind exact de la aceste nume de personalități** – date la iveală, în 20 aprilie 1971, de către părintele nostru Paroh, **Pr. Andrei F. Mustăciosu**, dar – în urma unui proces amplu de documentare – am purces la elaborarea de bio-bibliografii, nu numai pentru unii exponenți dintre cei menționați de preotul **Mustăciosu**, ci și pentru alți câțiva, **noi**, care s-au evidențiat în domeniul românesc științific, cultural, sportiv etc., personalități care provin din vatra satelor segărcene, care s-au aflat pe acest tărâm pentru un timp sau care, având părinții și bunicii născuți aici, au trecut prin satele segărcene ori au locuit în perioade diferite de timp. La fel, nu am ocolit personalități, care, deși nenăscute în spațiul nostru segărcen, au învățat sau și-au desfășurat aici activitatea, respectiv, i-am luat în calcul și pe cei care reprezintă categoria de afini (căsătorii cu persoane care au obârșie segărcenă).

După cum lesne se vede din *Monografie...*, dintre

numele ce apar în listele **Pr. Andrei F. Mustăciosu** am reținut câteva și am adăugat și altele, după cum se vede mai jos:

I. Segarcea Vale: înv. *Radu Popescu* (1879-1969?), **Pr. Andrei F. Mustăciosu** (1900-1971), folcloristul și profesorul *Stelian Popescu-Segarcea* (1912-1977), poetul *Ion Segărceanu* (ns. la 14 mai 1937, pe numele *Geabou*), prof. univ. *Marinică Drăgulescu* (ns. în 4 martie 1939). **Au fost adăugați:** poetul *Dimitrie Stelaru* (1917-1971), istoricul și muzeograful *Constantin Safta* (ns. 3 noiembrie 1934), pictorul *Dumitru Negru* (ns. 23 septembrie 1938), preotul *Marian Mustăciosu* (ns. 11 martie 1951), poetul *Rodian Drăgoi* (ns. 1 februarie 1951 – d. în 2018), pictorița *Elena (Nona) Stuparu* (ns. 1958?), fotbalistul *Nicușor Glonț* (ns. 1956, la Tr. Măgurele) și lingvistul și scriitorul *Gheorghe Sarău* (ns. 21 aprilie 1956).

II. Segarcea Deal: teologul și preotul *Dumitru I. Găină* (1932-2019) și prof. univ., matematician *Stelian Găină* (ns. 1935), dar au fost cuprinși și alți, precum: folcloristul și înv. *Florian Cristescu* (ns. 1884 –1949), monograful, prof. *Lincă Cocoșilă* (ns. la 25 mai 1944) și prof. univ., avocatul *Viorel Găină* (ns. 1 februarie 1953).

III. Olteanca. Nu au fost introduși cu biografiile cei semnalati de **Pr. Andrei Mustăciosu**, dar i-am selectat și inclus pe următorii: înv. și antrenorul de oină *Andrei Ursu* (ns. la 13 septembrie 1914, Cimișlia din Tighina – Basarabia), *Frații Chelu:* literatul *Marin Chelu* (ns. 1950, București – d. 2006) și cântăreții gemeni - *Florian* și *Lucian Chelu* (ns. în 1952, la Oradea), cât și pe fotbalistul *Valentin Bădoi* (ns. 16 decembrie 1975, Turnu Măgurele).

**

Într-un **al doile demers** al nostru (v. *Gheorghe Sarău, Dicționar cu personalități teleormănene segărcene*, Târgu Mureș: Editura “Vatra veche”, 234 p. (cu il. p. 222- 233); Cuvânt înainte; copertă; lector: Nicolae Băciuț), am reluat și completat biografiile unora dintre cei care au făcut obiectul

monografiei *Segarcea "de Teleorman* (2016), dar am și extins galeria exponenților segărceni la un total de 43:

Radu Popescu (5 ianuarie **1879** - **1969?**), primul învățător calificat născut în comună;

Andrei Mustăciosu, Pr. (**1900** - 25 decembrie **1972**), primul preot din sat calificat, primul monograf al întregii localități Segarcea Vale;

Stelian Popescu Segarcea (22 ianuarie **1912** - 18 decembrie **1977**), profesor la Carei, folclorist, istoriograf;

Ștefan Zisulescu (ns. 21 octombrie **1907** – m. 6 octombrie **1984**), profesor universitar de psihologie, cu doctorat în Germania, autor de cărți din domeniul psiho-pedagogic;

Dimitrie Stelaru (8 martie **1917** – 29 noiembrie **1971**), primul poet al localității larg cunoscut la nivel național;

Manole Geabău (ns. **1933**), publicist și director de bancă peste un sfert de veac la Alexandria, frate cu poetul Ion Segărcianu;

Constantin Safta (3 noiembrie **1934**), cercetător-muzeograf, profesor de istorie (în învățământul superior și preuniversitar);

Ion Segărcianu (14 mai **1937**), al doilea poet cunoscut la nivel național, ziarist, consilier literar în Ministerul Culturii;

Dumitru Negru (23 septembrie **1938**), primul pictor al localității;

Pascu Geabău (11 aprilie **1938** - 25 iunie **2013**), misionar baptist național și internațional;

Marin(ică) Drăgulinescu (4 martie **1939**), profesor universitar, fost decan al Facultății de Electronică a Universității "Politehnica" din București;

Marian Mustăciosu, Pr. (11 martie **1951**), al doilea preot din localitate, calificat și cu parohie în localitate;

Rodian Drăgoi (1 februarie **1951** - 9 noiembrie **2018**), al treilea poet născut în localitate, cunoscut la nivel național;

Gheorghe Sarău (21 aprilie **1956**), lingvist rromolog la nivel internațional, istoriograf - monograf, bibliograf, primul doctor

și profesor universitar de limba rromani din țară, autor al primelor dicționare, manuale școlare și cursuri universitare pentru această limbă la nivel național și internațional, fost consilier pentru limba rromani și rromi în Ministerul Educației timp de 28 de ani, al doilea monograf al întregii localități Segarcea Vale etc.;

Elena (Nona) **Stuparu** (20 mai **1959**), al doilea pictor al localității;

Lavinia Mihaela **Pencea** (7 august **1982**), profesoară de limba română în preuniversitar și asist. univ. drd. la limba rromani;

Florian **Cristescu** (1 august **1884** - 29 iunie **1949**), primul scriitor din localitate, cunoscut la nivel național cu cele peste zece ediții ale trilogiei “Povestea neamului nostru”;

Teodora **Pieptan** (19 mai **1911**- 7 ianuarie **1989**), învățătoare, primul monograf al satului Segarcea Deal;

Voicu **Țugurel** (7 octombrie **1928**), diplomat militar, cu cercetări asupra eroilor români morți în Cehia și Slovacia în al doilea război mondial;

Dumitru **Găină**, Pr. (18 ianuarie **1932** - 13 martie **2019**), fondator al Bisericii Ortodoxe Române în Australia, cu parohia la Melbourne;

Stelian **Găină** (1 iul. **1935**), profesor universitar la disciplina matematică;

Lincă **Cocoșilă** (25 mai **1944**), profesor, al doilea monograf al satului Segarcea Deal;

Nicolae **Martin** (3 februarie **1948**), primul solist profesionist de muzică popular;

Florea **Bălosu** (15 mai **1949**), primul fotbalist al localității cu activitate la nivel național;

Viorel **Găină** (1 februarie **1953**), avocat, profesor universitar în domeniul dreptului;

Lucian **Teodosiu** (21 iunie **1942**), poet, fost redactor la Radio Iași;

Andrei **Drăgulinescu** (4 martie **1981**), profesor de electronică la nivel universitar, cu studii de teologie și autor a numeroase cărți;

Mihai **Micu** (18 august **1985**), inginer, cartograf și arheolog pasionat, cel care a realizat istoricul hărților în care apar figurate satele localității;

Miruna Eliza **Gil** (26 noiembrie **1943** – 3 februarie **2017**), medievalistă, profesoară de limbi romanice în SUA, nepoata scriitorului *Florian Cristescu*;

Alexandru Mihnea **Găină** (17 august **1979**), avocat și cadru universitar în domeniul dreptului;

Familia **Chelu**:

Marin **Chelu** (22 septembrie **1950** - 24 mai **2006**), redactor literar, istoriograf și critic literar;

Florian **Chelu** Madeva (21 martie **1952**), chitarist și solist vocal, inventatorul sonetului muzical, autorul mai multor volume în domeniu;

Lucian **Chelu** (21 Martie **1952**) chitarist și solist vocal;

Alexandrina **Chelu** (1 aprilie **1990**), interpreță a sonetului muzical, cântăreață (ca și mama ei – solista de muzică populară bihoreană, *Iuliana Băican Chelu*) și de muzică populară românească, dar și evreiască (împreună cu tatăl său, *Florian Chelu*);

Virgil **Andronescu** (28 noiembrie **1972**), poet;

Valentin **Bădoi** (16 decembrie **1975**), fotbalist cu activitate sportivă la nivel național;

Valeriu Ion **Găgiulescu** (26 ianuarie **1939**), avocat, poet;

Tabita **Chiriac – Merlea** (20 ian. **1958**), scriitoare;

Daniela Elena **Sarău** (1 septembrie **1972**), manager internațional, specialistă în mediere206;

Ștefan **Stănculescu** (1 octombrie **1944**), inginer profesor, poet;

Nicușor **Glont** (29 februarie **1956**), fotbalist cu activitate sportivă la nivel național;

Andrei Ursu (13 septembrie 1914 - 13 iunie 2015), învățător, antrenor de oină, autor al unor contribuții privind istoricul oinei;

Gigi Teican (9 octombrie 1967), asistent medical cu debutul profesional la Segarcea Deal, arheolog independent, descoperitor de dovezi istorice inedite în acest sat.

De observat că, din cei pomeniți în listele Pr. Andrei Mustăciosu, aici, în *Dicționarul* scos de Gheorghe Sarău, apar, cu biografiile, următorii 10: înv. Radu Popescu, Pr. Andrei Mustăciosu, folcloristul și prof. Stelian Popescu Segarcea, prof. univ., filozof și psiholog Ștefan Zisulescu, economistul și poetul Manole Geabău, poetul Ion Segărceanu (fost Geabou, frate cu Manole Geabou), prof. univ. și decan Marin(ică) Drăgulinescu, înv. și monograf Teodora Pieptan, Pr. teolog Dumitru Găină, prof. univ. Stelian Găină.

De asemenea, în *Dicționar* Gheorghe Sarău reia și îmbogățește biografiile a 17 exponenți din monografia sa, *Segarcea "de Teleorman – 2016*. De spus că pe aceștia Pr. Andrei Mustăciosu nu-i semnalase în manuscrisul său (fie că nu le știa activitatea, fie respectivii nu excelsaseră încă în vreun domeniu, fie ... nici nu se născuseră în anul de referință, 1971).

Așadar, cei pe care Gheorghe Sarău îi repune în discuție, într-o formă extinsă, sunt: Dimitrie Stelaru, Constantin Safta, Dumitru Negru, Pascu Geabău, Marian Mustăciosu, Rodian Drăgoi, Gheorghe Sarău, Elena (Nona) Stuparu, Florian Cristescu, Lincă Cocoșilă, Viorel Găină, Marin Chelu, Florian Chelu, Lucian Chelu, Valentin Bădoi, Nicușor Glonț, Andrei Ursu.

Totodată, în *Dicționar* apar alte 16 nume noi ale unor exponenți mai în vârstă sau foarte tineri, precum: Voicu Țugurel, Miruna Eliza Gil, Nicolae Martin, Lucian Teodosiu, Florea Bălosu, Valeriu Ion Găgiulescu, Ștefan Stănculescu, Alexandrina Chelu, Tabita Chiriac-Merlea, Daniela Elena Sarău, Gigi Teican, Virgil Andronescu, Alexandru Mihnea

Găină, Andrei Drăgulescu, Mihai Micu, Lavinia Mihaela Pencea.

Ce ar mai fi de făcut? De bună seamă, în continuare ar trebui repuse în discuție listele **Pr. Andrei Mustăciosu**, spre a-i recupera pe acei fii ai celor trei sate segărcene, care, într-adevăr, au făcut performanță, care se detașează net, ce nu sunt doar intelectuali de rând, ci, mai cu seamă, spirite novatoare, specialiști cu contribuții de seamă în domeniile științei și culturii, în sectoarele sportiv, militar, juridic etc.

Frește, aici s-ar încadra, dintre cei menționați de **Pr. Andrei F. Mustăciosu**, cu prioritate, următorii:

- pentru **Segarcea Vale**: *Bucă Gh. Rodian (Rodică Bucă*, magistrat, șeful Tribunalului din Turnu Măgurele) și *Pantelimon (Madele) Nedeleșcu* - dr. docent cercetător biolog la Spitalul Brâncovenesc din București;

- pentru **Segarcea Deal**: primii cântăreți de biserică și dascăli de școală, familia de cadre didactice Găină, sportivul *Sabin Găină* – geolog etc.;

- pentru **Olteanca**: familia înv. *Ioan Grigorescu* și soția sa, *Stana*, cei care au ridicat localul școlii vechi de la Olteanca ș.a.

În general, credem că nu ar trebui uitați: dascălii - învățători, educatoarele și învățătorii, profesorii și directorii școlilor; preoții ortodocși și deservenții altor culte din cele trei sate; primarii și notarii; moșierii, boierii; sanitarii, moașele, medicii; meseriașii satelor (inclusiv morarii ș.a.); lăutarii și artiștii amatori (soliști și dansatori); militarii, indiferent de specific (armată, miliție - poliție, securitate); eroii din toate vremurile, inclusiv condamnații politic; instituțiile: biserica, primăria, școala, căminul cultural, dispensarul, alte structuri ca: CAP-ul, SMT-ul etc.

Pr. iconom stavrofor **Viorel Ciucu**,
*Repere din istoricul Bisericii “Sf. Dumitru - Izvorătorul de
Mir” din Olteanca*

Primele mențiuni despre trecutul religios al locuitorilor din satul Olteanca au fost consemnate de **Pr. Andrei F. Mustăciosu** (parohul Bisericii „Cuvioasa Parascheva” din comuna Segarcea Vale, județul Teleorman), într-un manuscris al său finalizat la 20 aprilie 1971, cu un an înainte de mutarea preotului paroh din această lume (25 dec. 1972, Pitești). Este vorba de două părți ale manuscrisului său (*Istoricul Bisericii „Cuvioasa Parascheva” până în anul 1971 și Sate și biserici vechi din stânga „Văii Oltului”*. *Privire istorică până la 20 apr. 1971*), care au fost redactate și incluse sub numele **Pr. Andrei F. Mustăciosu**, în anul 2016, de către **Gheorghe Sarău** în volumul *Segarcea “de Teleorman”. Monografie a așezărilor Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca* (Târgu Mureș: Editura Nico, 2016, 408 p., ISBN 978-973-1728-71-4).

Prin urmare, să arătăm că satul **Olteanca** face parte din comuna Segarcea Vale - județul Teleorman și este așezat la 12 km. spre Nord de orașul Turnu Măgurele, pe partea stângă a Sâiului, pe ambele părți de pe deal ale șoselei Slatina - Turnu Măgurele.

În anul **1893**, Statul a împroprietărit locuitorii de primprejur, dându-le loturi a câte 5 ha de teren și locuri de casă pe ambele laturi ale văii “Ciuciucului” și [cu] viile existente, formându-se astfel vatra unui sat nou, actualul sat **Olteanca**, căruia i s-a mai zis “**Ciuciucul**”, după numele unui turc, paznic la viile de acolo, ori după numele vreunui trimis turc care ar fi rămas prin aceste părți. Așadar, satul a purtat numele “Ciuciuc” până în anul **1908**, după care a luat numele **Olteanca**, după numele majorității împroprietăriților care s-au stabilit aici, venind de prin satele de peste Olt (Islaz, Moldoveni, Izbiceni, Giuvărăști etc.).

Din punct de vedere administrativ, satul **Olteanca** a fost condus de către un “Sfat sătesc”, care ținea când de *Comuna Segarcea Vale*, când de *Râioasa (Lunca)* – sate vecine mai mari, până în **1908**, când a fost stabilită **Comuna Olteanca**. Din anul **1950**, **Comuna Olteanca** a fost desființată, rămânând sat, care a fost anexat administrativ la *Segarcea Vale*, jud. Teleorman.

Biserica din Comuna Olteanca a fost construită între anii **1899-1903** și este zidită din cărămidă în stil muntenesc, în formă de cruce (treflată), având pridvorul închis și deasupra două turle: una la „Pantocrator” - deschisă până sus, și alta - în față, la „Pronaos”, deasupra “Cafasului” (balconul pentru cor), care – până în anul **1934** – a fost mult mai înaltă decât cea actuală, fiind smulsă de furtuna violentă din vara aceluiași an.

Biserica din Olteanca, cu hramul „*Sf. Dumitru – Izvorătorul de mir*”, a fost construită prin contribuția enoriașilor din Olteanca (dar și din alte ajutoare de la locuitorii satelor vecine), meșteri fiind *Alexe* și *Alexandru Anastase*, iar pictor - *S. Nicola*, având în frunte un comitet de enoriași, așa după cum se vede din pisania Bisericii: “*Această Sfântă Biserică, cu hramul Sf. Dumitru s-a ridicat în anul [anii] 1899-1903 în zilele Majestății Sale Carol I, Rege al României, și Elisaveta Regina, Î.P.S.S. Iosif Gheorghian - Mitropolit, Haralambie Constantinescu – protoiereul Județului, cu stăruința casierului – Dobre Marinescu, cu urmașii de mai jos: Gheorghe Dumitrașcu, Radu Frumosu, Nicolae Bîrsășteanu, Marin Turcu ...*”

În decursul timpului, lucrările mai importante care s-au săvârșit la Sfânta noastră Biserică au fost:

- în anii **1924-1925**, s-a învelit Biserica cu tablă nouă;
- în anul **1934**, s-a reparat turla din față, distrusă de furtuna puternică;
- în anul **1965**, s-a făcut restaurarea picturii Bisericii, an când a fost resfințită Biserica de către P.C. Consilier

Victor Ionescu și *P.C. Protoiereu* - Preot *Emil Bîldescu*;

- în anul **1994**, în luna martie, s-a reparat acoperișul Bisericii și s-a învelit cu tablă nouă, la fel, și clopotnița, la stăruința Pr. *Viorel Ciucu*;
- în anul **2003**, a fost renovată pictura și a fost resfințită la data de 9 noiembrie 2003 de către P.S. Episcop *Galaction Stângă*;
- în anul **2018**, s-a efectuat reparația exterioară a Bisericii.

Galeria preoților slujitori în sfântul lăcaș, cu începere din 1905, se prezintă astfel: *Voicu Stănescu* (1905-1909), *Popescu I. Ioan* (1912), *Cazangiu Constantin* (1914-1915), *Volgos Hristodor* (1922-1923), *Popescu Gh. Marin* (10 dec. 1923 – 1962), *Pîrvan D. Petre* (1 august 1962-1972), *Popescu Gh. Marin* (1972-1982), *Stănoi Alexandru* (1983-1987), *Viorel Ciucu* (septembrie 1988 – **în prezent**, august 2019), *Bulagea Marius* (2001-2008), *Voicu Dumitru* (2009-2012) și *Pîrvu Stancu* (2012). De bună seamă, aceștia au fost ajutați în exercitarea serviciului religios de cântăreți (țârcovnici) devotați și cu drag de misiunea lor, ca, de pildă: *Preda Blejan*, *Ion Comana*, *Gîșilă Leonide*, *Rotea Nicolae*, iar în prezent - *Popa Ionel*.

O biserică destul de tânără, ca și satul de altfel, care - în răstimpul celor 116 ani ca sfânt lăcaș de slujire ortodoxă - și-a îndeplinit misiunea sa divină. (v. **Fig. 28** – slujitorii de azi)

Costel Paraschiv,
Începutul Bisericii Creștine Baptiste la Segarcea Vale

Începutul Bisericii Creștine Baptiste din localitatea Segarcea Vale se leagă de o perioadă destul de dificilă din istoria României, dar favorabilă în ceea ce privește apropierea omului de Dumnezeu și anume: răstimpul timpul dintre cele două războaie mondiale, mai precis - anul **1927**. Desigur că nu se poate vorbi de o dată exactă, pentru că am transmite o eroare, deoarece primii credincioși bapțiști au apărut încă de prin anii **1920**, când au venit din război cu o sete extraordinară după Dumnezeu, dorind - în același timp - să se achite de promisiunile pe care le-au făcut pe front, cum că: *„Dacă vom scăpa cu viață, îl vom sluji pe Dumnezeu”*. Cum în vremea aceea promisiunea era egală cu un jurământ, aceste persoane au mărturisit familiilor că viața lor va fi trăită, din acel moment, într-o totală dependență de Dumnezeu și în conformitate cu cerințele Sale. Așadar, acesta a fost contextul în care primii credincioși bapțiști au apărut în localitatea Segarcea Vale.

Pe de altă parte, chiar dacă primii credincioși au apărut prin 1920, în anul 1927 se poate vorbi însă de o biserică organizată aparținând Comunității Creștine Baptiste de București și Uniunii Bisericilor Creștine Baptiste din România.

La temelia acestui început destul de timid au existat câteva familii-nucleu, și anume, familiile Mitroi, Geabou, Ristea, Tatarici, iar - pe măsură ce au trecut anii - s-au adăugat și altele.

Din mărturiile credincioșilor, transmise prin viu grai și din cele scrise, au existat perioade de glorie, în care biserica s-a bucurat de libertate, în care credincioșii s-au putut exprima liber și și-au practicat nestingheriți credința. Dar au fost și perioade întunecate și destul de dificile, în care totul era cenzurat, când libertatea de exprimare era limitată, iar biserica suferea foarte mult - aici referindu-ne la perioada comunistă.

Întotdeauna, începuturile sunt dificile, pionieratul este greu, tocmai de aceea acești oameni merită respect, dar și cei care nu vor ca aceste informații să se piardă, așa cum este domnul profesor universitar Gheorghe Sarău prin lucrarea pe care o face.

În această perioadă, biserica (comunitatea credincioșilor care împărtășeau o doctrină baptistă și simpatizanții acesteia) s-a rugat și a oficiat actele de cult mai mult prin casele credincioșilor, deoarece a fost foarte dificil să posede o clădire proprie. Banii erau foarte puțini, credincioșii erau săraci și le era imposibil să poată construi o clădire proprie. Totul însă până prin anul 1960, când unul dintre credincioșii locului (Gheorghe Mitroi) a donat un teren pe care s-a construit clădirea bisericii, edificiu care este încă în picioare, situat pe strada Dimitrie Stelaru, la numărul 9.

Din anul 2005, se poate vorbi, în sfârșit, de o biserică nouă, situată pe strada Șoseaua Turnu Măgurele, la numărul 37, în satul Segarcea Vale, construită de la zero, care se leagă tot de familia Mitroi, și anume, de Dan Mitroi - fiul lui Gheorghe Mitroi - care este în viață, trăiește în SUA și care a dorit să continue ceea ce a început tatăl său în urmă cu aproximativ 50 de ani, construind această clădire a Bisericii în proporție de 80 % prin donațiile personale făcute.

Totul a început prin anul 2002, când unul din frații săi, Anghel Mitroi, stabilit în București, a făcut o vizită la Segarcea Vale, la casa părintească, și, bineînțeles, fiind credincios baptist, s-a interesat de mica noastră comunitate baptistă din localitate. Am stat de vorbă cu el, i-am împărtășit viziunea, planurile de viitor și dorința de a cumpăra, în primă fază, o casă la șosea ca, pe viitor, să putem construi un nou lăcaș de închinare, dar și cea mai mare problemă de care ne lovim, anume, dificultățile financiare.

Ne-am despărțit fără să se fi făcut promisiuni și, după ce a ajuns la București, a dorit să comunice fratelui din SUA,

lui Dan Mitroi, planurile noastre de viitor. După câteva luni de zile, nu mică mi-a fost surpriza să aud din partea domnului Anghel Mitroi că primul pas a fost făcut pentru mutarea bisericii la șosea, anume, că avem banii necesari (aproximativ 2000 \$), trimiși de fratele său din SUA, pentru cumpărarea unei case la șosea în scopul construirii unui nou lăcaș de închinare. Astfel, s-au cumpărat de la doamna Cojoacă Zina (str. Șoseaua Turnu Măgurele, nr. 37) casa de locuit și terenul aferent, vecin cu Grecu Pricopie la sud, iar la nord cu Safta Fănică. Acesta a fost momentul demarării acestui proiect, construcția începând în primăvara anului 2003, după scoaterea autorizației de construcție, și continuând până în toamna anului 2005, când a avut loc inaugurarea noii clădiri (v. **Fig. 29** – Biserica Creștină Baptistă din Segarcea Vale).

În toată toată această perioadă, sacrificiile au fost mari, atât din partea celor ce au făcut donații, cât și din partea celor ce s-au implicat fizic, dăruindu-și din timpul și energia lor pentru a putea finaliza această clădire. Au fost și perioade în care lucrările au încetat din cauza puținătății fondurilor, însă, prin mila și credincioșia lui Dumnezeu, la momentul inaugurării construcția a fost finalizată în proporție de 85 %.

Nu vrem să menționăm aici niciun nume al celor ce s-au implicat cu munca și energia lor, căci le știe Dumnezeu numele și, cu siguranță, El îi va răsplăti. Ceea ce am remarcat, ca slujitor al lui Dumnezeu, este că Dumnezeu nu-și abandonează credincioșii și lucrarea la care s-au prins, indiferent de perioadele dificile prin care trec. El rămâne fidel promisiunilor Sale, chiar dacă uneori noi oamenii mai șovăim și avem câteodată o credință șovăielnică. E de menționat aici, de pildă, un verset din Sfânta Biblie (Vechiul Testament, cartea Geneza - capitolul 32 cu versetul 10, partea întâi): *"Eu sunt prea mic pentru toate îndurările și pentru toată credincioșia, pe care ai arătat-o față de robul Tău"* - momentul în care

Iacov, unul dintre patriarhii poporului lui Dumnezeu, a fost copleșit de binecuvântările și credințioșia lui Dumnezeu.

De-a lungul existenței sale, Biserica Baptistă din Segarcea Vale a fost păstorită de mai mulți deservenți bapțiști, între care – fără a respecta cronologia slujirii – îi amintim pe următorii: Titi Horia, Bunaciu Ioan, Radu Cruceru, Mircu Cocar, Tomuleț, Geabou Pascu, Dinu Ion, Tătaru Iulian, Radu Mihai, Rădulescu Titus, Stancu George și, în prezent, din anul 2005, Biserica este păstorită de dl. **Costel Paraschiv**, cel care se bucură de aceste frumoase gesturi de normalitate într-o armonie confesională și în satele noastre segărcene teleormănene.

B. Prezentări ale unor personalități de seamă din tustrele sate segărcene

Gheorghe Sarău, **Fizi** – *morarul german “de dintre sate”
(Segarcea Vale și Lița)*

Gheorghe Sarău, **Melinte (Meletie) Popescu** – *morarul
localității Segarcea Vale și unchiul lui Dimitrie Stelaru. Copiii
lui Melinte Popescu și familiile lor*

Valeriu Ion Găgiulescu, **Segărceanul Radu Bucă (Bucu)** - *Om
și Magistrat UNIC*

Ion Segărceanu, **Radu Bucă** - *Mirajul unei prietenii*

Gheorghe Sarău, **Bibliografia cărților publicate de poetul Ion
Segărceanu în România și în Canada**

Gheorghe Sarău, **Pantelimon (Madele) Nedelescu** - *doctor de
București fără de arginți pentru consătenii săi segărceni*

Gheorghe Sarău, **Stelică Dumitrașcu** – *De la electromecanic
AMA – la director al Combinatului Chimic*

Gheorghe Sarău, **Colonelul Iulică Stelian Ignat și
Transfăgărășanul**

Gheorghe Sarău, **Economista Gica Popescu și familiile sale de
medici.**

Gheorghe Sarău,
Fizi – morarul german „de dintre sate” (Segarcea Vale și Lița)

Despre morarul “neamț” **Alexandru Fizi**, am primit câteva informații preliminare de la doamna *Natalia Bobeică* (ns. ca *Natalia Popescu*, la Segarcea Vale, în 15 septembrie 1923 - m. la București, în 8 iunie 2018), fiica altui morar segărcean - *Melinte (Meletie) Popescu* -, care era vecin cu colegul său **Fizi** (casa lui *Melinte Popescu* este azi prima la intrarea pe partea dreaptă, dinspre Lița în Segarcea Vale).

În cadrul convorbirii noastre cu *Natalia*, când avea vârsta de 93 de ani, adică, cu doi ani înainte de a muri, am aflat următoarele: “*Familia Fizi venise la Segarcea Vale, cumpărase un teren și făcuse moara pe malul stâng al Oltului mic. Pe vremea aceea, la vechea moară unde se afla, familia Fizi avea mulți copii. Când eram mici, tot auzeam în casă “Liniște, că a venit domnul Fizi” și noi deveneam ceva mai cuminiți. Venea și discuta cu tata în germană. Tata fusese luat prizonier de război la nemți, în Cadrilater, la Turtucaia, când s-a rupt frontul, și, de aceea, știa ceva germană, pe care o învățase în cei doi ani de lagăr. Apoi, familia Fizi a făcut o altă moară, mai mare, situată, pe dreapta, acolo unde se coboară spre Lița, la ieșirea din Segarcea Vale; erau jos acolo un pod peste pârul ce vine de la Segarcea Deal – zis Strâmbu - și o fântână. Moara a rămas acolo și a funcționat și în comunism”.*

Este de presupus că *Melinte Popescu* fusese prizonier între **1916-1918** la “nemți”, dacă luăm în calcul precizările de pe pagina <https://octavpelin.wordpress.com/2016/08/27/>, unde se spune: “*Pe 27 august [2016] se împlinesc 100 de ani de la intrarea României în Primul Război Mondial de partea Antantei. În noaptea de 27-28 august [1916], armata română trece Carpații în Transilvania, punând stăpânire pe trecătorile Carpaților și angajând lupte la Timișul de Jos, la sud de Sibiu*

și în apropiere de Orșova /.../ Armata germano-bulgară, comandată de generalul german August von Mackensen, masată deja la frontieră, a atacat Turtucaia, un important cap de pod al apărării române din Cadrilater. Greșelile de comandament, cât și lipsa de comunicare dintre comandamentele român și rus în zonă a[u] condus, în cele din urmă, la cucerirea, de către trupele bulgaro-germane, a capului de pod de la Turtucaia. Înfrângerea de la Turtucaia, la 5 septembrie 1916, unde armata română a suferit mari pierderi în oameni și material de război, fiind capturați 28.000 de prizonieri, a fost urmată de declanșarea unei contraofensive a trupelor germano – austro-ungare în Transilvania și a unei ofensive bulgare în Dobrogea”.

Dar, când să fi venit Fizi la Segarcea Vale, unde și cum se stabilește aici? Se pare că din anul 1906 ființează „Moara lui Fizi” din Segarcea Vale – după cum se arăta, la un moment dat, pe situl Primăriei Segarcea Vale [www.segarceavale.ro - „o [moară] /.../instalată încă din anul 1906, proprietate prin cumpărare a D-lui Alx. **Fizi**”], citându-se dintr-un document al Primăriei, din anul 1939). Este vorba de răspunsurile date în chestionarul completat de către Primăria Comunei Segarcea Vale (Plasa Turnu Măgurele - Județul Teleorman), la 20 iunie 1939, privind bunurile imobiliare deținute, în care se spune că exista un teren pentru loc de moară în vatra satului Segarcea Vale, așezat pe malul stâng al râului Olteț, care era “folosit de comună din anul 1906”, că “terenul era în suprafață de 1305 mp, fiind dat de săteni din vatra satului, fără acte, pentru o perioadă provizorie”. De asemenea, se arată: “În 1939, era folosit pentru moara din vatra satului, pe el existând o clădire din scândură cu local de moară și cu două camere de dormit, întrebuițate de proprietarul Alx. **Fizi**, care era arendașul acestui teren”. Frânturile citate, destul de confuze, ne lasă să înțelegem că, între 1906 și 1939, **Fizi** avusese în folosire (proprietatea) un

teren la locul vechii mori, de pe marginea Oltețului (a Oltului Mic).

Cât să fi rezistat acolo prima lui moară? Recent, doamna *Eufrosina (Sofica) Popescu* (ns. la Segarcea Vale, în 25.09.1928) – soră cu *Natalia Popescu*, respectiv, al cincilea copil și fiica cea mică a morarului *Melinte Popescu* – ne spune acum, la vârsta sa de 91 de ani, că știe că familia **Fizi** s-a mutat de la locul unde a deținut prima moară pe marginea Oltului Mic, “când deja apa mâncase malul și mai era doar un metru până în moară și până la casa lor”. Ca să se ajungă jos, la moară, se cobora de pe prima sau a doua uliță de pe șoseaua aflată la intrarea în Segarcea Vale, venind de la Lița, pe partea stângă.

Suntem de părere că moara lui **Fizi** de pe marginea Oltului Mic a funcționat din **1906** și, posibil, până cel mult în **1940**, făcându-și apoi altă moară, la intrarea în Lița, coborând din Segarcea Vale, pe partea dreaptă, lângă râul Strâmbu.

Profesorul universitar *Stelian Găină* (ns. la 1 iul. 1935, în Segarcea Deal) ne-a relatat cu ocazia unui interviu, pe care i l-am luat în data de 16 octombrie 2015, în apartamentul său din București, că, într-adevăr, “moara de mălai a lui **Fizi**” se afla pe marginea pârâului Strâmbu, care se forma din apa izvorâtă din “Ceșmelele” de la Segarcea Deal și cobora între Segarcea Vale și Lița, în poiană, precizând, totodată, că această moară a fost demolată de comuniști și că ea nu trebuie confundată nici cu moara lui *Melinte Popescu*, aflată jos, coborând Rusca “de la Pod” de la vechea școală din Segarcea Vale, nici cu cea “de făină și de mălai” a nepotului său, *Marinică Popescu*, situată la cca 600 – 800 de m. de la intrarea în Lița, când se coboară din Segarcea Vale, pe dreapta, dar pe vale, pe sub deal.

Cam așa ne-a spus și profesorul universitar *Marinică Drăgulinescu*, în toamna anului 2015: “Moara lui **Fizi** era la intrarea în Lița, pe dreapta unde se termină casele la ieșire din Segarcea Vale, după ce se terece pârâul Strâmbul, deci până în

stația de autobuz de azi, cam vizavi de unde se vindeau lemne, tot pe dreapta. La **Fizi** era moară de mălai”.

Oricum, anii '40 au fost foarte grei pentru familia **Fizi**. Natalia Popescu - Bobeică ne-a relatat următoarele: “/.../Prin anii '44-'45, cei din familia **Fizi** - vorbind în casă germană și fiind considerați nemți – trei dintre copiii lui **Fizi** au fost ridicați și deportați în Siberia. E vorba de **Tanța**, de **Rica** și de **Lică** – care era unul dintre băieții mai mari ai lui **Fizi**. [n.n. - în realitate: au fost luați trei copii ai lui **Fizi** - Ioan, **Tanța** (Constanța) și **Rica** (Aurora) -, iar **Lică**, luat și el, era fratele doamnei **Fizi**, adică **Fizi Carolică**]. Pe copiiiăștia i-au găsit acasă și pe ei i-au și ridicat. **Fizi** trăia, dar pe el nu l-au luat; nu știu, nu era acolo sau ce s-a întâmplat. Toți trei copiii au revenit după nu știu câți ani. Știu că, după mai mulți ani, când deja murise dl. **Fizi** și rămăsese d-na **Fizi**, aceasta - fiind în vârstă și având ceva la ochi și nu mai vedea - și-a luat pe cineva dintre vecine care o îngrijea. A rămas singură acolo, căci nu a vrut să meargă la copii, care erau toți în București, niște fete ale lui locuind pe la Piața Moghiorș, prin vremea comunistă” [n.n. - în realitate, amândoi soții **Fizi** au murit în 1960, dar întâi a decedat **Tereza Fizi**, iar după trei luni - în septembrie 1960 - și **Alexandru Fizi**].

Despre ce e vorba, în fapt? Se știe că după întoarcerea frontului încă din vara anului 1944 și până în februarie 1945 s-a realizat deportarea la muncă a cetățenilor români de etnie germană în Rusia sovietică (de pildă, în decembrie 1944 și în ianuarie 1945 s-au transmis, de la nivel central, din București, ordine cerute de sovietici, spre administrația din teritoriu, cu sarcina de a se înregistra și pregăti de deportare persoanele germane apte de muncă, dar bărbații trebuie să aibă vârste între 17-45 de ani, iar femeile – între 18-30 ani. Se știe, ultimii dintre deportați au fost repatriați în România la finele anului 1949.

Recent, adâncind căutarea și discutând cu una dintre moștenitorii familiei **Fizi**, cu d-na **Aurelia (Reli) Manolescu**

(ns. la Turnu Măgurele, în 10 aprilie 1954), am aflat că deportarea copiilor lui **Fizi** s-a făcut la minele de cărbune din Donbas, în Ucraina. Cei trei copii deportați au fost: **Ioan**, **Aurora** (“**Rica**”) și **Tanța** (Constanța), cărora li s-a adăugat și unchiul acestora, **Lică** (**Carolică**), frate al doamnei Fizi.

Rica avea cam 18-19 ani la data deportării, în 1945. La Donbas, a intrat să lucreze la bucătărie, s-a cunoscut și s-a căsătorit cu **Popa Ștefan**, tot neamț, locuind apoi la Bârlad cu el, după care la București.

Și două dintre fetele morarului Melinte Popescu, doamnele **Natalia Popescu-Bobeică** și **Eufrosina Popescu – Tulpan**, ne-au arătat, la rândul lor, că din familia **Fizi** au fost trei deportați - **Tanța** și **Rica**, prietenele lor de joacă în copilărie, dar și un băiat (confundând-ul pe **Ioan** - deportat și el - cu **Carolică**, cumnatul lui **Fizi**).

În anul **1948**, în conformitate cu prevederile din “*Legea nr. 119/1948* (pentru naționalizarea întreprinderilor industriale, bancare, de asigurări, miniere și de transporturi)”, „Moara lui Fizi” - cum era cunoscută încă din 1906 - este naționalizată, „trecând de la proprietarul *Melinte Popescu* (?), în patrimoniul administrației locale. Moara era în stare de funcționare, având motor marca Național, cu o forță motoare de 46 HP și cu o capacitate de 10000 kg, în 24 de ore” – se arăta într-un material postat – la un moment dat - pe situl Primăriei **Segarcea Vale** [www.segarceavale.ro].

Să înțelegem de aici că avem de-a face cu o eroare, că în loc de numele proprietarului morii, **Alexandru Fizi**, să fi fost scris greșit cel al lui *Melinte Popescu*? Sau se vorbea de moara *Melinte Popescu* și s-au referit greșit la **Fizi**? Căci, ceea ce știm cu exactitate – dar despre *moara lui Fizi*, cea de la intrarea în **Lița**, când se coboară pe dreapta din Segarcea Vale - este o mențiune în lucrarea lui Paul C. Șchiopu, *Economia culturii și industrializării grâului în județul Teleorman* (Alexandria: Editura Tipox, 2002. p. 81), conform căreia **moara lui**

Alexandru Fizi “era o moară cu puterea instalată de 80 CP, care putea procesa 15 vagoane de grâu în 24 ore. Era instalată în comuna Lița” – informație reprodusă așa cum ne-a semnalat-o amicul nostru *Gigi Țeican*.

De la d-na **Reli (Aurelia) Manolescu**, nepoată a *Matildei Fizi* (primul copil al lui Alexandru și al Terezei Fizi, născută la 13 ianuarie 1907, la Slobozia Mândra), am aflat recent (28 septembrie 2019) că, ulterior, după naționalizare, motorul morii a plecat din localitatea Lița la Odaia - Turnu, la Moara lui *Pleșu* (**n.n.** bunicul filozofului *Andrei Pleșu*), după cum reiese de aici: “După ce i-au luat străbunicului Alexandru moara, comuniștii ăștia s-au trezit că nu aveau pe cine să pună ca moara să producă. Nu știau, nu se pricepeau oamenii să pornească motorul. Că neamțul a fost foarte inteligent. A făcut rost de un motor destul de performant pentru vremea aia. După ce a murit străbunicul Alexandru acolo, la Lița, la moară, în 1960, comuniștii au dărâmat moara, au luat motorul și i l-au dus lui *Pleșu*, la Moara lui *Pleșu*, la Odaia. Că Moara lui *Pleșu* a mers până târziu, acolo, la Odaia. Între actele găsite, era și actul acesta prin care s-a adus motorul de la Moara de la Lița la Moara de la Odaia, fostă a lui *Pleșu*” [**n.n.**: Se știe că în ziua naționalizării (11 iunie 1948) “pe Măgurele” existau “Moara lui *Spiru Pleșu*” și “Moara Preotului *Alexandru Rădulescu*”, iar în Odaia, viitor cartier al orașului Turnu Măgurele, ca și cartierul Măgurele, mergeau alte două mori, una – tot a lui *Spiru Pleșu*, iar cealaltă ținea de o Societatei Anonimă]. “De fapt, prin ’59, îmi amintesc că, la intrarea în moară, era un beci/.../ moara era văruiță în alb/.../și avea o marchiză la intrare. Și veneau ăștia mereu, venea [milițianul] *Dragnea* și-i zicea: “Domnule *Fizi*, vrem să dărâmăm moara!” „Și *Fizi* spunea: “Numai după ce-oi muri eu!”. Avea *Fizi* o vorbă. Îi făcea bandiți, comuniști bandiți. Era foarte puternic bătrânul. Și nu au îndrăznit să dărâme moare, deși ar fi fost o chestie foarte

simplă. Bătrânul ce a făcut? A dăruit marchiza asta, a pus cărămizile într-o căruță și s-a trezit tata cu el și cu cărămizile la Turnu Măgurele, zicându-i să să le ia ca o amintire și moștenire de la el și să încorporeze în construcția casei aceste cărămizi, ca mulțumire că și tata îl mai ajutase la moară/.../”.

Interesantă și descrierea locuinței familiei **Fizi** de la Mora de la Lița, așa cum d-na *Reli Manolescu* o ține minte de la vârsta de 4-6 ani: “*Cum se cobora din Segarcea Vale și se intra în Lița, după pod, peste pârâul Strâmbu, era casa lui Fizi. Mai sus, pe deal, erau două case, una a unuia Stan. Casa lui Fizi era din cărămidă și avea un cerdac frumos. Din el se intra într-o sală foarte mare, unde își primeau oaspeții, iar de-o parte și alta a sălii erau două camere. În camera din stânga erau puse la peretele de vizavi de ușa de intrare în cameră două paturi din metal, aurii, cu așternuturi foarte curate, care aveau și câte o fundă la partea în care se țin picioarele, și în care dormeau bătrânii – Alexandru Fizi și Tereza. În partea dreapta, era o altă cameră, tot atât de mare, în care dormeau Ioan și Gherghina împreună cu copiii lor, iarna, căci în celelalte anotimpuri copiii dormeau cu bunicii lor, Alexandru și Tereza. Aveau ca un fel de laviță”.*

Dar cine era morarul Alexandru Fizi? În afara datelor preliminare obținute, colateral, de la descendenții morarului Melinte Popescu (frate cu Pasca Popescu – mama poetului Dimitrie Stelaru), am aflat, în decursul anului 2019, de la d-na ***Aurelia Manolescu***, o avalanșă de informații inedite, nu numai despre familia **Fizi**, dar și despre turneni, lițeni, odăieni, despre bucureșteni etc. Deocamdată, pentru necesitățile acestui prim demers, consemnăm doar o mică parte din datele și informațiile înregistrate, unele, din păcate, nu mai au la bază documentele stării civile, dar au fost reconstituite de această posesoare a unei adevărate “mine de informații socio-culturale”, căreia îi putem zice “***Instituția Reli Manolescu***”. Și metodic, vom încropi câte o fișă a membrilor ***Familiei Fizi***.

Alexandru Fizi

Acesta este morarul segărcean, apoi lițean, “german”, dar, poate, austriac? Căci, după cercetările doamnei *Reli Manolescu*, s-ar induce și ideea că ar fi avut astfel de rădăcini, aflând, totodată, că ajunsese pe tărâm românesc prin zona Maramureș, unde s-ar fi născut prin 1887, la “*Glodfuil*, care ținea atunci de Ucraina” (sic!), localitate astfel consemnată în actul de naștere reconstituit la Primăria din Lița (consultat de *Reli Manolescu*, în care, la numele mamei și al tatălui, sunt trase linii). Apoi, **Alexandru Fizi** ar fi locuit o scurtă vreme în zona Trei Scaune, după ce se căsătorise cu **Tereza Bak** (mai mult decât posibil, de origine maghiară – cf. *Capră*, deși ulterior s-a spus, s-a notat și ca “Bach”), care era născută în vecinătate, la Întorsura Buzăului, prin 1890. Aceștia ar fi trecut apoi pe la Drăgășani, zonă în care s-a stabilit un alt frate al lui **Alexandru Fizi**, cu care nu s-au aflat ulterior în relații bine întreținute, deși, spune *Reli Manolescu*, văzuse, copil fiind, că “pe o carte de rugăciuni erau notate datele și adresele acestui frate și ale copiilor săi”.

Pe de altă parte, acești doi **Fizi** mai aveau un alt frate, care se stabilise în America. La ceva timp după căsătoria lui **Alexandru Fizi** cu **Tereza**, acest frate - se pare, cel mai mare dintre tustrei frații **Fizi** - a venit la Segarcea Vale în vizită și, neavând copii în America, chiar a vrut să o înfieze pe **Aneta** - unul dintre primii patru copii născuți până atunci ai familiei **Alexandru Fizi** și **Tereza** - dar nu s-a împlinit acest plan, nimeni nu a dorit asta din familia lui **Alexandru Fizi**.

Alexandru Fizi și **Tereza**, până să se fi stabilit la Segarcea Vale, apoi, jos, la intrarea în Lița, au locuit și au ridicat mori la Slobozia Mândra - Brâncoveanca și la Olteanca, care au fost luate de apă. La Lița (între Lița și Segarcea Vale) aceștia au locuit până la moarte, împreună cu fiul lor cel mare, **Ioan Fizi** (căsătorit cu **Gherghina**), la locul morii, până în anul

1960. În acest an, mai întâi a murit **Terza Fizi** - era deja oarbă - iar la trei luni după aceea a plecat din această lume și **Alexandru Fizi**, în septembrie 1960. Aceștia au fost duși și înmormântați în Cimitirul orașului din Turnu Măgurele, dar sunt înmormântați separat: **Alexandru Fizi** - în același loc cu fiul său cel mare, **Ioan**, și cu soția acestuia din urmă, **Gherghina**, iar **Tereza Fizi** și **Matilda** (fiica lor cea mare) sunt înhumate la un metru distanță, pe alt rând, în locurile rămase de la **Ștefan Ghigheanu** – ofițer al stării civile în Primăria Tr. Măgurele, al doilea soț al **Matildei**, cu care ea s-a căsătorit, ca văduvă, la aproape două decenii după moartea primului ei soț, *Gheorghe Manolescu* (născut prin 1904, la Baia, în jud. Giurgiu, și decedat în 1928).

Dotată cu o extraordinară memorie de copil, avidă de cunoaștere, *Reli Manolescu* ni-l descrie pe străbunicul ei, **Alexandru Fizi**, așa cum l-a reținut ea la vârsta de 5-6 ani, în anul 1959: “*Străbunicul Alexandru Fizi venea pe jos, de la Lița și până la noi, la Turnu Măgurele. Avea un costum negru, elegant, cu niște dunguțe albe foarte fine. În picioare avea pantofi eleganți, lustruiți. Avea cu el un baston cu cap de argint. Purta pălărie, iar cămașa era în stilul rubașcăi. Venea la noi, căci el l-a iubit pe tata, Goguță Manolescu, foarte mult. Avea convingerea că tata îl moștenește ca inteligență*”. “*În acel baston cu cap de argint, Alexandru Fizi adusese în țară semințe de bumbac, cu ocazia vizitei pe care o făcuse fratelui său, în America*” – adaugă doamna *Reli Manolescu*.

Aceștia se ajutau, după cum ne mai spune d-na *Reli Manolescu*: “*După bombardament, familia Fizi a mai stat ceva vreme la Lița. Nu le luaseră moara, ci li-l luaseră pe Carolică - cumnatul lui Alexandru Fizi, fratele soției lui Alexandru, Tereza - și pe copiii familiei Alexandru Fizi, pe care îi deportaseră la Donbas. Apoi, au decis să se mute la Turnu. Când moara de la Lița se mai strica, mai sărea cureaua de transmisie de la motor, străbunicul Fizi nu o mai putea*

pune la loc. Înainte, era ajutat foarte mult de băieții lui. **Ioan** era cel mai priceput, dar fiind deportat, nu mai avea cine să-l suplinească. Nu întâmplător, când a revenit din deportare, **Ioan** a fost mecanic la Ferma Lița. E, și în situațiile astea, tata – **Goguță Manolescu** – se oferea și mergea să reazeze cureaua la motor. Mamei lui, **Matildei**, i se făcea inima ca un purice, vâzându-l urcat acolo pe motorul ăla”. D-na Reli Manolescu mai reține, din copilărie, că stră-bunicul **Alexandru Fizi** era cam zgârcit, de fapt, foarte calculat și, de multe ori, îl auzea că-i zicea soției lui, care îi tot cerea bani pentru fetele lor: “*Tu cu fetele tale mă ruinezi!*”. Deși nu era așa, căci – prin 1944 – când fiul său **Alexandru Al. Fizi** s-a stabilit la București, bătrânul **Fizi** s-a dus acolo cu saci de bani ca să le facă copiilor - lui **Alexandru** și **Matildei Manolescu**, căci era și ea în București - o casă, cu două intrări separate, dar **Matilda** nu a dorit acest lucru, “*ori ne iei la toți, ori nu-mi iei nimic nici mie*”. “**Fizi** ținea la ea, poate și pentru că **Matilda** era văduvă și se chinuia cu două slujbe și cu creșterea copilului” – mai spune **Reli Manolescu**.

Tereza Bak (Bach)

Tereza Bak, soția lui **Alexandru Fizi**, cu care s-a căsătorit în cultul ortodox, se născuse, cum am arătat mai sus, la Întorsura Buzăului, în 1890, având alți patru frați: **1. Carolică**. Acesta a fost deportat în Ucraina, prin 1944-1945, la Donbas, împreună cu copiii lui **Fizi Alexandru (Ioan, Constanța și Aurora)**. **Carolică** s-a căsătorit, ortodox, cu **Anghelina Popescu** (verișoară primară cu poetul **Dimitrie Stelaru**, tatăl ei – **Dobre Popescu** – fiind frate cu mama poetului – **Pasca Popescu**) și au avut cinci copiii. **Reli Manolescu** știe despre **Andrei, Ion**, despre **Marica**, mama unei fete, **Constanța**, care, la rândul ei, a avut un băiat – **Gigi**; **2. Maria “Dricăreasa”**, ortodoxă și ea, locuia în București,

unde va în zona Bisericii “Cuvioasa Parascheva”, pe B-dul Titulescu; familia ei avea un atelier de pompe funebre. De aici și porecla (probabil, de la “dric”). Este înmormântată la Cimitirul “Sf. Vineri”. A avut un fiu, avocat, plecat și mort la Paris; **3. Carolina**, protestantă, a locuit în zona Sălii Palatului și a fost căsătorită cu “ceferistul” Constantin Veres; **4. Amalia**. Aceasta a locuit de mică la Roșiorii de Vede, *Reli Manolescu* necunoscând motivul. Ceea ce știe este că o parte a familiei o considera “vrăjitoare”, iar altă parte spunea despre ea că “îi plăcea viața”. În această ultimă ipostază l-ar fi “agățat” în gara roșioreană pe însuși cumnatul ei, *Alexandru Fizi*, evident, fără să se fi știut unul cu altul ca rude prin alianță (după evenimentul respectiv, discutând, și-au dat seama că *Amalia* era sora soției lui, a **Terezei**). Tereza a hotărât ca *Amalia* să vină la familia fratelui lor, **Carolică**, la Odaia, și să aibă grijă de copiii lui și ai **Anghelinei**. *Reli Manolescu* mai spune că, în anul 1957, când ea avea trei ani, a auzit – la priveghi, în jurul tronului în care era *Amalia* moartă - că trebuie să fie “înțepată” cu fusul în burtă, preventiv, fiind considerată strigoaică.

Doamna *Reli Manolescu* își amintește că **Alexandru** și **Tereza Fizi** au fost foarte buni manageri ai proprietăților lor, aveau mulți angajați, copiii lor, de asemenea, aveau atribuțiuni bine definite. **Tereza Fizi** le și recompensa, le ducea la bal la Turnu, de pildă. Pe măsură ce fetele creșteau, preluau din muncile și responsabilitățile pe care le făceau argații, cei plătiți de familie. La fel, și-au apropiat foarte mulți fini, care le-au fost – la bătrânețe – sprijin. Exemplifica, de pildă, cu dl. *Sarchiz* – bătrânul din Lița -, pe care l-a ajutat **Fizi** să meargă la școală și care era un fel de contabil la moară. Apoi, spune că uimurile reținute celor ce veneau să macine nu erau așa de mari și, de aceea, **Fizi** era preferat. “*Eu nu l-am cunoscut pe celălalt morar, pe răposatul [Melinte] Popescu, care era cu moara și a avut și presa de ulei, dar așa am auzit că nici incendiul ăla nu a fost întâmplător... Cineva i-a purtat*

sâmbetele și concurența e concurență”. “Fizi era de orientare liberală, cum erau cam toți în zonă. El făcuse mori la Slobozia Mândra, la Olteanca, la Segarcea Vale, la Lița, după cum le lua apa” – adaugă Reli Manolescu.

“După ce i-au luat moara și pământurile, la naționalizare, **Fizi** figura decât cu moara. L-au dat afară și din casă. Atunci, unul pe care Fizi îl ajutase mult, **Robitu** – ăla cu Rusca – de lângă Popescu - cel cu presa de ulei, i-a luat fără frică de comuniști pe **Alexandru Fizi** și pe familia lui să locuiască la el. Până în momentul când una din fiicele lui **Alexandru Fizi**, **Valeria**, cea mai mică, care era vânzătoare la Librăria Academiei din București, a reușit să recâștige, legal, dreptul familiei asupra morii și a terenului.

Copiii familiei Alexandru și Tereza Fizi

Această familie a avut **II copii**, la care ne vom referi în cele ce urmează. Dintre ei, să subliniem din nou, **Ioan**, **Aurora** (**Rica**) și **Constanța** (**Tanța**) au fost deportați, prin 1944-1945, la Donbas, apoi repatriați.

I. Matilda Fizi

Cum arătam, mai sus, **Matilda** a fost **primul copil** al familiei **Alexandru și Tereza Fizi** și s-a născut la Slobozia Mândra, la data de 13 ianuarie **1907**. Probabil, dacă luăm în calcul anul **1906** menționat în documentele Primăriei Segarcea Vale, în legătură cu ridicarea primei mori acolo, pe malul Oltului Mic, de către Fizi, atunci stabilirea efectivă a familiei **Fizi** la **Segarcea Vale** pare să se fi petrecut după nașterea primului copil, în 1907.

Matilda Fizi a avut două căsătorii:

a. Prima căsătorie a Matildei Fizi – încheiată în anul 1928 (probabil, în luna mai, la Segarcea Vale), când aceasta

avea 21 de ani – a fost cu **Gheorghe Manolescu** (ns. în 1904, în localitatea giurgiuveană Baia, dar deja trăitor în București cu familia lui), care era institutor la Mănăstirea Văcărești. Le făcuse cunoștință doamna Bebe, “de pe Măgurele”, la a cărei familie acesta venea deseori. Din păcate, căsătoria lor a durat doar câteva luni (cca 6-7 luni de la nuntă), **Gheorghe Manolescu** decedând la Segarcea Vale, când Matilda era gravidă în 3 luni - aceasta petrecându-se prin luna octombrie 1928. Ce se întâmplase? Într-o zi călduroasă de vară, prin august probabil, cei doi soți se “jucaseră” în curte, stropindu-se reciproc cu apă rece și, astfel, **Gheorghe Manolescu** a răcit, făcând o aprindere de plămâni fatală, **Matilda** rămânând văduvă, fiind și gravidă. Îl naște, la Segarcea Vale, în 6 mai 1929, pe **Gheorghe** (dându-i, așadar, același nume ca al tatălui lui), căruia îi vom spune aici: **Gheorghe Manolescu III – Goguță**.

Despre familia lui **Gheorghe Manolescu II - institutorul**, este de arătat că părinții săi locuiau în cartierul bucureștean Crângași. Tatăl lui, **Gheorghe Manolescu I - tatăl**, fusese unul dintre primii mecanici de locomotivă de pe primul tronson de cale ferată dat în folosință în România, pe ruta București Filaret – Giurgiu, în 1869, iar mama institutorului, **Elena**, era casnică. Aceștia au mai avut, pe lângă **Gheorghe Manolescu II - institutorul**, alți 5 copii: **1. Zeta Manolescu** (căsătorită cu Stegărescu, comunist important prin anii ‘30, dar și ulterior, funcționând în forurile de conducere, acesta fiind coleg și „prieten” cu alt comunist, **Florian Dănălache** – “amantul Zetei Stegărescu” – zice **Reli Manolescu**). Au locuit în cartierul Crângași; **2. „Cocoșata”** - locuia tot în Crângași, lângă actuala circă de poliție, având un atelier de remaiat ciorapi; **3. Constantin (Ticu) Manolescu** - profesor de matematică. S-a căsătorit cu o fată care avea ceva origini rome, tot intelectuală. El, îmbolnăvindându-se de plămâni, la vârsta de 55 de ani, iese din învățământ și se mută cu soția

undeva în țară, în munți; **4. Ion Manolescu** era suferind mintal, dar, și așa, înainte de moarte, a venit singur, prin 1958-1960, la Turnu Măgurele, ca să-și viziteze nepotul fratelui său, al lui **Manolescu II – institutorul**. *Ion Manolescu* a murit la București, în ospiciu. **5. Elena**, căsătorită cu un instrumentist care cânta în orchestra Radio, având trei copii (Laura, Toni și o ală fată).

Reîntorcându-ne la **Matilda Manolescu**, să arătăm că, după moartea soțului ei (**Manolescu Gheorghe II – institutorul**), survenită în toamna lui 1928, aceasta a plecat împreună cu copilul la București, **Manolescu Gheorghe III Goguță** (probabil, când acesta avea vreo câțiva ani, judecând după poze – cam la vreo 5 ani), la rudele soțului. **Matilda** s-a angajat cu câte o jumătate de normă la fabrica de ciocolată a Casei Regale și la fabrica de armament a Reginei, unde confecționa măști de gaze – ne mai spune doamna **Reli Manolescu**. Prin 1946-‘47, **Matilda** și fiul ei în vârstă de 18 ani s-au întors la Turnu Măgurele. Fratele ei, **Gheorghe**, murise pe front, pe **Paul** nu se puteau baza atunci, fiind “mai voiajor” (spune **Reli Manolescu**), așa că **Matilda** a venit să fie sprijinul familiei.

Fiul acesteia, **Manolescu Gheorghe III Goguță**, pleacă în armată și, venind, prin august-septembrie 1953, în permisie, la Turnu Măgurele (de la o unitate militară din Gogoșu-Mehedinți, unde era transmisionist), o întâlnește pe asistenta medicală de la secția de chirurgie a spitalului orășenesc, **Mâță Maria** (ns. în 22 iulie 1933, la Ștefănești, în jud. Botoșani, fiica lui Dumitru și a Mariei), de care (deși era curtată de doctorul Ateneu) se îndrăgostește la prima vedere, prilej cu care **Maria Mâță** rămâne însărcinată, născând-o, în 10 aprilie 1954, la Turnu Măgurele, pe **Aurelia (Reli) Manolescu**. Căsătoria religioasă a avut loc în 1955. Nașii de cununie și, apoi, la botezul celor trei fete au fost profesorii **Picu** și **Lucia Petrescu**.

Cei doi soți, de-acum **Gheorghe** și **Maria Manolescu**,

au mai dat naștere unei fetițe, *Lucia*, în 1955, dar aceasta a decedat. Au avut apoi o altă fiică, pe ***Lucia Irinel Manolescu*** (care este căsătorită la Turnu Măgurele cu ing. ***Cornel Cone***, directorul unei firme, având împreună două fiice: *Oana Cezara* – absolventă de comunicare și *Alexandra Bianca* - sociolog).

Cât o privește pe d-na ***Aurelia (Reli) Manolescu***, prima născută, aceasta a urmat școala generală la Turnu Măgurele (1960-1968) și Liceul Teoretic “Unirea” (1968-1972), după care a venit în București și s-a înscris, în 1972, la Școala postliceală de electronică și de telecomunicații, pe care o absolvă în anul 1974. A rămas în București, a fost liber profesionistă și a avut trei căsătorii, dar nu și copii. De peste două decenii locuiește cu domnul Aurel Bălănoiu.

Manolescu Gheorghe III Goguță a fost șeful Uzinei Electrice din Turnu Măgurele (până când uzina s-a mutat la Cheson) și avea un prieten foarte bun, coleg, pe Emil Dugheanu. La rândul ei, **Maria Manolescu** a lucrat la chirurgie împreună cu medicii chirurgi Dulgheru și Constantinescu.

Domiciliile pe care familia le-a avut în Turnu Măgurele au fost, succesiv, în străzile Nicolae Bălcescu (la fam. Teicu), Castanilor (casă lipită de Spital) și de prin 1949 – pe Abatorului la nr. 16 (ultima casă, venind dinspre Memoriile 2 Mai).

Manolescu Gheorghe a murit în 25 iunie 1982 la Tr. Măgurele, iar **Maria Manolescu** - în 20 mai 1999, tot aici.

b. A doua căsătorie a Matildei Fizi - Manolescu

După niște ani, **Matilda Manolescu** se reîntoarce din Bucurști, în 1947, la Turnu Măgurele, împreună cu fiul ei, **Manolescu Gheorghe III Goguță** (care avea atunci 18 ani). Matilda se recăsătorește cu ofițerul stării civile **Ștefan Ghigheanu** (ns. în 10 febr. prin anul 1890?), cu care, de altfel, încă din tinerețe, ar fi fost pe punctul de a se căsători, el fiind atunci un fel de flăcău bătrân (spune *Reli Manolescu*). Familia lui a avut manufactură, iar sora lui, *Florica Ionescu*, avea o

casă superbă, vizavi de avocatul Beznea, pe str. 6 martie, lângă internatul fostului Liceu “Unirea”. **Ghigheanu** a mai avut și alți frați. **Ștefan Ghigheanu** și **Matilda** au locuit inițial pe str. Olga Bancic (unde se afla circa de miliție în comunism și, în prezent, se găsește un notariat), în casa mătușii lui, Olga (care și ea avea un băiat, notar, plecat la Paris, unde a și murit). Apoi, au stat pe str. 6 Martie (pe lângă Liceul “Unirea”, zona “Popa Mitică”). Conviețuirea cu el avea să țină 12-13 ani, din 1947 și până la moartea lui **Ștefan Ghigheanu** (acesta decedând în noaptea de Revelion, 1960/1961, așadar, pe 1 ianuarie 1961, când Matilda avea atunci 54 de ani și când rămâne a doua oară văduvă!). După acest eveniment, **Matilda** se mută în casa fiului și a noiei, construită pe un teren pe care **Ștefan Ghigheanu** li-l dăruise în acest scop (**Ghigheanu**, fiind funcționar în primărie, primise două terenuri, unul extravilan de 1000 m² (situat “pe vale”, de la Boncea spre Spital), iar altul – de 700 m² pentru casă).

Matilda Ghigheanu (fostă **Manolescu**) avea să moară la 1 octombrie 1994, la Turnu Măgurele, fiind înmormântată în cimitirul acestui oraș, în același loc cu al doilea ei soț, **Ștefan Ghigheanu**, cu mama ei - **Tereza Fizi**, cu fiul **Matildei** - **Manolescu Gheorghe III Goguță** - și cu soția acestuia – **Maria Manolescu**.

Cât îl privește pe primul soț al Matildei, **Manolescu Gheorghe II – institutorul**, decedat în toamna lui 1928 la Segarcea Vale, acesta este înmormântat în Cimitirul orășenesc Turnu Măgurele, în proximitatea Bisericii, împreună cu **Lucia**, moartă de micuță - al doilea copil născut al fiului său, **Manolescu Gheorghe III Goguță**.

II. Alexandru Al. Fizi

A fost *al doilea copil* al familiei **Alexandru și Tereza Fizi**, așadar, omonim cu tatăl. **Alexandru Al. Fizi** (ns. în 2

februarie, prin **1909**, la Olteanca sau la Segarcea Vale) și a decedat în iulie **1988** la Spitalul Fundeni. A fost mecanic foarte bun, la Atelierele “Grivița Roșie” din București, comunist, care l-a însoțit chiar pe *Gheorghe Gheorghiu-Dej* într-o întâlnire cu bulgarii. Ajunsesse comunist grație cumnatului său, care era înșurat cu sora lui, *Marica*. **Alexandru Al. Fizi** s-a căsătorit cu *Teodora (Dorina)* – cocheta fiică a unui tâmplar, om foarte respectat și locuiau pe str. Veseliei, în sec. 5. *Teodora* (ns. pe 5 martie) a mai avut doi frați, unul era tipograf, celălalt – *Titi* – corector. **Alexandru Al. Fizi** și *Teodora* au avut un băiat, *Nicolae Fizi* (născut prin 1933-1935), care a fost dansator la Ansamblul “Rapsodia Română” și care, în 1954, o cunoaște pe colega sa dansatoare, *Constanța*, cu care se căsătorește și cu care au avut-o pe *Ruxandra*. *Constanța* a urmat ASE-ul, iar *Nicolae Fizi* a devenit contabil la Loteria Română, fiind foarte apreciat pentru munca sa. Cei doi s-au despărțit (soacra nu prea o iubea pe *Constanța*), iar – cu timpul – **Nicolae Fizi** și-a accentuat predilecția spre alcool, a căzut în curte, s-a lovit la cap, a fost internat, dar, din păcate, a murit în spital la Colentina (înainte de a muri l-a vizitat și fiica lui, *Ruxandra*, la sugestia d-nei *Reli Manolescu*); a fost înmormântat în Cimitirul “Bălăneanu”.

III. Ioan Fizi

A fost *al treilea copil* al familiei *Alexandru și Tereza Fizi* și a suferit deportarea la Donbas împreună cu surorile lui **Tanța** (*Constanța*) și **Rica** (*Aurora*), respectiv, cu unchiul lor **Carolică**, fratele mamei lor. După ce s-a înapoiat, **Ioan** s-a căsătorit destul de târziu cu *Gherghina* și și-au făcut nunta, prin 1950-1951, simultan cu cea a lui *Paul* și a *Elisabetei Fizi*. *Reli Manolescu* spune că **Ioan** era un bărbat frumos, elegant, purta pălărie și a fost mecanic la IAS Lița. A murit prin 1961, fiind înmormântat împreună cu soția lui – **Gherghina** - și cu

tatăl său, **Alexandru Fizi**. Soția lui **Ioan, Gherghina** a murit la București, prin 1992 sau 1993, dar a fost adusă de fiica ei, *Ecaterina*, la Turnu Măgurele și înmormântată acolo, unde era soțul, în cimitirul orășenesc.

Gherghina și Ioan Fizi au avut trei copii: **1. Gigel (Gheorghe) Fizi**, care e născut în 1952, “un frumos și un răsfățat” (spune *Reli Manolescu*), a lucrat în Combinatul de Îngrășămintă Chimice din Turnu Măgurele și s-a căsătorit cu *Elena*, din Cartierul Măgurele. Au avut un fiu. **2. Rodian Fizi** – mecanic, o fire deschisă, optimistă, căruia *Reli Manolescu* îi zicea “*Trăistuța cu povești*”. S-a născut în 1953, în Zodia Balanței, a fost căsătorit, inițial, la Sighișoara, unde a făcut el armata, și a avut un băiat botezat tot *Rodian*. A fost trimis de întreprindere la Giurgiu, în delegație, unde o damă de consumație aranjează să fie bătut de niște derbedei (văzând că are bani), iar el – ca să se apere - a scos, instinctiv, o unghieră chinezesească și cu lama acesteia l-a lovit pe unul în plămâni, care moare instant, iar Rodian ajunge astfel pentru cinci ani în Rahovei, în închisoare. Când a ieșit prin amnistia lui Ceaușescu, constată că soția de la Sighișoara îl părăsise și se recăsătorise, dar băiatul a cerut să vină cu el, la Turnu Măgurele și la București. Apoi s-a întors cu copilul la Sighișoara și se recăsătorește cu o săsoiacă, care, după Revoluție, a fost motivată de rude să plece în Spania. După vreo doi ani, ea îl cheamă pe *Rodian* acolo, face cu el un băiat, pe care l-a botezat ...tot *Rodian* și îl cheamă și pe Rodian din prima căsătorie să ia în primire un atelier de mecanică auto. Rodian – primul are și el acum în jur de 70 de ani, afacerea îi merge foarte bine. Are câte un nepot de la fiecare băiat Rodian, pe care i-a botezat ... tot Rodian. **3. Ecaterina (Camelia) Fizi**, născută prin 1957. Ea stătea cu mama ei și cu fratele cel mare – **Gigel** (Gheorghe) tot în Cartierul Măgurele. Toți copiii lui **Ioan** și ai **Gherghinei** au fost botezați de părinții judecătorului

segărcean, *Rodian Bucă*, care nu mai locuiau la Segarcea Vale, ci la Turnu Măgurele, pe strada Popa Șapcă.

Gherghina Fizi, după moartea soțului ei, a cerut negație din partea celorlalți frați ai lui **Ioan**, adică să renunțe la moștenire, pentru casă, în favoarea ei. A vândut casa lui Fizi și a venit la Turnu Măgurele unde avea rude, două surori, și unde băiatul ei cel mare deja se căsătorise pe Măgurele.

IV. Aneta Fizi

Aneta Fizi a fost *al patrulea copil* al familiei *Alexandru și Tereza Fizi*. Era cam de vârsta vecinei sale, *Maria Popescu*, fiica morarului *Melinte Popescu*, așadar născută prin 1913-1914. Ceea ce știe sigur d-na *Reli Manolescu* este că ziua de naștere este 16 februarie și că, trăind 102 ani până când moare în 2015, în Oregon, atunci înseamnă că anul de naștere este 1913. A fost femeie de serviciu la Arhiepiscopia București și căsătorită cu **Gheorghe Gilinghilor**, mecanic la RATB. Au stat pe str. Suceviței. Au avut o fiică, pe *Valentina* (ns. în 2 februarie), care a fost economistă la “Avântul Îmbrăcămintei, pe str. Uranus”. Ajunge la urgență, la Sp. Brâncovenesc, acolo îndrăgostindu-se de medicul (căsătorit deja, cu doi copii) *Deca Nicolae*, cu care se și căsătorește. Au împreună un copil, pe *Rareș*. Au depus cerere de plecare din țară și, în felul acesta, dr. *Deca Nicolae* ajunge medic navetist cu mașina lui la Găești. La Revoluția din 1989, el este medicul care a fost oprit de securitate să-i ia cu mașina pe soții Ceușescu, aflați în lanul de porumb, și să-i aducă în prezența ofițerului la Târgoviște. Prin 2001, familia *Deca Nicolae* și *Aneta* au plecat în Oregon, cu fiul lor, *Rareș*, care era în cl. a VIII-a atunci (acesta are acum o clinică particulară de stomatologie, atât el cât și soția lui (româncă ucraineană) fiind medici în această specializare).

V. Marica Fizi

A fost *al cincilea copil* al familiei *Alexandru și Tereza Fizi*. **Marica** a murit la vreo 25 de ani, în urma unui chiuretaj (făcut empiric de o persoană la îndemnul soacrei ei, deși Marica avusese un vis în care un bătrân îmbrăcat în alb o sfătuia să nu facă acest pas că va muri). A fost căsătorită cu ing. *Nicolae Negrea* de la Atelierele “Grivița”, cu care **Marica** a avut doi copii. Un băiat al lor avea să lucreze ca director tehnic la institutul de proiectări “Aversa”. La un moment dat, Nicoleta Negrea le spunea că nu *Vasile Roaită* a fost cel care a tras sirena, ci el. Acesta avea pasiunea filmatului, de la el a luat *Reli Manolescu* imagini cu moara, cu **Alexandru Fizi**, când a făcut dosarul pentru retrocedare. După ce a murit **Marica**, acesta s-a recăsătorit de vreo patru ori.

VI. Paul Fizi

A fost *al șaselea copil* al familiei *Alexandru și Tereza Fizi*. În ziua de **4 august 2019**, am apelat la dl. cercetător independent, *Gigi Țeican*, din Turnu Măgurele, să identifice și să fotografieze, *în aceeași zi*, în cimitirul acestui oraș, mormântul lui *Fizi Paul*. Fără să știm, **miraculos**, solicitarea noastră și identificarea mormântului s-au petrecut **exact** în ziua de naștere a lui *Paul Fizi*, adică în **4 august** (el fiind născut în **1923** – m. în 3 iunie **2010**). Tot acolo este înmormântată și soția lui, *Elisabeta Fizi* (ns. în 28 septembrie 1923 - m. în 3 martie 2013; Interesantă numerologia și aici, cu baza 3: 28.09.1923 – 03.03.2013).

De la d-na *Reli Manolescu* am aflat însă alte amănunte. De pildă, *Elisabeta* a decedat la Ploiești, la fiica ei *Violeta*, care se mutase cu soțul său, *Gigi (Gheorghe) Dinu*, acolo. Dar și alte lucruri foarte interesante. De pildă, *Paul și Fizi Elisabeta* au avut nunta simultan cu nunta fratelui lui, *Ioan*, și a

Gherghinei. Dar, ceea ce este și mai interesant este faptul că **Elisabeta** nu este nimeni alta decât ...sora **Mariei Mâță Manolescu** - mama doamnei **Reli Manolescu**. Cu alte cuvinte, două surori venite din Botoșani se căsătoresc astfel: **1. Maria Mâță** cu **Manolescu Gheorghe III – Goguță** (adică părinții dnei **Reli Manolescu**), știindu-se că **Goguță** era fiul **Matildei** – ea fiind primul copil al lui **Alexandru** și al **Terezei Fizi**), deci, **Maria** s-a căsătorit cu nepotul morarului **Alexandru Fizi**. **2.** Cealaltă soră, **Elisabeta Mâță**, se căsătorește cu **Paul Fizi**, care era un alt fiu al lui **Alexandru** și al **Terezei Fizi**. Cu alte cuvinte, o soră se căsătorește cu nepotul lui **Alexandru Fizi** (**Goguță**, fiul fiicei lui **Alexandru**, adică, **Matilda**), iar cealaltă soră – cu un fiu al lui **Alexandru Fizi**, cu **Paul**. Cum s-ar zice, două surori s-au căsătorit așa: una cu nepotul și alta cu unchiul nepotului. D-na **Reli Manolescu** spune că pentru încheierea acestor căsătorii s-a obținut dezlegare de la preotul Tudorică de la “Sf. Vineri”, respectiv, de la protopopul Catedralei Sf. Haralambie – ambele lăcașe de cult ortodox din Tr. Măgurele – dar dumnezei se arată mâhnită și azi.

Elisabeta Mâță, sora mai mare a **Mariei Mâță** (devenită **Manolescu**), a fost prima care a venit, prin 1946-1947, pe vremea secetei, în zonă, la intrarea în Lița (stând în gazdă la ieșirea din Segarcea Vale, pe dreapta), unde se afirmă ca o lenjereasă foarte pricepută și apreciată. Cum în zonă locuia și familia lui **Alexandru Fizi**, cea mai mică fiică a acestuia – **Valeria Fizi** – încântată de măiestria **Elisabetei**, găsește cu cale că aceasta ar fi numai potrivită ca soție pentru fratele ei mai mare, **Paul Fizi**, ambii însurăței fiind născuți în anul 1923. După 1960, când a murit și **Alexandru Fizi**, aceștia se mută la Turnu Măgurele, locuind, mai întâi, pe str. Olga Bancic, apoi pe Nicolae Bălcescu. **Paul** a lucrat în Tr. Măgurele, la CIC (Combinatul de Îngrășăminte Chimice).

Copiii **Elisabetei** și ai lui **Paul Fizi** sunt două fete: **Violeta** și **Carmen**. Prima, **Violeta Fizi**, farmacistă, s-a căsătorit

cu *Gheorghe (Gigi) Dinu*, un prahovean, stabilit la Turnu Măgurele, devenit cu timpul notar foarte activ. Înainte ca *Gheorghe Dinu* să fi decedat, acesta s-a stabilit cu soția la Ploiești, unde a avut un notariat de succes, instituind și acordând chiar o bursă care îi purta numele, “Bursa notarilor publici - Gheorghe Dinu”, în anii 2000. La rândul lor, *Violeta* și *Gheorghe Dinu* au avut doi copii, ajunși și ei notari: *Elena Camelia Dinu* (căsătorită cu Bogdan Ionuț Tărăcilă) și *Vlad Alexandru Dinu*.

A doua fată a *Elisabetei* și a lui *Paul Fizi* este *Carmen Fizi*, căsătorită cu *Alexandru (Sandu) Opreșcu*, din Turnu Măgurele. Aceasta a terminat specializarea economia industriei și, inițial, a lucrat la Uzina “Vulcan” din București, după care și în alte unități de producție. Cei doi îi au pe băieții: *George* și *Alexandru* (avocat). *Carmen* a murit prin anul 2000.

VII. Gheorghe Fizi

A fost *al șaptelea copil* al familiei *Alexandru* și *Tereza Fizi*. Nu a fost căsătorit și a murit pe front. D-na *Reli Manolescu* ne spune azi: “*Un singur copil îi nemulțumea pe soții Fizi. E vorba de Gheorghe (Gică), care a murit pe front și care se pare că ar fi fost blestemat de Fizi tatăl să nu se mai întoarcă de acolo - “cică îi făcea probleme”. “Ce probleme îi făcea, domn’e? Se zice că era frumușel /.../ Și el nu moștenise darul ăsta la mecanică, precum Ioan și Alexandru-fiu, și asta îl nemulțumea pe bătrânul Alexandru Fizi. Și cum Gică era un bărbat magnetic, cu lipici la femei, iar una din Odaia s-a îndrăgostit de el și-i trimitea scrisori care se încheiau printr-o stampilă de buze rujate, asta l-a enervat la culme pe tatăl lui, când i-a adus poștașul lui scrisorile și nu fiului. Când l-au concentrat pe front, pe Gică, bătrânul Fizi i-a spus: „Să nu te mai întorci!”, Tereza Fizi de atâta plâns după băiatul ei s-a pricopsit cu o cataractă la ochi, care i-a adus în final orbirea”.*

VIII. Elena Fizi

A fost *al optulea copil* al familiei *Alexandru și Tereza Fizi*. A fost cea mai frumoasă dintre toți copiii și căsătorită cu **Gheorghe Dincă**, conductor CFR, și au locuit la Odobești, lângă București.

IX. Aurora (Rica) Fizi

A fost *al nouălea copil* al familiei *Alexandru și Tereza Fizi* și a suferit și ea deportarea în Ucraina, la Donbas. **Aurora (Rica)** avea cam 18-19-22 de ani la deportare, în 1945, căci era cam de-o seamă cu fiica vecinului lor morar, *Melinte Popescu*, anume, cu *Lenuș Popescu*, colega ei de joacă, născută în 1925. *Reli Manolescu* spune însă că diferența dintre **Aurora** și **Valeria** este de 7 ani, iar cum **Valeria** e născută în 1930, atunci ar rezulta că **Aurora** ar fi născută în 1923. În Donbas, **Aurora (Rica)** îl cunoaște pe viitorul ei soț, tot german deportat, pe *Popa Ștefan* din Bârlad, și - pentru a li se aproba căsătoria - mai întâi au fost sterilizați. După întoarcerea din deportare, au locuit separat; el - la Bârlad -, dar după șase luni a căutat-o pe **Aurora** și și-au refăcut căsătoria, locuind întâi pe Popa Hasan, cu chirie, apoi la o familie de procurori, cărora le făceau menajul, după care și-au contractat o casă în Colentina, pe Suren Spandarian. Aurora a murit în anul 2012, dar mai întâi soțul ei, care a decedat într-o cabină de telefon, în urma unui infarct. A fost director la fabrica de mobilă din Pipera, unde se făceau mobile pentru export, cu sertare la unele piese cu fund dublu, pentru ascunderea de valori. Nu au avut copii, a încercat să-l înfieze pe **Gigel**, băiatul cel mare al fratelui ei, **Ioan**, dar nu s-a materializat această intenție.

X. Constanța (Tanța) Fizi

A fost *al zecelea copil* al familiei *Alexandru și Tereza Fizi*. **Tanța (Constanța)** era născută prin 1927, dacă avea 18 ani în 1945 la deportare - deși *Reli Manolescu* spune că a fost luată la vârsta de 11 ani (deci, ns. în 1934?) în deportare la Donbas, în Ucraina, la minele de cărbune, unde împingea vagonetii cu cărbune. A fost prima care s-a întors din deportare, căci se îmbolnăvisese acolo și a fost găsită în Gara de Nord de un doctor de la Segarcea Vale sau de la Lița. Era plină de păduchi și mai întâi doctorul a dus-o și a spălat-o, a îmbrăcat-o și apoi a adus-o la familia **Fizi**, acasă. Se îmbolnăvisese de inimă din cauza efortului și a frigului și de aceea au expediat-o în țară, bolnavă. Era de aceeași vârstă cu Sofica (Eufrosina) – fiica morarului Melinte Popescu. Tanța a fost corector la Casa Scânteii și a avut o fată, **Cristina**, născută la șapte luni, pe care a făcut-o cu Constantin Cârlan, dar nu au coabitat cu tatăl copilului. Apoi, **Tanța** s-a căsătorit cu profesorul de matematică, *Anatol Băcăianu*, fiul Pr. Vasilică de la Biserica “Ilie Gorgan”. **Tanța** avea să decedeze în anul 1981.

Fiica **Tanței**, **Cristina**, a urmat liceul german la București și Sibiu, dar și cânta pe scenele teatrelor. Reîntoarsă la București, a lucrat la unchiul ei de la Aversa, care era director, însă și la emisiunea în limba germană a TVR. Dar, căsătorindu-se cu un instrumentist la tubă, *Suter Werner*, care a chemat-o să vină să cânte la Teatrul de Estradă în limba germană din Timișoara, căci se știa că avusese anterior o carieră artistică în București, s-au căsătorit și au plecat împreună cu părinții lui sași, în Germania, unde s-au descurcat foarte bine.

XI. Valeria (Valerica) Fizi

Valeria a fost *al unsprezecelea copil* al familiei *Alexandru și Tereza Fizi*, mezina așadar, născută în 28 martie 1930, care a lucrat ca vânzătoare la „Librăria Academiei” din București. Aici, **Valeria** l-a cunoscut pe unul dintre cititori, care i-a făcut două lucruri bune: a recomandat-o spre căsătorie cu un domn, **Ioan** (cu activitate comunistă, cu care a avut doi copii, dar – din păcate – acesta avea să moară pe strada Zalomit, vizavi de Casa de cultură a maghiarilor din București) și, al doilea lucru bun, i-a dat o copie a unui document, o ordonanță a lui *Gheorghiu Dej*, pe baza căreia copiii celor care au fost deposedați de case, terenuri puteau reintra în posesia lor, dacă declarau că nu au fost case de locuit, ci ...birouri. **Fizi** avea actul pe moară cu nr. 3, la nivel județean. Astfel, au redobândit părinții ei, **Fizi** și **Tereza**, dreptul de a reveni la locul morii lor, mutându-se de la familia **Robitu** înapoi, jos la Lița.

Văduvă fiind, **Valeria** își aduce la Turnu Măgurele copiii și-i lasă în îngrijirea *Terezei* și a *Matildei* și se înapoiază la slujba de la librărie, în București - locuind în Drumul Taberei. **Valeria** îl cunoaște acum pe generalul *Alexandru Napoleon Postelnicu* (care avea o fată dintr-o căsătorie anterioară) și se căsătorește cu el și au un băiat, care este terapeut la un spital în București. **Valerica** a murit în anul 2015.

Deocamdată atât despre renumita și mult ramificata familie **Fizi**, cerând îngăduință pentru eventualele erori săvârșite în text, dincolo – de bună seamă – de intenția noastră și a persoanelor care ne-au sprijinit în documentare.

Gheorghe Sarău,

Melinte (Meletie) Popescu – morarul localității Segarcea Vale și unchiul lui Dimitrie Stelaru. Copiii lui Melinte Popescu și familiile lor

Primele informații despre **Melinte Popescu (Meletie)**, așa cum apare scris în actul de naștere) le-am primit de la fiica acestuia, *Natalia Popescu* (devenită, *Bobeică*, prin căsătoria, în 1949, cu ofițerul de armată, *Ion Bobeică*), în contextul în care, în 1991, am realizat cu aceștia documentarea despre *Dimitrie Stelaru*, nepotul lui **Melinte** și verișorul primar al *Nataliei*, în vederea unui interviu, care a și fost publicat atunci (v. Maria și Gheorghe Sarău, *Cu Natalia Popescu-Bobeică despre Dimitrie Stelaru*, publicat în “Carul solar” [Teleorman], Anul I, nr.1/ iunie 1991, p. 4). De bună seamă, am purtat discuții cu distinsa doamnă Natalia, cu alură și purtări “aristocratice”, neîntrerupt, ultima oară chiar cu zece zile înainte de mutarea ei din această lume (m. la 8 iunie 2018, la aproape 95 de ani).

Părinții lui **Melinte Popescu** au fost *Marin Preotu Florea* (= Marin (al lui) Preotu Florea = Marin Popescu al lui “Preoteasa”, apoi Marin Popescu) și **Ioana**, care au mai avut un fiu, pe *Ion Preotu Florea*, ambii băieți fiind născuți la Lița.

Marin Preotu Florea era născut în jurul anilor 1848-1850 și tot la Lița. După moartea tatălui său, a *Preotului Florea*, mama, “Preoteasa”, împreună cu copiii (*Marin Preotu Florea* și *Ion Preotu Florea*), cât și cu nepoții ei (care se născuseră până atunci) se mută în Segarcea Vale, instalându-se în prima casă aflată atunci pe dreapta – venind dinspre Lița. *Marin Preotu Florea* devine întreținătorul familiei și dascăl la Biserica “Sf. Cuvioasa Parascheva” din Segarcea Vale. A trăit aproape 98 de ani, murind prin anii 1945-1946.

Cam așa ne-a relatat și *Natalia Popescu – Bobeică*, cu ocazia unei discuții înregistrate de noi cu dânsa, în anul 2014: “Tatăl tatălui meu, bunicul, era *Marin Preotu Florea*, care

venea de la Lița și era și bunicul lui Stelaru, dinspre mamă – tușa Pasca. Probabil, tatăl bunicului meu se numea **Preotu Florea** și a fost preot la Lița. Preotul Florea ar fi vrut să-l facă și pe Marin preot, dar Preotul Florea murind, atunci **Marin Preotu Florea** a rămas capul familiei și dascăl de biserică. După ce a murit Preotul Florea, familia sa a fost scoasă din casa parohială de la Lița și a venit la Segarcea Vale. A rămas Preoteasa, iar bunicul Marin era cel mai mare dintre fii ei și, venind la Segarcea Vale, au găsit aici, unde este casa lui Lucă Popescu, a doua de la intrarea pe stânga dinspre Lița, o locuință – cea din spatele casei noastre, adică a lui Melinte Popescu, care azi este prima pe dreapta de la intrarea din Lița în Segarcea Vale, care a fost făcută ulterior de tata. Casa în care au stat prima dată, aici, la Segarcea Vale, era o casă mare, care avea obloane, era o prăvălie acolo, atunci când s-a mutat preoteasa cu copiii. Când era războiul ruso-turc, **Marin Preotu Florea** a fost obligat să transporte cu carul cu boi, să facă căraușie, cărând materialele armatei spre Corabia”/.../ “Cred că satul Sârbia a fost mutat de pe vale sus, la șosea, înainte de 1877, din moment ce bunicul meu – **Marin Preotu Florea** - venise de la Lița și găsise casa asta (azi, a doua pe dreapta la intrarea în Segarcea Vale, venind dinspre Lița), înainte de 1877. Iar el trebuie să fi avut vreo 18-20-22 de ani atunci, probabil prin 1868-1870; nu l-au luat în război, la 1877, pentru că el era întreținător de familie, după moartea tatălui său, Preotul Florea”. /.../, După aceea, bunicul nostru, **Marin Preotul Florea**, s-a hotărât să plece în Dobrogea cu familia, căci se da pământ – atunci cu Cadrilaterul [n.n. 1913-1940]. S-au instalat la Cerchezu foarte bine; ar veni de la Negru Vodă [n.n.: Kara Omer] un sat mai încolo. Acolo i-a murit o fată. Am fost și eu la ei acolo, când eram prin clasa a VI-a de liceu [n.n. prin 1939-1940]. Murindu-i și un băiat - Gheorghe Popescu (bunicul lui Lucă și al lui Ionel Popescu), fiind mușcat de un lup turbat, la Medgidia, unde a și fost

înmormântat -, bunicul și familia au decis să vină înapoi. Au vândut tot în Dobrogea și au revenit. /.../. “Bunicul a fost cântăreț la Biserica din Segarcea Vale, a trăit 98 de ani, murind prin 1945 sau 1946, când eu eram atunci la București. A locuit și la noi, acolo unde aveam moara, jos”.

Este important de precizat că, după un timp, familia își ia numele *Popescu*, așadar, **Marin Preotu Florea** (alias “Marin Popescu al lu’ Preoteasa”) devine **Marin Popescu**, iar **Ion Preotu Florea** (alias “Ion Popescu al lu’ Preoteasa”) – **Ion Popescu**. În legătură cu această decizie a familiei, *Natalia Popescu – Bobeică* precizează următoarele: “*Radu Popescu, învățătorul, și cel din spatele casei lui s-au și supărat atunci, zicând că de ce ai noștri și-au luat numele de “Popescu”? Pentru că și ei își luaseră tot atunci acest nume. Dar tata a mers în continuare pe numele de Popescu, pe considerentul că bunicul, fiind fiu de preot, numele era motivat, căci venea de la “Popă” – “al lui Popa”, deci Popescu. A renunțat, așadar, la apelativul de Preotu Florea. Dar, curios, sora mea de la Pitești are pe certificatul de naștere scris “Maria Preotu Florea”. Iar eu eram trecută pe buletin “Melinte” și am rămas așa până la căsătorie...*”.

Marin Popescu și soția lui, **Ioana**, au avut cinci copii: **1. Dobre Popescu** (căs. cu *Maria* – la Segarcea Vale), **2. Maria Popescu** (căs. cu *Costică Enache* la Cerchezu, în Dobrogea, unde ea și moare), **3. Mitriță Popescu** (căs. cu *Ioana*, dar acesta moare în Dobrogea, mușcat de lup), **4. Meletie (Melinte) Popescu** (căs. cu *Floarea* – la Segarcea Vale) și **5. Pasca Popescu (Fig. 30** - mama viitorului poet, *Dimitrie Stelaru*), căsătorită la Segarcea Vale cu *Dumitru Petrescu*, apoi, ca văduvă, cu *Florea Stoicea*, la Turnu Măgurele). După cum se observă, **Melinte Popescu** este cel de-al patrulea copil din cei cinci.

De arătat că, la fel ca și **Marin Popescu**, și fratele lui - **Ion Popescu** (fost: *Ion Preotu Florea*, “*Ion Popescu al lu’ Preoteasa*”) - a locuit tot la Segarcea Vale (imobilul fiind, azi,

a patra casă aflată pe partea dreaptă de la intrarea în Segarcea Vale, venind de la Lița, adică, următoarea casă după cea de-a treia în care a stat Florian, zis “Ficică”). Ca și fratele lui (**Marin Popescu**) și **Ion Popescu** a avut cinci copii: **1. Oprea Popescu** (cs. cu *Maria*), **2. Ștefan (Fănică) Popescu**, **3. Ion Popescu**, **4. Mitriță Popescu**, **5. Tinca Popescu** (cs. *Drăgăniță*).

Întorcându-ne la **Melinte Popescu**, fiul lui *Marin* și al **Ioanei Popescu**, să spunem că este născut și el la Lița, dar școala primară a făcut-o la Turnu Măgurele, “vizavi de unde am urmat eu liceul - pe stânga - unde era o școală primară” – ne spune *Natalia Popescu - Bobeică*. S-a căsătorit cu *Floarea*, din Olteanca, mai mică decât el cu opt ani. Aceasta mai avea un frate, *Ion*, și locuiau pe ulița din dreapta, de lângă Biserica din Olteanca.

În tinerețe, **Melinte Popescu** ajunge administrator pe *Moșia Dona*, iar soția sa, *Floarea*, era, după cum ne-a mărturisit fiica lor, *Natalia* “/.../ o bucătăreasă foarte bună, pentru că – la începutul căsniciei, înainte ca tata să aibă moară – l-a însoțit pe *Moșia doctorului Dona*, unde tata era un fel de administrator, iar mama a învățat acolo bucătărie”.

Melinte Popescu devine, așadar, morar al propriei mori situată “jos, în Vale”, “coborând rusca de pe “linia de la Pod””, de unde era Școala veche (apoi, Căminul Cultural, azi Grădinița) până jos între cele două fântâni (a doua era cea din dreapta, unde, ulterior, era “Cazanul de țuică” al comunei).

Răstimp de doi ani, între **1916-1918**, **Melinte Popescu** fusese prizonier la “nemți”, după cum ne lămurește tot *Natalia*: “Tata fusese luat prizonier de război la nemți, în Cadrilater, la *Turtucaia*, când s-a rupt frontul, și de aceea știa ceva germană, pe care o învățase în cei doi ani de lagăr”. Când și când, **Melinte Popescu** era solicitat de către autorități ca translator ori traducător din germană în română și invers.

Melinte și Floarea Popescu au avut șase copii: **1. Nicu (Nicolae) Popescu** (ns. în 1917, decedat, prin înecare, în Oltul

Mic, în 1948), **2. Maria Popescu** (căs. cu *Cojoacă Tudor*, strămutați forțat de la Lița la Pitești), **3. Florian Popescu** (căs. cu *Gherghina „Delcea”* - au locuit la Tr. Măgurele), **4. Natalia Popescu** (căs. cu *Ion Bobeică* - la București), **5. Elena Popescu** (căs. la Lița, cu *Alexandru Mangu*) și **6. Eufrosina (Sofica) Popescu** (căs. cu *Dodi (Iosif) Tulpan* – la București). Despre aceștia și familiile lor vom relata spre finalul articolului.

Despre moara lui **Melinte**, fiica lui, *Natalia Popescu - Bobeică* arată: *”Și tata - Melinte Popescu - avea moară. Era pe vale - pornind de acolo, din șosea, unde se afla școala veche, adică unde e Căminul Cultural, dar de acolo de pe colț, de la fântână, și coborând pe linia lui Alan jos, în vale. Inițial, a fost o moară mai mică, care a ars. Moara aceasta veche era făcută împreună cu fratele lui – cu Dobre Preotu Florea, devenit prin luarea unui nou nume – Dobre Popescu (tatăl lui Anton și al lui Marinică Popescu)”*.

La rândul ei, *Eufrosina (Sofica) Popescu* (căsătoare *Tulpan*), mezină a familiei **Melinte Popescu**, ne spune acum, la vârsta sa de 91 de ani fără câteva săptămâni (în 7 august 2019): *“Acolo aveau doar moara și o cameră, până la incendiu. Nu locuiau acolo, ci la intrarea în Segarcea Vale, pe dreapta la prima casa venind din Lița, căci tata, între timp, își făcuse casă în fața casei în care locuiseră cu bunica lui și cu tatăl lui, Marin Popescu (Preotu Marin Florea)”*.

Ambele surori, și *Natalia* și *Sofica (Eufrosina) Popescu*, ne-au relatat despre prietenia dintre cei doi morari, **Fizi** și **Meletie**, respectiv, despre prietenia lor cu fetele cam de aceeași vârstă din numeroasa familie Fizi (care a avut 13 copii și se stabilise aici prin 1906). În acest sens, *Natalia* spune:

”Tata era prieten cu Fizi, morar german, și vorbeau doar în germană /.../. Familia Fizi venise la Segarcea Vale, cumpăraseră un teren și făcuseră moara pe malul stâng al Oltului Mic. Pe vremea aceea, la vechea moară unde se afla, familia Fizi avea mulți copii. Când eram copii, tot auzeam în casă

“Liniște, că a venit domnul Fizi” și noi deveneam ceva mai cumiști. Venea și discuta cu tata în germană”.

E de remarcat și faptul că, prin anii 30’, **Melinte Popescu** îndeplinește “sub “țărăniști”, “sub Iuliu Maniu” funcția de primar în Segarcea Vale.

Sofica (Eufrosina) Popescu – Tulpan ne-a spus în convorbirea noastră din 7 august 2019 și despre cum a ars prima moară a tatălui ei, **Melinte Popescu**: *“Tata a avut o presimțire că arde moara. S-a sculat în noapte și s-a dus spre moară. Nu mai avea răbdare și a ieșit pe uliță spre mal. De pe mal, cam pe unde sta familia Poșarlie, s-a uitat și a văzut că jos arde moara. A venit atât de multă lume, căci toți erau uimiți. S-au luptat cu toții să înlătore din calea focului recipientul cu 200 l de motorină. Tata, fiind văzut bine de comunitate, reconstrucția morii s-a făcut repede. Marin Cojoacă - tatăl lui Tudor Cojoacă (viitorul nostru cumnat) - i-a dat lui tata lemn de construcție din pădurea lui. Acum, au ridicat patru camere, într-alta erau motorul, valțul”. [n.n.: valțul = “!.../ una sau mai multe perechi de cilindri grei, dispuși paralel și având rotire inversă unul față de celălalt!.../ la sfărâmarea boabelor de cereal”, v. DEX].*

Natalia Popescu – Bobeică, la rândul ei, își amintea, despre tristul eveniment, la vârsta sa de 93 de ani, în 2016: “Eu eram în clasa I (cl. a V-a) sau în clasa a II-a (cl. a VI-a) de liceu, la Turnu Măgurele, adică prin 1935- 1936, când a ars prima moară. După ce a ars, tata a ridicat moară din nou, din cărămidă bună, făcută de Marioara și Tudor, țiganii cărămidari de acolo, din vecini, de pe vale. Aveau casele acolo jos, coborând pe linia Bisericii, dincolo de fântână, pe un deluș. Mai era acolo și Costică, ăla care cânta și care – de Anul Nou – venea să ne ureze, căci știa că așa lua și el niște bani (n.n.: Erau, probabil, familia lui „Ilie Toboșaru”, copil ori nepot de-al lor, pe care în comunism îl vedeam bătând la tobe, la ”baterie”, la Căminul Cultural, și - fiind

supraponderal - probabil, de aceea a murit de tânăr). Ei i-au făcut lui tata zeci de mii de cărămizi și a refăcut-o pe cea arsă. Tata voia să mai facă încă o moară, dar nu a mai apucat. Au venit alte vremuri. Așa că moara a rămas parțial din cărămidă, cum rămăsese de la incendiu, acolo unde era motorul Diesel. Am decis și ne-am făcut casa aceea mică acolo, la moară, când ne-am mutat de aici, de la șosea, de la numărul 1, de la intrarea în Segarcea Vale, și am locuit acolo până la expropriere. Tata spunea că e mai bine să locuim la moară, pentru că el era sigur că moara a fost incendiată noaptea. Cred că era prin '36, căci eu eram în clasa I de liceu când s-a întâmplat. Florian Popescu – fratele meu - se ocupa de moară. Fusese ucenic “la Müller” la Turnu Măgurele, un neamț. Lui Florian nu prea îi plăcea să învețe carte, el dorea să învețe meserie. Dar a fost și un bun “profesor”, căci avea un atelier, situat spre unitatea militară din Turnu Măgurele, spre Cimitirul Orașului. Când le-au luat și lor tot, a fost chemat pentru câteva luni la Brăila – unde mai existau motoare Diesel la o fabrică – ca să-l pregătească pe unul”.

Tot despre moara tatălui său, **Natalia Bobeică** precizează: *“Moara se găsea în stânga fântânii aflate unde se termina rusca, care cobora de pe șosea, de la familia Alan în jos. Toată curtea era închisă. Doar în față era o poartă mare. Locuința noastră de la moară avea două camere și o intrare - pe o parte – și o altă cameră pe cealaltă intrare. La poartă trăgeau oamenii carele în care erau sacii de măcinat; oameni veniți de la Râioasa (Lunca), Saele etc. Tata îi mai și împrumuta, pentru că îi cereau să le dea câte “un sac de mălai”, urmând să aducă “la toamnă” porumb. Le dădea, îi trecea pe o listă pe undeva. Dar nu a refuzat pe nimeni și nu se gândea că nu îi vor restitui ceea ce s-au înțeles. Căci au mai fost și dintr-ăștia. Și de aceea nu se duceau la moara din Olteanca, care era tot în vale și unde le-ar fi venit mai aproape, întrucât acolo li se refuza împrumutul; probabil*

pățise morarul ceva cu cei care se mai împrumutau. Și tata se prinsese și zicea: “Ăsta e al doilea an de când tot aduce datoria și nu a mai adus-o...”. Dar nu-i spunea nimic, îi da din nou. Când putea omul aducea înapoi. Dacă aducea....Așadar, nu am mai locuit în casa de la șosea, ci aici, până la expropriere”/.../”. Natalia mai arată: “Tata făcea aprovizionarea cu motorină pentru moară de la domnul Pleșu, de la Turnu Măgurele, cineva din familia lui Andrei Pleșu [n.n.: bunicul acestuia dinspre tată, morar la Odaia – Turnu Măgurele; moară și teren retrocedate lui Andrei Pleșu, în 2014]. Tata îl lua pe Ion al lui Stroe cu carul cu boi și mergeau și luau de acolo combustibilul. Acum, am aflat că fata cumnatei sorei mele Lenuș de la Pitești – Veronica, profesoară de chimie la Turnu Măgurele – este căsătorită cu o rudă de-a lui Andrei Pleșu, cu medicul veterinar Tudor Niculescu”.

Despre “Moara lui Melinte”, ne-a relatat în toamna lui 2015 și profesorul universitar *Marinică Drăgulescu*, care locuia, în copilărie, în zonă: “Îmi plăcea să mă uit la motorul Morii lui Melinte, care era de tip Diesel, o hardughie mare, care pornea cu aer comprimat. Cred că una din clădirile de la moară, casa, era în comunism cabinet veterinar, unde lucra medicul Marin Drăgulescu, de la Olteanca, care acum stă la Lița”.

Întorcându-ne la *Marin Preotu Florea* (“Marin Popescu al lu’ Preoteasa”), devenit, *Marin Popescu*, am văzut că acesta și soția lui, *Ioana*, au avut cinci copii, cu numele de familie **Popescu**: **1. Dobre**, **2. Maria**, **3. Mitriță**, **4. Melinte**, **5. Pasca**. De bună seamă, în secțiunea de mai jos, ne vom ocupa doar de familia și de copiii lui *Melinte Popescu*. Dar, înainte de a-i prezenta, pe larg, suntem datori să arătăm că *Melinte* a trăit 84 de ani, iar soția lui – 78 de ani, murind cu șase ani înaintea soțului. Ambii sunt înmormântați în Cimitirul “de pe Vărzării” din Segarcea Vale.

Copiii lui Melinte Popescu și familiile lor

După cum s-a văzut, al patrulea copil născut în familia lui **Marin Popescu** (numit și: “*Marin Preotu Florea*”, “*Marin Popescu al lu’ Preoteasa*”) și a **Ioanei Popescu** a fost **Melinte Popescu**, care, împreună cu soția sa, **Duță Floarea**, originară din Olteanca, s-au bucurat, la rândul lor, de nașterea a șase copii: **1. Nicu (Nicolae) Popescu**, **2. Maria Popescu - Cojoacă**, **3. Florian Popescu**, **4. Natalia Popescu - Bobeică**, **5. Elena (Lenuș) Popescu - Mangu**, **6. Eufrosina (Sofica) Popescu - Tulpan**. La această dată, despre aceștia și despre familiile lor cunoaștem următoarele:

1. Nicu Popescu (sau: *Nicolae Popescu*, *Popescu Nicolae*) era fiul cel mare al lui Melinte și al Floarei Popescu, născut la Segarcea Vale (în 1910?). A absolvit Liceul comercial “Sf. Haralambie” (situat în spatele Catedralei ortodoxe “Sf. Haralambie” din Turnu Măgurele), ajungând contabil, meserie practică o vreme de el și în Basarabia. Deși câștigase un premiu pentru reușita de a ieși primul la trecerea înot a Dunării, tânărul necăsătorit avea să moară, în anul 1948, prin înecare, în Oltul Mic, după ce îl salvase în momentul acela de la înec pe vărul său, Florian “Ficică”. Nicu Popescu era verișor primar și cu *Dimitrie Stelaru* (căci tatăl lui Nicu - Melinte Popescu - era fratele Pascăi Popescu (căsătorită Petrescu), mama poetului Dumitru Petrescu - Stelaru).

2. Maria Popescu era fiica cea mare a lui Melinte și a Floarei Popescu. S-a născut la Segarcea Valea (în 1912?), a murit, la Pitești, la vârsta de 98 de ani, fiind încă în putere, în anul 2010?. Maria a fost căsătorită cu **Cojoacă Tudor**, fiul lui *Marin Cojoacă*, proprietar de pădure. Au locuit inițial și au deținut casa de la intrarea în Lița (pe dreapta, venind de la Segarcea Vale, acolo unde avea să se organizeze “Casa de

nașteri”, după ce imobilul fusese în prealabil expropriat și familia strămutată forțat la Pitești (**n.n.**: în 1950, “casa de nașteri” era deschisă deja, la fel, funcționa în 1956 (de ex., când Gheorghe Sarău s-a născut aici), dar în 1963 instituția sanitară de profil pentru segărceni era deja în casa familiei Jianu, lângă casa Pr. Andrei Mustăciosu, vizavi de casa lui Marin Mândroc). **Tudor Cojoacă** a murit și el tot la Pitești, pe la vârsta de 50 de ani, fiind născut prin 1910. Acesta mai avea doi frați: **1.** o soră - **Marieta Cojoacă** și **2.** un frate băiat - **Nicolae (Nicu) Cojoacă**, acesta din urmă locuind la Pitești, în prezent fiind decedat.

Marieta Cojoacă s-a căsătorit cu colonelul **Mihăilescu**, devenind **Marieta Mihăilescu**, și, împreună, i-au avut pe copiii: **a. Veronica Mihăilescu**, prof. de chimie la Tr. Măgurele - căsătorită cu dr. veterinar **Tudor Niculescu** (din familia filozofului **Andrei Pleșu**), devenind **Veronica Niculescu** și având doi băieți: **1. Ducu Niculescu** și **2. Asu Niculescu** - medic stomatolog în București și **b. Licu Mihăilescu** (m. la Tr. Măgurele). A fost căsătorit cu **Paula Dianu** (a stat în Buc., apoi în SUA?), având și ei doi copii: **1. Aurel** (cu studii în inginerie aerospațială, plecat în Canada, necăsătorit) și **2. Daniela** (aflată la București, cu soțul, atașat militar, și au o fată).

Sora cea mai mică a **Mariei Popescu-Cojoacă**, doamna **Sofica (Eufrosina) Popescu** (căsătorită cu Dodi Iosif Tulpan) ne-a relatat în 5 august 2019, următoarele: “*Tudor și Maria Cojoacă au avut, la început, casa de la intrarea în Lița (jos, pe dreapta, venind de la Segarcea Vale, înainte de a urca pe șosea dealul de la Lița spre Turnu Măgurele), acolo unde a fost apoi “Casa de nașteri”. Acest imobil le-a fost expropriat, prin 1947-1949, ca moșieri, pentru că tatăl lui Tudor - Marin Cojoacă - avea proprietate o pădure. Familia Cojoacă a fost mutată cu domiciliul forțat la Pitești. I-au luat noaptea, au stat o zi la Tr. Măgurele, după care au fost duși acolo, la Pitești,*

unde, mai întâi i-au pus să stea în magazia familiei de ingineri Ionescu; s-au bucurat de respectul lor, ca oameni. Casa aceea de la Lița care le-a fost luată de Stat avea trei intrări. Cea din față, cu scară, spre stradă, unde era Prăvălie. Acolo, sub tejghea, aveau o trapă și se cobora, în secret, în subsol, unde păstrau rezerve de grâu și de porumb, cum s-a descoperit târziu, prin anii '90. În spate, era altă intrare, la bucătărie și în camera omului de serviciu al familiei, Moș Șindrilă. Sub bucătărie și camera aceea era altă parte de subsol. Ulterior, cei care au cumpărat proprietatea, după ce familia Cojoacă a reprimis-o prin retrocedare, cam prin 1994, au descoperit că între cele două părți de subsol mai era o parte, de mijloc, secretă. Au găsit grâu și porumb sub Prăvălie. Posibil, în spațiul secret să fi fost și ceva ascuns, dar nu știm sigur”.

La rândul lor, **Tudor și Maria Cojoacă** au avut trei copii: **1. Dumitru (Mitică) Cojoacă** – medic veterinar. Mitică s-a căsătorit cu farmacistă *Felicia*, dar nu au avut copii. Au înfiat o nepoată din partea fratelui ei, tot farmacistă, care este plecată în Franța. **2. Costel Cojoacă** (ns. în 1936 - m. în 2017) a fost contabil și căsătorit cu Elena. Au o fiică Nicoleta, la Pitești, căsătorită cu Adrian, având doi băieți elevi (și sportivi la lupte greco-romane). **3. Nelu (Ion) Cojoacă** a fost asistent medical la Pitești și a avut-o soție pe Maria. Nu au avut copii, iar el a murit în anul 2009.

3. Florian Popescu (= *Popescu Popescu*). Al treilea copil, al *Floarei* și al lui *Melinte Popescu*, era văr primar cu viitorul poet **Dimitrie Stelaru**, fiind născuți amândoi în anul 1917, la Segarcea Vale. Soția lui **Florian Popescu**, pe numele de fată *Gherghina „Delcea”*, era născută tot la Segarcea Vale și era orfană de tată - *Ion Delcea*, care murise în primul război - mama ei naturală fiind *Paraschiva Stroe*. De aceea, *Gherghina* a fost crescută de familia lui *Oprea Delcea* – bunicul dinspre tată al orfanei, căsătorit cu Tudora.

Florian și soția lui, **Gherghina Popescu**, au stat la Segarcea Vale, până în 1956, apoi s-au mutat la Tr. Măgurele, pe str. Frații Golești la nr. 14 (ulterior, devenit nr. 18). Pe vremea când văduva *Pasca Petrescu* (*Pasca Popescu*, pe numele de fată) a venit de la Segarcea Vale cu noul ei soț, *Florea Stoicea* din Lița, împreună cu fiul ei de aproape șapte ani, *Dimitrie Petrescu* – „*Mitia*” (viitorul Stelaru) și cu Oprica, fiica bună a lui Stoicea, au locuit aici, după ce mai înainte vânduseră casa alăturată, atunci cu nr. 16, purtând ulterior nr. 20).

După cum ne-a spus *Natalia Popescu – Bobeică* despre fratele ei, **Florian Popescu**, reiese că acesta era mai mult atras de o meserie, decât de carte, de aceea se ocupa de moara tatălui său, a lui *Melinte Popescu*, după ce, în prealabil, „*fusese ucenic „la Müller” la Turnu Măgurele, un neamț*”. După ce moara a fost expropriată, în 1948, **Florian Popescu** a avut în Turnu Măgurele un atelier aflat spre ieșirea din Tr. Măgurele în vecinătatea unității militare. Noua cârmuire comunistă i-a dat ocazia, ne spunea tot *Natalia Popescu – Bobeică*, să se dovedească a fi „*și un bun „profesor”, a fost chemat pentru câteva luni la Brăila – unde mai existau motoare Diesel la o fabrică – ca să-l pregătească pe unul*”.

Peste ani, după ce soțul mamei lui Stelaru - *Florea Stoicea* - a decedat în 1969, mama poetului, *Pasca Stoicea* (fosta văduvă a lui Dumitru Petrescu – tatăl bun lui Stelaru), la cererea lui Stelaru (înainte de a muri în 28 nov. 1971), rămâne în grija lui **Florian** și a soției lui, **Gherghina Popescu**. *Pasca Stoicea* locuia încă în 1972 (când avea 82 de ani) în casa de pe str. 1 Mai, dar în scurtă vreme imobilele de pe strada aceasta sunt demolate, *Pasca* primind o garsonieră într-un bloc din piața comercială a orașului, cumva în spatele străzii Frații Golești, unde locuiau nepotul ei, **Florian Popescu** și soția lui, **Gherghina**, în casa de la nr. 18.

Florian și soția lui, **Gherghina Popescu**, au avut două fiice, inginere: *Marcela* și *Cornelia*: **1.** *Marcela* este ns. în 1945, la Segarcea Vale. Primele trei clase le-a făcut acolo, cl. a IV-a a urmat-o la Sibiu, locuind la familia mătușii sale (a Nataliei Popescu și a soțului acesteia, Ion Bobeică), apoi la Tr. Măgurele (din cl. a V-a, an școlar 1956-1957). Marcela Popescu a urmat metalurgia și s-a căsătorit cu Vârdol, din Giuvărăști (m. în 2009). Acum ea locuiește în București (str. Barbu Văcărescu nr. 6, în spatele Stadionului Dinamo). Are un fiu, Adrian Daniel (căs. cu Monica Apostu din Tecuci). **2.** *Cornelia* (ns. în 1950, la Segarcea Vale - decedată în 1984). A urmat TCM și a fost ingineră la IMGB. În copilărie, aceasta a stat o vreme în Sanatoriul din Mangalia, unde a suferit o operație pe coloană, care avea să-i afecteze apoi sănătatea. **Florian Popescu** a decedat în anul 1986, la vârsta de 69 de ani, iar **Gherghina** - în 2007.

4. Natalia Popescu (= Natalia Popescu – Bobeică) s-a născut la 15 septembrie 1923, la Segarcea Vale, ca al patrulea copil al familiei *Floarea* și *Melinte Popescu*. Era verișoara primară favorită a poetului Dimitrie Stelaru, căci tatăl ei – Melinte – era frate cu mama poetului, Pasca. De altfel, „Mitică” [“Mitea”, Dumitru Petrescu, viitorul poet D. Orfanu = Dimitrie Stelaru] ținea mereu legătura cu familia morarului Melinte, după cum se vede, și din răvașul trimis de el, în toamna anului 1934, de la Liceul din Stupini (jud. Brașov), verișorilor săi de la Segarcea Vale, adică copiilor lui *Melinte Popescu*, scrisoare pe care Natalia Popescu – Bobeică avea să i-o dăruiască lui Gheorghe Sarău, în anul 1991.

Natalia Popescu a urmat școala primară la Segarcea Vale, între 1930-1934, după care – între anii 1934-1937 - și-a continuat învățătura la „Liceul de fete” din Turnu Măgurele - devenit apoi Liceul Teoretic “Unirea” - “internatul găsindu-se înainte de Tribunal, când se vine din Grădina Orașului, pe mijloc, pe o străduță care ducea acolo, spre Tribunal”. A locuit,

în vacanțe, în prima casă de la intrarea în Segarcea Vale dinspre Lița, pe dreapta, apoi, “la Moară jos, pe vale”, unde familia Melinte Popescu s-a mutat după ce le arsese acolo prima moară, prin 1936. Natalia a studiat doi ani la Facultatea de filozofie (1946/1947 - 1947/ 1948), la București, dar și-a întrerupt studiile universitare, căsătorindu-se cu ofițerul de armată **Ion Bobeică**. Nu au avut copii.

Ion Bobeică era născut în 10 sept. 1917, în Mierlești (zona Slatina – Olt) și a fost ofițer de armată. **Natalia Popescu** și **Ion Bobeică** s-au căsătorit prin 1948-1949 și, timp de 10 ani, au stat la Sibiu, pentru că **Ion Bobeică** era profesor la școala militară de acolo. În Sibiu, au locuit într-o vilă, unde sora mai mică a **Nataliei**, *Sofica (Eufrosina) Popescu – Tulpan*, i-a vizitat în 1956. Aici au găzduit-o și pe *Marcela Popescu* (fiica lui *Florian Popescu*, fratele *Nataliei*) pe durata anului școlar 1955-1956 (când aceasta era în cl. a IV-a). După ce s-au înapoiat la București, **Natalia** și **Ion Bobeică** au locuit, până la moarte, în imobilul din str. Victor Eftimiu, la nr. 4/6 (et. 1, ap. 12, situate lângă Parcul Cișmigiu - tel. 021-628.70.68). **Ion Bobeică** lucra atunci în Ministerul Apărării, în clădirea alăturată, în care a funcționat și Ministerul Agriculturii. **Natalia** și **Ion Bobeică** au fost cei mai apropiați de familia poetului **Stelaru**, inclusiv în ultimele momente de viață ale poetului.

Ion Bobeică s-a pensionat în anul 1973 și a decedat la vârsta de 79 de ani, în anul 1996, iar **Natalia Bobeică** a murit în ziua de viner 8.06.2019, fiind însă înmormântată marți, 12 iun. 2019 la Cimitirul Ghencea, cu slujbă săvârșită la Capela – Biserica din incintă, mormântul fiind pe aleea principală, la 20 m. pe stânga).

5. Elena (“Lenuș”) Popescu – al cincilea copil și cea de-a treia fiică a **Floarei** și a lui **Melinte Popescu** – s-a născut în 23 septembrie 1925, la Segarcea Vale. S-a căsătorit cu *Alexandru Mangu*, de la Lița, unde acesta era prăvălier

(negustor de vopseluri, dar vindeau de toate), “Lenuş” fiind, de fapt, sufletul “prăvăliei”, până la o vreme când cineva “binevoitor” îi spune că soţul ei o înşela. După dovedire, aceştia s-au despărţit, nu apucaseră să aibă copii încă. **Elena Popescu** a plecat de la Liţa şi a venit la Bucureşti, unde a lucrat în domeniul AMC (aparatură de măsură şi control) la “Electronica”, locuind într-o garsonieră din Dumul Taberei. Despre *Alexandru Mangu* se spune că ar fi avut un băiat cu a doua soţie. **Elena Popescu** a murit de diabet, la vârsta de 80 ani, în 2015. Este înmormântată în acelaşi loc cu Natalia Popescu – Bobeică şi cu Ion Bobeică.

6. Popescu (“Sofica”) Eufrosina (= Eufrosina Tulpan) - mezina familiei **Floarea** şi **Melinte Popescu** - s-a născut la Segarcea Vale, în 25 septembrie 1928. După studiile liceale, se încadrează în învăţământ, ca suplinitoare, în localitatea teleormăneană Cioara. La Ferma din Liţa, din satul alăturat comunei Segarcea Vale, este repartizat, prin 1946-1947, tânărul inginer agronom **Iosif Tulpan** - zis “**Dodi**” (născut la Reşiţa, cu şcoala primară în limba germană). Tatăl lui **Dodi** era “*Tuţu*” (*Ioan Tulpan*), croitor, care mai avea un frate – cizmar - şi o soră, care o avea fiică pe *Vica Văcărescu*, prof. la Lic. Lazăr din Bucureşti. Mama lui **Dodi** era „*Nuşi*” (*Anna*), etnică germană, venită din Salgótarján (Ungaria) la Reşiţa, când avea 4 ani, împreună cu tatăl şi mama ei (tatăl fiind inginer, venit să lucreze la furnale – cuptoare, ca specialist “la fier roşu”). Anna a venit în Bucureşti cu soţul şi copilul, în tinereţe; fiind frumoasă, a fost aleasă “Miss a breslei croitorilor” la un concurs bucureştean al breslelor. A mai avut doi fraţi (amândoi morţi la vârsta de 51 de ani). Anna este înmormântată la Cimitirul Bellu - Catholic.

Dodi - Iosif Tulpan o cunoaşte pe **Sofica (Eufrosina) Popescu** la un bal ţinut la Şcoala din Segarcea Vale. În scurt timp, el este mutat la IAS Piatra (tot în jud. Teleorman), iar **Sofica** continuă ca învăţătoare la Cioara. A venit după ea la

Segarcea Vale și a aflat unde este și a găsit-o la Cioara. S-au vizitat reciproc la Cioara și Piatra, s-au căsătorit. Au rămas la Piatra, dar doi ani au stat și la Tr. Măgurele, pentru că **Dodi** a fost mutat la Ferma Dona, de unde făcea naveta. Apoi au revenit la Piatra. La 8 februarie 1952, li se naște fiul, **Cristian Iosif Tulpan**, la Piatra. Între timp, **Sofica** și-a completat studiile, devenind profesoară de biologie, și s-au mutat în București, locuind pe Calea Moșilor. **Dodi** a murit aici, la București, în anul 1998. Fiul lor, *Cristian Iosif Tulpan*, a devenit tot inginer agronom. A fost căsătorit cu *Ruxandra* (ns. în 1952, m. la 50 de ani, în 2002) și au avut doi copii: *I. Loredana Tulpan* (IT-ist, care l-a avut soț pe Ovidiu Suha, de care însă s-a despărțit, dar au împreună un copil: *Alexandru* (ns. în 2001) și *Cristian Valeriu Gimi* (căsătorit cu *Anca*, medic, având un copil, *Matei*, elev). **Cristian Iosif Tulpan**, a decedat în anul 2012, la aproape 60 ani, la București, fiind înmormântat tot Cimitirul Bellu Catolic, unde este și bunica lui, *Anna Tulpan*).

Valeriu Ion Găgiulescu,
Segărceanul Radu Bucă (Bucu) - Om și Magistrat UNIC

Radu Bucă (Bucu) - născut în 11 decembrie 1938, la Segarcea Vale și decedat în 1994, la Turnu Măgurele – este cunoscut în sat și ca: *Rodică Bucă, Rodian Gh. Bucă*. Era fiul lui *Gheorghe (Gică) Bucă*, trăitor la Segarcea Vale, casa aflându-se vizavi de Casa Zisu, anume, unde a fost găzduit o vreme dispensarul uman din Segarcea Vale, pe vremea doctorului Vlad. Apoi, familia *Bucă* s-a mutat la Turnu Măgurele și a locuit pe strada Popa Șapcă. La vârsta de 6 ani, *Radu (Rodian) Bucă* vine în cl. I, învață primele patru clase la Segarcea Vale (1944-1948), continuă cl. a V-a - a VII-a (1948-1951), iar de la clasa a VIII-a merge la studii în Turnu Măgurele. *Radu Bucă* ajunge judecător de instanță în același oraș.

(Gheorghe Sarău)

*

Preambul

Eu, semnatarul celor scrise mai jos, Valeriu Ion Găgiulescu, avocat și scriitor, mă gândesc, de pildă, la faptul că, din fericire, sunt oameni binecuvântați care nu ostenesec să-și trăiască viața în slujba semenilor. Să-i ajute, mai ales, pentru a se împlini, pentru a-și depăși condiția, pentru a deveni mai buni, mai înțelepți. Unul dintre aceștia, domnul profesor universitar doctor Gheorghe Sarău, mai are ceva în plus! Ne amintește importanța legăturii permanente a omului cu locul nașterii sale! "De unde ești de pământ!""? Și, ca atare, de ceva vreme, trudește pentru a scoate la iveală, pentru a nu se da uitării, poveștile de viață ale oamenilor din Segarcea-Vale,

Teleorman, oameni care, la rândul lor, la timpul lor, au însemnat ceva pentru toți ceilalți. Astfel, după ce a și tipărit o documentată lucrare sub forma unui *Dicționar al personalităților din localitatea respectivă*, mi-a cerut să mai scriu și eu, în plus, câte ceva despre oamenii pe care i-am cunoscut, pe acolo, în dorința ca pentru o altă lucrare a sa, aflată încă în lucru, să aibă material informativ mai bogat. Și, iată, am scris despre *magistratul segărcean, Radu Bucă (Bucu)*.

**

Ca în fiecare an, și atunci, în septembrie 1951, începuse școala. Noi, copiii de pe "1 Mai", mergeam cu căldul, deși eram în clase diferite, iar ca vârste, ne separau doar doi-trei ani. Imediat, s-a făcut remarcat un brunețel smead, scund și tăcut, care pășea decis alături de grupul gălăgios. "- *Cine-i ăsta, Nimule?*". Nimu, băiatul domnului Anca, președintele Tribunalului, ne-a lămurit: "- *E de la țară! E în gazdă la vecinul meu, Țerbeș, frizerul. E a opta!*" Bine deci, a venit tipul de la țară la oraș să se cizeleze! Și, n-a trecut mult și ne-am lămurit. **Radu Bucă** merita introdus și inclus în cercul nostru. În primul rând, pentru că era dotat cu un acordeon "Hohner" de 12 bași, la care chiar știa să cânte binișor. Apoi, pentru că el cărase..."*de la țară*"...niște cărți despre care auzisem, dar nu le citisem! L-am ademenit cu câteva "DOX"-uri, "15 Lei" sau "Femei celebre" dar, culmea, el ne-a spus că deja "*a trecut peste etapa aceasta*"! Citea acum "Elevul Dima dintr-a șaptea" și "Câine vagabond". Mihail Drumeș și Petre Belu. La 13 ani neîmpliniți! Căci, aflasem că se născuse în "Șegarcea-Vale", la 11 decembrie 1938, și că fusese dat la școală de la șase ani. Ei bine, eu fiind născut la 26 ianuarie 1939 și tot de șase ani dat la școală, am apucat să fiu mereu cu un an școlar mai în urmă, iar acea diferență de o lună și

jumătate între noi i-a dat prilejul ca toată viața să-mi zică ”piciule”!

Dar prietenia legată în copilărie, bazată mai ales pe setea comună și nepotolită de a ”consuma”, pe nealese, literatură și de a asculta muzică de calitate a rezistat vremii și vremurilor în care ne-am trăit viețile și destinele. Vremea trecuse, se instalase o iarnă cumplită, iarna lui 1954, când se practicaseră tunele pe sub nămeți, ca să se poată trece de pe un trotuar pe altul, și îmi mai amintesc că Rodică al meu îmi arată o anume ”Revistă”! Ce se petrecuse? El, împreună cu consăteanul și colegul de clasă *Ion Geabou*, cu *Traian Mitruș* de la Lița, cu *Ion Drăgușin* de la Râioasa și cu un altul - bătut-m-ar vina, că i-am uitat numele! - tocmai făcuseră un fel de asociație literară ”secretă”, cu numele poetului nepereche, și își făcuseră și un fel de insignă din carton pe care o purtau sub rever...pentru a se recunoaște între ei! Și întocmiseră primul număr din acea revistă ”camino caliente”, ”Curentele Calamo””, scrisă în totalitate de mână, evident. Din păcate, ”publicația” s-a oprit la primul număr și ”asociația” s-a desființat doar pentru că tovarășul Puru Ion, secretarul de UTM pe Liceu, a spus că nu sunt permise asocieri în afara unui ”cadru organizat” și fără de știrea ”organelor”! Acestea erau vremurile. Dar nimeni nu a împiedicat ca mai apoi *Ion Geabou* să devină *Ion Segărceanu*, poet, membru al Uniunii Scriitorilor din România, *Traian Mitruș* să devină Inspector Școlar Județean, *Ion Drăgușin* să ajungă să lucreze în Diplomația Română sau **Radu Bucă** să devină **președinte de instanță**.

Radu a rămas omul dintr-o bucată, care nu a uitat și nu și-a trădat originile. Era mândru că s-a născut la țară, că a copilărit acolo, mai ales, spunea el, pe pământul care l-a dat și pe **Dimitrie Stelaru**! Ei bine, pe **Dimitrie Stelaru** l-am cunoscut și eu, întâmplător, în sala mică de la ”Modern”, ba chiar am și băut împreună vreo două votci și am trăncănit vrute și nevrute, tocmai în perioada în care *Poetul* avea interdicție de publicare.

Toate bune, numai că eu habar nu aveam cine era respectivul și nici nu apucasem să citesc ceva din opera lui. E un trist adevăr! Dar **Radu** îl știa. Doar că nu ne spusese, încă, ce știe. El era un introvertit din naștere. Fără, însă, a fi lipsit de darul comunicării. Din contra, era un partener de discuții cuceritor. Putea să antameze absolut orice subiect din varii domenii și nu făcea niciodată afirmații gratuite. Era dotat cu o memorie prodigioasă și chiar îi plăcea să și-o pună în valoare. Se amuza, de pildă, să ne spună în care minut s-a petrecut cutare sau cutare fază într-un anume match de box sau de fotbal. Iar la capitolul ”jazz” nu avea contracandidat! Uneori, mai rar, ce-i drept, ne lua acasă, pentru a ne face demonstrații explicative la acordeon. Îi plăcea viața, în complexitatea ei, ce mai! Nu cred că a băut mai mult decât o halbă cu bere...și aceea absolut întâmplător. Nu ezita, însă, să se delecteze cu...”*o țuică mare de Glasgow*”! Niciodată, când mergeam la vreo șuetă n-a admis să se comande, cum se face, ”un coniac”, de pildă. Nu! El spunea: ”*Adu-ne sticla și o să vezi dumneata apoi cât o să avem de plată!*” Și...cu mare satisfacție, rostea la final: ”*Vezi, domnule, că am dovedit-o!*”.

Legat de obârșia sa, nu am cum să uit o lecție pe care mi-a administrat-o odată! Tocmai venise vorba că am cumpărat niște brânză. “- *De unde ai luat-o?*”- mă întreabă. “- *De la Piață, de la niște țărani*”, zic eu. “- *Nu ai luat-o, domnule, de la țărani! Ai luat- de la OAMENI!*” Și, de atunci, chiar că nu am mai rostit cuvântul cu pricina, decât atunci când și cum trebuie rostit.

În profesia sa, ca magistrat, **Radu Bucu** (pentru că, între timp, își schimbase numele de familie, negăsind cu cale să spun acum și de ce a făcut-o!) *a făcut ȘCOALĂ*. Prin exemplul personal, desigur, dar, mai ales, prin modul în care ne îndemna să folosim atributele Puterii cu care fusesem investiți. ”*Nu dați de sus!*” - zicea, bunăoară, referindu-se la aplicarea pedepselor. Mai ales că textul prevedea limite ”*de la minim la maxim*”. “-

*Ce ai făcut?”, întreba pe câte un condamnat, din cutare penitenciar. “- Cât ți-a dat?” “- Păi...am făcut aia, aia și mi-a dat atât sau atât” - zicea ”elementul”. “- Păi, unde te-ai judecat?” – “La Turnu!” “-Aaa! D-aia ai doar atât”. **Aha! Lecție!***

Stăpânea profesia ca nimeni altul și era deranjat doar de momentele în care ”se bătea apa-n piuă” sau se încerca escamotarea adevărului. Conștient de faptul că justițiabilii erau timorați de însuși cadrul sever al incintei și de atmosferei adiacentă, el nu plusa pentru a crea o atmosferă și mai apăsătoare. Stăpânind lexicul limbii române și fiind dotat cu un umor special, o fericită îmbinare între Mark Twain și Marin Preda, nu pierdea prilejul să lanseze câte o perlă. Astfel, într-o bună zi, în cadrul unui simplu proces de calomnie, vine partea vătămată, încinsă, agitată, manichiurată, oxigenată, minijupată și... cu mâinile puse oală, emite: “- *M-a făcut curvă municipală, domnule președinte!* “- *Și...n-am înțeles* (mimează el nedumerirea). *Pretindeați competență județeană?!”*.

Altă dată, când arsesse grajdul unui C.A.P., urma să se audieze martorul principal, paznicul de noapte. Radu îl întreabă: “- *Ai fost de față când s-a aprins grajdul?*”, “- *Cine, eu?*”, “- *Da, tu.*”, “- *Am fost.*”, “- *Ce ai văzut?*”, “- *Cine, eu?*”, “- *Da, tu.*”, “- *Păi...Dom’ tribunal, cum să-ți-spuie? Mă uitam la bieții boi ăia cum arz, ca cum mă uit la dumneavoastră!*”. Rumoare în sală. Președintele impasibil: “- *Bre, creștine! Poate te uitai în partea ailaltă!*” (și arată spre dreapta sa). În sală rumoarea crește. În locul arătat era banca procurorilor! “- *Tovarășe președinte!*” (sare Freddy Rotar, procuror șef, ajuns ulterior ”Numărul doi” în Procuratura Generală!). “*Martorul a fost la fața locului. Martorul a avut orientarea în teren!*”.

Cu ”țărani” **Radu** vorbea pe înțelesul lor. “*Ai fost de față când Gheorghe s-a-ncăierat cu Mărin și a săltat ciomagul?*”, “*Am fost*”, “*Și tu ce-ai făcut?*”. Martorul pune două

degete în gură și trage un fluierat de cade tencuiala de pe tavanul sălii. *"Bre, creștine! Un-te afli? La iepuri?"*. *"S-o luăm de la cap. Ce-ai făcut când se-ncăieraseră ăia?"*. Martorul dă să ducă iarăși degetele în gură. Președintele sare ars: *"Nu! Nu! Că aia s-a consemnat"*.

Familist convins, **Radu** avea principii proprii cu privire la creșterea și educarea picișorilor. Rămas, din nefericire, de timpuriu, văduv, **Meri** dându-i cu prețul vieții băiatul așteptat cu îndârjire țărăneasă, a fost nevoit să-i crească pe *Ana* și pe *Ștefan* fără de mamă. Nu s-a recăsătorit niciodată. Veneam destul de des pe la el. După necaz, într-o seară oarecare mă apucă să le spun copiilor o poveste, înainte de culcare. Mă pomenesc tras în altă cameră unde mi s-a spus: *"Domnule, eu sunt nevoit să-mi cresc copiii altfel. Ei trebuie să știe cum este viața adevărată, chiar de acum, de când sunt mici. Nu le vinde dulcegării cu zâne și feți frumoși, că mi-i derutezi!"*.

Un anume semn de lehamite mi s-a părut că l-am citit pe chipul său, atunci când i-am arătat o anume "medalie" pe care Banca Națională o acordase celor care au servit-o o anume câtime de timp. Și-mi zice: *"Iată, domnule, cum se poate onora un serviciu credincios! Eu sunt de 25 de ani magistrat și la noi, în Minister, nu s-a găsit nimeni să facă un asemenea gest!. Păi...există "Spor de baltă", "Spor de condiții mai nu știi cum"...nouă ni se pretinde o anume conduită, o anume atitudine...pentru noi de ce nu s-a inventat "Spor de izolare socială?!"*

Dar, cea mai mare tristețe a afișat-o printr-o adâncă tăcere, atunci când s-a întâmplat ca tocmai eu să-i spun că s-a anunțat că murise Marin Preda! Îl diviniza ca scriitor și îl înțelegea ca om.

Radu Bucu nu obișnuia să vorbească despre sine sau despre faptele sale. Despre oameni avea un anume cântar! Era un om corect și era vizibil că nu ar fi tolerat, sub nici un aspect, înșelăciunea, minciuna, impostura, oportunistul. De aceea, nu

a urmărit niciodată să parvină prin politică. Nici în vechiul regim, nici, mai ales, ulterior. Prin plecarea lui spre veșnicie, **Radu Bucu** a lăsat un gol care nu va fi umplut nicicând. Ca **Om** și ca **Magistrat** a rămas **UNIC**. Știind că boala necruțătoare nu-l va ierta, și-a întâmpinat sfârșitul bărbătește, demn, stoic și senin. *”Eu, moarte, cu tine nu am nimic. Eu nici măcar nu te urăsc. Vei fi tu mare, voi fi eu mic, dar din propria-mi viață trăiesc!”* Versurile lui Grigore Vieru, reproduse din memorie, acum, îmi par ca cele mai potrivite pentru a prezenta atitudinea unui om învins, dar neînfrânt!

Să-ți fie amintirea veșnică, **Radu Bucu, Magistratule din Șegarcea-Vale de Teleorman!**

Epilog

“În cimitirul din Turnu Măgurele este mormântul lui. Nu scrie altceva decât *“Radu Bucu- Magistrat-. 1938 – 1994”*. Soția lui a suferit o naștere foarte grea, a murit și a fost îngropată pe 31 decembrie 1979, tot aici. Fiul. Ștefan, s-a născut pe 27 decembrie 1979. Ana, cu doi ani mai mare, este acum judecătoare. Copiii au fost crescuți, educați și lucrează în România. La creșterea copiilor a fost ajutat, inițial, de părinții lui, și apoi, mai ales, de mătușa lui, sora maică-sii, tante *Zina Tănăsescu*, văduvă. Aceasta are o fiică, deci vara lui *Rodică Bucă*, stabilită de demult în USA. Cam asta-i totul. Mă bucur că ați primit mesajul. Cu bine!”

Avocat și scriitor,

Valeriu Ion Găgiulescu

“Dragă prietene Sarău, propunerea de a scrie despre vecinul meu de peste drum, din copilărie, și prietenul meu de-o viață, **Radu (Rodică) Bucu**, fost coleg de clasă și partener de premiul întâi la școala din sat, același bun coleg în ciclul II la Școala Lița, apoi la Liceul din Turnu Măgurele și prieten nedezmințit până la prematurul său sfârșit, mă tentează și mă onorează enorm. Despre el - un pasionat cititor și comentator de literatură și un foarte bun acordeonist - am mai relatat în cartea mea ”Mit și Poezie”, când m-am referit la Societatea literară, cenaclul și revista noastră ”Curentele calamo”, al căror pătimăș organizator a fost. Avea acasă, la Segarcea, ca și mai târziu la Turnu, o bogată bibliotecă, din care cu bucurie mă înfruptam și eu. Cât privește acordeonul, de la el am învățat să cânt și eu pe clape ”M-a făcut mama oltean”, pe care îl ziceam și la pian, făcând astfel saltul calitativ de la tradiționalul fluier ciobănesc la nobilul instrument muzical... Îmi amintesc cu deosebită plăcere cum, de Crăciun și Anul Nou, de Iordan (Bobotează) și de Paște, porneam cu alți copii din acea zonă a satului cu tradiționalele urări: amicul **Rodică** cu bravul său acordeon, iar eu cu nelipsitu-mi ”fluier de os” moștenit de la bunicul Călin, ”magul cel bărbos” (v. poemul ”Ceremonie simplă”). Aveam desebită grijă să-i colindăm întotdeauna și pe cei mai nevoiași oameni din sat (Bîță, Neagu, Bibișină...), care, surprinși de isprava noastră, ne primeau în modestele lor case cu toată dragostea, bucușii peste poate că le calcă și lor pragul o voioasă ceată de colindători...

Ne-am vizitat reciproc și după stabilirea la casele și slujbele noastre - eu la București, el la Turnu Măgurele, în onorabila profesie de jurist, **președinte al Tribunalului local**. În Capitală, unde venea adesea cu prilejul examenelor la facultate ori al unor dezbateri profesionale, se împrietenise cu câțiva confrăți de-ai mei întru scris - poeții **Rusalin Mureșanu**,

Mircea Micu și **Ion Lotreanu** -, alături de care petreceam ore minunate de taifas la cochetul restaurant "Cireșica" de lângă Cișmigiu.

Noi am fost tot timpul ca doi adevărați frați, mai ales că, spre deosebire de mine, el n-a avut un frate sau o soră. Spiritual, ne-am îngemănat în chip firesc destinele, ca două firi înrudite, deschise marilor aspirații ale „devenirii întru ființă”, ca în filosofia reputatului nostru conjuțețean **Constantin Noica**... El, **Rodică Bucă**, este, într-un fel, un bun component al aceluși evident "Triunghi de aur" (**Stelaru**, **Segărceanu**, **Rodian Drăgoi**), care poate fi amplificat la rangul de miraculos patruleter spiritual al străbunului nostru meleag segărcean. Poate că cineva se va încumeta să abordeze cu mai multă aplicare și aplomb acest generos subiect. **Ion Segărceanu**, August 2019, Toronto" (v. **Fig. 31**)

*

**

Gheorghe Sarău, *Bibliografia cărților publicate de poetul Ion Segărceanu în România și în Canada*

Cărțile cu steluță () sunt deținute și de Muzeul Localității Segarcea Vale (MLSV) - Biblioteca Localității Segarcea Vale, ca donație făcută de poetul Ion Segărceanu prin intermediul lui Gheorghe Sarău)

I. Cărți apărute în România

Segărceanu, Ion **1970**, *Fuga din hazard*. Versuri, București: Editura Albatros, 1970, 80 p.

Segărceanu, Ion **1972**, *Solitarul citadin*. Versuri, București: Editura Eminescu, 1972, 96 p.

Segărceanu, Ion **1976**, *Lungul drum către casă*. Versuri, București: Editura Eminescu, 1976, 96 p.

Segărceanu, Ion **1976**, *Embleme*. Versuri, București: Editura Ion Creangă, 1976, 59 p.

- Segărceanu, Ion 1980**, *Tărâmul magic*. Versuri, București: Editura Albatros, 1980, 68 p.
- *Segărceanu, Ion 1984**, *Veghe și dor*. Versuri, București: Editura Eminescu, 1984, 84 p.
- Segărceanu, Ion 1986**, *Poemograme și alte poezii*, București: Editura Cartea Românească, 1986, 128 p.
- *Segărceanu, Ion 1986**, *Oameni, stele flori*. Însemnări și eseuri, București: Editura Sport Turism, 1986 [I.XII.], 168
- Segărceanu, Ion 1989**, *Sub flamuri purpurii de mai*. Versuri pentru copii, București: Editura Ion Creangă, 1989, 16 p.
- Segărceanu, Ion 1989**, *Tărâm al eternei iubiri*. Versuri, București: Editura Albatros, 1989, 100 p.
- Segărceanu, Ion 1993**, *O poezie pentru fiecare* (versuri pentru copii), București: Editura Ametist, 1993, 48 p.
- *Segărceanu, Ion 1993**, *Fascinația lirei*. Tălmăcirii din lirica universală de Ion Segărceanu, București: Editura InterCONTEMPress, 1993, 142 p. ISBN: 973-559-014-9
- Segărceanu, Ion 1996**, *Eternele izvoare*. Versuri, București: Editura Universal Pan, 1996, 100 p.
- Segărceanu, Ion 1998**, *Năzdrăvăniile perușului Ciufulică și alte poezii* (Versuri pentru copii), București: Editura Interprint, 1998, 34 p.
- Segărceanu, Ion 1998**, *Vălurel, fiul Dunării*. Povestiri mai mari, mai mici pentru copii și bunici, București: Editura Interprint, 1998, 42 p.
- Segărceanu, Ion 1998**, *Călătorind prin "Țara frunzei de arțar"* (în colaborare cu Dr. Cristina Segărceanu – Udrea), București: Editura Interprint, 1998, 92 p. + 2 f. il. color
- Segărceanu, Ion 1998**, *Dreams and Songs*. Poetry for children, București: Editura Niculescu, 1998, 40 p.
- *Segărceanu, Ion 1998**, *Pururi iubirea*. Versuri, [Târgu Jiu]: Editura Spicon, 1998, 126 p. ISBN: 973-9022-41-3; și dublură.

***Segărceanu, Ion 1999**, *Ascuns într-o lacrimă*. Versuri, București: Editura Niculescu, 1999, 112 p. 973-568-320-2; și dublură.

***Segărceanu, Ion 2000**, *Stele de mare sau Fals tratat de poezie*. Cugetări, metafore, aforisme, București: Editura Niculescu, 2000, 128 p. ISBN: 973-568-366-0; și dublură

***Segărceanu, Ion 2001**, *Mit și poezie*. Consemnări, București: Editura Tempus, 2001, 128 p. ISBN: 973-9205-29-1; și dublură

***Segărceanu, Ion 2001**, *Curcubeu de vis și dor*. Poezii alese din caietele studenției, București: Editura Bren, 2001, 70 p. ISBN 973-9143-55-1; și dublură.

II. Cărți apărute în Canada

Segvale, John [= pseudonim: “Ion Segarcea Vale”] **2008**, *In the Children’s word. Poems*. Toronto: Nasha Canada Publishing, 2008,

***Segărceanu, Ion 2010**, *Poezii pe frunze de arțar*. Jurnal liric canadian, Toronto: Nasha Canada Publishing, 2010, 132 p., ISBN 978-0-9866370-0-9.

***Segărceanu, Ion 2013**, *Un... vers zăbavă*. Poezii, 2013, F.E.P. “Tipogr. Centrală” [Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții], 76 p., ISBN 978-9975-53-178-8.

***Segărceanu, Ion 2015**, *Fetele poeziei*. Versuri, Toronto: Nasha Canada Publishing, 2015, 92 p., ISBN 978-0-9866372-2-7.

***Segărceanu, Ion 2017**, *Condeiuil fermecat*. Versuri, Toronto: Nasha Canada Publishing, 2017, 102 p., ISBN 978-0-9866372-2-9.

***Segărceanu, Ion 2018**, *Vis și poezie*. Volum antologic selectiv, Toronto: Nasha Canada Publishing , 2018, 240 p. ISBN 978-0-9866380-2-9; și dublură.

Este penultimul volum al său, trimis cu dedicație lui Gheorghe Sarău și Bibliotecii Facultății de Litere a Universității din București, în care regăsim versuri apărute în

17 din cele 30 de volume de poezie ale sale, anume, din vol.: *Fuga din hazard* – 1970, *Solitarul citadin* – 1972, *Lungul drum către casă* – 1976, *Embleme* – 1976, *Tărâmul magic* – 1980, *Veghe și dor* – 1984, *Poemograme* – 1986, *Tărâm al eternei iubiri* – 1989, *Eternele izvoare* – 1996, *Pururi iubirea* – 1998, *Ascuns într-o lacrimă* – 1999, *Curcubeu de vis și dor* – 2001, *Poezii pe Frunze de arțar* – 2010, *Un... vers zăbavă* – 2013, *Fețele poeziei* – 2015, *Condeiu fermecat* – 2017, dar și câteva poezii – codificate de autor ca “Ultimele” (“Pe al Golgotei drum”, “Din slava Lumii”, “Se lasă pleoapa zilei”, “Vaier”, “Stânca”).

***Segărceanu, Ion 2019**, *Sub pecetea geniului. Eminescu, Blaga, Ion Barbu, Dimitrie Stelaru – (Reverberații lirice)*, Toronto: Nasha Canada Publishing, 2019, 114 p. ISBN 978-0-9866380-2-9; și dublură.

Gheorghe Sarău,
*Pantelimon (Madele) Nedelescu - doctor de București fără de
arginți pentru consătenii săi segărceni*

“Sf. Pantelimon i-a influențat tatălui meu destinul, alegându-și meseria de doctor, neinteresat fiind de bunuri materiale, lucrând “fără de arginți” și întru credința creștină” – ne spunea nu demult doamna Gabriela Doina Radocea, fiica mai mare a medicului biolog.

Cel care avea să devină un frumos dar pentru familie, sat și pentru toți cei care îl vor fi cunoscut vreodată ca **“doctorul Madele Nedelescu”** (v. **Fig. 32**) s-a născut la 22 octombrie 1920, în satul teleormănean Segarcea Vale, avându-i părinți pe *Petre Nedelescu* (născut în Segarcea Vale, la 10 octombrie 1883 – decedat, tot aici, în 31 decembrie 1973) și pe *Ioana Nedelescu* (născută în ziua de 14 aprilie 1892 și mutată din această lume la 27 aprilie 1969), de fel fiind din satul Lița, din familia Mihăilescu - o persoană specială, despre care nepoata sa, *Gabriela Doina Nedelescu* (căsătorită *Radocea*), spune că a fost *“o mamă - pentru fiul ei medic - și o bunică – pentru nepoate, cu spirit de sacrificiu, harnică și devotată familiei, respectată și iubită mult de tata, ea fiind și cea care l-a îndreptat spre biserică, credință!”*.

La rândul său, tatăl viitorului medic activa în domeniul sănătății, căci “Dom’ Petrică”, adică, *Petre Nedelescu*, era un renumit agent sanitar, ce avea în competență “sănătatea populației”, în tot arealul alutan și transalutan, așadar, “dincolo și dincoace de Olt”, până la vărsarea în Dunăre, rămas în memoria “Analelor Medicale” din acea vreme, ca năstrușnicul sanitar, care, dorind să verifice corectitudinea Laboratorului din București, a trimis spre analiză o lamă cu sânge de cocoș, în loc de sânge uman, într-una din campaniile de recoltare.

“Se confruntau atunci, în perioada interbelică, cu malarie și cu alte boli răspândite în masă. De aceea, era un om intransigent, care își făcea datoria conștiincios, în primul rând, pentru respectarea curățeniei – esențială în menținerea sănătății. Dar, tratamentele administrate de el – așa cum ne povestea - erau cu ... piramidon, aspirină și chinină! A murit la 90 de ani, la Segarcea Vale, așteptându-și sfârșitul, în casa din care nu a vrut să plece niciodată” – ne mai arată doamna *Gabriela Doina Radocea*, fiica cea mare a medicului ***Pantelimon Madel(e) Nedelescu***.

La rândul nostru, să adăugăm faptul că și bunicul medicului ***Pantelimon Nedelescu***, pe numele său *Marin Nedelescu* (tatăl viitorului sanitar *Petre Nedelescu*), a fost unul dintre primii știutori de carte din sat - așa cum a scris în paginile monografice *Pr. Andrei F. Mustăciosu*, reproduse și în demersul nostru dedicat localității (v. *Gheorghe Sarău, Segarcea “de Teleorman”. Monografie a așezărilor Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca, Târgu Mureș: Editura Nico, 2016, 408 p.*). La vremea când *Marin Nedelescu* trebuia să intre în clasa I, deci, pe la 1852-1853, acesta a urmat școala la Segarcea Deal, împreună cu alți băieți din Segarcea Vale, anume, cu *Nic.[olae] Zisu, Ion Drăgulin* și cu *Dobre M. Cioc*, toți fiind de același “leat” (*Marin Nedelescu* avea, în 1930, când a murit, 85 de ani, deci ar fi fost născut prin 1845). Aici, au învățat, răstimp de doi ani, în tinda bisericii-bordei și îl aveau ca dascăl pe *Ilie Datcu*, cântărețul bisericii. De altfel, acești aveau să ia parte împreună, ca voluntari, la Războiul de Independență de la 1877.

Părinții medicului ***Pantelimon Nedelescu*** - *Petre* și *Ioana Nedelescu* – au avut cinci copii, care au trăit: *Filofteia* (1912-1993), *Stelian* (1914-1959), *Pantelimon* (1920-2002), *Gheorghe* (1923-2008) și *Ștefania* (1925–2003). Dintre aceștia, un destin cu adevărat tragic l-a avut *Stelian Nedelescu*, care a murit în închisoarea de la Chilia Veche, unde săvârșea o

condamnare de câteva luni, care i-a fost fatală în urma bătailor suferite, petrecându-se în doar două luni. *“A fost închis de comuniști, prin înscenarea unui proces civil și dus în arest, într-unul din cele mai nemiloase locuri. Fusese în Jandarmerie, în Basarabia, la schimbarea regimului. Ni-l amintim ca un om foarte blând, firav și foarte bun, devenind victimă sigură pentru cei ce se impuneau cu atâta brutalitate, schimbând pentru mult timp spiritul curajos, sincer și direct al poporului român, în ceea ce azi numim “oameni de tip nou” - lipsiți de iubire pentru oameni, indiferenți și fără esență creștină: “iubește-ți aproapele, ca pe tine însuși!”*” – spune cu tristețe Gabriela Doina Nedelescu.

Pantelimon Nedelescu se naște, așadar, în 22 octombrie 1920, *“după ce părinții săi pierduseră o fetiță, la doar doi anișori, așa că l-au iubit mult și chiar l-au îmbrăcat în hăinuțe de fetiță, micuț fiind. Era un copil cu multă energie, interesat de cărți și de învățătură”* – adaugă doamna Gabriela Doina Nedelescu.

Copilul **Madel Pantelimon Nedelescu** urmează primele patru clase primare la Segarcea Vale (între 1927-1931), beneficiind de instrucție primită de la primul învățător calificat al satului, **Radu Popescu** (născut la 5 ianuarie 1879 - decedat în 1969?), tatăl viitorului profesor și folclorist devenit cetățean al orașului Carei, Stelian Popescu-Segarcea (1912-1977). După aceasta, copilul **Madel Pantelimon Nedelescu** parcurge și clasele a V-a - a VII-a (între 1931-1934).

Învățătorul său, dedicat profesiei, **Radu Popescu**, îl povățuia adesea pe copilul **Madel Pantelimon Nedelescu**, spunându-i *“Madule!, mergi mai departe cu învățătura!”*, îndemnându-l să meargă la liceu, dar insistând și pe lângă părinți, vorbindu-le despre calitățile lui intelectuale aparte. Degeaba, căci **Madel Pantelimon Nedelescu** este dat de părinți să învețe meseria de tâmplar, fiind calificat astfel de meseriașul **Radu Mâinea** și devenind un lucrător tâmplar desăvârșit, care,

ne spune d-na *Gabriela Doina Nedelescu – Radocea*, “... peste mulți ani, prin 1978, tata nu se lasă și ... ne confecționează mobila de bucătărie, după ... desenele noastre, ale familiei de arhitecți! Tata a rămas pasionat de tâmplărie, cu toată evoluția lui profesională, ulterioară”.

Dar, ne mărturisesc fiicele medicului **Nedelescu** - doamnele **Gabriela Doina** și **Elena Georgeta** - învățătorul *Radu Popescu* a rămas dascălul ideal nu numai pentru copilul **Madele Pantelimon Nedelescu**, dar și pentru alte rude și săteni: “Tata l-a iubit mult, l-a apreciat și, alături de un unchi, **Marin Nedelescu**, fratele bunicului, **Petre Nedelescu**, l-a considerat un adevărat mentor, în apropierea de cărți și de dorința de învățatură. Acest unchi a fost autodidact, stătea într-o căsuță mică, dar achiziționase o bibliotecă valoroasă, cu cărți în franceză, limbă pe care o învățase, ținut fiind la pat în urma unei căzături dintr-un pom, pe la 14-15 ani. Era pasionat de pădure și devenise pădurar!”.

Așadar, adolescentul **Pantelimon Nedelescu**, din 1933-1934 și până la plecarea în armată în 1940, învață și exercită în răstimpul celor șapte ani meseria de tâmplar. Armata o face la Regimentul de Gardă “Mihai Viteazu”, la Palatul Regal, unde îl vedea adesea pe Regele Mihai (acesta fiind născut în toamna lui 1921, deci la un an după el), considerându-l simbolul și garantul unei Români libere. Dar, aici, la București, **Pantelimon Nedelescu** este prins de război și merge pe front, devine agent sanitar și luptă pe linia întâi, ca sergent și comandant de grupă, ajutându-și mult camarazii în diverse situații. “Trece Prutul primul, la luptele de la lacul Țiganca, unde România a avut mari pierderi. Este decorat cu Medalia “Serviciul Credincios” cu spade, clasa I, conform ID 2568 din 01.09.1942, regăsit în cadrul Regimentului 6 Infanterie “Mihai Viteazu”. Primește și alte decorații și medalii regale, cum a fost, de pildă, Medalia “Peleş”, după cum, de altfel, avea să fie evidențiat și mai târziu, când, prin Decretul 372/1995,

primește Medalia “Crucea comemorativă a celui de-al Doilea Război Mondial, 1941-1945” – își completează confesiunea de arhitect, *Gabriela Doina Nedelescu – Radocea*.

Faptele de sacrificiu și de dârzenie ale tânărului sergent și comandant de grupă, **Pantelimon Nedelescu**, cât și ale camarazilor săi de luptă sunt relatate de acesta și consemnate de col. (r.), prof. univ. dr. **Alesandru Duțu**, în *Țiganca - Drama de pe Prut* (v. “Cugetul”, nr. 3/2005, p. 45-46), dar și în *Jurnal de pe Frontul de Est (4)* (v. “Revista ART-EMIS Academy”, postare din 15. iul. 2018, <https://www.art-emis.ro/istorie/jurnal-de-pe-frontul-de-est-4>). A se vedea, de asemenea, relatarea dr. **Pantelimon Nedelescu** (consemnată tot de **Alesandru Duțu**) reproducă și postată și în alte locuri (v. <https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/trecerea-prutului-de-la-extaz-la-agonie>), sub titlul “*Trecerea Prutului – de la extaz la agonie*”:

”Despre luptele violente din zona satului Țiganca ne povestește dr. **Pantelimon Nedelescu**, pe front sergent în Regimentul 6 Dorobanți gardă „Mihai Viteazul” (Divizia 1 gardă):

„Duminică, 6 iulie 1941. O zi de vară cu cer senin și soare fierbinte, care în debutul ei nu prevestea nimic. Împovărați de gânduri, ne așteptăm masa de prânz, până la care ne mai consumăm timpul cu probleme de ordin administrativ. Se făcuse ora 10. Din satele românești ce se aflau în apropierea noastră, se auzeau triste dangăte de clopot, care anunțau derularea sfintei liturghii. Se împliniseră două săptămâni de când izbucnise războiul și nu înțelegeam de ce rămâneam în aceste locuri, de unde în prima noapte gândisem că în câteva zile vom izgoni cotropitorii din Basarabia! Și, deodată, firul acestor gânduri a fost întrerupt de ordinul ce se transmitea fulger: pregătirea de atac! După câteva minute, am pornit în iureș spre Prut [...] După trecerea Prutului, am și devenit țintele inamicului, care continua să ocupe linii

*succesive pe dealul Țiganca – Gheltosu, perpendicular pe direcția noastră de atac. Atacam pe un front larg de-a lungul Prutului, în salturi om cu om, pe grupe, plutoane etc. Pe măsura înaintării noastre, focul inamic devenea tot mai nimicitor, cu toate armele din dotare. Șuieratul gloanțelor, asociat cu cel al schijelor ne sugera ideea că eram în iad, din care nu mai aveam scăpare. Am ajuns la nivelul unui pod (pe partea stângă a atacului nostru) peste un pârau care tăia șoseaua care lega localitățile Țiganca și Hârtoape. Am fost nevoiți să ne oprim pentru un timp, pentru ca artileria să intervină asupra apărării inamice. Pierderile noastre erau foarte mari: peste 50% din efective numai în câteva ore de atac. Lacul Țiganca era plin de cadavre ca și râulețul în care se zbăteau și cereau ajutor cei răniți [...] În acest vacarm, peste care plutea coasa morții, am continuat să respingem prima linie a inamicului situat în dealul din fața noastră, astfel încât, la căderea serii, ocupam tranșeea inamică. Din efectivul companiei mele rămăsesem 17 oameni în viață! Pe timpul nopții, ocupând aceste tranșee, nu mai adânci de 50-60 de centimetri, am continuat schimburi violente de foc cu linia a doua a inamicului fixat în teren. [n.n. - omisiune aici, față de red. lui **Alesandru Duțu**: “Rafale răsunau pe terenul pe care eram instalați”]. Noaptea a fost un infern la fel de înspăimântător ca și în cursul zilei. Spre zori, inamicul s-a retras, iar noi am continuat înaintarea”[n.n. – în red. lui **Alesandru Duțu** scrie așa: “Spre ziuă, inamicul s-a retras, iar noi am reluat înaintarea și am pătruns într-un lan de porumb, unde ne-au surprins zorile”].*

Tânărul **Madele Pantelimon Nedelescu** revine sănătos din război, își termină clasele a 7-a - a 11-a de liceu, la Turnu Măgurele (1946-1951), și vine apoi ca șef de secție la Ministerul Sănătății, în București, în anul 1951 “unde - în pofida recunoașterii profesionale - se adaptează greu, pentru că își dorea o viață boemă, la țară, cu fermă și în natură, dar

își dă seama că, în noile condiții istorice, staliniste, nu-și poate realiza acest vis...” precizează fiicele medicului Nedelescu - doamnele **Gabriela Doina Radocea și Elena Georgeta Encioiu.**

“Rezistă în București și se căsătorește în anul 1951 cu Mihăița Smoacă, pe care o cunoscuse la liceu, la Tr. Măgurele, născută fiind în Comuna Viișoara, în 6 februarie 1930, într-o familie cu patru fete, cu înaintași, dar și cu părinți harnici, considerați “chiaburi”, - o familie afectată mult de schimbarea regimului, prin pierderi materiale consistente, obținute prin muncă, dar și prin blocarea la studii superioare a fetelor” – ne arată mai departe doamna arhitect **Gabriela Doina Nedelescu – Radocea.**

Statornicindu-se aici, la București, în anul 1951, **Pantelimon Nedelescu** se înscrie la Facultatea de Medicină din București, pe care o absolvă în anul 1956, participând în acea perioadă la consolidarea activității Institutului Oncologic din București, alături de Prof. dr. O. Costachel (instituție înființată prin decizia Ministerului Sănătății în februarie 1949 - v. “Buletinul Oficial” nr. 37/ februarie 1949 -, dar activitatea demarează, efectiv, din 21 decembrie 1949).

În timpul studenției, se pare din anul 1953, **Pantelimon Nedelescu** se încadrează la Institutul Oncologic București, unde prof. dr. O. Costăchel îl apreciază mult și, astfel, medicul **Nedelescu** rămâne în cercetare, în domeniul cancerului, resort în care lucrează cu pasiune, cu clinicieni renumiți și având rezultate bune. De pildă, **Pantelimon Nedelescu** propune utilizarea dozelor mici de citostatice, cu rezultate mai bune decât în tratamentul masiv, agresiv. În această nouă postură, medicul ia parte cu lucrări și comunicări științifice la diverse întruniri de profil (congrese, conferințe, seminare, ateliere de lucru ș.a.).

În anul **1963**, după aproape zece ani de activitate științifică în Oncologie, **Pantelimon Nedelescu** începe să

lucreze în fiziologia neuro-musculară la Institutul de Balneologie și Fizioterapie București (ce se afla lângă Spitalul Brâncovenesc și cu care, de altfel, colabora), domeniu căruia i-a acordat, de asemenea, multă pasiune.

Medicul și cercetătorul **Pantelimon Nedelescu** își începe, în paralel, stagiul de pregătire la doctorat, la București, cu prof. dr. docent *Nestor Șanta*, care, din păcate, în urma unei comotii cerebrale, pleacă din această lume și, astfel, doctorandul își continuă stagiul la Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, sub îndrumarea academicianului prof. dr. docent *Petre Jitaru* (biolog, decan, cu specializări în Germania). Teza de doctorat este susținută în ianuarie 1972 și are titlul *Contribuții la studiul influenței câmpurilor electromagnetice asupra fiziologiei mușchilor striati*. Dar, de reținut, dr. **Pantelimon Nedelescu** a beneficiat de ajutor în afirmarea sa profesională primit și de la alți distinși cercetători și profesori universitari, precum: prof. dr. *Traian Dinculescu*, prof. dr. *Ion Opreanu* etc., a colaborat, de asemenea, cu *Victor Aurelian Săhleanu*, deopotrivă - endocrinolog, biofizician, antropolog, matematician, filozof și poet ș.a.

Noua sa activitate de la Institutul de Balneologie și Fizioterapie din București avea să-l capteze și mai mult spre **cercetare** și **inovare**. Astfel, pe situl OSIM (<http://pub.osim.ro/publication-server/>) găsim menționate două brevete de invenții obținute împreună cu colaboratorii săi, în 1972 și 1982: “*În anii 1970 erau cunoscute un Procedeu și un aparat pentru tratamente medicale în câmp electromagnetic (prof. dr. docent Traian Dinculescu, Vasile Robescu, dr. Pantelimon Nedelescu) /.../ brevet de invenție, ROMÂNIA – RO 70319 din 1 decembrie 1972*), care constau în aplicarea unei succesiuni de câmpuri electromagnetice alternative de înaltă frecvență amortizate pacientului introdus în solenoidul aparatului”/.../ În acest domeniu, al fizioterapiei, se cunosc și un procedeu și aparat (brevet de invenție, **ROMÂNIA – RO**

85133 din 1 noiembrie 1982; Vasile Robescu, **Pantelimon Nedelescu**, Petre Bratu – *Procedeu și aparat pentru fizioterapie*), care folosesc o succesiune de impulsuri electromagnetice de joasă frecvență amortizate sau pulsatorii, obținute prin redresarea impulsurilor amortizate, în scopul obținerii unui efect asupra întregului organism /.../”.

Dar nu numai acestea, căci dr. **Pantelimon Nedelescu** împreună cu tehnicianul Ciureș au obținut și Certificatul de Inovator nr. 28/ 24.01.1974 pentru aparatul ERG (ergodinamograf), utilizat în cazul afecțiunilor neuromusculare periferice. La fel, cu ajutorul aparatului “Magnetodiaflux” **Pantelimon Nedelescu** a studiat influența câmpurilor electromagnetice asupra sistemului nervos central și periferic și a publicat mai multe lucrări legate de influența câmpurilor electromagnetice în afecțiuni psihiatrice de tipul nevrozelor.

Legat de propria sa familie, să arătăm că medicul **Pantelimon Nedelescu** și soția lui, **Mihăița Nedelescu** (*Smoacă* – pe numele de fată), au avut două fete, născute la București, anume: *Gabriela Doina* (ns. la 9 august 1952) și *Elena Georgeta* (ns. în 23 aprilie 1955), ambele în viață, care ne-au ajutat în această documentare cu mult drag.

Fiica cea mare, **Gabriela Doina** (în prezent: **Radocea**), a urmat Institutul de Arhitectură “Ion Mincu” din București, și-a luat examenul de diplomă cu nota zece (în anul 1977), lucrând, mai întâi, în proiectare, la ICPC - Institutul de Cercetare și Proiectare pentru Celuloză și Hârtie (între 1977-1982), iar apoi (între 1982-1997) la Institutul de Proiectare “Carpați” București. Din anul 1997 însă, împreună cu soțul său (**Teofil Aurel Radocea**, de asemenea arhitect, coleg de an în facultate, sibian la origine) lucrează în propria societate de arhitectură. Cei doi au un fiu, tot arhitect, **Ștefan Radocea** (născut în decembrie 1981), care este cadru didactic la

Institutul de Arhitectura “Ion Mincu” din București. La rândul lui este căsătorit și are o fetiță, născută în anul 2013.

Fiica cea mică, **Elena Georgeta** (în prezent: **Encioiu**), a studiat la Facultatea de Medicină Generală din București, pe care a absolvit-o în 1980, de asemenea cu nota maximă, lucrând apoi ca medic de medicină generală în București și în județul Ilfov. Unele nemulțumiri profesionale și greutatea economică inerente sistemului comunist au determinat-o ca, împreună cu soțul - **Ervant Encioiu**, tot arhitect - și cu băiatul lor, **Avedis**, să emigreze tustrei în Canada. **Avedis** (ns. în martie 1982, la București) a studiat stomatologia la Universitatea din Toronto și a făcut specializare în Philadelphia.

Doamna arhitect **Gabriela Doina Radocea** ni se confesează cu adâncă emoție și respect, vorbind despre familie, despre omenia deprinsă de ea și de sora sa, de la părinți: *“Tata a avut multă energie pe care a pus-o în slujba tuturor celor bolnavi, dar și a familiei, nouă celor două fete, pe care ne-a iubit mult și ne-a transmis spiritul lui devotat și deschis către oameni. A fost mult ajutat de mama, prin bunătatea și grija ei pentru întreaga familie, prin gestionarea activităților casnice, gospodărești, cu multă muncă, dar și cu imaginație. Împreună, au avut o casă deschisă musafirilor, prietenilor...deși exista un singur venit salarial și doi copii. În ciuda greutăților materiale - pe care, cu siguranță, le înfruntau, dar care nu le-au distrus bunătatea și optimismul - ne-am simțit ocrotite și cu dorința de a ne ridica la nivelul lor”*.

La rândul său, cealaltă fiică **Elena Georgeta Encioiu** adaugă: *“Casa părintească de la Segarcea Vale a rămas pentru tata un loc pe care-l iubea atât de mult, încât se simțea responsabil și făcea eforturi să muncescă, cu satisfacția legăturii cu oamenii de acolo, cărora le-a fost aproape în problemele de sănătate. Nu ne amintim să fi refuzat pe cineva...să nu alerge să-i ajute la nevoie pentru internare, să le urmărească starea de sănătate cu tot sufletul, știința și*

relațiile medicale pe care le avea. Ulterior, de la persoane din comună, pe care nu le-am recunoscut, dar care se interesau de tata, am auzit: “A fost aur pentru noi” sau “A fost înger pentru noi”, ceea ce înseamnă că spiritul lui a rămas prezent”.

Fiți sigure, ***fice bune ale doctorului nostru segărcean “fără de arginți”***, ale medicului biolog ***“Madele Nedeleescu”***, că el îi examina acasă, la Segarcea Vale, gratuit, pe toți consătenii lui. Și asta o știu din familie, nu numai la Segarcea Vale le ținea ușa deschisă, dar și la București. Tatăl meu a beneficiat de grija lui, la Spitalul Brâncovenesc, unde se internase. Încrederea sătenilor era totală în medicii lor „de acasă, din sat”, pe care și-i apropiau astfel, cerându-le ajutorul medical, îi revendicau și îi onorau, totodată.

Medicul biolog ***Madele Pantelimon Nedeleescu*** avea să se retragă din această lume în Săptămâna Patimilor, luni 29 aprilie 2002, acasă, în apartamentul familiei din B-dul Marășești (aflat vizavi de Restaurantul “Budapesta”), în urma unei tumori pulmonare, care l-a chinuit în ultimul său an de viață, dar - cu toate acestea - era activ, măcinat doar de gândul că nu a ajuns la Segarcea Vale încă pentru lucrările de primăvară... ***Veșnică odihnă-n pace, Om – Medic și Medic – Om!***

Stelică Dumitrașcu (v. **Fig. 33**) s-a născut la 8 octombrie 1956, în localitatea **Olteanca**, avându-i ca părinți pe **Ionel Dumitrașcu** (m. în 2003) și pe **Florina Mardale**, la rândul lor din Olteanca. Bunicii din partea mamei lui erau **Florea** și **Lina Mardale**, așa cum reiese din confesiunea lui Stelică Dumitrașcu: *“Copilăria - până să încep școala - am petrecut-o la Olteanca, la bunicii din partea mamei, Florea și Lina, care mă iubeau foarte mult, pentru că ei avuseseră fată și își doriseră, ca nepot, un băiat. Bunicul, Florea Mardale, era un bărbat frumos, făcu-se armata la Marina Regală, în garda regelui, iar apoi a fost luat prizonier de ruși, de la Chilia Veche, și dus la Karaganda, în Kazahstan, dincolo de Marea Caspică, unde a stat nouă ani, la munci. Bunica, Lina Mardale, era croitoreasă și și-a crescut fata singură, până când s-a întors acasă bunicul din Rusia”*.

Despre mama și tatăl lui, **Stelică Dumitrașcu** precizează: *“Mama, Florina Dumitrașcu, a învățat foarte bine la Școala Primară din Olteanca, de la ea am moștenit dragul de carte, iar tata, Ionel Dumitrașcu, provenea dintr-o familie cu cinci copii, dar bunicii dinspre tată, Cristea Dumitrașcu și Floarea, tot din Olteanca, erau oameni înstăriți în sat, aveau pamânt. Tatăl meu a lucrat ca maistru tâmplar la CIC Tr. Măgurele și apoi la Combinatul Chimic Giurgiu, de unde a și ieșit la pensie, iar mama a lucrat cu tata ca magazineră, astăzi trăind în Giurgiu, la casa ei, fiind vecină cu mine și cu sora mea, Daniela - economist la “Zona Liberă Giurgiu - , căsătorită cu Zavera Alexandru”*.

După grădinița urmată la Rosiorii de Vede și după absolvirea claselor I și a II-a tot acolo (**1963-1965**), copilul **Stelică Dumitrașcu** este înscris, în anul școlar **1965-1966**, la Școala Olteanca, în clasa a III-a, apoi continuă și clasa a IV-a,

având-o ca învățătoare pe vecina lui, doamna *Geta (Georgeta) Ghevrec*, cea care – spune **Stelică Dumitrașcu** – “a reușit să insuflă dragostea de carte în mintea a trei băieți din clasă, printre aceștia fiind și eu” (n.n.: se referă la colegii săi, *Adrian Măican și Gheorghe Sarău*).

Clasele gimnaziale le-a parcurs însă la Școala Gimnazială nr. 1 din Turnu Măgurele, între **1967-1971**. În anul 1971, în timp ce urma clasa a VIII-a – după cum ne relatează **Stelică Dumitrașcu** – era pasionat de electronic: “*Eram îndrăgostit de electronică - doar ce apăruseră tranzistorii, diodele etc., - doream, așadar, foarte mult să urmez Liceul de Electronică din București, însă părinții mei, neavând posibilități, plănuiau ca eu să urmez unul din liceele din oraș. Eu însă, fiind un copil încăpățânat și vrând să fac ceva în viață, am decis să nu mă înscriu la examen la niciun liceu! Am recurs la... Școala profesională de Chimie din Turnu Măgurele, la specializarea “electomecanici AMA”, pentru “AMC-iști”, așadar, intrând fără probleme. În răstimpul celor 3 ani (1971-1974), făceam practică la “Laboratorul de Electronică” al Combinatului de Îngrășăminte Chimice (CIC Turnu Măgurele) și, tot în această perioadă, studiam disciplina de chimie cu d-na prof. **Doina Pîrlea**, care a reușit să mă facă să capăt o a doua dragoste pentru ... chimie. În anul acela, am mers la “Olimpiada de chimie”, iar la faza pe județ, dintr-o greșală, am primit subiectele pentru liceu, și chiar pentru clasa a XII-a!, însă rezultatul a fost că am obținut cea mai bună notă și calificarea la faza pe țară. Dar, mai era o problemă, pentru că eu eram la școala profesională, nu la liceu, motiv pentru care ministerul de resort nu a aprobat. Efectul a fost acela că, în anul următor, m-am înscris la Liceul industrial de chimie din Tr. Măgurele și, după susținerea unor examene de diferență, am intrat în anul III, la seral, cu începere din anul școlar 1974-1975. În iunie 1977, am terminat liceul cu medii foarte mari; eram așa de bun la*

chimie, încât am dat examen la Facultatea de Farmacie Militară, unde erau doar 5 locuri pe țară, eu ieșind pe locul 6. Am făcut contestație la Ministrul Apărării - pe atunci, Gen. Militaru. Între timp, am dat examen de admitere la Facultatea de utilaje și ingineria proceselor chimice din București, unde am intrat fără dificultate la secția "ingineri zi". Culmea ironiei, pe **15 septembrie 1977** am primit răspunsul **pozitiv** și de la armată". În perioada **1977-1978** am efectuat stagiul militar cu termen redus, la garnizoana "Mihai Bravu", deci, ca TR-ist.

Stelică Dumitrașcu, după cei trei ani de meserie ca electromecanic AMA, la CIC Turnu Măgurele (**1974-1977**), după cele nouă luni de armată la termen redus (**1977-1978**), își schimbă viața, și din septembrie **1978** începe *Facultatea de utilaje și ingineria proceselor chimice* din cadrul Universității "Politehnica" București. Aici, în anul II se căsătorește cu *Petruța Popescu*, studentă la medicină, iar în anul III, venindu-le pe lume băiatul, *Cătălin*. Cu toate greutățile de tânăr familist și student, **Stelică Dumitrașcu** a învățat foarte bine în timpul facultății, luând chiar - în anii III și IV - bursă republicană; de asemenea, a lucrat foarte mult pe calculator (destul de rar atunci!), a participat la simulări de procese chimice, a scris articole și referate, pe unele publicându-le în "Revista de Chimie" sau au fost premiate la diverse concursuri.

La terminarea ultimului an de facultate, al V-lea (în 1983), când **Stelică Dumitrașcu** absolvă cu media generală 9,32, iar la examenul de diplomă obține media 10, acesta primește dublă repartitie în producție, anume, la Combinatul Chimic de la Giurgiu și în cercetare, la ICECHIM București, având, astfel, mari șanse să devină asistent universitar. "Dar - spune el - viața a vrut să rămân la Giurgiu, căci soția mea terminase stagiatura de medic, iar soluția ca ea să rămână acolo medic a fost ca eu să renunț la cercetare. Director la ICECHIM, la acea vreme, era Elena Ceaușescu, care a dat

curs solicitării mele, iar soția a devenit medicul Combinatului Chimic Giurgiu. La Giurgiu, mi-am început activitatea în anul 1983. În anul III de stagiu, am fost făcut la excepțional șef de atelier, iar după șase luni, prin ordin semnat de Constantin Dăscălescu, primul ministru de atunci, am devenit șef de secție coordonator. A venit Revoluția și am ajuns director de uzină, director tehnic”.

Stelică Dumitrașcu - în contextul mirajului postdecembrist - pleacă la București, în cadrul FPS, ca “expert urmărire societăți din industria chimică”, într-o echipă cu Ministrul de atunci al Chimiei - *Iustin Dimitriu* - pentru restructurarea și modernizarea industriei chimice. Este mutarea fericită în carieră, care i-a adus bucuria de a se întoarce, ca președinte al AGA (1993-1994), exact la... CIC Tr. Măgurele, adică în locul de unde plecase în urmă cu două decenii ca muncitor, ca electromecanic (1974-1977), iar acum îl avea în subordine ...pe însuși directorul combinatului!

Cu amărăciune, **Stelică Dumitrașcu** spune: “*În acele timpuri, ca și azi, unii au încercat să distrugă Combinatul, doreau spargerea lui în două - una să se privatizeze pe seama celeilalte părți a Statului -, eu nu am fost de acord și am plecat” .*

După o perioadă, **Stelică Dumitrașcu** se întoarce la Combinatul Chimic din Giurgiu, ca **director general**. O evoluție firească și frumoasă, căci, în perioada anilor **1983-2003**, cât a lucrat aici, a fost, rând pe rând, inginer, șef de atelier, șef de secție, director de uzină, director tehnic, director general! De bună seamă, **Stelică Dumitrașcu** a încercat și acolo să procedeze la o restructurare și la o modernizare reale, reușind chiar să înscrie Combinatul în Programul Psal II de privatizare, dar ... “*Dar - spune el însuși - interesele erau altele, eu nu am făcut politică și nici politica lor, așa că am plecat, m-am privatizat împreună cu fiul meu, care, între timp, devenise inginer constructor și am început să ridicăm*

construcții pe structuri metalice". Astfel, la SC DAC STEEL SRL, unde este și în prezent acționar, a asigurat antreprenoriatul general, consultanță în producția și montajul structurilor metalice. Dintre realizările de aici, amintim: realizare și punere în funcțiune a secția de "vulcacite"; realizarea și modernizarea instalațiilor de "epiclohidrina" și de "alocool etilic"; restructurarea și re tehnologizarea Combinatului "Petromidia Năvodari"; realizarea de structuri metalice la "Catedrala Mântuirii Neamului". Alte structuri metalice au fost executate pentru hale industriale, hoteluri, reprezentate comerciale (v. Restaurant "Divan Pompeiu" - beneficiar "Divan Procurement"; "Green Gate" (structura pentru grădina verticală) - antreprenor "Bogart Steel"; "Floreasca Park" (luminatorul); "Bucharest One"- antreprenor "Bogart"; "Office Cluj"; Hotel "Jiul" din Craiova - antreprenor Alusystem; "Laser Măgurele" - antreprenor Strabag). Diverse alte lucrări, pentru: OMV Petrom (Videle, Tazlău), Combinatul "Azomureș" - antreprenor "Montaj Carpați"; Bloc "N. Tonitza" - beneficiar Agenția Națională pentru Locuințe, în sect. 4 București; diverse proiecte pentru fațade ventilate (aparate reazem, riflaje) - antreprenor "Aludesign Construction Civile"; Hală și buncăr descărcare/ încărcare în/ din barje – beneficiar "Teranova" Giurgiu; Hala de depozitare îngrășăminte - beneficiar "Zenith Engenering" ș.a.m.d.

Anul **2016** este cel în care **Stelică Dumitrașcu** se retrage la pensie, la fel și soția sa, având acum grijă amândoi de nepoțel, *Mihai Efrem*. ***În viață mereu să fim pregătiți pentru un nou început!***

Contacte: *Stelică Dumitrescu* (Giurgiu, Șos. Sloboziei - nr.11, tel. 0745850604, E-mail: dacsteel56@yahoo.ro)

Gheorghe Sarău,
*Colonelul **Iulică Stelian Ignat** și Transfăgărășanul*

Stelian Ignat, cunoscut și ca **Iulică Ignat**, iar pentru noi, rudele prin alianță, chiar ‘**Nea Iulică**’, fiind cumnat cu *Eliza Chițu* (sora mamei mele), care a fost căsătorită cu fratelui lui cel mare, *Florea (Florică) Chițu* (maistru sudor la IMGB, născut la Segarcea Deal și decedat acolo, în sat, la numai 54 de ani, în timpul unei hore, la un botez ținut la Căminul Cultural).

Se pare că unul dintre bărbații familiei, “**Moș Ignat**” (probabil, stră-stră-bunicul), a fost al doilea locuitor al așezării Segarcea Deal, la o doua înfiripare a satului, după ciuma de la înc. sec. XIX. El sosise, ca cioban, de la Flămânda, unde se căsătorise, și după ce, în prealabil, venise din Bulgaria (cum se stabiliseră și alți bulgari în zonă, la Caravaneți, de pildă).

Străbunicul lui **Iulică Stelian Ignat**, devine din **Ignat** ... “**Ignătescu**”, după o modă începând cu jumătatea veacului XIX - începutul sec. XX (v. Ion > Ionescu, Marin > Marinescu, Cristea > Cristescu, Popa > Popescu etc.) și este o vreme învățător în sat.

La rândul lui, bunicul lui **Iulică Stelian Ignat**, numit **Ștefan Ignat (Ignătescu)**, ajunge constructor de case, ridicând câteva sute în satul natal, dar și în cele vecine, la fel, clădirea actualei școli și amenajarea “cișmelei mici” din Segarcea Deal.

Iulică Stelian Ignat s-a născut, așadar, tot la Segarcea Deal, la 9 septembrie 1949, părinții săi fiind **Ion Șt. Ignat** și **Jenica Ignat**, agricultori. El era copilul mijlociu al **Jenicăi (Creața, de fel, din neamul Burticel de la Olteanca)**, care rămăsese văduvă, la Segarcea Deal, după moartea primului ei soț, **Gheorghe Chițu**, în al doilea război mondial). Cu **Florea (Florică) Chițu**, copilul cel mare al **Creaței** și al lui **Gheorghe Chițu**, **Iulică Stelian Ignat** era frate bun doar după mamă, dar cei doi copii au mai avut o soră, mai mică, tot după mamă, pe

Lucica Ignat, căsătorită cu *Floricelel Cîrnaru*, de la Segarcea Vale.

Iulică Stelian Ignat a fost căsătorit cu *Lucreția Ciocoiu* din Segarcea Deal și au avut doi copii: Laura și Remus. După ce a urmat clasele I-VII la Segarcea Deal (1956-1963), **Iulică Stelian Ignat** frecventat secția “real” a Liceului „Unirea” din Turnu Măgurele (1963-1967).

Tînărul **Iulică Stelian Ignat** se înscrie apoi și urmează Școala Militară pentru ofițeri genști (1968-1971) și devine ofițer activ în cadrul M. Ap. N. (începând din anul 1971, mai întâi, la unitatea de pontonieri din Turnu Măgurele, apoi, ia parte la lucrările *Drumului “Transfăgărășan”*, unde construiește ultimii 5 km de la “coada” *Lacului Vidraru*, în anul 1972. Ofițerul **Ignat** avea să participe însă și la alte mari lucrări executate de armată, anume, la canalele “Dunăre – Mare Neagră”. “București – Dunăre”, la construirea și consolidarea unor drumuri și căi ferate (Banloc – Deta, în județul Timiș, clisura Dunării - între Orșova și Dubova, Moldova Nouă, reabilitarea căii ferate Orșova- Caransbeș) ș.a., dar și la asigurarea logisticii unei mari unități de parașutiști, cea de la Clinceni.

Dornic de autoperfecționare și de noi provocări profesionale, **Iulică Stelian Ignat** urmează cursuri în domeniul contra-informațiilor militare și activează în acest domeniu, la început la Turnu Măgurele, apoi la București, în perioada 1976-1983.

Aceste activități informative, derulate în cadrul Direcției de Contrainformații Militare, în perioada septembrie 1976-mai 1983, îi oferă ocazia – ne spune – “să descopăr faptul că un ofițer fabrica dosare de urmărire informativă și, ca urmare, a trebuit să părăsesc această structură”. Astfel, în mai 1983, revine la Ministerul Apărării Naționale, unde ocupă funcții de conducere la nivel de unități militare și, respectiv, la rang de mare unitate.

În anul 1989 se înscrie și urmează Academia de Înalte Studii Militare, la *Facultatea de Geniu*, pe care o absolvă în anul 1990. Dar, aici - ne spune **Iulică Stelian Ignat** – “*am fost urmărit informativ, din anul 1989, deoarece am denigrat modul în care cei care făceau parte din organele de conducere ale PCR și, respectiv, din securitate conduceau activitatea economică și socială, respectiv abuzurile pe care le săvârșeau. Evenimentele din decembrie 1989 m-au salvat de trecerea în rezervă și, eventual, de trimiterea în judecată*”.

Așadar, trecerea în rezervă a lui **Iulică Stelian Ignat** s-a produs, în mod firesc, la **30 august 1998**, cu gradul de colonel. Astăzi, el ne spune cu bucurie: “*Ca ofițer, atât în cadrul Ministerului Apărării Naționale, cât și la Ministerul de Interne am fost apreciat întotdeauna cu calificative foarte bune, cu excepția a doi ani când am primit calificativul “bine”*”.

Fire activă, **Iulică Stelian Ignat** avea să se manifeste după pensionare în diferite domenii, ca, de pildă, între **octombrie 1999-ianuarie 2001**, îl găsim consilier și, respectiv, director tehnic la SC “Capitol” SA București, unde s-a ocupat de planificare, organizare, conducere și control, asigurarea bazei tehnico-materiale etc., iar în intervalul **ianuarie 2001-februarie 2006** este președintele filialei județene Teleorman în cadrul Patronatului Național Român, apoi, este prim vice-președinte în cadrul Patronatului Național al Întreprinzătorilor din România, dar și președinte al Patronatului Oamenilor de Afaceri din România - asociație pe care el însuși a înființat-o.

De asemenea, îl regăsim ca director tehnic în cadrul SC Kirchner SRL, în perioada **februarie 2006-noiembrie 2007** (organizarea șantierelor pentru construcția magazinelor PennyMarket; obținerea avizelor necesare, întocmirea documentelor necesare etc.), iar între **ianuarie 2008 – iunie 2008** este manager de proiect în cadrul Construct International SRL (organizarea șantierelor pentru construcția magazinelor

Kaufland; obținerea avizelor necesare (inclusiv întocmirea documentelor necesare) pentru obținere autorizațiilor de construire etc.). Din luna **august 2008** și până în prezent, **Iulică Stelian Ignat** devine “persoană fizică autorizată”.

Pe de altă parte, dragostea pentru natură și oameni l-a determinat pe **Iulică Stelian Ignat** ca, împreună cu alți doi teleormăneni, *Emil Ciucă* și *Marian Desculțu*, să înființeze, în noiembrie **2009**, Asociația pentru protecția mediului și ocrotire socială “Valahia”, el fiind și președintele acesteia.

Între **februarie 2010-iunie 2012**, neobositul nostru segărcean devine director executiv al SC Treieuroguard SRL, iar din **iunie 2012** și până în prezent este directorul executiv al SC PVTURRIS SRL - o societate comercială care aparține unui cetățean german, înființată pentru construirea unui parc fotovoltaic pe teritoriul comunei Segarcea Vale.

Fire responsabilă pentru trecutul istoric al satului, **Iulică Stelian Ignat** este cel care în urmă cu peste 20 de ani a donat Muzeului de Istorie din Turnu Măgurele tunul găsit în curtea tatălui său, se pare din sec. al XVII-lea, iar recent, în 13 iulie 2019, a pus la dispoziția arheologilor veniți pentru săpături în zona “Cișmele” Segarcea Deal partea de conductă din ceramică, utilizată cândva la aducțiuni de apă din arealul amintit aici.

Nu în ultim rând, să arătăm că activitatea sa deosebită în domeniul militar avea să fie consemnată în ediția din 2007 a “Enciclopediei personalităților din România”, fondată de Ralph Hubner.

Nu ne rămâne decât să-i urăm septuagenarului nostru segărcean “Noroc și sănătate!”

Contacte: Stelian Ignat: tel. 0723-560.895, e-mail: stelian.ignat@yahoo.com

Gheorghe Sarău,

*Economista **Gica Popescu** și familiile sale de medici*

Doamna economistă și profesoară **Gica Popescu** ni s-a confesat de curând și, iată, am consemnat lucruri foarte frumoase despre familia sa. Să notăm, mai întâi, că dânsa s-a născut la 22 februarie 1939, la Olteanca, ca **Gica Băță** - fiică a lui *Ion* și a *Mariței Băță*, oameni respectabili în acest sat, căci *Ion Băță* fusese plutonier major în Armata Română, în cel de-al Doilea Război Mondial, luptând și pe frontul de Est și pe cel de Vest – lucru care s-a soldat cu multe neplăceri pe care le-au îndurat, ulterior, din partea regimului comunist, atât el, cât și familia lui. Familia *Ion* și a *Marița Băță* au mai avut un băiat, pe *Stan Băță*, care a fost inginer agronom, lucrând în perimetrul județului Teleorman.

Din cauza modului revanșard în care autoritățile comuniste se purtau cu copiii unor persoane considerate incomode, familia **Băță** este nevoită să apeleze la familia sorei lui *Ion Băță* - *Nuța* și *Dumitrache Batacliu* - pentru înfierea fiicei lor, încât aceasta să poată urma școala. Dacă în timpul claselor primare, parcurse și absolvite la Școala Olteanca (1946-1950), eleva a învățat sub numele inițial de **Gica Băță**, după înfiere devine însă **Gica Batacliu**, nume sub care a urmat clasele gimnaziale și pe cele liceale, la Turnu Măgurele (1950-1956).

Între anii 1956-1959, pe **Gica Batacliu** o regăsim studentă a Facultății de Finanțe, Credit și Contabilitate, din cadrul Academiei de Studii Economice, și, după finalizarea studiilor la București, este repartizată la Banca Agricolă din Turnu Măgurele. După doi ani, în anul 1961, **Gica Batacliu** se transferă ca profesoară de contabilitate la Liceul Agricol din același oraș, unde își susține toate gradele didactice (inclusiv gr. I).

În această perioadă, prin căsătoria din anul 1963, **Gica Batacliu** devine **Gica Popescu**, soțul său fiind medicul primar veterinar, **Nicolae Popescu**, care s-a integrat în viața satului Olteanca și și-a desfășurat activitatea, cu multă dăruire și conștiinciozitate, în zona segărceană extinsă, ca medic veterinar la IAS Lița, la Complexul zootehnic de la Lunca, la circumscripția veterinară din Segarcea Vale.

De la Liceu Agricol, unde **Gica Popescu** funcționase 18 ani, se transferă la Liceul Industrial de Chimie din Turnu Măgurele, activând până la pensionarea sa, în anul 1990.

Nicolae și Gica Popescu au doi copii, fată și băiat. Fata este **Mirela – Maria Popescu** (născută în anul 1964), care este medic și cu doctorat în pediatrie, fiind căsătorită, la rândul ei, cu **Dănuț Gabriel Marinescu**, inginer și profesor la Facultatea de Automobile Pitești, având împreună un fiu, pe **Andrei Dan Marinescu** – medic rezident în specialitatea neurologie pediatrică la Spitalul Clinic de Psihiatrie „Profesor Doctor Alexandru Obregia” din București. Băiatul este **Nicolae-Cristian Popescu**, medic, care are o clinică particulară în București. Acesta are patru copii, anume, pe **Luca** (medic veterinar în America, cu doctorat în cercetarea veterinară, căsătorit și având două fetițe) și pe cei tripleți **Sava-Daniel**, **Marcu-George** și **Daria-Doinița** – absolvenți de liceu cu rezultate foarte bune și proaspeți studenți: **Sava-Daniel** și **Daria Doinița** – la Londra, iar **Marcu-George** este student în București.

Așadar, **“niște oltencani segărceni!”** „**Ce mare lucru?**” Tatăl - plutonier major în perioada interbelică, fiica – profesoară de economie, fiii acesteia – medici, copiii acestora – medici. **Măi... să fie! Păi este un exemplu colosal! Sănătate și cinste lor!**

IV. Lada cu amintiri

Dragi consăteni segărceni și dragi vecini lițeni! De-a lungul vremii, satele noastre – Olteanca, Segarcea Vale, Segarcea Deal, Lița – s-au aflat neîntrerupt într-o simbioză spirituală, viețuitorii lor împărtășind, deopotrivă, obiceiuri, tradiții, credințe, practici religioase, ritualuri ș.a., așadar, rezonând, la bine și rău, empatic și întru respect.

La vârsta când viața ne oferă un răgaz, ce ne incită la plăcute și nostalgice amintiri, simțim nevoia de a dăruii celor mici, dar și tinerilor și adulților, unele nestemate din lada noastră de comori adunate în memoria afectivă în cursul acestei vieți, poate prea repede scursă, ca un vis.

Iată, mai jos, o povestire despre “Paștele de altădată, trăit în sufletul unui copil dintr-un sat de câmpie dunăreană!”- cum însuși spune autorul, col. de poliție în rez., dl. scriitor *Iancu Bâță!*

Cu aceasta, deschidem o nouă rubrică monografică, *Lada cu amintiri!* *Gheorghe Sarău*

Iancu Bâță, Paștele copilăriei mele

Gândul la sărbătoarea Învierii Domnului înflorea în mintea noastră de copii cu ceva vreme înainte, încă de când primăvara facea să răsară în grădinile noastre primele sale semne. În grădinile tuturor se găsea o plantă cu flori albastre, de regulă, dar făcea și flori albe și de multe alte culori, dar cele albastre și albe erau cele mai răspândite, căreia în Lița i se spunea crin. Nu era crin, am văzut mai târziu când m-am mărit și am umblat prin lume, era altceva, era iris sau stânjenele.

La crin noi îi spuneam, și i se spune și acum, zambac! Influențe turcești, de pe vremea raialei.

Crinul nostru are niște frunze lungi, groase, rezistente, ascuțite spre capăt, asemănătoare cu lama unei săbii. Aceste frunze le foloseam noi copii pentru un rămășag, ca să-I zic așa, ce avea scadența în ziua de Paște. Ne legam între noi, cu unul sau mai mulți copii, “faci cu mine pe verde?”, întreba unul, “fac”, răspundea celălalt. Din acest accept izvora obligația reciprocă de a avea în permanență în buzunar o frunză de crin pentru că puteai fi somat oricând de cei cu care te legasei, “-Verdele!”, și atunci trebuia să scoți și să arăți frunza respectivă. Cine nu avea, trebuia să-i dea celuilalt, care-l somase, un ou roșu la Paști. Unul sau mai multe, de câte ori fusese prins descoperit. Așa că înainte de a pleca la școală ori la copii, la joacă, aveam grijă să trecem prin grădină să ne îmbroșăm rezerva de “verde”. Pentru că frunza trebuia să fie proaspătă, culoarea vie, să nu fie contestată, cum s-ar fi putut întâmpla dacă frunza era purtată de mai mult timp prin buzunare și s-ar fi veștejit, căpătând o culoare gălbuie.

Pentru a ne putea plăti datoriile în ziua de Paști, umblam cât mai mult cu **cățu-mățu** în miercurea numărătorii ouălor, pentru a le avea pe ale noastre, să nu ne milogim de mame să ne dea din cele roșite pentru socotelile ei. Aveam mândria noastră!

Interesul pentru sărbătoare ne era menținut apoi de marele eveniment al drumului la oraș, pentru a ne fi cumpărate țoale și încălțări noi, de Paști. Hainele erau obișnuite, nu mi-au rămas amintiri deosebite, cu excepția unui tergal din care mi-a făcut Stan ale Vulpe o pereche de pantaloni, când mă mai mărisem, băteam spre 14 ani, cred. Dar de încălțări îmi amintesc mai bine, teniși chinezești albi, cu o talpă verde, extrem de rezistentă. Pentru că fețele se duceau, se rupeau, dar tălpile rămăneau, țineau la tăvăleală. Când se murdăreau li se îmbroșă culoarea cu țimvais sau cu cretă, se frecau cu cretă

și erau ca noi. Ni se mai cumpărau sandale, romane cum li se zicea, sandale e un termen mai nou, mai de oraș. Prima pereche de pantofi mi-a fost cumpărată abia când am mers la liceu.

Ei, și spuneam că mersul la oraș era un eveniment care ne menținea treaz interesul pentru Paști. Îmi amintesc și acum când am mers cu mama pentru prima oară la oraș, la Turnu Măgurele. Trebuia să te mărești puțin pentru asta, că am mers pe jos, cinci kilometri, pentru că încă nu circulau autobuze, iar ca să fii dus în brațe atâta distanță era greu. Pe atunci piața era în zona centrală, în zona complexului comercial, unde sunt *Penny* și *Profî* acum. Era rotundă, cu mese din ciment pe mijloc, iar pe margini, pe circumferință, cu prăvălii din lemn vopsite în verde. Pe stâlpi erau difuzoare care transmiteau muzică și știri. Oamenii nu le spuneai difuzoare, poate nici nu știau că le spune așa, le spuneau “pâlnii” datorită formei lor. “- Am auzit la pâlniile-alea” îi spunea un vecin ce fusese la oraș lui taică-meu povestindu-i ce mai e prin târg. Din piață am ieșit pe centru pe o străduță ce avea în stânga un restaurant, un birt cum se spunea, numit Ciocârlia sau Caraiman, nu mai rețin exact. După ce am trecut de el am ieșit în Strada Mare, așa se numea bulevardul de astăzi. Am privit uimit la vitrinele multicolore ale magazinelor, mă opream în fața fiecăreia și nu m-aș mai fi dat dus. Dar cel mai mult m-a impresionat vulturul cu aripile larg desfăcute de pe statuia lui Tudorică Dorobanțul. Pe atunci statuia închidea Strada Mare la un capăt, fiind așezată în fața intrării în Grădina Domnească, denumirea de atunci a parcului. Spre dezamăgirea mea nu am luat-o spre vultur, doream mult să-l văd de aproape, ci în direcția opusă. „- N-avem timp acum să ne plimbăm prin Grădina Domnească, a curmat mama scurt solicitarea mea, am venit pentru altceva astăzi.” Și m-a târât spre prăvăliile unde se vindeau haine și sandale, pentru că eu mergeam tot privind înapoi, cu ochii și inima rămase la vulturul ăla!

Așa că, înnoiți de sus până jos, de-abia așteptam să vină Învierea să vadă tovarășii de joacă ce țoale ne-am luat!

DENIILE

Și venea Săptămâna Mare, săptămâna deniilor și a altor manifestări religioase și tradiții care ne introduceau treptat-treptat în atmosfera multașteptatei sărbători. În seara zilei de luni era prima denie, la care mergeam, de regulă, împreună cu bunica, mamarea cum îi spuneam. Ne plăcea să mergem la denie, nu atât pentru slujba religioasă, că o zbugheam destul de repede afară, cât pentru a ne întâlni cu ceilalți copii de vârsta noastră, împreună cu care discutam și schimbam impresii pe trotuarul din fața bisericii. În cei mai mulți ani Paștele cădea în perioada înfloririi liliacului, care se găsea din abundență de-a lungul gardului lăcașului de cult, și era foarte plăcut să stăm la taclale în atmosfera aia înmiresmată! Din păcate de multe ori eram izgoșiți de acolo de profesori, care pe seară își făceau apariția în zonă, unii dintre ei tineri născuți și crescuți în Lița, care aveau probabil sarcină pe linie de partid sau UTC să combată obscurantismul religios, o expresie consacrată în propaganda vremii. Niște ani mai târziu propaganda comunistă avea să folosească alte mijloace, mai subtile, cum ar fi organizarea unor discoteci la căminul cultural care să atragă tinerii acolo, nu în biserică ori în fața ei!

CÂȚU - MÂȚU

Miercurea de dinaintea Paștelui se numea, cândva, Numărătoarea ouălor! Femeile numărau ouăle strânse în gospodărie până la această dată, socotindu-le pe cele care trebuiesc roșite pentru sărbătoarea Învierii Domnului, pe cele pentru cozonaci și alte preparate necesare meselor din zilele Paștelui, pe cele pentru colindători, pe cele care le vor trebui pentru punerea cloștilor.

După prânz, copii plecau prin sat cu **Câțu Mâțu**, un colind de Paști la care, în loc de colaci, primeau ouă.

*Câtu Mâțu
Toarce câlțu'!
Două ouă-ncondeiete,
Puse bine pe perete!
Unu' mie,
Unu' ție,
Și-unu de tovărășie!*

JOIMARI

Joiei de dinaintea Paștelui, Joia Mare, i se spunea la Lița Joimari. Sau așa percepeam eu, copil fiind, pronunția denumirii acestei zile. Încă de miercuri seara suratele (așa se numeau fetele tinere, adolescente, care legau legături de prietenie) se adunau la casa uneia dintre ele pentru a dormi împreună, pentru că în ultima parte a nopții trebuiau să plece la Oltul mic, Sâiul, cale de aproape doi kilometri, pentru „**a vărsa apele**”. Se culcau una lângă alta, de-a curmezișul patului, să aibă toate loc. Până să adoarmă era tot un un răs și-o chicoteală! Mama fetei-gază se trezea apoi cu mult înaintea zorilor și făcea un foc din coceni bătuți (ciucălăi de porumb) să aibă fetele pentru tămâiat, apoi trezea suratele. Acestea se spălau pe față, își umpleau oalele cu tăciuni aprinși de la focul făcut de gazdă și plecau spre Olt, coborând rusca cu oala cu cărbuni într-o mână și ciobul de tămâiat și lumânările în cealaltă mână.

Începând cam de pe la orele două din noapte drumul spre Olt era plin de grupuri de fete de 14-15 ani care mergeau să verse apele. Acest ritual era săvârșit doar de fete tinere, neprihănite, precum și de văduve ori femei mai în vârstă curate, care nu mai aveau relații cu bărbați.

Ajunse pe malul Oltului, fetele aprindeau lumânări pentru fiecare dintre morții familiei, precum și pentru ai unor megieși. Sătenii care nu aveau fete mari în familie rugau o fată din vecini să le facă acest serviciu, contra unui mic dar, de

regulă o sumă modică de bani. Tanti Geta Bujoreanu mi-a povestit că într-un an, cu banii strânși din vărsatul apelor și-a cumpărat o pereche de teniși din ăia albi, de care a fost foarte mândră! Lumânările erau apoi tămâiate cu ciobul cu cărbuni și tămâie, după care, cu o găletușă ce fusese adusă de una dintre ele, luau apă din Olt și o vărsau alături de lumânări, numind fiecare răposat pentru care vărsau apa. Câte o găletușă pentru fiecare. Tanti Geta mi-a povestit că malul Oltului mic era plin de șiruri de lumânări aprinse, fiind o frumusețe să privești.

Ritualul vărsării apei se practică și în cazul decedului unei persoane, dar e un ritual izolat, nu unul colectiv, nu are amploarea celui de Joimari. În acest caz, după tămâiere și vărsatul apei, lumânările aprinse sânt fixate pe o tiugă retezată pe jumătate căreia i se dă drumul pe apă, pe Olt.

După împlinirea ritualului fetele se întorceau în sat.

În după amiaza zilei de Joimari gospodinele vopseau ouăle. Cu foi de ceapă, mai demult, cu vopsea Gallus, mai apoi. Soția mea le face și acum cu foi de ceapă. Chiar dacă nu ies așa de frumoase ca cele vopsite cu coloranți din comerț, nu pătrund chimicale prin coajă și sunt mai sănătoase. Bunicul meu mi-a povestit că mai demult se făceau și în Lița ouă încondeiate, din acelea frumoase cum vedeți că se fac prin Bucovina. Pentru încondeiere era nevoie însă de lumânări din ceară curată, de albine. Cum în vremea copilăriei mele nu se mai găseau astfel de lumânări, ci doar din cele din parafină, nu am prins obiceiul încondeierii ouălor în satul nostru. Soția mea folosește un substitut, o frunză de pătrunjel prinsă de ou cu o bucată de ciorap de damă. Ies frumoase, dar sunt departe de cele încondeiate!

VINEREA PATIMILOR

Vinerea de dinaintea sărbătorilor pascale, Vinerea Patimilor, ziua răstignirii Domnului, era dedicată, în principal, pregătirilor gospodărești. Se mai curăța ce mai era de curățat dar, ce era

mai important, se făceau cozonacii. Zi de patimi și pentru noi, copiii, care, deși înnebuniți de aroma cozonacilor calzi, proaspăt scoși din cuptor, nu aveam voie să ne atingem de ei până în ziua Învierii, după ce gustam din Paștele adus în zori de la biserică de tata. În zilele de astăzi poate părea un gest de cruzime față de copii, dar generația bunicilor mei, poate ultima generație de țărani autentici, umblau încă îmbrăcați în straie populare, făcute în casă, erau credincioși cu adevărat și respectau toate interdicțiile impuse de biserică. În special bunica, mamarea, cum îi spuneam noi, copii, Floarea Bătă, născută în 1905, era habotnică în privința asta. În Vinerea Patimilor ținea post negru, nu gusta nimic până după apusul soarelui. Exista credința că dacă ții post negru în acea zi erai sănătos tot anul. Și era adevărat, poate, nu mi-o amintesc pe bunica bolnavă, a muncit până în ultima zi a vieții, o zi de octombrie a anului 1982 când, seara, după ce terminase de clădit o căpiță de lucernă s-a așezat în pat și a murit!

Celorlalți membri ai familiei nu ne impunea să ținem post negru, dar nici nu ne răsfăța cu cine știe ce mâncăruri în această zi. Saramură de usturoi verde, de regulă, care se făcea tocmai bun de mâncat în perioada respectivă, începea să îngroașe tulpina. Usturoi verde tăiat mărunt, cu apă și sare, în care întingeam cu pâine. Unicul fel servit la masă. La pâine, pe care de multe ori o mâncam goală, mai ales când era caldă, nu aveam restricții. Rupeam câte un colcovan din margine, călcâi, cum i se spunea, și fugeam înfulecând din el la colț, la copii. Dar, dacă nu mă înșel, că am o vârstă și chiar dacă am o memorie încă bună, slavă Domnului, unele amănunte s-au mai estompat, în acea zi nu mâncam pâine obișnuită ci azimă, pâine nedospită coaptă în vatră, în spuza focului, nu în cuptor. Da, asta mâncam în Vinerea Mare, saramură de usturoi verde cu azimă. Pătineam într-un fel și noi, pentru că mâncam saramură în aroma cozonacilor răsfirați pe pat, acoperiți cu o față de masă să se răcească pe îndelete, să nu se încrudeze.

Nu doar saramură am mâncat în copilărie în vinerea paștelui ci în unii ani, mai ales dacă plouase în acele zile, ciorbă de melci, care împânzeau iarba după ploaie. Tot pe bază de usturoi, întrucât întingeam cu melcii scoși din strachină într-o lingură în care se afla usturoi verde pisat, pentru a-i condimenta. Am auzit că la francezi l'escargots, melcii, sunt o delicatessă, o mâncare de mare rafinament. La noi însă era o mâncare de sărăcie, eram la câțiva ani după război, cine mai mănâncă astăzi melci? Poate doar în localurile de fițe din capitală!

Uneori ciorba de melci era înlocuită cu cea de scoici, o zeamă albăstrie în care înotau fie scoici mai micuțe, de trei-patru centimetri lungime, pescuite din nisipul de pe fundul Oltului mic, fie scoicane, niște scoici mari cât palma, aduse cu căruța tocmai de la Dăbuleni. Venea în special o femeie sărmană, cu loitrarul căruței plin, care striga pe uliță: „Ia scoicele, scoicanele! Ia scoicele de Dăbuleni!” De pepeni s-au apucat mai târziu! Dar scoicanele nu prea mergeau în ciorbă, erau prea mari. Se frigeau pe grătar. Melcii și scoicile nu erau socotite de dulce, ci puteau fi mâncate și în post. Meniu îmbunătățit în Vinerea Mare, când le aveam. Delicatese, erau fructele noastre de mare, nu?

În după amiaza acelei zile, spre seară chiar, mamele ne spălau și ne îmbrăcau frumos, cu hainele cumpărate special de Paști. Erau două ocazii pe an când ne înnoiam. De Paște și de Bâlci, bâlciul anual ce se ținea la Turnu Măgurele în august, până la Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul, când era temeiul. Îmbrăcați frumos, ținând în batistă ouă roșii, mergeam cu mama de mână la biserică unde așezam cu sfială ofranda noastră, ouă roșii și flori, pe masa mare acoperită cu o pânză pe care era pictat chipul lui Hristos, ne închinam, apoi treceam pe sub masă! Trecerea pe sub masă, pentru cei care nu știți, simbolizează coborârea în mormânt iar ieșirea Învierea, Învierea tuturor credincioșilor în Hristos atunci când Domnul

va veni a doua oară. Iar pânza de deasupra mesei simbolizează trupul lui Isus pe catafalca,

În seara acelei zile la Denie se ținea slujba Prohodului, în timpul căreia se cântă una dintre cele mai frumoase și emoționante cântări bisericești. Are două părți diferite, una mai frumoasă ca alta. După terminarea Prodului popa Ghici lua pânza de pe masă cu florile din ea, trupul Domnului acoperit de flori, de un capăt, și-o pune pe cap, ca și când s-ar fi îmbrobodit, și pornea spre ușă, urmat de cei doi țârcovnici, Ghină Bujoreanu și Tudor Matreșu, zis Coliviță, care țineau pânza de la celălalt capăt. În sunetul grav la clopotului mare, urmați de credincioși, înconjurau biserica de trei ori, oprindu-se din când în când și prohodind. Cred că acest drum simboliza îngropăciunea Domnului, s-ar putea să greșesc, nu am studii teologice, dar așa îmi închipui. Era emoționantă și înălțătoare în același timp acea procesiune nocturnă, însoțită de cântări religioase, de dangătul grav al clopotului și de mirosul îmbătător al tufelor de liliac din gardul bisericii!

GRIJANIA

Sâmbătă dimineața, eram duși iarăși la biserică, să ne împărtășim cu trupul și sângele Domnului! Să ne **grijim**, să luăm **grijanie**, cum spuneau lițenii! Mergeam devreme că trebuia luată pe nemâncate. Am fost foarte dezamăgit într-un an când ajuns la biserică singur, lucru de care eram foarte mândru, mă mărisem, de! și părinții avuseseră încredere să mă lase neînsoțit, grijanian mi-a fost refuzată de popa Ghici care mi-a spus că-s mare de-acum, ar fi trebuit să vin mai întâi să mă spovedesc. Aveam vreo 7-8 ani cred!

Întorși de la biserică îl găseam pe tata jupuind mielul, care era atârnat de cârlige într-un pom. Nu-mi plăcea să văd cum îl taie, mi-era milă, îmi este și acum, de fapt nici nu mănânc astfel de carne, dar mi se părea interesant când, făcând o mică incizie la un picior, umfla mielul cu o țevă de trestie

introdusă pe acolo pentru a putea fi jupuit ușor. Ziua aia trecea greu, erau pregătite deja tot felul de bunătăți la care nu aveam acces. Noaptea, bătrânele mergeau la biserică să păzescă paștii', așa se spunea despre cei care participau la slujba de Înviere de la miezul nopții și la liturghia de mai târziu. Tata mergea mai spre ziuă, pe la trei-patru, și se întorcea aducând vestea Învierii precum și paștele într-o cană de porțelan purtată într-o batistă cu colțurile legate sus.

PAȘTILE

Dimineața ne trezeam, ne spălam pe față apoi mergeam la tata să ne dea paști. Ne închinam și ne așezam cu picioarele pe o brazdă de iarbă ce fusese adusă încă decuseară de tata, tăiată cu cazmaua de pe tabon. Brazdele se așezau pe pragul casei, cu un fier de plug pe una dintre ele. Pentru că după ce luam paște trebuia să punem mâinile pe un fier, pentru a nu ne transpire palmele vara, în timpul muncii. Așa se spunea!

Îmi plăcea paștele, bucăți de pâine înmuiate în vin. Era și vin acolo în cană, roșu cum fusese sângele vărsat de Isus spre mântuirea noastră! La oraș, la Craiova, paștele era doar pâine stropită cu puțin vin, de-abia i se vedeau urmele pe bucățița de pâine, așa că îl luam acasă și-l făceam eu să semene cu cel din copilărie. După ce luam paște toți ai casei tata agăța cana de colțurile batistei într-un măr ce-l aveam în bătătură, pentru a nu se putea urca șoarecii să guste din el. Există credința că șoarecii care gustă din paște se transformă în lilieci. După ce luam paște, gustam toți dintr-o turtișoară ce fusese coaptă împreună cu colacii, având în vârf înfipt un ou. Acelei turtișoare cu ou îi spunea bunică-mea pască, nu celei din cocă ca de cozonac de se face pe la oraș. După ce gustam toți o bucățiță de turtișoară cu o fărâmă de ou, bunica împărțea pe la vecini bucatele pregătite de sufletul morților, apoi ciocneam ouă roșii și mâncam de dimineață. Apoi plecam la copii!

De-abia așteptam să mă întâlnesc cu ceilalți copii. După ce ne întâlneam ne plăteam și ne încasam datoriile, având toți buzunarele pline, apoi începeam să jucăm ouăle. Pe un tăpșan cu pantă lină, ori pe șanțul de la marginea uliței, dădeam fiecare, pe rând drumul unui ou. Apoi ceilalți, astfel încât să le lovim pe cele de jos. Oul lovit era luat de cel al cărui ou îl lovise. Jocuri copilărești.

După masa de prânz, pe la chindie, lumea începea să se adune la colț ori la șosea, depinde de distanță. Bărbații erau cinstiți de cei care-și serbau ziua onomastică, nea Pascu Bătă și nea Pascu Mocanu (Muțulică), în colțul nostru, care aduceau mereu borcanele cu vin. Uneori direct cu vadra, să nu se încurce și să umble mereu pe drum. Femeile aduceau cozonac și ouă roșii. Se ciocneau și ouă roșii și pahare cu vin, până erau alungați de întuneric și chemați de vitele și păsările care trebuiau hrănite și adăpate. În anii de mai încoace, când mai crescusem iar Păscuțu și Gelu Bătă (ale Lican) își făcuseră fanfară cu ale Ticălan, cântau goarneau la colț până târziu în noapte, ca la nuntă.

Când ne mai mărisem puțin, gașca noastră din colțul ăla (Fane Chițu, Petre Firican, Viorel Trușor, Gheorghe, Nicu și Nicușor Croitoru, ziși tot ale Lican și alții) coboram pe vale, la terenul de fotbal. Aici se strângea nunta, nu nuntă în sensul propriu-zis ci în cel de hora satului. Cluburile de azi. Uneori, destul de des, pe terenul de fotbal erau instalate tiribombe (lanțuri, vârtejuri), ca la bâlci, și un cicric. În loc de bani puteai plăti cu ouă. Băieții și fetele mai mari se plimbau de braț ori în grupuri, pe marginea terenului. Noi, cei mai mici alergam printre ei, aruncând scaieți, din ăia care se prind de oi, în părul fetelor. Dacă eram prinși mai apoi de iubiții fetelor, doar pielea noastră poate povesti ce pățeam. Când începea să se însereze, perechile se retrăgeau „în vii”! Erau niște vii acolo, pe vale, în spatele caselor ale Tetin și ale Gâscă. Încercam și noi, cei mici, să mergem acolo, să vedem ce fac, dar eram alungați cu bulgări

de pământ de către cei mari, ori chiar cu câte un șut în dos, dacă reușeau să ne ajungă!

Autor: **Iancu Bâță** – v. **Fig. 35** (dreapta)

*

Cam așa treceau zilele de Paște, pe aceste meleaguri, la vremea copilăriei noastre...comuniste. *Cine zicea că nu țineam sărbătorile religioase?*

Cristiana Gurzun*,

*Fița lui Pascu al lu' Nae al lu' Chiriac – femeie de serviciu
la dispensar și paramedic fără știință de carte*

„Îmi aduc aminte de pe vremea când mama, **Fița Chiriac** (v. **Fig. 36**), era femeie de serviciu la Dispensarul din Segarcea Vale, situat în satul Olteanca, unde ea făcea naveta pe bicicletă, lucrând acolo împreună cu moașele Florica Bobe, Adriana Grecu și Verginica Ciucu, la fel, cu sanitarul Dan Mogoș și apoi și cu Mihai Cojocaru.

O primă amintire despre cum înțelegea mama să se implice în relațiile cu semenii, la muncă și în sat, se leagă de venirea unei femei lehuze (săracă, ce-i drept, și cu mulți copii acasă), cu nou-născutul său în brațe, la dispensar, iar copilul parcă nu dădea semne de viață. Medicul de atunci, Cătuneanu - cred - a sunat la salvare, ca să vină și să-i ia pe mamă și pe noul-născut la spital, la Turnu Măgurele. Până să vină salvarea, mama – **Fița Chiriac** – a luat copilul și a ieșit cu el pe o bancă afară și a început să-i facă respirație gură la gură, frecție, preț de câteva minute, și ... l-a resuscitat. Spre uimirea tuturor privitorilor, copilul a dat semne de viață. Mama, deși nu avea nicio calitate de moașă, decât aceea de om, dar fără fițe, fără scârbă, mereu sărea în ajutorul oricărei persoane aflate în nevoie.

Dar, desigur, au fost și alte asemenea fapte de salvare săvârșite de **Fița Chiriac**, ca, de pildă, atunci când Marin Bălăceanu băuse otravă. Eram împreună cu mama, când am auzit strigătele de ajutor ale mamei lui. După ce am văzut cum stă situația, iar pentru a chema de la Turnu și a ajunge salvarea la Segarcea Vale era prea târziu, mama a ieșit atunci în șosea și a oprit o mașină de ocazie și l-a trimis la spital.

O altă faptă de curaj a fost aceea că a moșit-o pe Aristița Chiriac acasă, la ea, iar când copilul nu dădea semne de viață, mama i-a tras câteva palme și a început copilul să țipe...

Altă dată, **Mama Fița** a scos-o din stop cardiorespirator pe Paraschiva Stîngă, iar o altă întâmplare este cea legată de doctorița Georgeta Forțescu. Aceasta avea zile când mergea cu șaretă de la Dispensarul Segarcea Vale la Dispensarul din Segarcea Deal, șaretă fiind mînată de mama. Într-o zi, calul a luat-o la fugă și nu puteau să-l mai oprească, deși acesta avea zăbale în gură. A tras de hățuri, pînă ce calul a îngenat puțin, iar mama i-a dat hățurile doamnei doctor Forțescu să-l țină în continuare strâns (cu forță, nu, căci doar o chema ...Forțescu!), apoi mama a sărit din șaretă. A mers pe lângă șaretă un timp, reușind să-l domolească pe cal, astfel încât să sară și doamna doctor din șaretă.

Tot ceea ce învățase mama, toate deprinderile căpătate, experiența dobîndită în domeniul sanitar le datora moașelor Florica Bobe și Virginica Ciucu, zis “Ciocăreasa” - ambele din Olteanca – care au ajutat-o cu sfaturile lor și astfel ea a prins curajul acesta de a ajuta și salva vieți.

Fița Chirac a participat la concursuri de prim ajutor – organizate de Crucea Roșie -, iar grupa ei era printre primele. La un astfel de concurs, medicii care jurizau au vrut chiar să-i dea diploma de moașă, dar, când au aflat că nu are studii – nici măcar cele patru clase -, au rămas uimiți. Tatăl ei nu o dăduse la școală, deși vedea că are potențial de a învăța. Trebuia să muncească la câmp, pe Moșia lui Ceaușu din Segarcea Deal.

Așadar, *“moașa fără de arginți și fără clase primare”*, **Fița Chiriac**, nu știa să citească, dar avea cu ea: intuiția, dărzenia, curajul de a interveni în oricare situație se afla bolnavul. Cât timp a lucrat la Dispensarul Segarcea Vale, **Fița lui Pascu al lui Nae al lui Chiriac** a fost apreciată de toți medicii pentru faptele sale curajoase și pentru discreția de care dădea dovadă. Poate că au fost multe invidii din partea unora, dar știa să aplaneze totul prin diplomația ei instinctivă, de om de la țară.

Regretul meu este că, dacă mai trăia, mama putea să ne spună mai multe despre experiențele trăite de ea, căci avea tinere de minte în amănunțime”.

*Relatarea fiicei Fiței Chiriac - **Cristiana Gurzun** - azi în vârstă de 64 de ani, trăitoare în București.

Într-adevăr, să notăm și noi (*Gheorghe Sarău*) că tușa **Fița Chiriac**, vecina noastră cu casa, la Segarcea Vale, căsătorită cu unchiul **Pascu Chiriac**, a avut o puternică personalitate, a fost o femeie tare pentru care nu existau dificultăți. Mergea doar pe bicicletă. Era mică de statură, dar cu multă forță, vrednică, înzestrată de la Dumnezeu cu curaj, cu bărbăție, cu inteligență, cu iscusință, cu mult simț al umorului, prietenoasă, discretă și diplomată. Dar avea și un simț al dreptății aparte. Poate ultima calitate se transforma uneori într-un minus, căci era o luptătoare până la autodistrugere. Am copilărit cu fiica ei, **Cristiana**, și cu fiul, **Marian**, pe aceeași uliță, iar cu **Marian** chiar am fost coleg de grădiniță, la Segarcea Vale, apoi și de școală - în toate cele opt clase parcurse de noi la Școala Generală din Olteanca, unde, de fapt, învăța și sora lui mai mare, **Cristiana Chiriac**, iar tușa **Fița** lucra la dispensar, tot în acest sat. Am mâncat unii de la alții, mergeam pe vremea claselor gimnaziale la ei acasă să ne uităm împreună la televizor, căci atunci, prin 1967-1969 (eram noi prin clasele a VI-a VII-a) încă foarte puțini aveau televizor acasă, la sat. Așa am putut să îi cunosc bine, pe tușa **Fița** și pe unchiul **Pascu Chiriac**. Cel din urmă era născut în Segarcea Vale (la 22.03.1915), făcuse în al doilea război mondial, a fost apicultor, picher etc. A murit pe 30.07. 2005, la Segarcea Vale. La rândul ei, tușa **Fița** era din Olteanca, fiica lui **Marin Codrea** (zis: **Brabică**), și se născuse în 15.02. 1937, decedând și ea, tot acasă, la Segarcea Vale, în săptămână luminată, pe 21.04. 2014. *Dumnezeu să îi odihnească în pace!*

Eliza Chițu*, *Cum a fost în adolescență și tinerețe, apoi - de la taxatoare la macaragiță la mare înălțime*

“Pe vremea comunismului, când eram elevă în clasele primare (1955-1959) și gimnaziale (1959-1963), exista în sat Căminul Cultural, la activitățile căruia eram și noi prezenți, elevii, din partea Școlii Segarcea Vale, în diferite modalități, ca, de pildă, în Corul Școlii Generale Segarcea Vale, dirijat de d-na înv. **Marieta Tătaru**, în Echipa de dansuri populare, ce-l avea ca instructor pe dl. **Florian Tătaru** – soțul d-nei Marieta Tătaru și directorul Căminului Cultural, la diverse concursuri artistice organizate între echipaje din diferite sate aflate în vecinătatea comunei, în prestații individuale - ca soliști instrumentiști ori cântăreți (eu însămi, abordând o astfel de manieră interpretativă) ș.a.

După ce sora mea, *Ioana*, zis Onțica, mai mare fiind ca mine cu zece ani (căci era născută în 1938), s-a căsătorit în 1954, cu *Petre Sarău*, eu – de la vârsta de șase ani și ceva – am rămas acasă cu părinții și le-am fost de ajutor după putințele mele de atunci. Cu timpul, când aceștia plecau la secerat de grâu și la treieratul lui (cu batozele, nu cu combinele cum s-a făcut ulterior - adică secerau cu mâna grâul, îl legau în snopi, după care treceau la treierat cu batoza), mă lăseau singură acasă și le făceam de mâncare: friptură țărănească, pâine caldă în țest de pământ. Apoi, plecam la câmp să le duc merindele. Țin minte că o dată le-am făcut friptură din scoici de baltă cu orez, pentru care tata m-a felicitat, că a ieșit foarte bună, iar un inginer le savura, spunând că sunt deosebit de reușite.

La balurile desfășurate la Căminul Cultural, mă duceam însoțită doar de mama, căci nu mă lăsa singură. Când rămâneam singură acasă, trebuia să culeg corocodușele, căci aveam foarte mulți pomi în curte. Dar mai întâi trebuia să prășesc iarba de sub ei, apoi să culeg fructele. Făceam din ele țuică, o vindeam și îmi mai puneam și eu câte zece lei de-o

parte, ca să am strânși pentru bâlciul anual de la Turnu Măgurele, de la finele lui august, căci părinții nu-mi dădeau mai mult de zece lei!

Pe vremea vacanței de vară, mai mergeam și la munca câmpului, unde o înlocuiam pe mama, la plantat orez, în orezărie. Tata, fiind șef de echipă, îmi permitea o astfel de înlocuire.

Tineretul mergea săptămânal, joia, la bal, la Căminul Cultural, unde se organizau dansuri de “Joia tineretului”, la fel, se făceau “dansuri” duminică după masă, concursurile de muzică și de dans dintre sate și alte activități. Tot duminica spre seară, când nu erau baluri, lumea – de bună seamă, tineretul – se plimba și pe o parte și pe alta a șoselei, pe trotuare, în partea de sat cuprinsă între casa noastră (a lui Filip (Filuș) Nedelcu) și până la intrarea în Olteanca, la casa Blejan. Ce era deosebit era când se făceau defilări de 1 Mai, de 23 August – atunci, mergeam cu mașinile CAP-ului și defilam la Turnu Măgurele, prin oraș. Era foarte frumos.

Într-o bună zi, mi-am luat inima în dinți și le-am spus părinților că plec să muncesc la Fabrica de conserve de la Valea Roșie, aproape de Oltenița. Aceștia nu au vrut, dar – până la urmă - m-au lăsat, datorită intervenției sorei mele, *Ioana Sarău*, care a spus că preia ea grija părinților noștri, la nevoie. Nu mi-a plăcut la conserve, sortam roșiile cu mâinile prin apă. În scurt timp, am venit la București, unde am lucrat la RATB - ITB, ca taxatoare. De aici, am plecat la Turnu Măgurele, prin căsătoria cu Florică Chițu, originar din Segarcea Deal, cu care am avut împreună o fată, Roxana. Aici am fost tot taxatoare pe autobuze, iar soțul meu a lucrat ca mecanic și sudor la CIC Turnu Măgurele, dar a urmat și școala tehnică de maiștri sudori la Lic. de Chimie din Tr. Măgurele. Cu noi a locuit și Dănuț, Daniel, copilul soțului meu din prima căsătorie, crescut de mine de micuț. De aici, la câțiva ani după cutremurul din 1977, am plecat tuspătru la Giurgiu, tot la

Combinatul de îngreșăminte chimice. În noul oraș dunărean, eu am urmat și terminat liceul la seral și frecvență redusă și am lucrat ca magazineră.

Nu după mult timp însă, am plecat cu toții în București. Acolo, am lucrat cu soțul la IMGB, el fiind maistru sudor, iar eu – după niște cursuri de pregătire –am devenit macaragiță, la mare înălțime. Dacă vrei, te motivezi – poți. Viața ne-a risipit apoi. Florică Chițu, soțul, a murit la câteva luni de la ieșirea la pensie, la numai 55 de ani, exact acasă, în satul natal, la o sărbătorire a unui botez, în timp ce striga hora la Căminul Cultural din Segarcea Deal. Copiii au plecat în Spania. Roxana are acum – la rândul ei –o fată, pe Mădălina, majoră. Eu, Eliza, am rămas la București, de unde, câteodată, mai merg la copii în Spania sau la sora mea, în Segarcea Vale. Viață cu de toate amestecată...”

*născută: *Eliza Nedelcu* – v. **Fig. 37**

**Dumitru Negru, Marin Gh. Negru - Țăranul – “chiabur”,
iubitor de frumos, de poezie și artă**

“Tatăl meu, **Marin Gh. Negru** (ns. la 17 ianuarie 1915 la Segarcea Vale – decedat, tot aici, în 26 septembrie 2008) era fiul lui **Gheorghe Negru** (soldat în *Războiul balcanic*, mort în 1920) și al **Radei Negru** (n ns. în 1880, la Saele – satul Pleașov, decedată la Segarcea Vale în anul 1970). **Marin Gh. Negru** s-a căsătorit cu **Florica Blejan**, din satul Olteanca, ai cărei bunici erau veniți acolo de la Islaz, la înființarea satului Olteanca, iar tatăl ei – **Ficea Blejan** – luptase la Mărăști și Mărășești, în primul război mondial. **Marin** și **Florica Negru** au avut trei copii: pe pictorul **Mitică (Dumitru) Negru** – adică eu -, pe **Iulică Negru** – asistent igienist (care are un băiat medic) și pe **Ileana Negru** – bibliotecară (a cărei fată este economistă).

Marin Gh. Negru (v. **Fig. 38**) a luptat în al Doilea Război Mondial, după care a venit acasă, și-a cumpărat un tractor “Lanz – Bulldog”, apoi o moară de uruială, iar mai târziu – o batoză de treierat grâul, un dărac de dărăcit lâna și unul de vată. După Revoluția din decembrie 1989, tata și-a construit la Segarcea Vale o moară de porumb și alta pentru tărâțe. Un localnic mucalit, fost casier al IREB, pe nume Prunescu, spunea: “*Mărin Negru – om bogat/ Ne-a făcut și moară-n sat!*”.

Dar, e de consemnat un lucru important, căci tata – în tinerețe – a citit cărți scrise de autori, precum: Feodor Dostoievski, Lev Tolstoi, Iavan Turgheniev, M. Eminescu, G. Coșbuc, I. Creangă, O. Goga ș.a.

Sensibil spre frumos, spre proză și poezie, **Marin Gh. Negru** recita, pe de rost, din *Luceafărul* și din alte poezii ale lui Eminescu, din poeziile lui O. Goga și ale lui George Coșbuc, și era apropiat de primul învățător calificat al satului – **Radu Popescu** -, bun prieten cu preotul și învățătorul **Andrei**

Mustăciosu, cel care îl îndemna pe tata ca să-l trimită pe Iulică Negru la Școala teologică din Curtea de Argeș. A fost, de asemenea, un admirator al publicistului **Stelian Popescu** și al poetului boem, **Dimitrie Stelaru**, mergând și discutând literatură, poezie ș.a., la un pahar de băutură bună. Totodată, prin natura profesiei, era prieten bun și cu morarul *Melinte Popescu*, dar și cu primarul – pentru o vreme – *Sande Sindile*.

Din cauza unei interpretări privitoare la colectivizare, tatăl meu a fost arestat de securitate și condamnat la muncă forțată la Canal (la Capul Midia și la Poarta Albă), iar apoi la Barajul de pe Bistrița.

Era un bun orator, avea un discurs patetic cu adventiștii din Sârbie (Segarcea Vale), iar la Tribunalul din Alexandria – când și-a revendicat dreptul la cele două case din Turnu Măgurele – i-a uimit, în pledoaria lui, și chiar pe avocații de profesie. Așa a fost tata, **Marin Gh. Negru**, *Dumnezeu să-i ocrotească sufletul!*”.

“Până acum câțiva ani în urmă, exista tradiția **Tivicului**, un obicei care îi cam speria pe cei rămași necăsătoriți (cele rămase necăsătorite). Luni dimineața, după **Lăsatul secului**, dacă în mahala exista un tânăr mai tomnatic, o tânără necăsătorită, cineva de acolo, mai vârstnic, lua o tarabă și un băț și mergea în curtea "fericitului, a fericitei", bătându-i ritmic taraba. În timp ce bătea taraba, îi recita versurile satirice: "**Lapte-ai mâncat/ Brânză-ai mâncat/ Dar de ce nu te-ai însurat/ măritat?**", repetându-i de câteva ori versurile. Persoana "învinuită de catastrofica situație" scotea o sticlă cu vin și câteva pahare și îl servea pe cel care venise "**cu Tivicu**". Existau însă situații când "**cu Tivicu**" mergeau mai mulți în curtea tânărului ori a tinerei și atunci se scotea vadra cu vin și se puneau pe chefuit, cu promisiunea că aceia în cauză nu vor mai fi prinși la **Tivicul** următor fără pereche. La anumite locuri de muncă, de pildă, în Combinatul de îngreșăminte chimice de la Turnu Măgurele, când unul neînsurat ajungea în dimineața aceea la atelier sau în fabrică era așteptat de câțiva colegi cu un ciorap umplut cu nisip și-l loveau pe spinare până când acesta le promitea ceva de băut colegilor, după program, la cârciumă. Și eu am trecut prin asta! Venisem dimineața la muncă, uitând că era **Tivicul**, și, la intrarea în atelier, m-au și luat în primire câțiva colegi, "mângâindu-mă" cu ciorapul cu nisip. Și dă-i cu ciorapul, dă-i, până când unul mai în vârstă m-a atenționat că e timpul să le promit ceva, de **Tivic**, "nebunilor", dacă vreau să scap de scărmaneală. Am făcut-o, s-au oprit din bătaie și, când am ieșit din schimb, ne-am adunat la crâșmă. Norocul meu a fost că nu eram singurul neînsurat. Am pus bani mai mulți și am făcut-o lată". v. **Fig. 39** – poetul Tudor Matreșu

V. Să ne cunoaștem mai bine între noi!

Ancuța Slăveanu, Iuliana Ristea, Manolea Florea și Gheorghe Sarău, *Evidența născuților, a căsătoriților și a decedaților din satele segărcene din perioada 2016-2018.*

În această secțiune “demografică și statistică” se includ cei mai mulți dintre nou-născuții, căsătoriții și decedații din perioada 2016-2018, de pe tărâm segărcen, cu scopul ca noi toți - locuitorii de zi de zi ai celor trei așezări, dar și cei care nu trăim acolo, fizic, dar suntem și noi prezenți cu gândul, cu amintirile, cu sufletul și cu vorba “acasă” - să fim mai atenți cu rudele, prietenii, vecinii, informându-ne și felicitându-i de zilele serbate de ei. Vom ști mai bine cine a venit pe lume, cine s-a căsătorit, cine a plecat din această lume – pe cei din urmă să știm când să-i pomenim. Iată, așadar, o primă încercare.

Decedați (2016-2018)

Dumnezeu să-i odihnească-n pace, Dumnezeu să-i ierte!

Alungulesei Stana (părinți: Dumitru, Ioana): 06.09.2018

Badea Zica (părinți: Mihalache, Maria): 20.10.2018

Barbu Dumitru (părinți: Cristea, Ileana): 05.04.2018

Basarab Serafima (părinți: -, Piama): 17.05.2017

Bașaga Maria (părinți: Stancu, Floarea): 17.01.2016

Bădoi Leana (părinți: Lincă, Ivana): 08.02.2017

Bădoi Marin (părinți: Ion, Ioana): 24.03.2017

Bălan Floarea (părinți: Ion, Ioana): 08.01.2017

Bălosu Pascu (părinți: Gheorghe, Ioana): 21.11.2018

Bălosu Stefana (părinți: Dumitru, Rada): 15.05.2016

Beznea Ion (părinți: Lucă, Niculina): 23.01.2018

Bîrsășteanu Ștefana (părinți: Ion, Leanca): 14.02.2016

Bobe Margareta (părinți: Grigorie, Elena): 11.10.2018

Bobe Marian (părinți: Gheorghe, Nastasia): 30.06.2018

Bobe Tănase (părinți: Tudor, Ioana): 12.01.2016

Boboc Florea (părinți: Ion, Elena): 01.11.2018
Bođircă Elena (părinți: -, Anica): 22.11.2016
Bođircă Iulian (părinți: Costea, Petra): 04.12.2016
Bojica Mitra (părinți: Iordan, Stana): 13.03.2017
Brotac Stan (părinți: Nicu, Floarea): 17.10.2018
Brotac Vera (părinți: Voicu, Leanca): 13.03.2018
Bucă Marian (părinți: Constantin, Elisabeta): 17.05.2016
Bucă Miron (părinți: Florea, Alexandra): 06.10.2016
Carmocan Vasilica (părinți: Costica, Costina): 26.09.2017
Călin Pasca (părinți: Marin, Rada): 01.10.2017
Căzănaru Fănica (părinți: -, Rada): 10.02.2018
Cărnaru Cornel (părinți: Tudor, Mitra): 08.08.2018
Ceaușu Florea (părinți: Tudor, Maria): 02.05.2016
Chilipirea Gherghina (părinți: Oprea, Floarea): 26.10.2018
Chilipirea Pasca (părinți: Marin, Floarea): 29.04.2016
Chirigiu Florian (părinți: Petre, Domnica): 08.02.2017
Chițu Elena (părinți: Stan, Floarea): 04.06.2018
Ciobanu Fănica (părinți: Marin, Leana): 14.10.2016
Ciobanu Gheorghe (părinți: Ion, Maria): 20.05.2017
Ciobanu Maria (părinți: Alexandru, Floarea): 13.06.2017
Ciocăneală Ilie (părinți: Constantin, Elena): 22.02.2017
Ciocoiu Gherghina (părinți: Gheorghe, Ecaterina): 30.06.2016
Ciocoiu Ioana (părinți: Lincă, Leanca): 28.01.2016
Ciocoiu Maria (părinți: Lincă, Leanca): 03.01.2016
Ciocoiu Stelian (părinți: Florea, Ioana): 25.09.2017
Cîrnaru Marița (părinți: Ion, Mitra): 22.08.2017
Codrea Florea (părinți: Istrate, Leana): 04.03.2016
Codrea Florea (părinți: Ion, Dumitra): 02.12.2017
Cojoacă Gheorghe (părinți: Florea, Maria): 10.01.2016
Cojoacă Ioana (părinți: Ion, Tudora): 21.01.2018
Cojocar Gheorghe (părinți: Lincă, Leanca): 10.03.2018
Cojocar Gheorghita (părinți: Firică, Gherghina): 12.01.2016
Cojocar Iancu (părinți: Gheorghe, Viorica): 23.12.2016
Cojocar Petre (părinți: Florea, Ioana): 27.12.2017
Cristea Maria (părinți: Stelian, Rada): 29.02.2016
Cuclea Maria (părinți: Nicolae, Profira): 12.12.2017
Cuclea Marin (părinți: Florea, Constantina): 02.01.2017
Cuclea Victor (părinți: Petre, Floarea): 25.12.2016

Cucu Marin (părinți: Florea, Lina): 17.05.2016
Dan Florea (părinți: Florea, Tinca): 25.04.2016
Dan Ion (părinți: Andrei, Niculina): 22.09.2017
Daciu Floarea (părinți: Petre, Leana): 17.07.2018
Dinca Constantin (părinți: Marin, Păuna): 09.07.2017
Dinca Stelică (părinți: Niculae, Rada): 23.05.2017
Dincă Cornel (părinți: Ion, Constantina): 14.02.2017
Dincă Didina (părinți: Gheorghe, Constanța): 06.03.2017
Dincă Nicolae (părinți: Ion, Dina): 05.11.2017
Dobre Oprea (părinți: Florea, Anica): 09.03.2016
Drăgoi Ion (părinți: Lincă, Gherghina): 01.05.2016
Drăguliu Ecaterina (părinți: Apostol, Ivana): 02.04.2018
Duță Marin (părinți: Marin, Lina): 15.08.2018
Enache Dumitra (părinți: Constantin, Lixandra): 03.10.2018
Enache Emil (părinți: Ene, Lucreția): 20.06.2016
Enache Petre (părinți: Gheorghe, Maria): 01.10.2017
Frumosu Paul (părinți: Costică, Ioana): 19.08.2018
Găină Oarbă Florica (părinți: Ion, Stana): 19.07.2018
Găină Oarbă Maria (părinți: Petre, Floarea): 17.04.2018
Găină –Oarbă Viorel (părinți: Ion, Leanca): 06.03.2016
Gheldiu Ion (părinți: Tudor, Marița): 03.05.2018
Ghevrec Aristide (părinți: Florea, Maria): 16.11.2017
Giuclea Viorica (părinți: Ilie, Marița): 03.12.2017
Giuclea Theodoru (părinți: Ion, Stana): 17.05.2017
Gîdea Leana (părinți: Stefan, Leana): 09.09.2017
Glont Anton (părinți: Ion, Antica): 30.03.2018
Gornic Gica (părinți: Ion, Mitra): 08.06.2018
Grămadă Anghel (părinți: Marin, Floarea): 06.02.2016
Grămadă Valerica (părinți: Gheorghe, Ivana): 03.11.2016
Grecu Pandele (părinți: Ion, Ioana): 03.04.2018
Grigoroaia Vasile (părinți: Gheorghe, Ioana): 30.05.2018
Gună Paulina (părinți: Gheorghe, Ioana): 28.01.2017
Iancu Evdochia (părinți: Gheorghe, Rada): 02.09.2018
Iatan Eleftere (părinți: Culcea, Petra): 22.03.2017
Ignat Maria (părinți: Gheorghe, Ioana): 05.10.2017
Ignat Ioana (părinți: Ilie, Gherghina): 22.02.2016
Ignătescu Dumitru (părinți: Gheorghe, Cristina): 22.12.2016
Ignătescu Stela (părinți: Lincă, Alexandra): 21.04.2017

Ionică Paul (părinți: Constantin, Aritina): 02.02.2017
Ispas Gherghina (părinți: Dinu, Ioana): 19.08.2018
Istrate Catalina (părinți: Ion, Ivana): 11.12.2017
Istrate Ion (părinți: Lincă, Cătălina): 06.12.2017
Leu Ileana (părinți: Florea, Nastasia): 15.11.2017
Mardale Cornelia (părinți: Aurelian, Florina): 23.11.2017
Mațoi Floarea (părinți: Ion, Maria): 31.05.2017
Măican Florian (părinți: Iordan, Catalina): 23.11.2018
Meclejan Stefan (părinți: -, Floarea): 16.05.2016
Milcica Ioan (părinți: Năstase, Leana): 18.03.2018
Milcică Maria (părinți: Marin, Zoia): 03.05.2017
Mirancea Floarea (părinți: Tudor, Ioana): 05.05.2017
Mircea Maria (părinți: Stoian, Anica): 20.04.2018
Mitrana Elena (părinți: Alexandru, Alvira): 11.07.2018
Mitrana Vasile (părinți: Niculin, Gherghina): 03.09.2018
Mitrănuș Maria (părinți: Gheorghe, Gena): 17.09.2018
Mitroi Maria (părinți: Florea, Paraschiva): 13.08.2018
Mitroi Maria (părinți: Ion, Floarea): 14.01.2016
Mitroi Marin (părinți: Florea, Stana): 03.09.2016
Mitroi Paraschiva (părinți: Marin, Gherghina): 04.02.2016
Mogos Anica (părinți: Teofil, Leana): 11.08.2017
Mogoș Floarea (părinți: Ilie, Floarea): 10.01.2018
Mogoș Lina (părinți: Gheorghe, Mitra): 19.04.2018
Mustăcișu Adriana-Iuliana (părinți: Florian, Tinca): 24.01.2017
Neagu Gheorghe (părinți: Alexandru, Floarea): 22.05.2017
Neda Aurica (părinți: Ion, Ioana): 03.10.2018
Nedelcu Fila (părinți: Niculaie, Olimpia): 07.01.2016
Nedelcu Ioana (părinți: Neacșu, Paraschiva): 30.12.2016
Nedelcu Lucă (părinți: Tudor, Ioana): 31.10.2016
Negrilă Rada (părinți: Florea, Ioana): 04.03.2018
Netcu Gheorghe (părinți: Nicolae, Ioana): 07.12.2016
Netcu Paraschiva (părinți: Tudor, Linca): 06.03.2018
Netcu Sevastița (părinți: -, Maria): 27.03.2017
Niță Haralambie (părinți: Victor, Aurica): 27.03.2018
Onică Gheorghe (părinți: Gheorghe, Pasca): 14.09.2016
Paraschiv Gherghina (părinți: Alecsandru, Mafteia): 14.03.2017
Păun Florea (părinți: Florea, Tudora): 16.06.2017
Pârvu Floarea (părinți: Ion, Constantina): 27.08.2017

Pășă Floriean (părinți: Constandin, Dumitra): 10.12.2016
Pena Crystyan-Adrian (părinți: Ionel-Adrian, Vasilica-Paulica):
21.07.2018
Pencea Gheorghe (părinți: Paraschiv, Elena): 08.08.2018
Pencea Iancu (părinți: Vasile, Elena): 18.01.2018
Peța Floarea (părinți: Pascu, Cristina): 25.05.2016
Pîrvan Gheorghe (părinți: Ion, Floarea): 10.01.2018
Popescu Anton (părinți: Ion, Aurica): 17.08.2018
Popescu Floarea (părinți: Smarandache, Rada): 01.04.2016
Popescu Mihail (părinți: Nicolae-Grigore, Păuna): 03.02.2016
Ragabeja Stefan (părinți: Gheorghe, Pasca): 03.07.2017
Ristea Gherghina (părinți: Ion, Ioana): 14.01.2017
Robiban Nicula (părinți: Anghel, Stanca): 07.01.2016
Roșu Tudor (părinți: Stefan, Tudora): 21.11.2017
Safta Gherghina (părinți: Gheorghe, Lixandra): 11.06.2018
Sarău Ion (părinți: Anghel, Cristina): 19.05.2017
Sălcianu Tatiana (părinți: Pascu, Ioana): 20.03.2016
Sârbu Paraschiva (părinți: Stoian, Petra): 10.02.2017
Scarlat Sabin (părinți: Gheorghe, Floarea): 27.02.2018
Scarlat Tinca (părinți: Gheorghe, Leanca): 26.10.2018
Soare Florea (părinți: Simion, Antoana): 22.08.2016
Soare Florina (părinți: Florea, Maria): 27.10.2018
Stochirlea Gheorghe (părinți: Ion, Rada): 02.02.2016
Stoican Ecaterina (părinți: Marin, Maria): 26.11.2017
Șatran Leana (părinți: Ion, Ioana): 28.10.2017
Șatran Floarea (părinți: Florea, Petra): 23.05.2017
Șatran Ion (părinți: Ghiță, Prița): 07.11.2016
Șatran Ion (părinți: Mitriță, Mitra): 20.11.2016
Șopu Didina (părinți: Mihalache, Mitra): 20.08.2016
Tanase Tudora (părinți: Marin, Maria): 25.07.2017
Tatarici Lixandru (părinți: Ion, Floarea): 31.01.2017
Tatarici Stelian (părinți: Stan, Floarea): 31.08.2018
Trandafir Filofteia (părinți: Cristea, Elena): 30.03.2016
Tuinete Stana (părinți: Florea, Floarea): 24.01.2018
Țugurel Leana (părinți: Velea, Floarea): 28.12.2016
Țugurel Maria (părinți: Constantin, Valeria): 27.01.2017
Țugurel Dinca (părinți: Ivan, Niculina): 24.09.2017
Țugurel Ioana (părinți: Andrei, Tudora): 11.02.2018

Udriște Gherghina (părinți: Năstase, Floarea): 23.03.2017
Urtună Iancu (părinți: Marin, Gherghina): 04.02.2016
Văleanu Ionel (părinți: Petre, Floarea): 17.06.2016
Velica Alexandru (părinți: Tudor, Anica): 26.03.2017
Velica Dumitrache (părinți: Pandele, Ioana): 05.04.2016
Velica Hariton (părinți: Tudor, Aurica): 18.03.2016
Vlad Ioana (părinți: Niculaie, Sanda): 02.05.2018
Zisulescu Florian (părinți: Tache, Ana): 26.07.2017
? (Marin, Tudora): 21.10.2016; ?? (Florea, Stana): 29.05.2017
??? (Ilie, Petra): 02.11.2018

Pomenirea lor în slujbele de: **Ziua Morților (Moșii de toamnă**, în prima sâmbătă din noiembrie, în fiecare an), de **Moșii de iarnă** (anual, în fiecare sâmbătă ce premerge duminicii “Înfricoșătoarei Judecăți” – adică, ziua în care se lasă sec de carne pentru Postul Sfințelor Paști) și de **Moșii de vară** (adică **Sâmbăta Morților** de dinaintea Rusaliilor).

Căsătorii (2016-2018)

Casă de piatră și bună înțelegere! Bucurați-i, an de an, cu urarea dumneavoastră de bine!

Burcin Gh. Cristian și Măican Fl. Nuța, 17.03.2018
Chelu Gh. Marcel și Cîrjan P. Adelina-Maria Pandele, 28.10.2017
Cuclea V. Ionuț-Alin și Cucu A. Aura- Andreea, 29.04.2017
Enache F. Adrian și Bozeanu C. Cati-Minodora, 29.11.2017
Gheldiu I. Ionuț- Andrei și Dumitrașcu A. Florinela-Mihaela, 01.09.2018
Grasu M. Ionel, și Bichian I. Maria, 30.06.2017
Iatan F. Florin și Nedeloiu T. Andreea-Georgiana, 28.05.2017
Ignat St. Remus-Emilian și Găină-Oarbă M. Roxana-Luminița, 09.09.2017
Ivana Fl. Sorin și Rădulea F. Corina-Valentina, 08.07.2018
Martin M. Valentin-Ionuț și Catana I. Cristina, 19.08.2018
Mihalcea F. Florin-Valentin și Stoicea M. Florinela-Cătălina, 05.08.2017
Mirancea M. Stelian-Florin și Datcu M. Iuliana, 21.07.2018
Mitroi P. Ionel și Felie I. Veronica, 19.05.2018

Ragabeja Gh. Stefan și Zaharia S. Florica, 07.05.2017
Robitu D. Alin-Catalin și Enache I. Daniela-Carmen, 16.09.2017
Soare T. Liviu-Mihaiță și Caldararu I. Cristina-Beatrice, 14.07.2018
Sorici M. Petrică-Daniel și Paraschiv I. Mihaela, 13.05.2017
Tatarici I. Albert-Gigi și Alexandru C. Costinela-Emma, 14.04.2018
Udriște A. Iulian și Chirigiu A. Georgiana-Liliana, 29.07.2017
Udriște L. Marius și Popa M. Ramona-Rodica, 19.08.2017
Zaharia M. George și Manea G. Loredana-Elena, 23.04.2017

Născuți (2016-2018)

Sănătate și bucurii în viață! Urați-le de ziua lor, la grădiniță, la școală în familie toate cele bune!

Burcin Gh. Cristian și Măican Fl. Nuța, 17.03.2018
Chelu Gh. Marcel și Cîrjan P. Adelina-Maria Pandele, 28.10.2017
Cuclea V. Ionuț-Alin și Cucu A. Aura- Andreea, 29.04.2017
Enache F. Adrian și Bozeanu C. Cati-Minodora, 29.11.2017
Gheldiu I. Ionuț- Andrei și Dumitrașcu A. Florinela-Mihaela, 01.09.2018
Grasu M. Ionel, și Bichian I. Maria, 30.06.2017
Iatan F. Florin și Nedeloiu T. Andreea-Georgiana, 28.05.2017
Ignat St. Remus-Emilian și Găină-Oarbă M. Roxana-Luminița, 09.09.2017
Ivana Fl. Sorin și Rădulea F. Corina-Valentina, 08.07.2018
Martin M. Valentin-Ionuț și Catana I. Cristina, 19.08.2018
Mihalcea F. Florin-Valentin și Stoicea M. Florinela-Cătălina, 05.08.2017
Mirancea M. Stelian-Florin și Datcu M. Iuliana, 21.07.2018
Mitroi P. Ionel și Felie I. Veronica, 19.05.2018
Ragabeja Gh. Stefan și Zaharia S. Florica, 07.05.2017
Robitu D. Alin-Catalin și Enache I. Daniela-Carmen, 16.09.2017
Soare T. Liviu-Mihaiță și Caldararu I. Cristina-Beatrice, 14.07.2018
Sorici M. Petrică-Daniel și Paraschiv I. Mihaela, 13.05.2017
Tatarici I. Albert-Gigi și Alexandru C. Costinela-Emma, 14.04.2018
Udriște A. Iulian și Chirigiu A. Georgiana-Liliana, 29.07.2017
Udriște L. Marius și Popa M. Ramona-Rodica, 19.08.2017
Zaharia M. George și Manea G. Loredana-Elena, 23.04.2017

VI. Cronograf.

Gheorghe Sarău, Mihai Micu, Iuliana Ristea, Gigi Țican, Iancu Bâță, Tudor Matreșu, Virgil Andronescu, *Noi repere privind așezările segărcene teleormănene (Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca). Completări la vol. I (ed. 2016)*

Anii 1810-1819/ 1859

Dionisie [Dionisiu] Fotino, fost secretar al domnitorului Ioan Caragea, scrie și publică la Viena, între **1810-1819**, în limba greacă, trei volume despre “istoria Daciei”, care aveau să fie traduse și tipărite, după patru decenii, în **1859**, la București, în limba română (în grafia vremii – caractere latine combinate cu cele chirilice), sub titlul *Istoria Generală a Daciei sau a Transilvaniei, Munteniei și a Moldovei* (Traducere de *George Sion*, București: Imprimeria Națională a lui Iosef Romano et Companie, **1859** (vol. I – 134 p, vol II - 264 p. și vol III – 344 p.). Aici găsim (în vol. II) mai multe referiri la arealul geografic dunărean, turnean, la granițele Raialei Turnu (cu referiri la Piscul (= Lița), pîrîul Hîrlău (Sîiul) [v. p. 43, 53].

Anul 1872

În acest an, apare prima sinteză națională despre așezările și formele de reprezentare geografică românești, *Dicționarul topografic și statistic al României [cuprinzând descrierea a 20 000 de nume proprii teritoriale și anume: munții, dealurile...] precedatu de geografia și statistica țerei* (București: Tipografia Statului), aparținând lui Dim.[itrie] Frundescu (referent statistic la Ministerul de Interne), în care, evident, întâlnim referiri și la așezările teleormănene și, ceea ce ne interesează aici, și la cele *segărcene*.

Pentru Teleorman, în general, dar pentru **Segarcea** “de

Teleorman” mai cu seamă, această lucrare trebuie să constituie prima fișă de sinteză, ca sursă mediană de referință cu perspectivă de la nivel național, care să fie utilizată în comparațiile făcute înainte și după anul de joncțiune, **1872**.

Se știe, pentru anii ce au urmat, mai pot fi utilizate câteva surse privind Teleormanul, pentru comparații de acest tip, ca, de ex., volumul din **1897** al lui Pantele Georgescu (*Dicționarul geografic, statistic, economic și istoric al județului Teleorman*, București: Stabilimentul Grafic I.V. Socecu, XI + 383 p.), cele cinci volume ale *Marelui Dicționar Geografic al României* (publicate între **1898-1902**, la care ne vom referi, mai jos, pe larg), alte trei volume ale lui Cornel Diaconovici, *Enciclopedia României* (Sibiu, **1898-1904**), lucrările monografice privitoare la Teleorman, la așezări, la personalități, la realități geo-istorice-culturale etc., după anul ad-hoc, **1872**.

Anul 1891

Domnul *Gigi Țeican* ne-a semnalat recent (iulie 2018) documentul de mai jos, care aduce lumină în privința legăturii dintre “Moșia Șegarcea” de la Șegarcea Deal și Episcopia Argeș, în suprafață de 5.011 m.p – acum vândută lui Hristea Istrătescu, cu lei 1.970. Reproducem documentul, pentru ca, în viitor, cercetătorii acestei chestiuni să fie mai ușor orientați în stabilirea adevărului istoric:

“Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor

CAROL I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională Rege al României

La toți de față și viitor, sănătate!

Asupra raportului ministrului Nostru Secretar de Stat la departamentul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor sub No. 2.723;

Avénd în vedere jurnalul consiliului de miniștri cu No. 31, încheiat în ședința de la 10 Ianuarie 1892;

Avénd în vedere înaltul decret sub No. 3.547 din 22 Decembre 1891;

Avénd în vedere și art. 32 din Legea înstrăinării bunurilor Statului din 6 Aprilie 1889;

Am decretat și decretăm:

Art. I. Aprobăm vinđarea de veci a bunurilor mică ale Statului, de mai jos, adjuđcate în localul Prefecturii județului Teleorman, în ținua de **16 Decembre 1891:**

Locul de pe moșia Șegarcea, în întindere suprafață totală ca de 5.011 m.p., situat în comuna Șegarcea-din-Deal, plasa Marginea-Călmățui, fost pendinte de episcopia Argeș, asupra D-lui Hristea Istrățescu, cu lei 1.970.

Art. II și cel din urmă. Ministrul Nostru secretar de Stat la Departamentul agriculturii, industrie, comerțului și domeniilor este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 24 Ianuarie 1892.

CAROL

Ministru agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor,

P. P. Carp

No. 220”

[Monitorul Oficial al României, nr. 236 din 28 ianuarie/ 9 februarie 1892” (https://Monitorul_Oficial_al_României_1892-01-28,_nr._236.pdf)].

Anul 1891

În anul **1891**, fostul gazetar bucureștean (nu știm dacă era și teleormănean), apoi director al Prefecturii Județului Teleorman (din 1887 și pentru mai mulți ani) **Pantele Georgescu** câștigă, în 1891, Premiul II “General G. Manu” la

concursul de manuscrise organizat de Societatea Geografică Română în scopul elaborării *Marelui Dicționar Geografic al României* (MDGR), ca premiat figurând cu numele **Pandele Georgescu**.

1897

Contribuția manuscrisă premiată în **1891** a lui **Pantele Georgescu** apărea, după șase ani mai târziu, ca *Dicționarul geografic, statistic, economic și istoric al județului Teleorman*, (București: Stabilimentul Grafic I.V. Socecu, **1897**, XI + 383 p.).

1898

Volumul dat la iveală de Pantele Georgescu în **1897**, menționat mai sus, ca și alte materiale similare publicate de alți autori pentru alte județe au fost preluate și utilizate de către redactorii colectivului Societății Geografice Române, coordonat de George Ioan Lahovari, General Constantin I. Brătianu și de Grigore G. Tocilescu, la elaborarea și publicarea celor 5 volume valoroase ale *Marelui Dicționar Geografic al României* (București: Stab. grafic J. V. Socec, tipărite între anii **1898-1902**), pe care îl codificăm aici **MDGR**.

Dacă în lucrarea noastră (Gheorghe Sarău, *Segarcea de „Teleorman”. Monografia așezărilor Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca*, Târgu-Mureș: Editura Nico, 2016), am inserat unele pasaje excerptate din vol. V al **MDGR**, iată că aici continuăm să extragem și să reproducem *in extenso* astfel de pasaje din toate cele cinci volume care privesc nu doar satele seârcene, dar și arealul învecinat lor, grație mai multor date, mențiuni, informații care apar adiacent în articolele de dicționar consacrate realităților geo-istorice din așezările limitrofe.

Astfel, în **1898**, avea să se publice primul tom din cele cinci, girate de Societatea Geografică Română (v. George Ioan Lahovari, General Constantin I. Brătianu și Grigore G. Tocilescu, *Marele Dicționar Geografic al României*, București: Stab. grafic J. V. Socec, vol I: **1898**, 768 p., litera A). În

acesta găsim, de bună seamă, nu numai referiri la Teleorman, în general, dar și la localitățile noastre segărcene ori la altele limitrofe (Rîioasa, Lița, Odaia ș.a.), dar și la realități geografice, ca, de pildă, descrierea de la p. 405: “*Biolete, măgură în comuna Segarcea-din-Deal, spre N-E, jud. Teleorman*”.

1899

În vol. II apărut sub egida Societății Geografice Romîne (v. George Ioan Lahovari, General Constantin I. Brătianu și Grigore G. Tocilescu, *Marele Dicționar Geografic al Romîniei*, București: Stab. grafic J. V. Socec, 1899, 800 p., literele B-C) despre realitățile geo-istorice, statistice, economice și culturale din zona noastră segărcEANă extinsă găsim următoarele:

-p. 179: “*Lița, com. rur., la extremitate de S.V. a plășei Călmățuiul, jud. Teleorman, pe partea stîngă a râului Oltul, între comunele Odaia și Segarcea-din-Vale, la 6 kil. de capitala județului. Pîrîul Sîiul, care vine din județul Olt, se varsă în râul Oltul. în dreptul com. Lița. Suprafața com. este de 5580 hect., din cari 4500 hect. arabile, 30 hect. pădure și 180 hect. izlaz, fînețe și nisipiște, proprietatea fraților Nic. și C. Dumba. Locuitori[i] împrorietăriți sunt 280, pe 950 hect. [n.n.: de aici, p. 180]. Viile locuitorilor și ale proprietarilor moșiei ocupă o întindere de 197 hect. Pămînturile de muncă, atît ale moșiei cît și ale locuitorilor, sunt situate parte pe loc șes, parte pe vâlcele și dealuri. Pe teritoriul com., la S.-E. se afșă gara Lița, întîia stațiune de la Turnu-Măgurele a liniei ferate Costești- Măgurele. Populațiunea com. este de 2329 suflete, din cari 361 contribuabili. Are: o școală întreținută de stat, frecventată de 25 elevi, o biserică, construită de proprietari, deservită de 3 preoți și de 2 cîntăreți. Vite sunt: 517 cai, 23 măgari 1126 vite mari cornute, 4117 vite mici și 378 porci. Budgetul com. este de 9011 lei, 25 bani, la venituri,*

și de 6019 lei, 67 bani, la cheltuieli. Satul unde se află acum comuna este de mult timp întemeiat. În timpul ocupațiunii turcești, acest sat se numea **Piscul** și intra în zona cetății turcești a Turnului (Turkissi-Kule) [n.n.: probabil, Turriși Kule], dacă vom ține seama de modul cum s-au regulat hotarele țării la 1741. După Dionisie Fotino, acest hotar “de la apa Hîrlăului (numit astăzi **Siul**) spre Dunăre pînă la moara Pașei, ce este la satul Piscul, și tot pe apa Hîrlăului pînă unde se varsă în Olt; de aici trece dincolo de râul Oltul, din jos de Romanași, pînă la gîrla ce se desparte din Olt sub numele de Oltișor și se varsă în Dunăre, iar din jos de Izlaz se face Dunărea hotar”. Satul Piscului, despre care se menționează aici, făcea parte din județul Dolj și se întindea pînă aproape de Dunăre. Pe parte din teritoriul com. Lița, spre N.-E., pînă în hotarul moșiei Dracea trece Drumul-lui-Traian, care este bine conservat pe aci. Calea județeană Turnul-Slatina străbate comuna în toată lungimea, punînd-o în legătură cu com. Segarcea-din-Vale. Cu com. Segarcea-din-Deal, com. Lița se unește prin șosea vecinală”.

În continuare, la aceeași p. 180, este descrisă Stația de cale ferată de la Lița: “**Lița**, stație de dr.-d-f., jud. Teleorman, pl. Călmățui, com. Lița (Segarcea-din-Deal) pe linia Roșiori – T.-Măgurele, pusă în circulație la 12 sept. 1887. Se află între stațiile Salcea (16.7 km) și T.-Măgurele (7.6 km). Înălțimea d’asupra nivelului Mării e de 89m04. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 4093 lei 80 b. Această stațiune a purtat mai întîiu numirea de Segarcea pînă în anul 1889, dar, fiind că era situată pe proprietatea Lița, i s-a dat numele de Lița, după cererea proprietarilor moșiei. Încărcări nu se mai fac de loc în această stațiune, fiind foarte apropiată de stațiunea T. Măgurele și de port”. Dintr-o mică mențiune, făcută tot la p. 180, aflăm că Moșia Lița se găsește “în jud. Teleorman, pl. Călmățuiului, [fiind] proprietatea fraților Dumba”.

- p. 194: “**Caravanei, Branîştea** ~, branîşte, în com. Segarcea-din-Deal, la E., pe proprietatea statului, județul Teleorman. Are o întindere cam de 5 hectare”.

- p. 324: “**Cerii, Drumul** ~, drum în jud. Teleorman. Acest drum nu mai există, fiind acoperit, în mare parte, cu arături. El venea despre jud. Olt, trecea pe lângă comunele Lița, Segarcea, Dracea, Ologi și se împreună cu Drumul Țintei, pentru a merge la Zimnicea”.

- p. 414: “**Ciuciucul, deal, la V. com. Segarcea-din-Deal, județul Teleorman spre pîrîul Siului. Pe acest deal sunt sădite viile locuitorilor**”.

- p. 452: “**Ciutnei, Vâlceaua** ~, Z/ Segarcea-din-Vale, la N., începe de aproape de hotarul despre Moșia Rîioasa și se înfundă spre com. Segarcea-din-Deal, luînd direcțiunea de la N spre E.”.

1900

În vol. III al *Marelui Dicționar Geografic al Romîniei* (București: Stab. grafic J. V. Socec, 1900, 767 p., literele C-H) apărut ca inițiativă a Societății Geografice Romîne, grație coordonării făcute de George Joan Lahovari, General Constantin I. Brătianu și Grigore G. Tocilescu, despre zona segărceană extinsă am identificat următoarele:

- p. 215: “**Dracea, comună** /.../ “Se învecinește la E. cu com. Ologi, la N. cu moșia Putineiu, la S. cu domeniul Statului Turnul și la V. cu moșia Statului Segarcea și cu o mică parte din moșia Lița”.

- p. 390: “**Flocoasa, Măgura** ~, măgură în jud. Teleorman, com. Segarcea-din-Deal, numită astfel din cauza ierbei mari ce crește pe dînsa”.

- p. 548: “**Giuvărăști, trup de moșie, jud. Teleorman, al cărei corp principal este în jud. Romanați și din care o parte trece peste rîul Oltului, în dreptul com. Șegarcea-din-Vale și Rîioasa**”.

1901

În **vol. IV** al *Marelui Dicționar Geografic al României* (București: Stab. grafic J. V. Socec, **1901**, 792 p., literele I-P) coordonat de George Ioan Lahovari, General Constantin I. Brătianu și Grigore G. Tocilescu, din partea Societății Geografice Române, găsim unele referiri despre zona segărceană și vecini, după cum urmează:

- p. **521**: “**Oaiei, Drumul** ~, drum natural, în jud. Teleorman, înlocuit pe alocurea prin șosele vecinale. Vine de la munte, intră în județ printre comunele Crîngeni – Băsești, apucă pe cîmpia moșiei Dorobanțul și merge pe lîngă com. Segarcea-din-Deal, pînă în dreptul com. Lița”.

- p. **573**: **Oltșorul**, gîrlă, din rîul Olt, jud. Teleorman, ce se formează pe partea dintre comunele Segarcea-din-Vale și Lița. După ce primește apele pîrîului Siiul, acest crac se împreună cu celălalt în dreptul șoselei județene Turnu-Islaz, după ce a format o insulă mare numită Între Olturi. Acestui crac îi mai zice și Oltul-Mic. Adeseori, vara, apa scade atît de mult, în cît pare a fi stătătoare.”

- p. **599**: “**Ordia**, măgură, în jud. Teleorman, com. Segarcea-din-Deal. Împrejurul ei se văd resturile unei întărituri, care a servit în timpul războaielelor dintre Ruși și Turci, pe cînd aceștia din urmă ocupau încă cetatea Turnului. În rezbelul de la 1812, aceste întărituriși măgura au avut o deosebită importanță”.

- p. **788**: „**Pițigoiul**, zăvoiu, pe proprietatea statului Segarcea, jud. Teleorman, situat în valea Oltului; are o întindere de 15 hectare, populate cu salcie și plopi”.

1902

În **vol. V** al *Marelui Dicționar Geografic al României* (București: Stab. grafic J. V. Socec, **1902**, 809 p., literele P-Z) coordonat de George Ioan Lahovari, General Constantin I. Brătianu și Grigore G. Tocilescu, din partea Societății

Geografice Române, am identificat unele mențiuni relative la localitățile segărcene și la zona limitrofă. Dar mai întâi, ne oprim asupra a trei “așezări” cu denumirea omonimă, “*Segarcea/ Șegarcea*”, pentru a mai elimina din euforia celor care țin morțiș să vadă, în mod greșit, o legătură subînțeleasă, presupusă de la sine, automată, fără de tăgadă, cu putere de axiomă, între “*Segarcea de Dolj*” și “*Segarcea de Teleorman*” sau și între alte “*segărcii*” asemenea acestora, care nu pot fi percepute a fi decât ceea ce ele sunt în fond: *niște hazarduri toponimice*.

Așadar, o primă „inofensivă” așezare *Șegarcea* este cea “*de Olt*”, menționată în mai multe locuri (v. D. Frundescu 1872, *Dicționarul topografic și statisticu alu României. Precedatu de geografia și statistica țerei*, București: Tipografia Statului; v. și vol. V, al MDGR – 1902, p. 509 ș.a.m.d.), care nu era comună, ci cătun. Vom reproduce mențiunea din ultima sursă: “*Șegarcea, cătun, de E. al com. Drănovățul, pl[asa] Oltețul-d.-s., jud. Romanați, situat lângă Olt și pe țărmul drept al râului Drănovățul. Are o populație de 560 locuitori*”. De bună seamă, această “*Șegarcea de Olt*” sau “*de Drănovăț*” nu are nicio legătură cu *Segarcea “de Teleorman*”, ci – vom vedea mai jos – cu *Segarcea “de Dolj*”.

Despre *cealaltă comună Șegarcea*, cea “*de Dolj*”, a doua, găsim informațiile în aceeași sursă (vol. V al MDGR), la p. 370, pe care le reproducem integral:

“*Șegarcea, com. rur., în jud. Dolj, pl.[asa] Jiul-d.-mj.[= mijloc], la 25 kil. [km.] de Craiova. Se mărginește la N. cu căt.[unul] Sălcuta și cu com. Calopărul; la S., cu comuna Giurgița; la V. cu com. Cerățul, com. Malaica și com. Lipovul; la E. cu com. Calopărul, moșiile Belcinul, Foișorul, Drănicul și Roziștea. În mijlocul com. se găsesc 2 vâlcele; pe una din ele curge un mic râu, numit Șegarcea, care se pierde în terenul nisipos din marginea de S. a com. și care, pe stînga, primește un mic pîrîu, chiar pe teritoriul comunei. Peste Șegarcea se*

află un pod de lemn. **Comuna este fondată de câteva familii de Olteni veniți din Segarcea de la Olt, așezată pe colina Dealul-Robului** [n.n.: cum se vede în continuare, **Dealul-Robului** are legătura cu comuna **Segarcea de la Dolj**, care este așezată pe acest deal, și nu cu cătunul **Segarcea de la Olt**, de unde proveneau familiile fondatoare!]. *Legenda spune că aci* [n.n.: pe Dealul-Robului] *și în com. vecină, Cerățul, a avut loc o luptă între Tătari și Români, în care Românii au învins ăe Tătari și i-au robit pe acest deal, de unde și-a luat numele dealul. Armele de care s-au servit, precum lănci și săgeți, se mai găsesc și acum prin pământ de către locuitorii comunei. Comuna este străbătută de un drum vechiu, numit Drumul-Diului, care astăzi este arat și astupat. În com. este o cetate de pământ în jurul căreia se văd și azi urme de șanțuri. Are o populație de 3360 suflete. Biserică de zid, cu hramul Adormirea Maicei Domnului. În 1860, călugării greci au șters inscripția din fruntea bisericii, când au zugrăvit-o, dar această inscripție se află păstrată de preotul îngrijitor; are data de 1830 și a primului fondator [n.n.: Se vede clar, comuna **Segarcea “de Dolj”** abia la 1830 avea prima biserică, deci e o așezare nouă]. *În altar se găsește pomelnicul restauratorilor, cu următoarele nume: “I. Constantin Voevod Basarab, Papa Patriarh Gherasim, Partenie Iermoch, Germona Ermonach, Cristudor, Sultan, Bobolina, Nicolae, Păuna, Iordache, Istrate, Meletie Arhiereu și Sofronie Ermonach”. Are o școală primară mixtă. Clasa de băieți funcționează din 1868, iar cea de fete din 1876. Localul a fost construit cu cheltuiala Domeniului Coranei* [n.n.: Așadar, o presupusă legătură a comunei **Segarcea “de Teleorman”** cu **“Doljul”** trebuie căutată în raport cu **“Moșia Segarcea de Dolj – Domeniul Coroanei la publicarea vol. V menționat, în 1902”** și nu cu **“comuna Segarcea de Dolj”**]. *Școala a fost frecventată în anul 1899-1900 de 94 elevi. După Legea rurală din 1864, sunt 412 locuitori împămîntenți, iar după legea din 1878 sunt 58**

însurăței. **Moșia Segarcea**, după secularizare, aparține Statului, iar astăzi [n.n.: cele cinci volume ale MDGR au fost tipărite între 1898-1902] aparține **Coroanei**. 1800 hect. aparțin locuitorilor, cărora li s-au dat în loturi. Pădurea Segarcea aparține statului, iar azi aparține Domeniului Coroanei. Toate pădurile Domeniului Coroanei sunt amenajate. Sunt compuse din diferiți arbori, printre cari predomină gârnița. Viile, de 438 ½ hect. în întindere, se găsesc pe moșia Domeniului Coroanei și aparțin locuitorilor. Se fabrică aici multă țuică și rachiu, cărămidă; în atelierele școalei se lucrează pălării de paie, ghiozdane, coșuri, mape, scaune, dulapuri, obiecte sculptate etc. Are 2 bîlciuri anuale: la 40 de mucenici și la Înălțarea Domnului. Budgetul com. e la venituri este de 10051lei și la cheltuieli, de 8000 lei. Vite: 700 mari cornute, 750 oi și 49 cai. Căi: Calea județeană Craiova Bistrețul; căile comunale la comunele vecine. Calea ferată Craiova – Calafat, cu stația Segarcea”.

Pe de altă parte, tot la **p. 370** (MDGR, vol. V), este descrisă, într-un articol separat și „**Moșia Segarcea de Dolj**”, după cum urmează: “**Segarcea**, moșie, a Domeniului Coroanei, jud. Dolj, pl.[asa] Jiul-d.-Mijloc, com Segarcea, din care 1800 hect. sunt date în loturi. După secularizare, aparține statului și apoi a trecut la Domeniul Coroanei. Are pădure”.

Următorul aticol, după acesta (pe aceeași pagină **370**, dar continuat pe p. **371**, în vol. V al MDGR) se referă la “**cealaltă**” **Moșie Segarcea**, adică la cea “**de Teleorman**”. Iată ce se scrie: p. **370**: “**Segarcea**, moșie, a statului, în jud. **Teleorman**, pl.[asa] Călmățuiul. Comunele **Segarcea-din-Deal** și **Segarcea-din-Vale** sunt stabilite [de aici: p. **371**] pe proprietatea statului. Este una din cele mai de valoare moșii, destinată însă a fi vîndută în loturi locuitorilor. Poartă numirea de **Segarcea a Episcopiei de Argeș**, de oarece înainte de secularizare făcea parte din averile mănăstirești”[n.n.: De luat în calcul faptul că vol. V al MDGR a fost publicat în **1902**,

pe baza datelor tipărite în **1897** de către Pantele Georgescu în *Dicționarul geografic, statistic, economic și istoric al județului Teleorman* (București: Stabilimentul Grafic I.V. Socecu, **1897**, XI + 383 p.) Or, aici este o greșeală legată de posesorul **“Moșiei Segarcea de Teleorman”**, pentru că, încă înainte de **16 decembrie 1891**, când a fost vândută suprafața de 5011 m.p. (ai moșiei situate în comuna Șegarcea-din-Deal, plasa Marginea - Călmățui) lui Hristea Istrătescu, moșia era deja a statului (prin Legea din 1863 privind secularizarea averilor mănăstirești), “fostă pendinte de episcopia Argeș”. Așadar, legătura dintre **“Moșia Segarcea de Teleorman”** și **“Episcopia Argeș” trebuie căutată mai înainte de anul 1863.**

În sfârșit, **“a treia comună Segarcea” - “Segarcea-din-Deal** (v. vol. V al MDGR, p. 371) apare astfel descrisă:

“Segarcea-din-Deal, com. rur., la extremitatea despre S.-V. a pl. Călmățuiul și a județului Teleorman. E situată pe coastă de deal și prezintă din depărtare o înfățișare frumoasă. Îi mai zice și **Sîrbia, din cauză că o bună parte a populațiunii e de origine bulgară, venită de peste Dunăre și stabilită aici [n.n., Gheorghe Sarău: Este clar, se face o confuzie cu **Sîrbia**, adică vechea denumire a satului **Segarcea-din-Vale**, chiar dacă la Segarcea-din-Deal au venit unii bulgari (v. familia Pencea) și s-au stabilit aici, oricum, după 1812]. Dealul pe a cărui coastă se află așezat satul, poartă numele de **Dealul-Vămii**. La poalele acestui deal, curg izvoare abundente de apă, din care se formează un pîrîiaș, numit **Strîmbul**, care se scurge prin o vîlcea rîpoasă în Oltul Mic. De la aceste izvoare se alimentează cu apă de băut locuitorii de prin prejur și o mare parte din orășenii din Turnul-Măgurele [n.n., Gheorghe Sarău: Cei din Turnul-Măgurele cum? Cu sacalele ori prin conducte? Suntem între anii 1891-1902, totuși!]. Teritoriul comunei se întinde la V. pînă la rîul Oltul, la N. pînă la moșiile Rîioasa, Stîlpul-de-Piatră și Putineiu, la S. pînă la moșia Lița. La N.-V.**

este comuna Segarcea-din-Vale. Osebit de pîrîul Strîmbul, partea despre V. a com. mai este udată de pîrîiașul Sîiul. Depărtarea com. de orașul de reședință este de 6 kil. [km.], iar de Roșiori, de 38 kil. E situată pe **moșia statului Segarcea**. Partea cea mai întinsă a acestei moșii, în întindere de 3900 hect., cade în raza acestei comune. Locuitorii împrăștiți după legea rurală sunt în număr de 290, pe o întindere de mai bine de 1313 hect. În partea de E. este o braniște, în întindere de 5 hect., numită **Braniștea-Catanei**, destinată la defrișare pentru a se vinde pământul în loturi. Tot pe proprietatea statului sunt cinci zăvoaie de sălcii în lunca Oltului, cam de 25 hect. Suprafața comunei este de aproape 5336 hect., din care 83 acoperite cu vii ale locuitorilor. Are o populație de 1360 suflete; o școală mixtă, frecventată de 38 de elevi (1899-1900); o biserică deservită de 2 preoți și 2 cântăreți. Vite: 268 cai, 25 măgari, 471 vite mari cornute, 1676 vite mici cornute și 334 porci. Budgetul com. e la venituri de 7290 lei, 57 bani, iar la cheltuieli la 7091 lei, 68 bani. În partea de E. a com. trece **drumul numit al Oii**, care vine de la munte și este în linie dreaptă de la com. Dorobanțul. Aici, la Segarcea, se termină acest drum, după ce iese în șoseaua județeană. Cu com. Segarcea-din-Vale se leagă prin o șosea vecinală, care dă în calea județeană Turnul-Slatina, iar spre com. Lița este o altă ramură de șosea vecinală. Aceste șosele sunt împietrite. În partea de E. a com. se află **măgura Ordii**, care a servit de întăritură trupelor rusești în rezbelele de la 1812 și 1853. Înălțimea ei este de 12 m. și ocolul ei de 300 m. La capătul moșiei Segarcea, tot spre E., trece și **drumul lui Traian**, precum și calea județeană Turnul-Roșiori. Tot pe această moșie trecea și **vechiul drum al poștei spre Roșiori**. În partea despre E. a com. se află și **Măgura-de-Pază**, în apropiere de bifurcația șoselelor Turnul-Roșiori-Alexandria. Satul **Segarcea-din-Deal**, deși se găsește în **Istoria lui Fotino**, s-a populat mai mult după a doua decenie a secolului al XIX-lea.

Dealul-Vămii are o deosebită importanță istorică, deoarece pînă aici se întindea teritoriul ocupat de raiaua turcească de la Turnul. De la acest deal înainte, era socotită granița Țării Românești și aceasta rezultă și din punctele fixate prin tratatul de pace de la 1741; pînă aici se întindea și jud. Oltul și tot pe acest deal a fost și vama românească, de la care a rămas și numele de Dealul-Vămii”.

Într-un volum anterior al seriei (MDGR, vol. II, din 1899, p. 194) găsim o referire și despre o „braniște” din *Segarcea-din-Deal* (n.n. în arealul segărcean, cuvântul de origine bulgară are două sensuri: **1.** cel de aici, adică, o pădure ocrotită sau o parte de pădure cu arbori vechi cu interdicție de tăiere ori o suprafață ocrotită a unei moșii cu iarbă, fâneață pentru pășune. **2.** braniște (“frate de mână”, “vornicel” la o nuntă; vine tot din bulgară, *braniti* “a apăra, a ocroti”, paj). Este vorba de “*Caravanei (Braniștea ~), braniște, în com. Segarcea-din-Deal, la E., pe proprietatea statului, județul Teleorman. Are o întindere de 5 hectare*”.

-p. 371: “*Segarcea-din-Vale, com. rur., la extremitatea despre S.V. a plășii Călmățuiul, jud. Teleorman, pe dealul de d’asupra Sîiului, care se întinde paralel cu lunca Oltului. Se învecinește la N.E. cu com. Rîioasa; la S., cu com. Lița; la E., cu com. Segarcea-din-Deal; la V. cu lunca și râul Oltul. E situată parte pe coasta dealului, parte în valea Oltului, pe teritoriul moșiei Statului Segarcea. Parte din această moșie, dimpreună cu terenul locuitorilor împrorietăriți după legea rurală și acel al însurăteilor, care cade în raza acestei com., este de aproape 1380 hect. Numărul locuitorilor împrorietăriți după legea din 1864 este de 146, și al însurăteilor de 136, cărora s-a dat o întindere de 1380 hect. Viile de pe teritoriul com. ocupă o întindere de 110 hect. Are o populație de 1338 suflete; o școală mixtă, frecventată de 59 de copii (1899-1900); o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Vite: 320 cai, 750 vite mari cornute, 2921 vite mici*

cornute și 311 porci [**n.n.**: de aici urmează pe p. 372]. *Budgetul comunei e la venituri de 2884 lei, 70 bani, iar la cheltuieli, de 2884, 55 bani. Pe teritoriul com. cade și o parte din moșia Giuvărăști, din jud. Romanați. La extremitatea de la Sudul com. se află vilceaua **Vai-de-Ei**, care era punct de hotar, ce despărțea Țara și județul Olt de raiaua Turnului. Satul era așezat la început pe lunca din vale, numită și astăzi **Siliștea-Vechie**, dar din cauza inundațiilor periodice ale râului Oltului și pârîului Sîiului, locuitorii au fost nevoiți a se strămuta pe deal. Viile locuitorilor sunt situate pe o poiană, pe terenul vechiului sat. Sunt și multe grădini de zarzavat, pe lunca Sîiului și Oltului, iar la N., spre com. Rîioasa, se află o **ruscă repede**, neșoseluită, pe care trecătorii se coboară pentru a merge la acea comună”.*

-p. 587: “**Drumul Oii**, ce începe de lângă com. Lița, din pl.[asa] Călmățuiul, trece pe lângă comunele Segarcea-din-Deal, Dorobanțul, Crîngeni și de acolo în jud. Olt, pe la com. Mihăești, spre Slatina. Numele acestui drum arată destul de lămurit destinațiunea lui; pe acest drum se coborau și se coboară încă toamna turmele de oi de la munte la baltă pentru iernatic”.

-p. 587: “**Drumul Cerii**, care venea parte despre Romanați, parte despre jud. Olt, se împreună pe moșia Șegarcea, de unde pornea, pe deal, spre moșia Piatra și de acolo la Zimnicea”.

-p. 590: “/.../Neajunsurile ce sufereau creștinii de peste Dunăre, din partea Turcilor, au făcut pe mulți **Bulgari** să-și caute refugiul și adăpostul în multe părți ale acestui județ, unde au format colonii cari există și astăzi. Satele Găuriciul, Licuriciul, Crîngeni, Caravaneți, parte din **Segarcea-din-Deal** și Alexandria, sunt locuite de mulți Bulgari, din cari unii își păstrează încă limba, portul și datinele lor. Asimilarea lor cu populațiunea Română se face treptat. În privința acestor colonii, putem spune că ele n-au a face cu acelea din Dolj ori

Prahova, despre care s-a scris că datează de pe timpul lui Mihaiu Viteazu. Coloniile bulgare din Teleorman sunt venite în urmă de tot și, mai ales, în secolul XIX. Ast-fel, Bulgarii din com. Crîngeni au venit pe la 1821, iar cei din Alexandria s-au stabilit acolo odată cu întemeierea orașului, pe la 1833. În multe locuri ei s-au stabilit prin simple învoieli cu proprietarii moșiilor, fără să mai aștepte învoire de la stăpânire, și nu s-au mai înapoiat.

Despre ce va fi fost în proximitatea vămii și a raialele turcești, cât și despre reorganizarea județului și a Turnului, după 1828, se scrie, la aceeași pagină, în continuare: “În urma tratatului de la Adrianopole, la 1828, s-a desființat **vama turcească de la Turnul**; totuși a mai rămas aici cât-va timp un beiu, care făcea mari neajunsuri locuitorilor de prin prejur, dîndu-se cu neferii săi la numeroase prădăciuni, ascunzându-le vitele și atrăgîndu-i în cursă. După această desființare, s-au organizat vămile romînești de la Turnul și Zimnicea, dîndu-se în arendă dimpreună cu celelalte vămi și cu salinele cunoscutului boier Vilara. Tot pe atunci s-au înființat, pe lîngă biurourile vamale, și carantinele, pentru care erau și revizori sanitari. Paza graniței s-a făcut mult timp de către trupele regulate, pînă sub domnia lui Știrbei Vodă; apoi s-au dat grănicerilor cari erau luați treptat, după tunsul pletelor, cu schimbul; mai în urmă grănicerii au fost scutiți de bir și alte dări. Pînă la 1837, reședința județului, alcătuit precum arătam mai sus, era la Ruși-de-Vede. După rotunjirea administrativă, urmată la acea epocă, reședința s-a mutat la Zimnicea, unde a stat doi ani. Pe la 1831, erau doi ispravnici la Roșiori. La noua organizare dată Țării, în timpul ocupațiunei Rusești, sub generalul guvernator Kisseleff, s-a dispus ca pentru interesul apărării interiorului Țării, reședințele județelor să se mute în orașele de pe marginea Dunării, spre a se putea veghea mai bine în caz de vre-o încercare de năvălire. La 1839, reședința Teleormanului s-a mutat definitiv la Turnul Măgurele. Atunci

s-au mutat aici toate autoritățile și s-a construit palatala administrativă care se vede și astăzi”.

Tot la de p. **590**, aflăm lucruri interesante despre logica populării zonelor teleormănene, care au pierdut în locuitori, arătându-se: *”Multe din satele ale căror numiri le găsim prin nomenclaturele din secolii trecuți au dispărut prin diferite împrejurări, dar mai ales din cauza nesiguranței în care se găseau p-atunci viața și averea locuitorilor. În locul lor s-au format mai în urmă alte sate, cu alte numiri. În partea de S. a județului și mai ales în plășile Călmățuiul și Marginea se văd și astăzi siliști de sate vechi și urme de biserici. Grație Legei pentru vânzarea în loturia moșiilor statului la săteni, Teleormanul se populează pe zi ce trece și sate noi, ca Traianul, Vodă-Carol, Cuza-Vodă și altele măresc numărul centurilor locuite pe întinsele lui câmpii.”*

Importanța județului Teleorman în marile confruntări balcanice din perioada respectivă este subliniată astfel: *”În secolul în care ne găsim [n.n. **Gheorghe Sarău**: cum manuscrisul data din 1891, iar tipărirea lui în vol. V s-a făcut în 1902, este clar că autorul se referă la sec. XIX, adică pînă la anul 1899 inclusiv], ca și în cele precedente, Teleormanul a fost județul unde s-au desfășurat însemnate fapte de arme în războaiele cu Turcii. La 1812, la 1828 și la 1877, prin Teleorman a fost locul de trecere a armatelor peste Dunăre. În rezbелul pentru independență mai ales, în Teleorman, spre Dunăre, s-a îngrămădit tot grosul armatelor. Spre Turnul Măgurele și Zimnicea se concentrău toate aprovizionările pentru armate; p-aci s-a întors, încărcat de glorie, ilustrul nostru căpitan, Domnitorul Carol I, și viteaza lui armată, după luarea Plevnei” (p. **590**).*

Aflăm, de asemenea, despre rolul avut și de Segarcea în confruntarea ruso-turcă, de la jumătatea sec. al XIX-lea: *”În rezbелul de la 1853-1854, Turnul-Măgurele suferi multe încercări pe urma luptelor dintre Ruși și Turci. În timpul*

acestui rezbel, în februarie 1854, pe cînd armatele ruse se aflau pe la **Segarcea** și alte sate de prin prejur, Turcii au năvălit despre Dunăre în oraș, cu scop mai mult ca să jefuiască de cît să se lupte. Era într-o zi de sărbătoare pe cînd se urma slujba la biserica Sf. Haralambie /.../”.

Este de remarcat faptul că în **volumul V** al MDGR (1902) întîlnim informații despre spațiul segărcean în articole de dicționar dedicate unor așezări (hidronime, toponime etc.) din aria de proximitate. Spre ex., la p. 234, găsim date despre Segarcea Vale, Sîiul, despre Pădurea Lupărie etc. în descrierea făcută comunei Rîioasa: “**Rîioasa**, com. rur., în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul, pe Valea Sîiului, în partea de V. a județului, între com. Pleașovul și Segarcea-din-Vale de o parte, rîul Oltul și Dealul și Dealul-Oltului de altă parte, la 12 kil. [km.] de capitala județului T.-Măgurele. Pîrîul-Sîiului udă toată marginea comunei, formînd numeroase șerpuituri; iar rîul Oltul formează limita de V. a comunei, la depărtare de 2 ½ kil. [km.] de vatră. Suprafața comunei, cu a moșiei Rîioasa, e de 2750 hect., în care intră și zăvoaietele de pe marginea Oltului. Locuitorii împrăștiți pe moșie sunt 314 pe o întindere de 610 hect. Din zăvoaietele de pe marginea Oltului, cel mai mare este **Lupăria**. Locurile de muncă ale locuitorilor și ale proprietății sunt situate pe deal; iar în vale este numai o mică parte, precum și câte-va grădini de zarzavat. Solul este fertil; numai partea despre Olt este nisipiște, dar și aceea se cultivă, mai ales cu porumb și rapiță. Are o populație de 1707 suflete, din care 503 contribuabili; o școală, condusă de un învățător, și frecventată de 49 de elevi; o biserică deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț; mai multe cîrciumi, unde se vînd și mărfuri de manufactură; o moară de măcinat cu aburi, a proprietății. Locuitorii posedă: 190 cai, 789 vite mari cornute, 1511 vite cornute mici și 249 porci. Femeile se disting în lucrări de industrie casnică, mai ales în țesături; ele păstrează încă portul oltenesc. Veniturile comunei au fost în 1890 de

7316 lei, 50 bani, iar cheltuielile, de 6288 lei, 10 bani. Căile de comunicațiune sunt: spre com. Pleașovul și Segarcea-din-Vale, pe șosele vecinale, întrerupte în mai multe părți de șerpuiturile pârului Sîiul. Comunicațiunea la locurile de muncă ale locuitorilor se face pe mai multe ruști care dau în șoseaua județeană Turnul-Slatina. Peste Olt, locuitorii trec cu luntrele sau cu dubele. Loc de însemnat este Gurguiul-Nemților, unde se văd urmele unei întărituri, înaltă de 16 metri, având un șanț lung de 114 m. Printre măguri, cea mai importantă este Măgura Stanii, în partea de E. Satul Rîioasa este foarte vechiu; îl găsim în nomenclatura satelor mari, sub domnia lui C. Mavrocordat; făcea parte din jud. Oltul, pl. Marginei, pînă la anul 1836, cînd s-a mutat reședința județului la Turnul-Măgurele. Aici a fost reședința pl.[ășii] Călmățuiului pînă la anul 1875, cînd s-a mutat la Turnul-Măgurele. Întrunindu-se plășile Călmățuiul și Marginea, a trecut și reședința lor la Alexandria”.

De bună seamă, dintr-un alt articol aflăm și despre “**Moșia Rîioasa**”: „**Rîioasa**, moșie, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiului, fostă proprietate a Societății de asigurare Dacia-Romania, vîndută în urmă d-lor Belizarie Leontopolu și C. Atanasiu, din Caracal”.

1939

Monografia Județului Teleorman (v. **Fig. 27**), volum de 280 de pagini pe a cărui copertă nu este trecut autorul, ci doar acest titlu, anul de apariție **1939** și Tipografia “Gh. I. Mitu – T.-Măgurele”, intră în atenția noastră ca urmare a semnalării făcute, în ziua de 11 august 2019, de către Pr. **Viorel Ciucu**, parohul Bisericii “Sf. Dumitru” din Olteanca. În urma consultării scanurilor trimise de acesta nouă, privind așezările **Segarcea Deal, Segarcea Vale, Olteanca**, dar și despre **Lița, Odaia** și **Rîioasa**, în aceeași zi, am găsit date și informații noi, pe care le-am reprodus mai jos, spre a servi la comparații și

pentru a-i scuti pe locuitorii așezărilor în discuție de niște zile de căutări prin biblioteci și în fonduri de carte greu accesibile.

1939

Dar în acest an figurează ca publicată și lucrarea monografică similară a lui **Ion N. Staicu**, *Așezările județului Teleorman. Originea, denumirea și progresul lor* (T[urnu]-Măgurele: Tipografia Gh. I. Mitu, 1939, 275 p.). După unele consultări (**Gheorghe Sarău** și **Stan V. Cristea**) am ajuns la concluzia că este vorba de același autor, de aceeași lucrare și conținut, dar lucrarea în discuție neavând pe copertă alt subtitlu, ci doar *Monografia Județului Teleorman (1939 și Tipografia “Gh. I. Mitu – T.-Măgurele”)*.

Pe de altă parte, acestea reprezintă **a cincea sursă coerentă** despre trecutul satelor noastre (**prima** fiind de la anul **1872** (v. Dim.[itrie] Frundescu, *Dicționarul topografic și statistic al României* (București: Tipografia Statului), **a doua** – din anul **1897** (v. Pantele Georgescu, *Dicționarul geografic, statistic, economic și istoric al județului Teleorman*, București: Stabilimentul Grafic I.V. Socecu, XI + 383 p.), **a treia** - cele cinci volume ale *Marelui Dicționar Geografic al României* (publicate între **1898-1902**, îndeosebi vol. V – **1902**), iar **a patra** fiind cea a lui Cornel Diaconovici (*Enciclopedia României* (Sibiu, **1898-1904**, 3 vol.) De bună seamă, în intervalul **1904-1939** există și alte lucrările monografice punctuale, locale, privitoare la Teleorman și la așezările lui, la realitățile geo-istorice-culturale, la personalități etc.

Așadar, fără să ne propunem (deocamdată) să ne referim la ceea ce poate s-a scris despre localitățile noastre segărcene răstimp de 35 de ani (între 1904-1939), am extras și reproduș aici, din versiune tipografică *Monografia Județului Teleorman (1939)* – la 80 de ani de la apariția ei – prezentările autorului **Ion N. Staicu** referitoare la ceea ce se cunoștea în **1939** despre comunele noastre:

- p. 187: “Comuna rurală “Segarcea din Deal”. Este aşezată în partea de sud-est a judeţului, pe colină, legată de comuna soră (n.n.: “suroră” – în text), **Segarcea din Vale**, şi [de] comuna apropiată, **Liţa**, prin şoseaua comunală; este la depărtare de 10 km. de reşedinţa judeţului şi a plăşii de reşedinţă. Are o populaţie de 412 familii cu 1516 suflete. Istoricul legendar al acestei comune este tratat la comuna suroră **Segarcea din Vale**, care este acelaşi cu deosebire că parte dintre cei veniţi şi cei aşezaţi aici şi-au făcut bordeie pe o colină din apropiere, la 1 km. depărtare, unde se afla şi conacul moşiei, spre a fi mai la îndemâna proprietarului, condiţiile de viaţă ale tuturor fiind acea de clăcaşi, pe care le-au trăit până la împrumărirea din anul **1864**. Tot astfel, şi pentru cultul religios şi învăţătura de carte au acelaşi trecut cu al fraţilor din comuna Segarcea din Vale, având şi ei la început o bisericuţă făcută în forma unui bordei în pământ, la care slujea un preot din **Nicopole**, anume, **Voicu Sebe**. Azi există lăcaş pentru rugăciuni, construcţie de zid ridicată în anul **1882**, de care se servesc, fiind renovat şi întreţinut în bună stare, având preot pe cucernicul părinte **Corneliu Voiculescu**. Învăţătura de carte se arată ca având începutul de la anul **1850**, predat în bordeie până în anul **1865**, când s-a construit primul local sub acelaşi acoperământ cu primăria. Azi există două localuri de şcoală cu săli încăpătoare, cu învăţători titulari normalişti, având director pe D-l **Florea Găină**. Ad-ţia comunală îşi are începutul din anul **1850**. Azi există local propriu de primărie, iar gospodăria comunei este administrată de un primar, cu notar şi funcţionari comunali. Este de remarcat în această comună faptul următor. În marginea comunei, spre răsărit, este un smârc de izvoare din dealul apropiat, din a căror abundenţă, prin captare, (p. **188**) se alimentează cu apa lor potabilă toată suflarea din această comună, având un debit peste nevoile cerute. Se povesteşte că acest smârc de izvoare ar mai fi fost cândva captat, după cum

se constată și azi prin existența de tuburi de argilă prin curțile locuitorilor acestei comune, lungi de 0,80 m., având imprimate pe ele inscripțiuni indescifrabile”.

- p. 188: **“Comuna rurală “Segarcea din Vale”**. Este așezată în partea de sud-est a județului, pe valea denumită a râului Olt, pe o coastă de deal, în stânga acestui râu, este traversată de șoseaua județului T. Măgurele – Drăgănești – Slatina, la depărtare de 9 km. de reședința județului și a plășii de reședință. Are o populație de 509 familii, cu 2460 suflete. Din povestirile purtate din bătrâni, această așezare s-a făcut pe la anul 1750, la început cu 30-40 familii, stabilite pe o vatră denumită **“Răstoaca”**, pe malul stâng al râului Olteț, la marginea pădurii denumită **“Lupăria”**, din a cărei întindere mai există și azi o fâșie, spre a se putea refugia în pădure la apariția năvălirilor turcești. Datorită însă inundațiilor râului Olteț, au părăsit după puțin timp această vatră, mutându-și bordeiele într-un cot al pârâului Siu, lângă bordeiele unor muncitori sârbi, socotindu-se aici mai apărați de revărsările Oltețului și care așezare purta numele de **“Sârbia”**, după naționalitatea muncitorilor de pe această vatră, care fuseseră aduși aici de boier pentru munca câmpului, din lipsă de brațe. Au stat pe această vatră până prin anul 1863, pe care, de asemenea, au părăsit-o, fiindcă și aici erau inundați de revărsările râului Olteț, astfel că și-au adus bordeiele mai pe deal, unde este actuala vatră a comunei. Condițiile de viață erau acelea de clăcași, iar ocupația de predilecție le era albinăritul și creșterea vitelor și prea puțin munca câmpului, numai prin luminișurile pădurii, din lipsă de pământ de muncă. Au trăit astfel până la împrăștierea din anul 1864 (p. 189), când s-a dat fiecărui brazda de pământ și vatră de casă după starea ce avea, căci, între timp, se făcuse și defrișarea unei bune porțiuni de pădure, mărinz astfel luminișurile, făcându-le propice muncilor agricole. Poiana acestui întins, plină de o verdeață frumoasă, a fost deenunită, așa se zice, încă de pe

vremea Turcilor, cu numele turcesc de “**Segarcea**”, de unde și așezarea a luat acest nume, iar cel de **Segarcea din Vale**, spre deosebire de acela al comunei surore, **Segarcea din Deal**, care este situată la 2 km. mai spre răsărit și pe o poziție mai ridicată. O altă legendă, se pare mai verosimilă, spune că acest nume s-ar datora celor veniți și așezați aici din ținutul Olteniei, din comuna **Segarcea**. Rămâne în sarcina celor dornici a stabili adevărul. Cultul religios își are arătarea lui într-un trecut îndepărtat, prin existența unui lăcaș, un fel de bordei, numai cu unu până la doi m. înălțime de la suprafața pământului, înăuntru văruiț și cu 3-4 icoane din cele socotite atunci de credincioși mai importante, cu preot făcut de boier din cântăreții mai destoinici. Azi există biserică, construcție de zid, întreținută în bună stare având preot pe cucernicul părinte **Andrei Mustăciosu**. Educația sătească, prin învățătura cărții, își are, de asemenea, trecutul ei, la început se preda prin bordeie, învățându-se scrisul chirilic pe cutii de nisip și într-un târziu cu pană de pasăre, predate de știutori a câteva clase primare. Azi are local propriu, cu învățători normaliști titular, iar cursurile se fac pe 7 ani – curs complementar sub direcțiunea D-lui **P. Gh. Văduva**. Ad-ția comunală își are trecutul ei, în prezent există local propriu, construcție nouă de zid din anul 1930, având primar, notar și funcționari comunali. În prezent, se găsește proprietar pe întinsul acestei comune, cu un domeniu de 300 ha, D-l **Andrei Brudariu**”.

Dar, în *Monografia Județului Teleorman* (1939, Tipografia “Gh. I. Mitu – T.-Măgurele”) găsim referiri și la așezarea **Olteanca**, pe care le reproducem, de asemenea, aici:

“**Comuna rurală “Olteanca**. Aparține plășii T.-Măgurele și este situată la 10 km. spre nord de orașul de reședință, T.-Măgurele, unde este și reședința plășii, fiind așezată pe o colină în stânga râului Olt și pe ambele părți ale șoselei T.-Măgurele – Slatina. Are 375 capi de familie cu 2198 suflete. Este o comună nouă cu primele așezări făcute pe la

anul 1890, pe o vale denumită “**Valea lui Ciuciuc**”, numele unui gospodar turc, stabilit și el pe această vale, de unde și satul, la început, a purtat numele de “**Ciuciucu**”, până în anul 1908, când s-a schimbat în acela de “**Olteanca**”, pe care-l poartă. Acest nume de **Olteanca**, aflăm, din povestiri, că se datorește faptului că, pe vatra satului de azi, s-a[u] stabilit, la început, locuitori veniți din **Oltenia**, care, în anul 1893, au fost împroprietăriți cu locuri de câte 5 ha. și vetre de sat pe întinsul acestei comune. În comună există local propriu de școală, construcție de zid din anul 1912, cu două săli de clasă, care sunt neîncăpătoare azi, datorită progresului natalității, ceea ce face ca cursurile să se facă pe jumătăți de zile, având învățători titulari normaliști, director fiind D-l **Ion Grigorescu**. Există și biserică, construită din zid în anul 1899, pictată în stil bizantin, având preot pe cucernicul părinte **Marin Popescu**. Pentru administrație are local propriu de primărie, construcție nouă din zid, cu încăperi necesare, iar administrația comunală se exercită de un primar cu notar și funcționari comunali”.

*

Totodată, în dicționar găsim informații și despre vecinii localității **Segarcea Vale**, de pildă, despre cei din **Râioasa** (azi, **Lunca**), arătându-se, la p. 175, următoarele:

Comuna rurală Râioasa cu satul Pleșovu „[**Râioasa**] este așezată în partea de Vest a județului, pe malul drept al pârâului Sâi, pe un teren șes și productiv, la 2 km. de delimitarea cu județul Romanați; este traversată de șoseaua județeană Turnu – Măgurele – Slatina, având legătura cu șoseaua județeană Râioasa-Izbiceni-Caracal peste podul de fier refăcut pe râul Olt. Este la depărtare de 13 km. de reședința județului și a plășii de reședință. Are o populație de 506 familii, cu 4114 suflete. Din actele existente și legendele auzite, așezările acestei comune au o vechime mai înainte de anul 1600, cei veniți aici s-au așezat pe moșiile boierilor,

trăind în bordeie în condiții de clăcași, până la anul 1864, când au fost împrăștiți ca: mijlocași, codași și nevolnici cu câte o curea de pământ, vatră de casă și câte un pogon izlaz pentru vite, iar nevolnicii numai cu vatră de casă. Pe la anul 1600, se construiește și o biserică de zid, ale cărei urme se văd și azi, în al cărei pridvor se află îngropat proprietarul **Ion Rioșeanu**, decedat la 9 decembrie 1855, având pe lespedea de piatră ce acoperă mormântul o inscripție în versuri scrisă cu litere chirilice. În anul 1896, se ridică un nou lăcaș de care se servesc azi, având preot titular pe cucernicul părinte **Niculae Ivan**. Începutul de luminare cu știința cărții apare organizat din anul 1800, când se ridică acest edificiu, odată cu cel al primăriei, construcție de cărămidă și sub același acoperământ. Azi au localuri suficiente de școală și încăpătoare prin construcțiile ridicate între timp după necesitățile ivite, cu învățătorii necesari titulari, director fiind d-l **P. Râmboacă**. Administrația comunală și-a avut organizarea în trecutul cunoscut oficial de la anul 1800. Din anul 1896 și până în anul 1908, în această comună a fost reședința plășii “Oltul”, de care țineau toate comunele de pe valea Oltului și Călmățuii. Cu privire la denumirea de “Râioasa”, se spune că s-ar datora faptului că apa Sâiului ce o înconjoară produce celor ce îmbăiază vara în ea o iritație a pielii asemănătoare cu “scabia”, cunoscută în popor cu denumirea de râie. În prezent, se găsesc ca proprietari și buni agicultori pe întinsul acestei comune cu domenii de seamă următorii: **Doctor Dona** cu 629 ha și **Jean Leontopol** – cu 354 ha”.

*

În mod similar, în monografia de la 1939 e consacrată o prezentare și celeilalte commune vecine, **Lița**, astfel:

-p. 108: “Comuna rurală **Lița** aparține plășii de reședință T.-Măgurele și este așezată pe Valea Oltului, la 6 km. spre nord de orașul de reședință, fiind într-o înlănțuire cu comunele vecine și întretăiată de șoseaua județeană T.-

*Măgurele – Slatina. Are 770 capi de familie cu 4726 suflete. Din povestirile culese de la bătrâni, aflăm că a luat ființă prin 1800, cu prima așezare la poalele pădurii “Lupăria” și Fundul Vornicului, existente și azi, însă reduse, întinzându-se spre nord pe șesul stâng al râului Olt, deci vatra de azi nu este cea de odinioară. Drept adăpost, locuitorii aveau bordeie în pământ, ascunse prin bălării de teama invaziei turcești, care stăpâneau împrejurimile Turnului, cât și de frica clăcilor boierești. După anul 1843, s-au început așezări mai temeinice și pe un teren mai propice și apărat de inundațiile râului Olt, formând cu timpul vatra de azi, pe marginea șoselei T.-Măgurele – Slatina. Prin înproprietărirea din anul 1864, s-a rezervat ca vatră de sat o anumită suprafață din trupul moșiei expropriate, de o parte și de alta a șoselei T.-Măgurele – Slatina, unde se aflau așezările, și, din acest an, s-a început întemeierea comunei pe această nouă vatră, unde se găsește azi. Se văd încă urmele primelor așezări. Asupra denumirii, din aceleași povestiri, afirmăm că, încă din primele așezări făcute la poalele pădurii, ar fi fost aici și o hangioaică, căreia i se zicea “Lelița Ioana”, rămânând cu timpul cu numele abreviat comunei de “Lița”, pe care îl poartă. Alte științe nu aflăm. Învățătura de carte ni se dă ca având ființă din anul 1880, azi există trei școli cu câte 4 săli, din care 2 pentru băieți și una pentru fete, cu numărul necesar de învățători, sub direcția d-lor **Ion Voheci** și **Filimon Petrescu**, iar la fete – d-na **Maria Voheci**. (p. 109): Pentru cele sufletești, se află o biserică – construcție de zid – din anul 1869, pictată în stil bizantin, având preot titular titrat, pe cucernicul părinte **Ion N. Rotaru**. Pentru ad-ția comunală, există local propriu – construcție de zid – cu încăperi suficiente, iar gospodăria comunală este condusă de un primar cu notar și funcționari comunali. Există în comună și un monument, simbol al recunoștinței pentru eroii comunali căzuți în războiul din anii 1916-1918 pentru reîntregirea neamului, ridicat în anul 1930. În prezent, se*

*găsesc în această comună ca proprietari și buni gospodari d-
nii Teodor. M. Ionescu și Marin Georgescu, pe un domeniu de
câte 100 ha”.*

*

Așezarea vecină cu Lița și Turnu Măgurele – fiind între
ele situată – este Odaia, azi cartier al orașului Turnu Măgurele:

- **p. 132:** *“Comuna suburbană Odaia /.../, așezată în
partea de S.V. a județului, pe ambele părți ale șoselei județene
Turnu Măgurele – Slatina, formează aproape un trup cu
Orașul de reședință T.-Măgurele și aparține de plasa T.-
Măgurele, aflată la reședința județului. Are o populație de
3047 suflete, cu 565 familii. Vatra comunii de azi nu este cea
de odinioară. Primii veniți și așezați aici își aveau bordeie în
izlazul de azi al comunei, iar așezarea a purtat la început
numele de **Odăița**. Cu timpul, datorită deselor inundații
provenite din revărsarea Oltului, și-au părăsit aceste bordeie
și s-au stabilit în apropiere pe un teren ridicat, formând vatra
de azi cu numele de **Odaia**. În dicționarul geografic Lahovary,
găsim că acest sat făcea parte din Raiaua Turnului ocupat de
turci, iar la fixarea tuturor hotarelor țării spre Dunăre, în
secolul trecut, se făcea mențiune de un sat desființat, mai jos
de Satul Piscul - care se crede a fi Comuna Lița de azi – care
nu putea fi altul decât satul **Odaia**. Prin desființarea raialei
turcești, aglomerările au sporit zi de zi, formând comuna
Odaia, trăind viața de clăcași. În anul 1864, s-a făcut
împroprietărirea celor găsiți aici, cât și a altora de prin
împrejurimi pe moșia satului, iar la împroprietăririle ce au mai
urmat s-a mai dat celor lipsiți brazda de pământ și vatră de
casă. (p. 133) Asupra denumirii de **Odaia** și azi rămânem în
aceeași nedumerire, deși aflăm povestea puțin demnă de crezut
că unul dintre primii veniți aici și-ar fi făcut bordei cu mai
multe încăperi – odăițe – necesare lui și vitelor sale. Sntimentul religios își are manifestarea cunoscută din anul
1872, când se ridică o biserică de zid prin ajutorul locuitorilor,*

*lăcaș de care se servesc azi, având preot titular pe cucernicul părinte **Stan Dimancea**. Învățătură de școală sătească apare prin anul 1882, când, în același mod, se ridică primul local de școală. În prezent, au două localuri încăpătoare cu învățători titulari, normaliști – director fiind d-l **Anton Predoiu**. Administrația locală își are trecutul ei, iar azi, fiind comună suburbană, administrația este exercitată de un primar, cu notar și ceilalți funcționari comunalii”.*

Anii '50 – '70 (înainte și după colectivizare)

În lunca Sâiului, a Oltului Mic, a Oltului (Mare) la Olteanca, la Segarcea Vale, la Lița, de ex., dar și de-a lungul pârâului Strâmbu (format din apele de la Cișmele din Segarcea Deal, pe “Vărzării”), dar și în amonte pe lunca Sâiului (Olteanca, Lunca etc.), au existat grădini de legume și de zarzavat, în care se cultivau: ardei (iute, capia, gogoșari), bame, cartofi, castraveți, ceapă, cimbru, conopidă, dovleci, dovlecei, fasole, hrean, leuștean, linte, mazăre, mărar, morcovi, năut, păstârnac, pătrunjel, pepeni (galbeni, roșii = lubenițe), praz, ridichi (roșii, negre), roșii (pătlăgele roșii), salată, ștevie, țelină, varză, vinete (pătlăgele vinete), usturoi etc. Cele de la Segarcea Deal erau cunoscute ca fiind ale “bulgarilor”, care veneau primăvara și cultivau terenurile luate în arendă, le îngrijeau și recoltau produsele, toamna plecând. La Segarcea Vale existau pe vremea comunistă “grădini” legumicole (pe Vale - lângă cimitir, la fel, la Olteanca – tot în zona cimitirului, sus – la CAP Segarcea Vale, de asemenea. La Lița, după cum își amintesc intelectualii *Tudor Matreșu* și *Iancu Băță*, grădinile de pe malul Sâiului, al Oltului Mic, erau udate cu ajutorul “roșilor cu cupe, acționate de forța animalelor” Prof. *Tudor Mateșu* spune: “Și la Lița au fost grădini pe malul Sâiului, care erau udate cu roata pusă în mișcare de cai. Eu, în copilărie, am prins. Erau alte vremuri, alte posibilități, alți oameni”). La rândul său, scriitorul și fostul polițist *Iancu Băță* arată: “Când

eram copil, prin anii '50-'60, până la colectivizare, părinții mei aveau grădină de zarzavat pe malul Oltului Mic. Era udată cu **roata bulgărească**, așa i se spunea acelei roți cu cupe din lemn și tablă, pusă în mișcare de cai sau de măgari, care scotea apa din Olt”.

Anul 2014

ianuarie 2014

“**Doamna Zina Păun**” (născută *Drăgulin*, căsătorită cu ing. agronom *Gheorghe Păun*), ca veche învățătoare la Olteanca (rezidentă însă în Segarcea Vale, fiind și vecina noastră), a relatat la solicitarea noastră, în luna ianuarie 2014, când era la vârsta de 79 de ani, despre aspecte ale învățământului segărcean din perioada comunistă, ajutată în consemnarea datelor de fiica sa, tot învățătoare, *Mariana Drăgulin*, și de nepoată, lect. univ. drd. *Lavinia Mihaela Pencea*, fosta noastră studentă la limba rromani și devenită colegă la secția bucureșteană de profil.

2014

În acest an, dl. istoric **Pavel Mirea**, directorul Muzeului Județean Teleorman, reunește - în calitate de editor, îngrijitor de serie și de prefațator - contribuțiile avute de preotul, arheologul, numismatul și publicistul **Ioan Spiru**, dedicându-i acestuia volumul al IX-lea din colecția “Publicațiile Muzeului Județean Teleorman” (v. vol. postum: **Ioan Spiru 2014, Arheologie și numismatică în județul Teleorman. Articole, studii și note**, Pitești: Editura Ordessos, 198 p., ISBN 978-606-8604-09-1). În acest tom, identificăm și câteva descoperiri ce s-au făcut în localitatea Segarcea Vale și Lița, pe care le-am extras și le reproducem aici: “p. 77: **Lița, sat Lița – valea Pârâului Sâi. Paleolitic: La 500 m de malul stâng al râului Olt au fost descoperite așchii de silix, în gropile de pietriș. Hallstatt, La Tène: S-a găsit ceramică legată de aceste două**

epoci; p. 93: *Segarcea Vale, sat Segarcea Deal – valea Pârâului Sâi. Măguri (tumuli): „Măgura Piscu”, „a lui Chițu”, „Măgura Ordia”, „Măgura Flocoasa”. La Tène: Ceramica din a doua epocă a fierului, în malul terasei, la nord de sat; p. 115: Măguri (194-197). Segarcea, satele Segarcea Vale și Deal - „Măgura lui Chițu” (cotă 195 m), „Măgura Ordia”, „Măgura Pișcu” și „Măgura Flocoasa”*”.

Anul 2015

aprilie 2015

Tânărul inginer *Mihai Micu*, cu bunici și părinți din Segarcea Vale, observă că echipa proiectului de cercetare arheologică “Limes Transalutanus” este interesată inclusiv de zona Segarcea-Vale. Cu această ocazie, le sunt aduse în atenție specialiștilor, de către acesta, o serie de obiective cu potențial arheologic din zona comunei Segarcea-Vale, inclusiv formațiunile de pământ “bordeiele de pe tabon” – alveolele de la Segarcea-Vale, din zona cimitirului.

septembrie 2015

Întrebată de *Gheorghe Sarău*, în septembrie 2015, despre ce mai știe despre *Angela Stelaru*, ultima soție a poetului *Dimitrie Stelaru*, doamna *Natalia Popescu Bobeică* - verișoara primară a poetului, în vârstă atunci de 92 de ani – cunoștea că fiul Angelei, *Eunor Vlad Stelaru*, lucrase, înainte de 1989, la asigurări de bunuri, la ADAS, în București, completând: “Făcuse chiar și în bloc la noi niște asigurări, cum am aflat de la vecini. După aceea, a colaborat pe la *Ion Cristoiu* la “Evenimentul Zilei”. De asemenea, doamna *Natalia* spunea că *Angela* și *Eunor Stelaru* au rămas în continuare în apartamentul lor din cartierul *Berceni* (Aleea Stupilor nr. 6) și, în anii '90, după căsătoria lui *Eunor* cu o dobrogeancă, s-ar fi mutat toți trei de acolo, undeva prin *Ferentari*. *Natalia* mai știa, de pildă, de la cumnata sa, *Gherghina Popescu* (soția fratelui

ei, *Florian Popescu*, care locuia la Turnu Măgurele, pe strada Frații Golești nr. 18, mai înainte de 2007, când Gherghina a murit), că *Angela Stelaru* se mutase, cândva, până prin 2003, de la București în Cartierul “Măgurele” al orașului Tr. Măgurele, de unde, de fapt, Angela provenea din familia Cioacă. Când să fi decedat Angela Petrescu Stelaru, nu știm încă, dar, oricum, înainte de 2007, se pare, cu doi-trei ani mai înainte ca Eunor și soția lui, Tanța, să fi plecat în Dobrogea, la Eforie Sud, la sora soției lui.

octombrie 2015

Specialistul arheolog, *Dr. Eugen Teodor*, face prima vizită în Segarcea Vale, pentru verificarea la fața locului a obiectivelor arheologice semnalate de ing. *Mihai Micu*. Astfel, este identificat “Castrul Roman” de la Lița, iar formațiunile de pământ de la Segarcea-Vale (“bordeiele”, “alveolele” din zona cimitirului, rămân catalogate de cercetătorul dr. *Eugen Teodor* drept “misterioase, fără analogie, probabil preistorice”, neputându-se preciza epoca exactă, în lipsa magnetometriei și a unei săpături de sondaj – după cum ne-a informat *Mihai Micu*.

decembrie 2015

Petrescu Stelaru Vlad Eunor - fiul poetului *Dimitrie Stelaru* (Dumitru Petrescu Stelaru) și al *Anghelinei Petrescu Stelaru* - decedează în ziua de **23 decembrie 2015**, la Eforie Sud, la doi ani după moartea soției lui, *Constanța (Tanța)*, suferind și el de aceeași boală ca și tatăl, *Dimitrie Stelaru*: insuficiență cardiacă. Peste doi ani, în **13 dec. 2017**, *Gheorghe Sarău* avea să afle despre moartea lui Eunor și să primească - de la tânărul român-american, *Sebastian Coca* din Eforie Sud - o copie color a actului de naștere a lui *Vlad Eunor Petrescu Stelaru* (pe care este adăugată data morții acestuia: 23 decembrie 2015) și, de asemenea, copia color a actului de căsătorie dintre Eunor și Constanța. Cum se știe, *Vlad Eunor*

Petrescu Stelaru s-a născut la 15 ianuarie 1965, la Turnu Măgurele, unde a locuit cu părinții până în iulie 1965, când familia Stelaru se mută la Buftea. Aici, familia *Stelaru* a trăit până în octombrie 1968, după care trăiesc la București (mai întâi, în cartierul Berceni 2, pe Aleea Stupilor nr. 6, bloc E 9, et. I, ap. 26, apoi - după 1990 - și în Cartierul Ferentari, unde *Angela (Anghelina)*, fiul și nora se mută, pe str. Prelungirea Ferentari nr. 8). După decesul, prin anii 2000, al *Aghelinei Petrescu Stelaru* și înmormântarea acesteia la Turnu Măgurele (se pare, în cimitirul cartierului Măgurele), *Eunor Vlad* pleacă la Eforie Sud cu soția lui, Constanța (Tanța), la sora acesteia. Soția lui Eunor decedează în anul 2013, iar acesta este scos din locuința cumnatei. *Eunor Vlad Petrescu Stelaru* găsește găzduire gratuită, în perioada 2013-2015, la familia tânărului român American, stabilit în Eforie Sud, *Sebastian Coca*.

Anul 2016

februarie 2016

Turneanul *Gigi Teican*, pasionat de istorie și voluntar în proiecte de săpături arheologice, se alătură grupului de inițiativă (format din: dr. *Eugen Teodor*, ing. *Mihai Micu*) și face cunoscută grupului ad-hoc informația despre o presupusă aducțiune romană de apă, de la Segarcea-Deal, din zona “Cișmele”.

aprilie 2016

După ieșirea la pensie a preotului *Marian Mustăciosu*, la 10 aprilie 2016, după o frumoasă activitate de 43 de ani în slujba ortodoxiei, începută la 1 decembrie 1973, noul preot al Bisericii “Cuvioasa Parascheva” din Segarcea Vale devine *Florin Anghel*, de fel din Ialomița, dar căsătorit la Giuvărăști.

iulie 2016

Ing. *Mihai Micu* ne supune atenției că în această lună s-a desfășurat o amplă investigație pe teren, la Segarcea-Deal și

Segarcea-Vale, la care au participat, în afară de el, E. Teodor și G. Țican. Inginerul segărcean Mihai Micu adaugă: *“Cu acest prilej, este observată o groapă medievală de tip “sac” la Segarcea-Vale și s-au făcut tatonări pentru identificarea presupusei aducțiuni romane de apă de la Segarcea-Deal. S-a mers acasă la Lincă Cocoșilă și la Iulică Stelian Ignat, dar nu au fost găsite “tuburile ceramice”, cunoscute de aceștia, fiind - probabil - pierdute definitiv (tuburile au fost refolosite pe post de coș de fum și aruncate la gunoi, când s-au modernizat coșurile). Se identifică și un ipotetic traseu către o ipotetică “Villa Rustica” undeva, în zona actualului sat Segarcea-Deal, dar, în lipsa artefactelor, nu s-au făcut progrese”*.

august 2016

Ing. Mihai Micu a reușit, în luna august 2016, după consultarea mai multor hărți și imagini aeriene, să găsească noutăți legate de Conacul Brudaru și de Lupărie. Mihai Micu arată: *„Cred că [aici] sunt ruinele așezării de la Lupărie și ale conacului lui Brudaru (v. aici); de asemenea, găsiți atașat o serie de fotografii. Cărămizile și legătura mortarului sunt specifice secolului XIX. Cartografic, locul este atestat ca "Osp. la Luparie" pe harta Szathmári sau "La Luparie W.H." pe <a Doua Ridicare Austriaca>, care, practic, reia datele culese de K. P. Szathmári, la 1857, din zona noastră. Abrevierile "Osp." și "W.H" arată că era vorba de un han și a funcționat după ce "Sârbia" s-a mutat de la Lupărie sub dealul Ciuciucului. Hanul era la jumătatea drumului dintre satul Giuvărăști și satul "Sârbiia ~1820-1890" (E ceea ce dvs. [n.n.: Gheorghe Sarău] numiți nucleul al doilea al Sârbiei, dar lucrurile sunt mult mai complicate)”. Conacul de la Lupărie a dispărut, probabil, pe la sfârșitul sec XIX (nu mai apare, de pildă, pe harta PDT din 1914). Ruine se găsesc pe o suprafață de aproximativ 70X200 metri. Numai bine! Mihai Micu” [n.n.: aceste rânduri au fost trimise lui Gheorghe Sarău, ulterior, în 16 martie 2018].*

octombrie 2016

La 17 octombrie 2016, decedează, la București învățătoarea pensionară *Zina Păun*, aflată în grija fiicei sale, înv. *Mariana Păun*, a nepoatei – asit. univ. drd. *Lavinia Pencea* (fiica Marianeii Păun) -, dar și a celeilalte fiice a Zinei, *Florentina Păun*, stabilită la Brașov.

3 decembrie 2016

În această zi, *Gheorghe Sarău* dă “bunul de tipar” pentru *Monografia “Segarcea de Teleorman”*, ce avea să apară peste câteva zile la Editura “Nico” din Târgu Mureș, cu concursul prietenului său, scriitorul și editorul *Nicolae Băciuț*. Anterior, în vederea elaborării lucrării, *Gheorghe Sarău* și-a extins cercetarea (începută în 1983, reluată în 2010), intensificându-și documentarea pe internet, în arhive și biblioteci, dar și prin interviuri luate unor persoane în vârstă - nonagenari, octogenari, septuagenari - ca: *Natalia Bobeică* (fiica morarului *Melinte Popescu*, în vârstă de 93 de ani în 2016, ns. la 15 sept. 1923 – m. în 8 iun. 2018), cercet. ist. *Constantin Safta* (ns. la 3 noiembrie 1934), prof. univ. dr. *Stelian Găină* (ns. la 1 iul. 1935), înv. pens. *Zina Păun* (ns. în 1935 –m. în 17 oct. 2016), pens. țăran *Florea Soare* (ns. în 1935 – m. în august 2016), pens. țărancă *Ioana Sarău* (ns. în 4 ianuarie 1938), prof. univ. dr. *Marinică Drăgulinescu* (ns. la 4 martie 1939) ș.a.

decembrie 2016

La finalul anului 2016, localitatea Segarcea Vale avea o suprafață de 7278 ha (din care: 457 ha teren intravilan și 6821 ha teren extravilan), populația se cifra la 3140 persoane, care aveau în posesie 1821 de gospodării și 1682 locuințe. Reprezentanți ai administrației și ai instituțiilor locale erau (și sunt și azi): sing. *Florea Manolea* – primar; asist. med. *Violeta*

Gianina Gâdea vice-primar; prof. Iuliana Ristea - director al Școlii Gimnaziale, deservenții cultului ortodox: Pr. Florin Anghel – la Biserica “Cuvioasa Parascheva” din Segarcea Vale, Pr. Marian Gâșilă - la Biserica “Adormirea Maicii Domnului” din Segarcea Deal, Pr. Viorel Ciucu și Pr. Stancu Pârvu – ambii la Biserica “Sfântul Dumitru” din satul Olteanca.

Anul 2017

februarie 2017

Editura “Ex Ponto” din Constanța, prin redactorul **Ovidiu Dunăreanu** și cercetătorul **Victor Corcheș**, inițiasse, cu începere din anul 2002, **Colecția “Dimitrie Stelaru – Scrieri literare”**, în cadrul căreia au fost editate și tipărite două titluri, **vol. VI (2002)** și **vol. I (2004)**, din șase câte au preconizat editorii tomitani că vor publica.

Acestea au fost:

- **2002**, vol. **VI**: Dimitrie Stelaru, *Scrieri literare. Proză antumă și postumă. Vol. VI – Proză*. Prefață de Nicolae Rotund. Ediție critică, text stabilit, curriculum vitae, studiu introductiv, note și variante, referințe critice, bibliografie de **Victor Corcheș**, Constanța: Editura Ex Ponto, **2002**, 448 p. [corect: 444 p.]. Lector de carte: Ovidiu Dunăreanu. Bun de tipar: 11.02.2002. Apărut: 2002. ISBN: 973-8227-60-7 și
- **2004**, vol. **I**: Dimitrie Stelaru, *Scrieri literare. Teatru, vol. I*. Ediție critică, text stabilit, curriculum vitae, studiu introductiv de **Victor Corcheș**, Constanța: Editura Ex Ponto, **2004**, 388 p., ISBN: 973-644-048-6. ”Carte apărută cu sprijinul Ministerului și Cultelor”;

Gheorghe Sarău, constatând că **Victor Corcheș** decedase în 2004, că editura constănțeană nu continuase proiectul răstimp de 13 ani, a cerut permisiunea acesteia, în februarie 2017, discutând cu dl. **Ovidiu Dunăreanu**, pentru

împrumutarea acestui format al colecției, spre a o completa cu volumele neonorate, care să conține ca vol. **II**, **III**, **IV** și **V**.

Astfel, în scopul completării colecției, **Gheorghe Sarău** și-a întocmit un opus al unor potențiale volume pe care să le scrie și să le editeze și, cu concursul Editurii “Nico” din Târgu Mureș, prin directorul ei, generosul poet *Nicolae Băciuț*, a preluat ștafeta, publicând un prim volum – ca vol. **II** – în **3 octombrie 2017**, consacrat reperelor bibliografice stelariene (v. mai jos, la data menționată aici!).

Dar, după cum vom vedea și la anii respectivi, **Gheorghe Sarău** continuă elaborarea și publicarea unor alte titluri în colecție, ca vol. **III (2018)**, vol. **IV (2018)**, urmând, cu voia divină, să apară, cândva, și volumul **V**, pe care acesta l-a rezervat unei antologii complete cu poezia stelariană (mai cu seamă, dorind să exploreze, întâi de toate, în biblioteci, revistele în care Stelaru a publicat, îndeosebi în perioada 1935-1965, insuficient investigată).

mai 2017

Gheorghe Sarău discută telefonic, pentru prima dată în viață, într-o chestiune profesională de la locul de muncă (Ministerul Educației Naționale), cu d-na **Ionela Cojocar**, dir. Școlii Gimnaziale din Lunca, și, între altele, află că soțul său este din Segarcea Vale, că dumneaiei a fost o vreme și directoarea unității de învățământ segărcene, că în momentul acela noua directoare este doamna **Iuliana Ristea**, care, între altele, este interesată să întreprindă lucruri concrete, frumoase, utile comunității segărcene, în care să fie cooptați și fii satului plecați din satele comunei. **Gheorghe Sarău** îi solicită acesteia numărul de telefon al dir. **Iuliana Ristea** și are o convorbire (tot prima oară în viață) cu dânsa, despre cum am putea reamenaja punctului muzeistic existent în vechea școală din Olteanca, unde, de altfel, și el învățase. Așa a început colaborarea lui **Gheorghe Sarău** cu Școala Gimnazială Segarcea Vale și, ulterior, și cu Primăria Segarcea Vale.

3 octombrie 2017

În această zi, apare primul volum de completare a Colecției “Dimitrie Stelaru – Scrieri literare”, anume, volumul vol. II: Gheorghe Sarău, *Bibliografia Dimitrie Stelaru. Ediția I. La 100 de ani de la nașterea poetului* (Târgu Mureș: Editura Nico, 300 p., ISBN: 978-973-1728-85-8).

noiembrie 2017

O vizită la București a doamnei dir. **Iuliana Ristea** și a domnului primar, **Manolea Florea**, facilitează întâlnirea la Ministerul Educației Naționale cu domnul profesor **Gheorghe Sarău**, consilier atunci pentru predarea limbii rromani în școli și universități și pentru problemele educaționale ale rromilor. Astfel, în discuția avută, am început să gândim reamenajarea punctului muzeistic și chiar dezvoltarea lui. În scurt timp, s-a trecut la acțiune, s-a conceput tematica și conținutul acestui muzeu, s-au amenajat spațiile de expus. Dl. **Gheorghe Sarău** a început strângerea materialelor de expus, colecționarea din anticariate de cărți scrise de dânsul și de autori segărceni și a trimis la Segarcea Vale, cu mașina fiului d-nei directoare, exponatele și două plăci comemorative, una referitoare la *Dimitrie Stelaru*, alta – la *Hortensia Papadat Bengescu*, pe care le obținuse de la Uniunea Scriitorilor din România.

10 decembrie 2017

În această zi, *Gheorghe Sarău* și soția sa, prof. **Mariana Sarău**, au vizitat împreună cu primarul localității Segarcea Vale, dl. sing. **Florea Manolea**, cu d-na vice-primar, **Violeta Gîdea** și cu d-na **Iuliana Ristea** - directoarea Școlii Gimnaziale, **Muzeul Localității Segarcea Vale (MLSV)**, așa cum arăta el atunci, după ce dl. **Gheorghe Sarău** trimisese autorităților locale primele exponate, în luna noiembrie 2017. Cu prilejul vizitei făcute, **Gheorghe Sarău** transmitea o știre pe canalele on-line, în care arăta: “Comuna Segarcea Vale

reunește trei sate – Segarcea Deal, Segarcea Vale și Olteanca, iar Școala Gimnazială se află în Segarcea Vale, unde învață toți elevii din tustrele așezări. Localnicii celor trei sate au trăit și trăiesc într-o normală și frumoasă conviețuire. Cineva are un bunic dintr-un sat, dar are un părinte care a locuit într-altul, iar acum viețuiește în cel de-al treilea sat. Sau locuiește într-unul din sate, dar lucrează în altul. Așadar, „Dealul”, „Valea” și „Olteanca” mereu în simbioză. Primarul – dl. **Florea Manolea** – este din Olteanca, dar Primăria se află în Segarcea Vale. Doamna vice-primar, **Violeta Gîdea**, are rădăcini în Segarcea Deal și Olteanca, dar lucrează în Segarcea Vale. Directoarea Școlii Gimnaziale Segarcea Vale, **Iuliana Ristea**, are tatăl din Olteanca, s-a căsătorit la Segarcea Vale, unde și dânsa s-a născut, dar este căsătorită la Segarcea Deal și lucrează la Segarcea Vale! Personal, avem o situație similară și noi, **Gheorghe Sarău**, cu un bunic din Segarcea Deal, dar care a trăit la Segarcea Vale – unde și eu m-am născut și locuit -, însă am învățat la Școala Olteanca, primele opt clase. Și exemplele pot continua.

Dar de ce scriu acestea? Pentru că prin 1968-1970, profesoara de istorie, d-na **Lina (Lucica) Mustăciosu**, care ne preda disciplina aceasta la Școala Olteanca, a organizat două săli ale unui “Muzeu de istorie locală și etnografie Olteanca – Teleorman”, împreună cu alte două cadre didactice, **Ioana Cojocaru** și **Mitu Georgeta**. Au trecut anii și, după ce **Gheorghe Sarău** a dat la iveală, în decembrie 2016, lucrarea **Segarcea “de Teleorman”. Monografie a așezărilor Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca** (Târgu Mureș: Editura Nico, 408 p., ISBN 978-973-1728-71-4), domnul primar, doamna vice-primar și doamna directoare a școlii, împreună cu **Gheorghe Sarău**, au purces la reorganizarea și la extinderea nucleului expozițional format din cele două încăperi, cu alte două săli. Toate acestea se află în vechea școală din Olteanca.

Astăzi, **10 decembrie 2017**, am avut însă plăcerea ca, după câteva luni de la demararea activităților, să facem o primă evaluare a exponatelor din cele cinci patru săli expoziționale, **Muzeul** aflându-se încă în amenajare. Găsim repere privind activitatea unor personalități locale, precum: pictorii **Dumitru Negru** și **Nona Stuparu**, fotbaliștii **Florea Bălosu**, **Valentin Bădoi** și **Nicușor Glonț**, scriitorii **Florian Cristescu**, **Dimitrie Stelaru**, **Ion Segărceanu**, **Rodian Drăgoi**, **Virgil Andronache**, lingvistul și istoriograful **Gheorghe Sarău**, profesorii universitari **Stelian Găină**, **Marinică Drăgulinescu**, **Gheorghe Sarău**, **Lavinia Pencea** (nepoata inv. **Zina Drăgulin**), preotul misionar ortodox în Australia, **Dumitru Găină** ș.a. Iată câteva ipostaze, fotografii!

De remarcat și faptul că o placă memorială va fi așezată curând pe casa în care s-a născut și a locuit poetul **Dimitrie Stelaru**, în prezent al doilea imobil aflat la intrarea dinspre Lița în Segarcea Vale, pe partea dreapta, purtând numărul 4 (la începutul sec. XX era casa cu nr. 1). Placa a fost donată cu generozitate, prin dl. **Gheorghe Sarău**, de Uniunea Scriitorilor din România. Până la inaugurare, să le urăm tuturor celor care se ocupă de organizarea și îmbogățirea **Muzeului** mult succes!”.

Ce rămâne de subliniat este realitatea că această vizită a contribuit capital la cimentarea colaborării, partenerii lămurindu-se asupra tuturor detaliilor ce țineau de structura, conținutul și mesajul acestei importante instituții de cultură. Tot atunci, s-a preconizat ca deschiderea muzeului să se facă la finele anului școlar 2017/2018, pe cât posibil de ziua copilului, pe 1 iunie 2018 (lucru care așa avea să se și întâmple!).

Anul 2018

26 ianuarie 2018

Gheorghe Sarău publică un volum inedit, mai rar întâlnit, “*Finis coronat opus*”. *Bibliografie cu repere din viața*

și activitatea autorului, prefațat de poetul **Nicolae Băciuț** (Târgu Mureș: Editura “Vatra Veche”, 384 p., ISBN: 978-606-8785-59-2), ce are pe ultima copertă o fotografie color a autorului, făcută la New Delhi, în anul 2016, în care sunt opisate bibliografic toate volumele și broșurile publicate de **Gheorghe Sarău** în calitate de autor unic, co-autor, de îngrijitor de ediții ale altor autori, ca autor al unor articole sau capitol în volume comune, dar și ca prefațator, referent, redactor, inițiator de colecții etc. Despre această tipăritură a scris **Nicolae Băciuț** în cotidianul mureșean democratic și independent “Cuvântul liber” (v. nr. 23/ 6 februarie 2018) și în “Vatra veche” (Anul X (2018), nr. 4 (112) aprilie 2018, p. 43).

martie 2018

Despre volumul pe care **Gheorghe Sarău** îl dedicase în decursul anului anterior poetului **Dimitrie Stelaru** – începându-se, astfel, completarea Colecției “Dimitrie Stelaru – Scrieri literare” (v. Gheorghe Sarău, *Bibliografia Dimitrie Stelaru. Ediția I. Vol. II.* La 100 de ani de la nașterea poetului, Târgu Mureș: Editura Nico, 2017, 300 p.) avea să scrie “bibliograful Teleormanului”, scriitorul **Stan V. Cristea**, publicând o recenzie amplă în revista Centrului Cultural Teleorman, “Caligraf”, sub titlul *Bibliografia Dimitrie Stelaru* (Anul XVIII (2018), nr. 3 (190)/ martie, p. 4).

martie 2018

Aflăm din revista “Vatra veche” nr. 3/ 2018 că *Ioan Groșescu* și-a desfășurat activitatea în județul Prahova, unde a fost profesor de limba română și director al Casei de Cultură a Sindicatelor din orașul Ploiești. Din această ultimă poziție, a înființat în oraș o cinematecă, un club de artă fotografică, Societatea Culturală „Millenium III, dar și Cenaclul literar „Dimitrie Stelaru””

13 martie 2018

Un tânăr bucureștean, inginerul **Mihai Micu**, cu părinți și bunici din Segarcea Vale, care s-a bucurat de educația segărceană în vacanțele lui școlare, îi scrie lui **Gheorghe Sarău**, următoarele: *“Bună ziua! În primul rând, aș vrea să vă felicit pentru **Monografia Segarcea de "Teleorman"**, pe care am citit-o în întregime, în ultimele zile. Numele meu este **Mihai Micu**, am studii în inginerie și sunt specialist IT (motoare de căutare) la o “multinațională” din domeniul aerospațial. Am copilărit în zona Segarcea-Vale - Turnu Măgurele și sunt foarte preocupat de anumite aspecte ce țin de istoria acestor locuri. Am făcut și eu o serie de investigații foarte ample, atât online, cât și în teren. Am multe lucruri să vă povestesc, dacă sunteți interesat. Încep, deocamdată, cu etimologia pentru "Segarcea". Într-adevăr, este posibil ca "șegarcea" să fie un termen de origine turcică; am dezbătut intens acest lucru anii trecuți împreună cu bunii mei prieteni din **Proiectul de cercetare “Limes Transalutanus”**, proiect în care m-am implicat active, ca voluntar. Noi am ajuns la altă concluzie decât dvs. și domnul Nevzat Yusuf, deci excludem variante de traducere precum "cal breaz", "iarbă înaltă" sau "rața sălbatică". Însă mă bucură să găsesc în lucrarea dvs. însemnările preotului **Andrei F. Mustăciosu**, care se întreaba cum s-ar traduce "izvoare cu apă dulce", "locul cu apă bună de băut", el crezând greșit că ar putea exista o traducere slavă care să aducă a "șegarce". Așadar, de zis, "șegarcea" nu este toponim slav, ci turcic (probabil de origine cumano-pecenegă) și înseamnă **"apă dulce", "apă bună de băut"**. Vedeți mai jos asemănarea izbitoare cu "șegarce" în limbile **uzbecă** și **azeră**, popoare care au origini comune cu pecenegii și cumanii. **Segarcea** (Apa Dulce) ar completa astfel o serie de hidronime cumano-pecenege din zona Gurii Oltului, precum **Călmățui** (Qalmaz Su = “Apa care seacă”), **Sâi** (Su = Apă), **Urlui**, **Bercelui** etc. Cam atât, deocamdată, aștept cu nerăbdare, o*

*opinie a dvs. și putem discuta despre multe alte lucruri. P.S. Transmiteți salutările mele familiei **Drăgulinescu**, probabil **Marinică** este tatăl prietenului meu, **Andrei Drăgulinescu!** Numai bine! **Mihai Micu**".*

În aceeași zi, **Gheorghe Sarău** îi răspunde, punctual, lui **Mihai Micu**, din mesajul său reținem însă câteva precizări: *"Legat de etimologie, bine ar fi! Ar fi mai vechi de vremea ce vorbește de trecerea turcilor în luptele lor pe la noi, pe acolo... Dar, știți cum e, oricât de dragi ne-ar fi legendele și presupunerile - în lipsa unor documente care să le susțină - ele rămân plăsmuiri frumoase ale minții. Apoi e vorba și de hazard lingvistic, de "potriveli", care nu au legătură directă. Rămâne însă să adâncim cercetarea. Cât îl privește pe profesorul **Marinică Drăgulinescu**, fostul decan de la Facultatea de Electronică, nu are copii. Încă mai predă, e la pensie - dar merge la Politehnică, pe la Galați și Constanța. Nu știu cine este **Andrei Drăgulinescu**. Dă-mi amănute, te rog!"*.

La rândul lui, **Mihai Micu** revine imediat cu explicațiile solicitate de **Gheorghe Sarău**: *"Am rude în Segarcea Vale, în zona Vaideeni, locul unde mi-am petrecut multe vacanțe la începutul anilor '90. Tatăl meu este inginerul **Radu Micu** (ns. în 1958, cunoscut prin sat și ca **Rodică Micu**). Bunicul este **Lucă Micu** (1931-2005) și a fost șofer profesionist. Străbunicul este **Mărin Micu** (1898-1977), el ar fi fost ajutor de primar la Segarcea Vale în perioada războiului. **Mărin Micu** a participat din partea Primăriei Segarcea la investigarea prăbușirii unui avion american Mustang P51, căzut în zona fermei Dona, în 1944, și s-a ales cu o cască de metal neinscripționată și mai multe bucăți de aripă din aluminiu, ce au rezistat în gospodărie până spre anii 2000. Tatal lui Mărin Micu era **Vasile Micu** (~1860-1954), care a fost cioban și, zice-se, că el și părinții săi (pe care nu știu cum i-a chemat) ar fi venit în zona Segarcea de prin zona Sibiului,*

probabil, au coborât pe “Drumul Oii”. Bunica mea este **Ioana Micu** (ns. în 1932, pe numele de fată - **Greco**). Este sora lui **Procopie Greco** (cunoscut și ca **Picu lu' Greco**, 1934-2009, care a fost tehnician veterinar, stătea vizavi de "vila" lui Zisu). Strabunicul se numea **Mărin Greco (1909-1940)**, a murit de boală în timp ce era în al doilea război mondial). Numele de **Greco**, contrar ce spune Pr. **Andrei Mustăciosu**, citat de dvs. în monografie, nu este de origine grecească. Este o poreclă ce se dădea în Muntenia și Oltenia țăranilor români ce se stabileau într-un sat, ei venind din alt sat nu foarte îndepărtat, dar care fusese închinat mănăstirilor de la M. Athos. Pe de altă parte, vă voi trimite o serie de mailuri punctuale despre anumite obiective, sunt sigur că le veți găsi interesante. Acum, indiferent de sensul și de originea sa, sunt convins că termenul "**segarce**" este anterior cuceririi otomane la Dunre, din moment ce **Dragomir de la Segarcea** este atestat pe vremea lui Mircea cel Bătrân. Nu vreau să dezbatem acum relația Segarcea Dolj vs Segarcea Teleorman, dar ca idee în MDGR-ul lui Lahovari se spune că la Segarcea de Dolj au descălecat niște “coloniști olteni, venind din "Segarcea de la Olt" (vedeți în captura de mai jos!). Cât îl privește pe **Andrei Dragulinescu**, el este lector dr. la Universitatea “Politehnica” din București. L-am cunoscut pe vremea când își făcea doctoratul în Finlanda și am aflat, întâmplător, că și el își petrecea vacanțele la Segarcea Vale, dar nu ne știam din copilărie. Pe lângă activitatea inginerescă a mai publicat o multime de cărți din diverse domenii. O să-i scriu imediat, știu sigur că este descendent al familiei lui **Radu Drăgulinescu**. Numai bine, **Mihai Micu**”.

16 martie 2018

Ing. **Mihai Micu** îi scrie, în **16 martie 2018**, lui **Gheorghe Sarău** următoarele: “Legat de subiectul Brudaru, nu am găsit în monografia dvs decât o referire a lui Constantin

Safta la "Moșia lui Brudaru". Eu însă am tot auzit, încă din copilărie, de la diverse persoane mai în vârstă, că ar fi existat, pe vremuri, un conac, undeva "pe Vale, între Olturi, pe la Lupărie, unde era un conac al lui Brudaru/ Rudaru".

La rândul lui, **Gheorghe Sarău** îi răspunde, în aceeași zi, următoarele: *"Mersi pentru informare! De bună seamă nu am vrut să intru în detalii. Sunt multe de spus. El, Conacul, a existat chiar și în comunism. Când au venit comuniștii, Florel Chiriac (zis "Chioru", care era cizmar și, o vreme, și primar) împreună cu alții au mers, la expropriere, să-l izgonească pe boier, cu ciocane, târnăcopuri etc. și au lovit în zidurile conacului lui Brudaru (Ai grijă: Brudaru, nu Rudaru!). Era în zona Orezăriilor de mai târziu. Îmi amintesc ca prin vis, am fost și eu acolo, copil fiind, prin 1965-1968. Florel Chiriac sta pe ulița noastră, a Soarelui, cum se cheamă azi; casa noastră e unde e fântâna, la șosea, apoi urma casa Bădoi Marin, după care Casa Cristache Cărbunaru și apoi venea casa lui Florel Chiriac, iar după ea – era cea a lui Stelian Chiriac (și acesta a fost primar, avea patru băieți: Florian, Nicu, Ionel și Ilie). Întorcându-ne la Florel Chiriac, se spunea ca el susținea că a ținut 100 de femei. Singura care i-a pus capac a fost Aristița, venită de la Lunca. Deși el avea vreo 70 de ani, i-a "turnat" doi copii, o fată și un băiat. Băiatului i-a dat numele Leonida, în amintirea lui Leonidas de la luptele de la Termopile. El ne făcea cultură generală, era citit acest moș Florel! Era chior, pentru că - fiind cizmar - cineva i-a adus o grenadă și el, curios, a băgat sula, mă rog, ceva ascuțit, și grenada a explodat. A ramas chior, dar avea ochiul acoperit cu o mică apărătoare din piele".*

19 martie 2018

După câteva zile, **Mihai Micu** îi scrie lui **Gheorghe Sarău**: *"Mulțumesc mult pentru detaliile foarte interesante. Într-adevar, aveam și eu niște informații de la o altă*

străbunică, Victorina Dulgheru (ns. în 1911, la Râioasa), anume, că în zona orezăriiilor dintre Râioasa și Segarcea Vale au existat ceva construcții până în vremea comuniștilor, dar nu am făcut legătura cu acel conac. Există și material (beton) de pe la 1950 în zona de vest a ruinelor conacului, însă pivnița pe care am fotografiat-o este de secol XIX. Oricum, ideea era că eu nu căutam în mod special conacul, ci, mai degrabă, așezarea “**Sârbiia/ Shegarcea de la Lupărie**”, care trebuie să fi fost nu departe de conacul boierului. În mod normal, studiind curbele de nivel de pe PDT (Planul Director de Tragere din 1914), am ajuns la concluzia că așezarea ar fi trebuit să se afle <aici>, singurul loc ușor mai înalt față de restul zonei; este la vreo 350 metri vest de conac. Am fost în acea pădure trapezoidală, în vara lui 2017, dar nu am găsit mare lucru, nici perioada și nici vegetația nu erau propice observațiilor arheologice. Chiar, aveți idee unde este punctul “Răstoaca”? Nu știam de acest toponim înainte să citesc lucrarea dvs.”.

Tot în aceeași zi, **19 martie 2018**, ing. **Mihai Micu** îmi scrie lui **Gheorghe Sarău**: “În completarea atestărilor pe care le-ați inclus în monografia dvs, eu mai vin cu următoarele informații. **Prima atestare documentară a localității ar fi din anul 1641**. On-line nu am găsit mai multe detalii, dar informația o am pe e-mail de la dl. director al Muzeului Județean Teleorman - un om în care am mare încredere. Domnul Pavel Mirea a făcut și studiul istoric & arheologic pentru PUG Comunei Segarcea-Vale, în 2010, găsind “**bordei cu vatră din epoca geto-dacă**” pe Dealul Vămii la Segarcea-Deal, o “**așezare medievală**” la Segarcea-Deal - tot în zona Dealul Vămii -, precum și o “**locuire din epoca fierului, la Olteanca**”. Imagini cu artefactele găsite și mai multe informații găsiți în dosarul de la Primărie”.

Mihai Micu adaugă: “Eu, de-a lungul timpului, am identificat o grămadă de hărți, dar nu am stat să contorizez mențiunile pentru Segarcea, așadar o fac acum. Avem: **I**.

Segartz pe harta de la 1709 a lui <Muller>. Nu se pot face prea multe aprecieri legat de amplasament, doar ca este la nord de Turn si aproape de Olt, **2. "Segara"** pe Harta lui <Bruggen> de la 1737, **3. Sigarza** pe harta lui <Santini> de la 1771, **4. localitățile Wama și Segel**, deasupra Raialei Turnu, pe harta lui <Schmidt> de la 1788, **5. "Szegarcsa"** pe harta lui <Franz Fried> de la **1811**. De remarcat faptul că **Szegarcsa** de la 1811 este figurată între Sâi și Olt, practice, este vorba de Sârbiia. Așadar, pică teoria care spune că abia după mutarea sub dealul Ciuciucului a primit și Sârbiia denumirea de "segarce". Numele era anterior. De reținut și satul vecin, Pelitur (sau Pârlitura, pe alte hărți), **6. Segarcia Din Vale (Serbia) și Segarcia din Deal**, ambele poziționate corect, pe această <harta> de la 1887. Practic, se confirmă datele de pe Harta Szathmári. Astfel, **Segarcea din Vale** este sub dealul de la Olteanca, în bucla Sâiului, iar **Segarcea din Deal** este în apropierea Cișmelelor". "Așadar, ceea ce dvs. numiți în Monografie "alveolele" de pe tabonul de la Segarcea-Vale și presupusele gropi de bordeie nu au legătură cu vreo vatră a Segarcei/ Sârbiei de sec XVIII - XIX. Ele sunt altceva, vom discuta separat despre acel subiect foarte complicat. Menționez că acele "alveole" m-au făcut, în urmă cu trei ani, să îmi îndrept atenția asupra trecutului satului Segarcea Vale! Eu și arheologii de la MNIR, cu care le-am investigat în teren, le numim "**formațiunile de pământ de la Segarcea Vale**". Noi am făcut doar periegeze, nu și săpături. Din lipsa oricăror asemănări cu alte obiective antice sau medievale, deocamdată mergem pe ipoteza că ar fi, mai degrabă, vorba despre **vestigii preistorice/ Hallstatt**. Sigur, există în partea dinspre Cimitirul Segarcea Vale și suprapuneri medievale peste celebrele "alveole" (adică formațiunile neregulate de dimensiuni variabile prevăzute cu val de pământ). Numai bine!

Mihai Micu".

26 martie 2018

Gheorghe Sarău continuă publicarea de volume dedicate poetului *Dimitrie Stelaru*, în cadrul Colecției “Dimitrie Stelaru – Scrieri literare”, și în decursul anului **2018**, anume, **vol. III**, intitulat *Dimitrie Stelaru. Corespondență din perioada 1934-2018 - trimisă, primită sau referitoare la viața și opera poetului* (Târgu Mureș: Editura „Vatra veche”, 240 p., I.S.B.N. 978-606-8785-67-7).

De remarcat, poetul și editorul târgumureșean, **Nicolae Băciuț**, văzând valoarea epistolelor cuprinse în volum, a decis republicarea lor eșalonată în revista sa, “Vatra veche”, după cum urmează: Anul X (2018): nr. 4 (112)/ aprilie 2018, p. 7, partea (I): anii 1934 și 1941; nr. 5 (113) mai 2018, p. 12, (III): anul 1943; nr. 6 (114) iunie 2018, p. 12-13, (III): anul 1948; nr. 7 (115) iulie 2018, p. 10, (IV): anii 1949, 1950; nr. 8 (116) august 2018, p. 9, (V): anii 1955, 1956; nr. 9 (117) septembrie 2018, p. 12, (VI): anul 1957; nr. 10 (118) octombrie 2018, p. 12-13, (VII): anii: 1957, 1958, 1960; nr. 11 (119) noiembrie 2018, p. 14 (VIII): anul 1960; nr. 12 (120) decembrie 2018, p. 14 (IX): anul 1960.

Dar, volumul de corespondență a poetului **Stelaru** avea să incite interesul și al altor literați, care au dedicat recenzii valoroase, ca, de ex, cele apărute în “Vatra veche” - Anul X (2018), semnate de **Nicolae Băciuț** (*[Gheorghe Sarău]: Corespondența lui Dimitrie Stelaru* (I), nr. 4 (112) aprilie 2018, p. 7 [introducerea din partea editorului]) și de **Nicolae Suci** (*Scrisoarea și salvarea prin scris - Gheorghe Sarău/ Dimitrie Stelaru*, “Vatra veche”, nr. 6 (114), iunie, p. 36 -38), dar și în altele, precum în revista teleormăneană “Caligraf”, editată la Alexandria de Centrul Cultural Teleorman, purtând semnătura scriitorului **Stan V. Cristea** (*Dimitrie Stelaru. Imaginea din corespondență*, Anul XVIII (2018), nr. 9 (196)/ septembrie, p. 3) etc.

14 aprilie 2018

La această dată, a avut loc un eveniment literar de excepție în localitatea Segarcea Vale, anume, *Dezvelirea plăcii memoriale întru cinstirea scriitorului Dimitrie Stelaru, la 101 ani, o lună și o săptămână*, de la nașterea poetului (în 8 martie 1917). Placa memorială - obținută de *Gheorghe Sarău* de la Uniunea Scriitorilor din România – a fost așezată pe casa în care s-a născut acest ultim poet boem al literaturii române, al doilea imobil pe partea dreaptă, situate la intrarea în localitatea Segarcea Vale, venind dinspre Lița și Turnu Măgurele. Întrunirea sărbătorească a reunit un public variat și valoros, constituit din: organizatori (dl. primar *Manolea Florea*, d-na prof. *Iuliana Ristea* - directoarea Școlii Gimnaziale Segarcea Vale și dl. prof. univ. dr. *Gheorghe Sarău* - de la Universitatea din București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine și, totodată, de la Ministerul Educației Naționale), scriitorii teleormăneni *Valeriu Ion Găgiulescu*, *Virgil Andronache*, *Tudor Matreșu*, pictorii *Dumitru Negru* și *Traian Panea*, preoții *Anghel Florin* - parohul Bisericii "Cuv. Parascheva" din Segarcea Vale, *Besnea Ionuț* - parohul Bisericii din com. Lița și prof. de religie la Șc. Segarcea Vale și, de asemenea, preotul *Adrian Emanuel Silimon* - de la Catedrala "Sf. Haralambie" din Tr. Măgurele, care este și prof. dir. al Școlii Gimnaziale nr. 4 din Turnu Măgurele) și, nu în ultim rând, de față fiind un numeros public, constituit din vecinii poetului, dar și din alți cetățeni din comuna Segarcea Vale și din așezarea limitrofă, Lița. Pe lângă aceștia, au mai fost prezenți: d-na vice-primar *Violeta Gîdea*, dl. *Mihai Bobe* - administratorul Primăriei Segarcea Vale, tânărul elev de la Seminarul Teologic din Turnu Măgurele - *Cătălin Datcu* (fost elev al Școlii Segarcea Vale), dar și elevii Școlii Gimnaziale din această localitate, frumos costumați în straie populare. Câteva eleve au recitat în română și în engleză poezia consăteanului lor, *Înger vagabond*, poem cunoscut și ca *Noi, Dimitrie Stelaru, nu am cunoscut niciodată*

fericirea”, iar patru eleve - instruite de d-na prof. de muzică *Dima Denisa* – au interpretat muzică populară la nai.

Primarul comunei, dl. *Florea Manolea*, și dl. prof. univ. dr. *Gheorghe Sarău* au vorbit despre familia poetului, despre viața și activitatea lui *Dimitrie Stelaru*. De pildă, *Gheorghe Sarău* a arătat că, încă din 1983, s-a preocupat de acest subiect, iar în anii 1988 – 1989- 1990-1991 a publicat împreună cu prof. *Maria Sarău*, soția sa, prezentă și ea la acest eveniment, câteva interviuri și au descoperit un volum de versuri al poetului, despre care se credea că s-a pierdut ori că nu a existat (v. volumul *Blestem*, București, 1937). În context, *Gheorghe Sarău* și-a îndemnat consătenii elevi și profesori să se aplece asupra valorilor culturale, istorice, științifice și sportive ale așezării Segarcea Vale (cu satele aparținătoare Olteanca și Segarcea Deal), să realizeze consemnări de istorie orală pentru a fi cunoscute personalitățile obșetei segărcene.

Cu același prilej, *Gheorghe Sarău* i-a înmănat primarului - spre a fi donate Bibliotecii comunale - patru lucrări ale sale dedicate în răstimp de numai un an și patru luni comunei Segarcea Vale și valorilor din localitate, două din ele privindu-l pe *Dimitrie Stelaru* (*Bibliografia Dimitrie Stelaru* - 2017 și *Correspondența poetului Dimitrie Stelaru* - 2018), a treia fiind dedicată localității (*Monografia așezării “Segarcea” de Teleorman* – 2016), iar a patra *Finis coronat opus*, o lucrare retrospectivă privind viața și activitatea profesională, lingvistică și literară a lui *Gheorghe Sarău*.

Considerăm utilă reproducem poeziei recitate de către eleve, *Înger vagabond: 1., Noi, Dimitrie Stelaru, n-am cunoscut niciodată Fericirea,/ Noi n-am avut alt soare decât Umilînța;/ Dar până când, înger vagabond, până când/ Trupul acesta gol și flămând?, 2. Ne-am răsturnat oasele pe lespezile bisericilor,/ Prin păduri, la marginea orașelor,/ Nimeni nu ne-a primit niciodată,/ Nimeni, nimeni.../ Cu fiecare îndărătnicie murim/ Și rana mâinilor caută pâinea aruncată./ 3. Marii*

judecători ne-au închis/ Stăruind în ceața legilor lor;/ Pe frunțile noastre galbene au scris:/ «Vagabonzi, hoji, nebuni,/ Lepădații noroadelor,/ Casa lor e temnița./ Puneți lacăte bune fiarelor.» 3. Odată – poate cu înfrigeratele zori –, vom sângera/ Și spânzurătorile ne vor ridica la cer,/ Dar lasă, Dimitrie Stelaru, mai lasă!/ Într-o zi vom avea și noi sărbătoare –Vom avea pâine, pâine,/ Și-un kilogram de izmă pe masă”/ (v. p. 7 în vol. Dimitrie Stelaru, *Noaptea geniului. Poeme*, [București]: <Editura> “Bucovina” I. E. Torouțiu, 1942, 64 p.).

La rândul lor, poeții *Virgil Andronescu* și *Tudor Matreșu* au recitat poezii pe care le-au scris și i le-au dedicat lui *Dimitrie Stelaru*. Domnul primar, *Florea Manolea*, d-na dir., prof. *Iuliana Ristea* și dl. prof. *Gheorghe Sarău* au arătat că acțiunea se înscrie într-o serie de evenimente culturale, între care și inaugurarea, cu îngăduință divină, în ziua de **1 iunie 2018**, a *Muzeului Localității Segarcea Vale (MLSV)*, în cadrul căruia poetul *Stelaru* va avea rezervat spațiul de expunere preponderent.

Meritare mulțumiri, așadar, tutuor celor care au participat la eveniment și au ajutat să aibă loc, elevilor și cadrelor didactice ale Școlii Gimnaziale Segarcea Vale, preoților și scriitorilor invitați, cetățenilor, Divinității - de asemenea. *Stelaru s-a întors definitiv acasă la Segarcea Vale!* – scria în presa on-line Gheorghe Sarău, în data de 14 aprilie 2018, în material similar acestuia.

14 aprilie 2018

Tot despre evenimentul de mai sus, avea să scrie, în aceeași zi, și vecinul nostru lițean, scriitorul *Tudor Matreșu*, în ediția virtuală a publicației “Gazeta de Lița”, dedicând relatarea *Dezvelirea la Segarcea-Vale a plăcii comemorative a poetului Dimitrie Stelaru*, în care spune: “În cursul zilei de astăzi, în comuna Segarcea-Vale, jud. Teleorman, la inițiativa prof.

universitar doctor în filologie de limba rromă **Gheorghe Sarău**, originar din comuna Segarcea Vale, a fost dezvelită placa comemorativă la casa părintească a poetului **Dimitrie Stelaru**, locul nașterii poetului. Un eveniment de înaltă factură culturală la organizarea căruia și-au adus o deosebită contribuție Primăria localității - prin edilii acesteia, primar **Manole Florea**, viceprimar **Violeta Gâdea** și administrator al administrație publice locale - **Mihai Bobe**, precum și cadre didactice și elevi ai școlii din localitate, sub coordonarea managerului unității de învățământ - profesor **Iuliana Ristea**.

Într-o atmosferă sărbătorească, la activitate au participat inițiatorul proiectului, scriitorul, prof. universitar doctor **Gheorghe Sarău** și scriitorii **Valeriu Ion Găgiulescu**, **Virgil Andronescu**, **Tudor Matreșu**, pictorul prof. **Dumitru Negru** și pictorul muzeograf, prof. **Traian Panea**. Și, desigur, un sobor de preoți, din care au făcut parte preoții **Emanuel Silimon** - de la Catedrala "Sf. Haralambie", **Ionuț Besnea** - de la Biserica Lița și preotul comunității locale - **Anghel Florin**, tustrei săvârșind o slujbă de pomenire a poetului și de sfințire a plăcii comemorative, precum și un număr destul de mare de cetățeni ai localității.

Despre poetul **Dimitrie Stelaru**, despre viața și opera lui, au vorbit: inițiatorul proiectului - scriitorul **Gheorghe Sarău**, fiu al satului, primarul localității - **Manole Florea** și directorul unității de învățământ, prof. **Iuliana Ristea**, precum și prozatorul **Valeriu Ion Găgiulescu** și pictorul **Dumitru Negru**. Pe lângă elevii școlii din localitate, care au recitat din creațiile poetului, au citit din creațiile proprii și poezii **Virgil Andronescu** și **Tudor Matreșu**.

În cadrul activității, a fost prezentat și un program artistic susținut de elevi ai școlii din localitate. **O activitate unicat în zonă, emoționantă**, care și-a atins pe deplin țelul propus, acela de a comemora 101 ani de la nașterea poetului. Pentru toate acestea aducem, și pe această cale, mulțumiri și

*felicitări inițiatorului proiectului, scriitorul **Gheorghe Sarău**, fiu al satului, care, după cum afirma, niciodată nu și-a uitat și nu-și va uita locul și oamenii din mijlocul cărora a plecat, precum și valorile locale”.*

17 aprilie 2018

La câteva zile de la importantul eveniment cultural desfășurat în comuna Segarcea-Vale, scriitorul turnean (odăian, cu mamă din Olteanca, actualmente cetățean al Brăilei), **Virgil Andronescu**, a consemnat în presa on-line următoarele: “În ziua de 14.04.2018, în comuna Segarcea-Vale din județul Teleorman - de unde este mama mea (din satul Olteanca al acestei comune) și unde tatăl acesteia, **Stan Vaicăr**, a fost primar în perioada de început a colectivizării, a avut loc un eveniment cu însemnătate istorică pentru comună, dar și la nivel județean, **făcându-se dreptate postumă poetului comemorat**: dezvelirea plăcii comemorative la casa în care s-a născut poetul **Dimitrie Stelaru**. Lăudabila inițiativa a aparținut profesorului universitar doctor în filologie, specialist în limba română, scriitorul **Gheorghe Sarău**, acesta fiind unul dintre fiii remarcabili ai locului unde s-a născut poetul supranumit și îngerul vagabond.

Acțiunea, unică și de rafinată ținută culturală a fost organizată de primăria locală, în mod special de primarul **Manole Florea**, de vice-primarul **Violeta Gâdea**, de administratorul **Mihai Bobe**, dar și de profesori de la școala din Segarcea-Vale, coordonatorul echipei fiind directorul școlii **Iuliana Ristea**, profesoară de limba și literatura română.

Dezvelirea plăcii comemorative, ce va sta de acum înaintea pe zidul casei memoriale **Dimitrie Stelaru**, s-a desfășurat într-un cadru plăcut și într-o atmosferă încărcată de bucurie. La solemnul eveniment au participat: **Gheorghe Sarău** - inițiatorul proiectului, scriitor și profesor universitar

doctor, scriitorii **Valeriu Ion Găgiulescu** din Turnu Măgurele, scriitor **Virgil Andronescu**, poetul **Tudor Matreșu** din comuna vecină Lița, pictorul **Dumitru Negru** din Turnu Măgurele, originar din Segarcea-Vale și muzeograf, grafician **Traian Panea**, prieten al oamenilor de cultură segărceni.

Acțiunea comemorativă a fost deschisă de un sobor de preoți, format din preotul **Emanuel Silimon** – de la Catedrala “Sf. Haralambie” din Tr. Măgurele, preotul **Ionuț Besnea** - de la Biserica din comuna Lița și preotul comunei Segarcea-Vale, **Anghel Florin** - aceștia ținând slujba de pomenire a poetului, după care au oficiat sfințirea plăcii comemorative, în prezența cetățenilor localității și a elevilor ai școlii din localitate.

Viața și opera lui **Dimitrie Stelaru**, pe numele său adevărat **Dumitru Petrescu**, au fost evocate de către scriitorul **Gheorghe Sarău**, iar despre poet și despre profesorul **Sarău**, ca fii ai satului, au vorbit edilul **Manole Florea** și profesoara **Iuliana Ristea**, dar și prozatorul **Valeriu Ion Găgiulescu**.

Dumitru Negru a luat cuvântul, îndemnând tinerii prezenți la manifestare să-și cunoască și să-și aprecieze valorile locului, iar cei care sunt dăruți cu har creator să meargă pe calea anevoioasă, dar plăcută, a literaturii și să nu-și uite niciodată valorile locale și nici locul de unde au plecat pe drumul afirmării.

Câțiva elevi au recitat din opera lui **Dimitrie Stelaru**, iar **Virgil Andronescu** și **Tudor Matreșu** au recitat poezii dedicate poetului, din creațiile proprii. Publicul a fost delectat și cu un program muzical interpretat de elevi ai școlii din Segarcea. Am participat la un **eveniment unicat și special în zonă**, emoțiile au fost intense, iar acțiunea comemorativă a fost pe deplin îndeplinită: **comemorarea a 101 ani de la nașterea poetului și-a atins scopul**. În luna iunie 2018 voi reveni cu drag pe meleagurile segărcene, atunci când se va face inaugurarea Muzeului localității Dimitrie Stelaru. Menționez că și acest eveniment cultural face parte din minunata

inițiativă a aceluiași om special, profesor, literatul Gheorghe Sarău. (Relatare difuzată împreună cu fotografiile și suport video, realizate de **Virgil Andronescu** și de **Tudor Matreșu**)

2 mai 2018

La această dată, ing. **Mihai Micu** (cu străbunici, bunici și tată din Segarcea Vale) definitivează documentarea asupra celor 18 hărți și fragmente de hărți pe care apare figurată **Segarcea (Vale, Deal)**, de-a lungul vremii, le plotează și le donează *Muzeului Localității Segarcea Vale*, prin intermediul d-lui **Gheorghe Sarău** (v. **Fig. 27**, cu opisul acestor hărți predate Primăriei Segarcea Vale spre înrămare; în index este menționat și formatul hărților).

mai 2018

Despre așezarea plăcii memoriale din 14 aprilie 2018, la 101 ani, o lună și o săptămână, pe casa în care s-a născut Dimitrie Stelaru, ultimul poet boem al literaturii române, obținută de către Gheorghe Sarău de la Uniunea Scriitorilor din România, au scris, în continuare, publicațiile **“Caligraf”** (v. T.[udor] M.[atreșu], *In memoriam. Omagierea poetului Dimitrie Stelaru*, Anul XVIII (2018), nr. 5 (192)/ mai, p. 12) și **“Vatra veche”** (v. Gheorghe Sarău, *Dimitrie Stelaru. Memoria locului*, Anul X (2018), nr. 5 (113)/ mai, p. 13).

1 iunie 2018

A fost o zi de vineri hărăzită de Dumnezeu, cu două evenimente de inestimabilă valoare și importanță istorică pentru cele trei așezări segărcene (Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca): **Deschiderea Muzeul Localității Segarcea Vale** și **Nebănuite descoperiri arheologice înainte de evenimentul principal**. Într-adevăr, o zi memorabilă a fost, pentru că este vorba de două activități culturale și științifice marcante pentru cele trei sate componente ale localității

segărcene teleormănene. Cronologic însă, în prima parte a zilei de **1 iunie 2018**, s-a asistat la **Descoperiri arheologice inedite în zona “Cișmelelor” din Segarcea Deal**, între orele 9,30-12,00, când tânărul inginer **Mihai Micu**, cu părinți și bunici segărceni (cel care a realizat și a donat Muzeului Localității Segarcea Vale colecția de reproduceri ale hărților vechi în care este figurată localitatea Segarcea Vale în zona transalutană, pasionat de arheologie și de istorie, împreună cu un alt cercetător independent în aceste domenii ale cunoașterii, **Gigi Teican** (asistent medical cândva la Segarcea Deal, de fel fiind din localitatea vecină teleormăneană, Slobozia Mândra, dar și autor al unei monumentale monografii a orașului Turnu Măgurele), îndemnați de ‘Nea Mitică – jovialul pictor **Dumitru Negru**, din Segarcea Vale, trăitor, acum, în Turnu Măgurele - s-au deplasat tustrei, înainte de inaugurarea **Muzeului**, ca să revadă zona **“Ceșmelelor” din Segarcea Deal**, cu gândul să mai caute – ca și altă dată – dovezi arheologice privind istoria acestor ținuturi. Și Dumnezeu i-a răsplătit, scoțându-le în față câteva dovezi de nebănuită importanță pentru istoria neamului românesc, cu o vechime incredibilă. Harnici, serioși și competenți, în nici o oră cât rămăsese până la deschiderea Muzeului Localității Segarcea Vale, aceștia au izbutit nu numai să expună artefactele într-una din sălile noii instituții muzeale, dar și să le descrie.

Evenimentul principal al zilei era însă **Deschiderea Muzeului Localității Segarcea Vale**, programat deja pentru intervalul orar 13,00-16,00, în vechiul local al Școlii primare din satul segărcen Olteanca.

Ca **film al evenimentului**, să arătăm că în ziua de **vineri, 1 iunie 2018**, în curtea școlii erau strânși, la umbra copacilor ori se aflau așezați pe scaune, deopotrivă, cetățeni din tustrelele așezări segărcene - Olteanca, Segarcea Vale, Segarcea Deal -, elevi ai Școlii Gimnaziale Segarcea Vale,

oaspeți, gazetari, foști elevi ai școlii - ajunși profesori, pictori, scriitori, ingineri etc.

Pe scările școlii au urcat pentru scurt timp inițiatorii acestui Muzeu, primarul **Manolea Florea**, directoarea unității de învățământ - **Iuliana Ristea** - și prof. univ. dr. **Gheorghe Sarău**. Ceremonia a fost deschisă de primarul localității, după care slujitori ortodocși (Pr. **Viorel Ciucu** și Pr. **Stancu Pârvu** – de la Biserica “Sfântul Dumitru” din satul Olteanca, dar și elevul seminarist, **Cătălin Datcu**, din Segarcea Deal) au oficiat slujba de sfințire și de blagoslovire a acestei frumoase lucrări, multplăcută de Dumnezeu.

Din nou, cei trei organizatori au urcat treptele corpului principal de clădire și au vorbit despre cum s-a concretizat ideea dezvoltării nucleului muzeal inițial, organizat, între anii 1969-1971, de către profesoara de istorie de atunci a școlii, dna **Lina (Lucica) Mustăciosu**, despre discuția celor trei inițiatori mai sus menționați avută în toamna anului 2017, la București, în scopul extinderii și înființării **Muzeului**, cât și despre eforturile celor trei de a produce, de a colecta, de a coopta alți susținători pentru a dona mostre muzeale în scopul deschiderii a încă a trei săli expoziționale.

Domnul profesor **Gheorghe Sarău** i-a solicitat și pe alți invitați să vină la microfon, personalități ca: dl. profesor universitar **Marinică Drăgulinescu** (fostul decan al Facultății de Electronică din București și fost prorector al Universității bucureștene “Politehnica”), nepotul său, lect. univ. dr. **Andrei Drăgulinescu** (absolvent de studii teologice și de electronică, scriitor și cadru didactic la Facultatea de Electronică, cu peste 25 de cărți – beletristică și din electronică), pictorul **Dumitru Negru**, poetul **Virgil Andronescu**, cercetătorii independenți **Mihai Micu** și **Gigi Țeican** etc.

Înainte de a se trece la vizitarea sălilor expoziționale ale Muzeului de către cei prezenți, două talentate soliste de muzică populară românească, eleve ale școlii, au susținut un frumos

program artistic, acestea fiind: *Besciu Natalia* din clasa a V-a și *Hâncu Georgiana*, de la clasa a VII-a, pregătite de doamna profesoară *Denisa Iagaru*. Inventarul de a doua zi, din 2 iunie 2018, avea să identifice 444 de exponate, două treimi fiind donate de prof. Gheorghe Sarău.

2 iunie 2018

Dar, cum “vecinul la nevoie se cunoaște”, dl. **Iancu Bătă**, din comuna învecinată Lița, fost ofițer de poliție, gazetar, scriitor, acum fiind pensionar, prezent la inaugurarea Muzeului Localității Segarcea Vale, scrie pe rețelele on-line o frumoasă cronică a evenimentelor, intitulată ***Cinste segărcenilor!***, pe care o reproducem aici: “*Edilii comunei învecinate, Segarcea Vale, s-au învrednicit cu o faptă demnă de laudă și admirație. Preocupați nu doar de starea drumurilor și de administrarea chestiunilor ce țin de prozaic, ci și de sufletul localității, au recondiționat vechea școală din satul Olteanca, ce fusese abandonată, ca și școala noastră de la Ferma din Lița, din cauza numărului scăzut al elevilor, și au transformat-o în muzeu, inaugurat ieri, 01.06.2018, dând astfel posibilitatea copiilor, tinerilor și celorlalți locuitori segărceni să se documenteze pe viu cu privire la trecutul și valorile celor trei sate ale comunei, la personalitățile ce s-au născut și au crescut în comună, performând ulterior și ajungând, așadar, să reprezinte ceva în anumite domenii ale societății românești și nu numai! Crearea muzeului a fost posibilă nu doar ca urmare a eforturilor susținute ale primarului localității, dl. **Florea Manolea**, și a d-nei **Iulianeii Ristea**, directoarea școlii, ci și a sprijinului nemijlocit al unui alt fiu al comunei, profesorul universitar **Gheorghe Sarău**, consilier în Ministerul Educației Naționale. Alături de domnia sa, deschiderea Muzeului a fost onorată și de alte personalități, originare ori cu ascendenți în Segarcea Vale, dintre care îl amintesc pe dl. profesor universitar **Marinică Drăgulinescu**, fost decan al Facultății de*

*Electronică din Bucurști, dl. **Dumitru Negru** și doamna **Nona Stuparu** - pictori consacrați, dl. **Virgil Andronescu**, poet, dl. **Andrei Drăgulinescu**, scriitor și cadru didactic la Facultatea de Electronică - care au rostit alocuțiuni pe marginea evenimentului, adresând totodată **felicitări** celor ce au contribuit la materializarea acestui proiect.*

*Au participat, de asemenea, consilieri locali, locuitori ai comunei, cadre didactice și elevi ai școlilor din localitate. După încheierea alocuțiunilor, două frumoase copile, îmbrăcate în costume tradiționale, au încântat publicul cu un repertoriu folcloric teleormănean, după care s-a permis vizitarea Muzeului. Acesta se compune din două săli mai mari, una purtând numele lui **Dimitrie Stelaru**, renumit poet boem (și-a înscenat moartea pentru a urmări reacția colegilor de breaslă), născut în Segarcea Vale, cealaltă - numele lui **Gheorghe Sarău**, care a fost onorat astfel pentru sprijinul și eforturile sale, dar și pentru meritele sale științifice și culturale, evident! În cele două încăperi sunt expuse, pe standuri, volume ale poezilor **Dimitrie Stelaru**, **Ion Segărceanu**, **Rodian Drăgoi**, **Lucian Teodosiu**, **Virgil Andronescu**, **Stelian Popescu-Segarcea**, lucrări ale profesorilor universitari **Marinică Drăgulinescu**, **Stelian Găină**, **Andrei Drăgulinescu**, precum și ale domnului prof. univ. dr. **Gheorghe Sarău**, fotografii, postere, copii de pe diverse documente emise de autorități în care sunt consemnate nașterea și alte evenimente din viața mai multor personalități segărcene. Tot aici sunt prezenți și trei fotbaliști de talie națională **Florea Bălosu** (Farul Constanța, Div. A - 10 ani), **Nicușor Glonț** (Dinamo Victoria), **Valentin Bădoi** (Rapid).*

*Pe pereți sunt așezate picturi realizate și donate de **Dumitru Negru** și **Nona Stuparu**, care trăiește în Arad, ori dăruite de **Gheorghe Sarău** – realizate însă de a doua soție a poetului Stelaru, pictorița **Rodica Mihaela Pandele**, ori de prietenul poetului, renumitul sculptor parizian **Ion Vlad** -,*

*hărți vechi ale zonei alutane și transalutane donate de tânărul ing. **Mihai Micu**, postere cu fotografii și aspecte din viața personalităților născute pe aceste meleaguri, printre care **Dumitru Găină**, reprezentant al Bisericii Ortodoxe Române în Australia și Noua Zeelandă, **Pascu Geabou**, misionar al Bisericii Baptiste în SUA și Zambia etc.*

*Într-o altă sală, mai micuță, situată chiar în fața intrării, sunt expuse vestigii arheologice din zona cișmelelor de la Segarcea Deal, **descoperite chiar pe 1 iunie 2018**, printre care o cărămidă tipic romană, șampilată cu litera N, care confirmă prezența romanilor în zonă, unde se mai presupune că ar fi existat un apeduct construit de către aceștia. Într-o altă încăpere, dar la demisol, există o secție etnografică deschisă anterior, prin 1969-1970.*

*Interesant, în curtea Muzeului sunt expuse panouri (nu știu dacă-i cuvântul cel mai potrivit), conținând versuri din creația lui **Dimitrie Stelaru**. Aș sugera edililor ca în acest spațiu să fie expuse atelaje și unelte agricole, care nu prea se mai folosesc astăzi, pentru ca tinerii să cunoască cum arătau, precum și părțile componente ale acestora, încă desemnate prin cuvinte dintre care unele sunt încă în uz, dându-le astfel conținut și sens.*

La final, nu pot decât să-mi alătur felicitările mele celor care au rostit alocuțiuni, edililor segărceni, dorindu-mi ca și alții să le urmeze exemplul!”

2 iunie 2018

Tot a doua zi, avea să scrie pe rețelele on-line despre aceste evenimente și inițiatorul MLSV (Muzeul Localității Segarcea Vale), **Gheorghe Sarău**, care spunea următoarele în cronică sa: “**Așa e acum, la inaugurare. Muzeul va fi mai frumos și mai valoros în viitor! Muzeul are, deocamdată, cinci săli deschise. Primele două au fost organizate de profesoara noastră de istorie, d-na **Lucica Mustăciosu**, între anii 1969-**

1970, adică, sala de istorie și sala etnografică. Alte trei săli expoziționale au fost deschise ieri, **1 iunie 2018**, cu prilejul ianugurării Muzeului Localității Segarcea Vale, în prezența cetățenilor din cele trei sate (Olteanca, Segarcea Deal și Segarcea Vale). Important, pe lângă dovezile muzeistice din domeniile istoriei și al etnografiei sunt evidențiate și personalitățile culturale, științifice, sportive, teologice ale localității, ca, de pildă: **Florian Cristescu**, cel care a realizat trilogia “Povestea neamului nostru pe înțelesul tuturor” – cu 12 ediții, între 1920-1946, **Dimitrie Stelaru** (ultimul poet boem al literaturii române, cel care și-a înscenat moartea în presă, în 1940, ca să vadă ce scriu conștrații săi literari), folcloristul **Stelian Popescu - Segarcea** (cu activitate de profesor de limba română, de monograf și de publicist la Carei - Satu Mare), **Ion Segărceanu** (poet, a lucrat și în Ministerul Culturii, la direcția de literatură, până în 1989, în prezent trăiește în Canada), **Rodian Drăgoi** (poet, redactor), **Lucian Teodosiu** (poet, a lucrat și a ieșit la pensie de la Radio Iași), **Virgil Andronescu** (poet, cu mamă care a învățat în această școală, el fiind acum în activitate la Brăila), **Andrei Drăgulinescu** (scriitor și lect. univ. dr. la Facultatea de Electronică a Universității “Politehnica” din București, cu părinți și bunici din Segarcea Vale), **Valeriu Găgiulescu** (scriitor, avocat brăilean, dar cu soție din Segarcea Vale), pictori (**Dumitru Negru**, **Nona Stuparu**), prof. univ. dr. **Marinică Drăgulinescu** (de la Facultatea de Electronică din București, fost decan între 1990-2004, prorector apoi al Universității “Politehnica”), prof. univ. dr. **Stelian Găină** (de la Facultatea de Matematică și de la Universitatea de Arhitectură “Ion Mincu” din București), **Gheorghe Sarău**, prof. univ. dr. la secția de limba rromani la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, din 1992 și până în prezent, dar și responsabil, între 1990 - 31 august 2018, în Ministerul Educației Naționale, al

învățămintului în limba rromani și pentru rromi), teologi și misionari (**Dumitru Găină** - cel care a organizat reprezentarea Bisericii Ortodoxe în Australia și Noua Zeelandă), **“Taica” Pascu Geabou** - misionar baptist în SUA și Zambia, dar și cel ce a deschis zeci de case de rugăciune baptiste în Teleorman.

Sportul național este reprezentat de 3 fotbaliști remarcați la nivel național: **Florea Bălosu** (Farul Constanța, Div. A - 10 ani), **Nicușor Glonț** (Dinamo Victoria), **Valentin Bădoi** (Rapid). Doar un istoric, din păcate, **Constantin Safta** (a fost muzeograf la Muzeul Partidului Comunist Român, coleg și prieten cu Vlad Georgescu), însă sunt prezenți doi monografi ai localităților segărcene - **Lincă Cocoșilă** și **Gheorghe Sarău**, care au dedicat lucrări de profil localității, fiind și ele expuse în Muzeu. Deși dicționarele și enciclopediile spun că **Horia Vintilă** a fost tot de la Segarcea Vale “de Teleorman”, să arătăm că el a s-a născut - totuși - în cealaltă Segarcea, cea de Dolj.

Cei prezenți la inaugurare au fost îndemați de inițiatori (prof. **Gheorghe Sarău**, directoarea Școlii Gimnaziale - **Iuliana Ristea** și **Manolea Florea** – primarul localității Segarcea Vale) să protejeze colecțiile Muzeului, să le îmbogățească. De altfel, edilii au început deja să colecteze materialul de expus pentru celelalte 5 săli aflate în curs de amenajare, ba chiar și în curtea muzeului, cu dovezi ale culturii populare etnografice, ale economiei locale etc.

Impresionează colecția de cărți editate de fiii celor trei sate, cărți rare de colectarea și achiziționarea cărora s-a ocupat familia **Gheorghe** și **Maria Sarău**, trei sferturi fiind donate de aceștia ori pentru altele au fost mijlocitorii unor donații. Curând, materiale audio-vizuale vor prezenta și altfel Muzeul, vocile unor mari actori vor recita din creația poetului Dimitrie Stelaru.

Să nu uităm, și de data aceasta, ca și la inaugurarea plăcii comemorative așezată pe casa în care s-a născut poetul

*Stelaru, doi preoți locali (Pr. Viorel Ciucu și Pr. Stancu Pârvu – de la Biserica “Sfântul Dumitru” din satul Olteanca), secondați de tânărul elev seminarist, Cătălin Datcu, de fel, din Segarcea Deal, au oficiat slujba religioasă în cadrul evenimentului. Doamne ajută-le segărcenilor! Toți cei care sunt trăitori în satele segărcene ori nu mai locuiesc acolo fizic, însă nu au părăsit satele - mental și afectiv – și care doresc să doneze mostre pentru a fi expuse în Muzeu, sunt rugați să o contacteze pe d-na directoare a Școlii Gimnaziale Segarcea Vale, **Iuliana Ristea**, pentru a se prelua donațiile către Muzeu, de a se lua act de existența și a altor personalități ale comunei (la prima, a doua, a treia ... generație). **Recuperăm tot!** Orice autor cu minim un volum editat! Puteți, de asemenea, contacta Primăria Segarcea Vale, la fel – poate fi abordat și prof. **Gheorghe Sarău** în scop îmbogățirii fondului muzeistic”.*

7 iulie 2018

Ing. **Mihai Micu**, pasionat de istorie, de cartografie, de arheologie locală, îi transmite lui **Gheorghe Sarău** un mesaj privitor la deplasarea arheologilor, în ziua de sâmbătă, 7 iulie 2018, la Segarcea-Vale și Segarcea Deal, într-o primă acțiune de investigare: “Echipa a fost condusă de dl. dr. **Eugen Teodor** de la MNIR (Muzeul Național de Istorie a României). S-a făcut o deplasare la Muzeul Localității Segarcea-Vale din Olteanca, pentru analizarea artefactelor găsite la Segarcea-Deal, apoi echipa s-a deplasat la “Cișmele” pentru investigații de suprafață și pentru prime măsurători în vederea înscrierii sitului “**Cișmele Segarcea Deal**” în RAN (Repertoriul Arheologic Național), ceea ce înseamnă că se conferă o protecție zonei (nu se va putea construi, nu vor avea acces personae cu detectoare la mai puțin de 500 metri de sit etc). În urma deplasării s-au constatat următoarele:

*cărămida de la Muzeul Localității Segarcea Vale este cert romană, ștampila retrograda este sigură **NS (Numerus**

Surrorum Sagittarium) - ar fi făcută, conform d-lui **Eugen Teodor** după revenirea unității militare din Mauretania (probabil, în secolul III e.n.);

*s-a făcut o mică actualizare a descrierilor artefactelor, dar nu sunt mari diferențe;

*s-a găsit la “Cișmele” o așezare romană de secol II-III, cu partea cea mai interesantă chiar deasupra celor două izvoare neamenajate; s-au făcut măsurători și, aproape sigur, ea va intra în RAN;

*s-a găsit ceramică de lux romană și țiglă romană, artefactele sunt momentan la dl. **Eugen Teodor**, fiindu-i necesare pentru elaborarea fișei de înscriere în RAN;

*din păcate, nu s-au identificat suficiente materiale romane la Măgura Ordiei; castrul roman al unității NS nu pare a fi la Ordie. În schimb, s-a găsit relativ multă ceramică preistorică în zona Măgura Ordiei și va trebui reluată cercetarea acolo, cu specialiști preistoriceni;

*S-a reperat un drum roman, dar care nu urcă spre Ordie, ci spre un alt platou înalt, în zona unde este “Antena de telecomunicații”. Este posibil ca acolo să fie presupusul castru roman. Din păcate, castrul ar putea fi în zona curților oamenilor și nu am putut intra; va trebui mers la localnici și cerută permisiunea de a ne uita prin grădini (a rămas că va merge **Gigi Țeican** împreună cu tânărul **Cătălin Datcu**).

10 iulie 2018

Prof. univ. dr. **Gheorghe Sarău** roagă Primăria Localității Segarcea Vale să trimită o scrisoare de mulțumire la Uniunea Scriitorilor din România (București - Calea Victoriei, nr. 133, sector 1, București, cod poștal: 010071), adresată domnului președinte, Academician și scriitor **Nicolae Manolescu**, prin care să prezinte mulțumiri legate de oferirea plăcii comemorative Stelaru și, totdată, să semnaleze ecoul din mass media al evenimentului. În acest scop, **Gheorghe**

Sarău anexează și un proiect de text: “Avem plăcerea de a vă transmite, și pe această cale, mulțumirile noastre față de inițiativa Uniunii Scriitorilor din România de a așeza înscrisuri comemorative pe imobilele în care s-au născut, au viețuit sau au creat scriitorii români. În legătură cu placa comemorativă pregătită de URSS întru cinstirea și a consăteanului nostru, poetul **Dimitrie Stelaru**, vă informăm cu bucurie că aceasta a fost așezată pe casa din Segarcea Vale (jud. Teleorman) în care **Dumitru Petrescu** (viitorul poet **Dimitrie Stelaru**) s-a născut, în 8 martie 1917, și în care a copilărit până în decembrie 1923, când mama sa se mută cu acesta la Turnu Măgurele. În acest imobil (aflat ca a doua casă, pe partea dreaptă, la intrarea în Segarcea Vale, venind dinspre Turnu Măgurele), poetul a revenit periodic să-și vadă rudele rămase aici (familia extinsă Popescu dinspre mamă), ba mai mult, poetul a locuit în această casă câțva timp – imediat după căsătoria, în 13 iunie 1947, la Segarcea Vale, cu prima lui soție - profesoara **Despina Belingher**. Tot aici a revenit de mai multe ori în vizită cu confrăți literari, dar și cu celelalte două soții ale lui (cu pictorița **Rodica Mihaela Pandelescu** - a doua soție, respectiv, cu **Angela Petrescu Stelaru** – ultima lui soție). Ceremonia de fixarea a plăcii comemorative a avut loc în ziua de **14 aprilie 2018**, în prezența elevilor Școlii Generale Segarcea Vale, a cetățenilor din această localitate și din cea limitrofă - Lița, a unor scriitori și artiști teleormăneni, așa cum reiese din consemnările de pe unele rețele electronice și publicații literare (a se vedea **Anexa**). Pe de altă parte, acest eveniment ne-a motivat într-atât de mult, încât la inițiativa consăteanului nostru, a domnului prof. univ. dr. **Gheorghe Sarău**, de la Universitatea din București, am organizat și inaugurat peste câteva săptămâni “Muzeul localității Segarcea Vale”, în care există o sală special dedicată vieții și creației stelariene, muzeul conservând însă dovezi literare legate și de alți condeieri născuți în localitatea Segarcea Vale: **Ion**

Segărceanu, Stelian Popescu-Segarcea, Rodian Drăgoi, Lucian Teodosiu, Virgil Andronache, Andrei Drăgulinescu, Pr. prof. Dumitru Găină, Lincă Cocoșilă, Gheorghe Sarău ș.a. Cu mulțumiri! Primar - Florea Manolea; Director al Școlii Gimnaziale Segarcea Vale - Iuliana Ristea". **Anexă (cronici din presă)**. De bună seamă, Primăria Localității Segarcea Vale a trimis o astfel de scrisoare la Uniunea Scriitorilor din România, iar o copie a primit și dl. **Gheorghe Sarău**.

14 august 2018

Inginerul segărcean, **Mihai Micu**, îi scrie lui **Gheorghe Sarău următoarele**: "*Buna ziua! Duminică, 12.08.2018, am făcut o noua perieghză (cu Gigi Teican și Ramona Micu) în zona "Cișmele – Segarcea Deal". Am mers și am verificat alte câteva râpe, la NE față de ceea ce se studiasse în 7 iulie. De data asta, surpriza a fost o farfurie smălțuită pictată, păstrată foarte bine, ce poate fi complet restaurată (vedeți imagini, atașat!). Farfuria este frumos pictată și are găuri de agățare. Am discutat cu dr. Eugen Teodor și mi-a spus că datarea ar fi ev mediu, cel mai probabil, sec XVII - XVIII, poate fi otomană (ceramica smălțuită pictată în culori vii este o caracteristică otomană), dar poate fi și locală, românească. Nu este o piesă extrem de rară, dar e valoroasă pentru noi, fiindcă, practice, ne sugerează că, poate, în zona "Cișmele" a existat satul Segarcea (atestat documentar la 1641 și 1663). Am notificat încă de duminică 12.08.2018 Muzeului Localității Segarcea Vale și am stabilit că d-na dir. Iuliana Ristea se va întâlni cu Gigi Teican pentru predarea obiectului, după ce aceasta va reveni din concediu/.../ Telefoane: Gigi Teican: 072....; Iuliana Ristea: 078...Numai bine! Mihai Micu*".

15 -21 august 2018

În vederea elaborării volumului de față, **Gheorghe Sarău** îi solicită lui **Mihai Micu** să scrie un articol despre ceea

ce s-a întreprins până acum în arealul segărcean din perspectivă arheologică în intervalul 2015-2018. **Mihai Micu** se onorează de cerință și, în ziua de 21 august 2018, trimite reperatele cronologice respective, arătând: “*Vedeți, atașat, cam asta este pentru perioada 2015-2018. Ar merita incluse și câteva informații din studiul istoric și arheologic aferent PUG Segarcea - Vale facut în anul 2010 de către Muzeul Județean Teleorman; există și un exemplar la Primărie, dar e protejat de drepturi de autor, deci trebuie discutat cu autorii. Eu le-am cerut celor de la Alexandria, la un moment dat, dar nu mi-au trimis. Numai bine! Mihai Micu*”.

La rândul său, în aceeași zi, **Gheorghe Sarău** îi scrie lui **Mihai Micu**, mulțumindu-i, felicitându-l și arătând următoarele: “*Frumos, Mihai! Le introducem și menționăm de fiecare dată sursa, adică pe tine – pentru acestea. Ce-ți mai amintești și știi - să știi că adăugăm în **Cronică!** Tot! Pentru că aceasta **Monografie** trebuie să conțină un **cronograf permanent**, consemnarea celor mai importante acțiuni, date etc. să devină o deprindere permanentă a autorităților, ca “dări de seamă”, ca niște “cronici”. Cât de utile s-au dovedit peste vremuri în istoria lumii astfel de întreprinderi!... Nu am fi știut mai nimic despre creștinism, dacă nu se consemnau colo-colo - colateral temelor - astfel de informări, relatări! Bravo! Ai zis că se mai uită soția ta pe articol? Sau îl vad doar eu, redacțional? **Gheorghe Sarău**”.*

27 septembrie 2018

În scopul obținerii unei copii a interviului acordat de către **Dimitrie Stelaru** Televiziunii Române, în 22 octombrie 1969, **Gheorghe Sarău** scrie direcțiunii instituției respective următoarele: “*Numele meu este **Gheorghe Sarău**, prof. univ. dr. la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine – Universitatea din București, și, fiind din localitatea Segarcea Vale, unde s-a născut poetul boem **Dimitrie Stelaru**, am realizat mai multe*

cărți despre viața și creația acestuia. În prezent, pregătesc al patrulea volum legat de **Dimitrie Stelaru**, care este dedicat interviurile acordate de acesta ori care îl privesc pe poet. Unul dintre ele a fost difuzat de Televiziune Română în seara zilei de 22 octombrie 1969, în cadrul emisiunii „Antologie de poezie” (cu versuri originale din creația stelariană și un scurt interviu luat poetului de poeta-redactor TVR, **Ileana Mălăncioiu**). Vă rugăm să ne facilitați următoarele: obținerea unei copii a emisiunii pentru documentare; dreptul de a include o copie a materialului difuzat în emisiune în patrimonial Muzeului Localității Segarcea Vale, în sala expozițională “Dimitrie Stelaru”; dreptul de a reproduce materialul (interviul și poeziile recitate), în varianta scrisă, în volumul IV “Dimitrie Stelaru”; clarificarea dacă trebuie, în paralel, să obținem și aprobarea redactorului care a luat/ a pregătit emisunea și interviul la acea dată (doamna **Ileana Mălăncioiu**), fiind o emisiune a TVR, iar dânsa era angajată ori colaboratoarea TVR. Cu mulțumiri, prof. univ. dr. **Gheorghe Sarău**, <sarau_2006@yahoo.com>, București”.

Evident, “instituțiile sunt ca să fie birocratice”, și TVR nu-l caută pe petentul **Gheorghe Sarău**; acesta scrie din nou instituției, în **22 octombrie 2018**, dar, din păcate, instituția s-a dovedit în continuare birocratică, solicitantul renunțând și recomandând, telefonic, funcționarilor ei să claseze cererea. În acest fel, **Gheorghe Sarău** nu a văzut și nu a audiat interviul în cauză, implicit, nici nu l-a inclus în volumul preconizat (v. vol. Gheorghe Sarău, *Dimitrie Stelaru. Interviuri cu și despre poet și alte contribuții inedite*. Colecția “Dimitrie Stelaru – Scrieri literare” – vol. IV. Prefață: Nicolae Băciuț, Târgu Mureș: Editura „Vatra veche”, 2018, 274 p., ISBN: 978-606-9014-15-8). Iată, Primăria sau tinerii segărceni pasionați pot solicita cu mai multă răbdare de la TVR interviul stelarian și repus în circuitul valoric, în patrimonial MLSV – de pildă.

7 octombrie 2018

Rugat de **Gheorghe Sarău**, talentatul actor român târgumueșean **Rudolf Moca**, realizator de emisiuni la Radio și TV Tg. Mureș, recită în emisiunea „Confruntarea în polemici cordiale” (transmisă între orele 7,00-9,00, în 7 oct. 2018) poemul – capodoperă *“Înger vagabond”* al lui **Dimitrie Stelaru**.

18 octombrie 2018

Ca oricare “segărcean virtual”, adică, “nestătătoriu în sat” cu trupul, ci doar cu sufletul, dl. **Gheorghe Sarău** observă în mediul on-line că elevii segărceni se remarcă la nivel județean și național, cu prilejul unor competiții culturale și științifice. I-a trebuit doar atât, a demarat documentarea și a purces la scris și la mediatizat despre frumoasele “isprăvi” ale celor de acasă, difuzând în presă și în spațiul virtual următoarea semnalare: *“Teleormănenii îl cinstesc pe Dimitrie Stelaru. Echipajul care a reprezentat județul Teleorman anul acesta și s-a evidențiat la nivel național în cadrul Olimpiadei școlare “Universul cunoașterii prin lectură”, cu portofoliul Dimitrie Stelaru - poet segărcean, format din patru eleve pregătite de trei profesoare din unități de învățământ teleormănene, a fost premiat pentru promovarea valorilor culturale teleormănene, în ziua de 18 octombrie 2018, de către președintele Consiliului Județean Teleorman, dl. Dan Cristescu, venit special la Turnu Măgurele și la Segarcea Vale pentru a le cunoaște pe elevele sânguincioase și pe profesoarele lor. Acestea sunt: Miu P. Bianca, cls. a V-a și Netcu M. Ana Angela, cls. a VI-a - prof. instr. Paraschiv Marinela, de la Școala Segarcea Vale; Oprean I. Bianca Eliza, cls. a VIII-a - prof. instr. Nania Violeta, de la Școala Islaz și Duță M. G. Daria, cls. a VII-a - prof. instr. Dimancea Aurelia, de la Școala Plosca.*

La Turnu Măgurele au fost, de asemenea, premiați elevi și profesori de la Colegiul Național “Unirea” (Ghigeanu I. Luisa Manuela, cls. a IX-a - prof. Els Aadelina și Roiniță

Lucian Teodor, cls. a XII-a - prof. Gruia Miruna) și de la Liceul Teoretic "Marin Preda" (Stancu Elisabeta Anda, cls. a X-a - prof. Vișan Dobre Gica și Danciu Andreea Cristina, a VI-a - prof. Păunescu Violeta). Cu acest prilej, dl. Dan Cristescu a spus: "Am dorit ca, din acest an, în județul Teleorman, inteligența și creativitatea să fie răsplătite de Consiliul Județean Teleorman, în cadrul unui itinerar care să cuprindă toate liceele și școlile gimnaziale ai căror elevi au câștigat premii, medalii și mențiuni în cadrul olimpiadelor și concursurilor școlare. Astăzi, am oferit premii și am avut marea bucurie de a da mâna cu elevii cu rezultate deosebite și cu profesorii lor de la Colegiul Național „Unirea” și Liceul Teoretic "Marin Preda" din Turnu Măgurele, dar și cu cei de la Școala gimnazială din Segarcea Vale. Acțiunea se continuă până la sfârșitul lunii octombrie 2018. Felicitări tuturor!". De arătat, de asemenea, că, deplasându-se la Segarcea Vale, demnitarul a vizitat și Muzeul Localității Segarcea Vale, fiind impresionat de numărul mare de exponenți culturali, științifici și sportivi din satele segărceane.

Despre acest eveniment **Gheorghe Sarău** avea să scrie în revista târgumureșeană "Vatra veche", relatarea *Teleormănenii îl cinstesc pe Dimitrie Stelaru* (Anul X (2018), nr. 10 (118)/ octombrie 2018, p. 85).

9 noiembrie 2018

Decedează poetul segărcean **Rodian Drăgoi**, la Galați, vineri, 9 noiembrie 2018, fiind înhumat în ziua de luni, 12 noiembrie 2018, în Cimitirul "Eternitatea", zis „Ghiță Vasiliu”, în mormântul părinților adoptivi ai poetei **Marilena Apostu Rodian**, cu care acesta a trăit în ultimii lui ani de viață. Revistele "Vatra veche" și "Caligraf", dar și rețelele on-line, de asemenea, consemnează de îndată tristul eveniment (v. Gheorghe Sarău, *Sindromul de exaltare în Sud-Estul noii Europe*, "Vatra veche" (Anul X (2018), nr. 11 (119)/

noiembrie, Târgu Mureș, p. 76-77); Gheorghe Sarău, *In memoriam. Rodian Drăgoi* (“Caligraf”. Revistă lunară de cultură. Apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România. Revistă editată de Centrul Cultural Teleorman, Alexandria, Anul XVIII (2018), nr. 11 (198)/ noiembrie 2018, p. 14).

6 decembrie 2018

Directoarea Școlii Gimnaziale Segarcea Vale, doamna **Iuliana Ristea**, scrie cu bucurie pe rețelele on-line despre evidențierea și răsplătirea reușitelor artistice ale elevelor acestei instituții de învățământ la nivel județean, arătând: *“Astăzi, Consiliul Județean Teleorman și Biblioteca Județeană Teleorman „Marin Preda”, din Alexandria, au premiat câștigătorii concursului județean de creație literară „Copiii noștri talentați”. Cinci eleve ale Școlii Gimnaziale Segarcea Vale au demonstrat prin creațiile lor că sunt talentate. Acestea sunt: **Andreea Segărcean** - premiul II; **Bianca Miu** - mențiune; **Sara Vlad** - mențiune; **Georgiana Hîncu** - mențiune; **Valentina Mustăciosu** - mențiune. Activitatea de creație a fost coordonată de către doamna bibliotecară, **Camelia Mihăuță**, și s-a desfășurat sub atenta supraveghere a doamnei profesoare **Marinela Paraschiv**. Felicitări elevelor și doamnelor coordonatoare!”*.

6 decembrie 2018

La rândul său, **Gheorghe Sarău**, văzând mesajul postat, scrie în mediul on-line: *“Bravo, consătencele mele din Segarcea Vale! Mergeți pe mai departe pe drumul Poeziei, al Scrisului în general, intrați cu operele voastre ce le veți scrie în viitor în frumoasa galerie a scriitorilor ce-și au obârșia în localitatea noastră, Segarcea Vale “de Teleorman”, marcată de nume sonore, precum cele ale condeierilor: **Florian Cristescu, Dimitrie Stelaru, Ion Segărceanu, Stelian Popescu** - Segarcea, **Dumitru Găină, Lucian Teodosiu (Tudosoiu), Rodian Drăgoi, Virgil Andronescu, Andrei Drăgulinescu,***

Lincă Cocoșilă ș.a. Astăzi, a apărut în revista târgumureșeană "Vatra", editată de maestrul **Nicolae Băciuf**, un prieten al nostru - al segărcenilor - o semnalarea pe care am scris-o despre o altă faptă a voastră frumoasă întru literatură, de acum o lună, când ați fost felicitați de la nivel județean, în școala voastră din Segarcea Vale și la Liceele "Unirea" și "Marin Preda" din Turnu Măgurele, la fel, pentru rezultate obținute la nivel național! Vedeți, așadar, semnalarea publicată în revista pomenită mai sus (p. 85). Pe de altă parte, pregătiți-vă, așadar, să recitați într-un concurs pe care intenționăm să-l derulăm la Turnu Măgurele de ziua de naștere a Poetului Stelaru - 8 martie 2019 - într-o organizare ce va fi făcută de către un "Comitet întru recuperarea memoriei artistice a Poetului Stelaru și a altor personalități locale", constituit din Pr. **Emanuel Adrian Silimon** (prof., dir. la Școala nr. 4 din Turnu Măgurele), prof. **Răzvan Delcea** - dir. Colegiului Național "Unirea", prof. **Iuliana Ristea** - dir. Școlii Gimnaziale Segarcea Vale, "cu voia voastră" și subsemnatul (prof. univ. dr. **Gheorghe Sarău**), dl. scriitor avocat **Valeriu Găgiulescu**, dl. poet **Virgil Andronescu**, dl. poet, prof. **Ștefan Stănculescu**, dl. pictor segărcean **Dumitru Negru** ș.a. Cu același prilej, dorim să așezăm și două plăci memoriale, una pe casa în care a stat **Dimitrie Stelaru** în Turnu Măgurele (aflată, cândva, pe str. 1 Mai la nr. 39 – în 1949, de pildă, era acest număr, devenit apoi nr. 35) și pe locul unde a fost casa în care a trăit primii 10-16 de ani viață (1860-1876) marea soprană a lumii, **Hariclea Darclee** (ns. din întâmplare la Brăila, în 1860 - m. la 12 ianuarie 1939, la Spitalul Filantropia din București, înm. la Bellu - București). Grație organizării noastre (suportați? "eficiente") - **Dl. Emanuel Silimon**, dl. **Răzvan Delcea**, dl. Valeriu Găgiulescu și subsemnatul - am confecționat deja cele două plăci, pe care însă nu vi le putem încă arăta vizual, până la ... dezvelirea lor, în mod public! Sigur, ni se vor alătura și alți oameni de bine,

*așa cum s-a întâmplat și când cei doi domni directori (**Emanuel Silimon și Răzvan Delcea**, cu concursul meu și cu sprijinul Uniunii Scriitorilor, al Primăriei Turnu Măgurele, al consilierilor de acolo) au așezat o altă placă comemorativă pe locul unde a fost casa renumitei scriitoare **Hortensia Papadat Bengescu**, la Tr. Măgurele (eveniment în 8 noiembrie 2018, de ziua Sf. Mihail și Gavril, placă fixată pe locul definit de Strada 1907, colț cu strada Decebal). Fiți mândri, dragi elevi segărceni și elevi din zona noastră turnu-măgureleană, de locurile acestea, Segarcea Vale și Turnu Măgurele! Aveți ce arăta! “Istoricul și arheologul fără acte și fără de arginți” (dar competent până în măduva oaselor, bolnav de istoria noastră locală, asist. medical **Gigi Țeican**) ne va ghida mereu în topografia locurilor în care au viețuit mari personalități, artiști, creatori la Turnu Măgurele: **David Praporgescu** (poate se conferă vizibilitate firească plăcii memorial de pe casa sa, acum fiind acolo ...o covrigărie sau și o altă unitate comercială?), **Gherase Dendrino**, **Marin Preda** (tatăl era de la Tr. Măgurele, iar scriitorul a învățat trei clase primare aici, chiar dacă s-a născut la Zimnicea), cântăreața de muzică ușoară în perioada anilor ‘50-‘60, **Sorina Dan** - după numele de scenă (= **Sarica Șaraga** - pe numele de la naștere, în familia ei evreiască, la Tr. Măgurele, devenită apoi **Sorina Kraus** - după numele soțului ei, **Mauricius Kraus**, adică umoristului **Mircea Crișan** – după numele lui de scenă) și opresc lista aici, căci sunt foarte mulți. Semnează: cronicarul voluntar: **Gheorghe Sarău**”.*

11 decembrie 2018

În acest an favorabil recuperării moștenirii literare privitoare la **Dimitrie Stelaru** apare, în cadrul Colecției “Dimitrie Stelaru – Scrieri literare”, prin străduința lui **Gheorghe Sarău**, și vol. IV: *Dimitrie Stelaru. Interviuuri cu și despre poet și alte contribuții inedite* (Prefață: Nicolae Băciuț,

Târgu Mureș: Editura „Vatra veche”, 274 p., ISBN: 978-606-9014-15-8).

2019

8 februarie 2019

Ilustrul folclorist teleormănean, **Iordan Datcu**, îi scrie lui **Gheorghe Sarău**, în această zi de februarie, din București (unde locuiește pe strada Străbună), un scurt mesaj de mulțumire pentru volumul trimis: *“Stimate domnule **Gheorghe Sarău**! Ați făcut un admirabil act de dreptate, tipărint corespondența lui **Dimitrie Stelaru**. Este un scriitor încă nedreptățit, apreciat de unii demn de a figura nu în istoriile literare, ci doar în dicționare. Fără să-mi fie prieten, l-am văzut și am vorbit cu el, ca doi teleormăneni. Voi avea acele momente în rândurile pe care le voi scrie despre cartea pe care ați avut amabilitatea de a mi-o trimite. Vă mulțumesc pentru exemplarul trimis! Cu sentimente colegiale, **Iordan Datcu**”*.

februarie 2019

Revista de cultură editată de Centrul Cultural Teleorman, cu apariție la Alexandria - **“Caligraf”**, avea să publice o amplă recenzie, aparținând scriitorului și bibliografului Teleormanului, **Stan V. Cristea**, intitulată *Dimitrie Stelaru, Biografia prin interviuri* (v. nr. 2 (201) februarie 2019, Anul XIX, p. 3), referitoare la cartea scoasă, la finele anului precedent, de către profesorul universitar **Gheorghe Sarău**: *Dimitrie Stelaru. Interviuri cu și despre poet și alte contribuții inedite* (Colecția “Dimitrie Stelaru - Scrieri literare” – vol. IV. Prefață: Nicolae Băciuț, Târgu Mureș: Editura „Vatra veche”, 2018, 274 p., ISBN: 978-606-9014-15-8).

21 martie 2019

La inițiativa unui grup de intelectuali segărceni și turneni, format din: prof. univ. dr. **Gheorghe Sarău**, a Pr. prof.,

dir. **Emanuel Silimon**, de la Școala nr. 4 din Turnu Măgurele, prof. **Răzvan Delcea** – dir. Colegiului Național "Unirea", prof. **Iuliana Ristea** - dir. Șc. Gimnazială Segarcea Vale, scriitor și avocat **Valeriu Găgiulescu**, pictor **Dumitru Negru**, poet **Ștefan Stănculescu**, ing. **Florea Manolea** - primarul loc. Segarcea Vale în ziua de 21 martie 2019, de **Ziua Poeziei**, s-au așezat, la Turnu Măgurele două plăci memoriale dedicate poetului boem, segărcean și turnean, **Dimitrie Stelaru**, și ilustrei cântărețe de operă, **Hariclea Darclee**. La eveniment au fost de față consilierii locali ai Primăriei Segarcea Vale, alți susținători ca poeta **Lenuța Manea** din Lița, **Sorinel Sarău** – fratele prof. Gheorghe Sarău, elevii și cadrele didactice ale celor două școli generale menționate anterior. Evenimentul cultural a fost consemnat în presa on-line, în aceeași zi, dar și în publicații precum **“Caligraf”** (v. Gheorghe Sarău, *Două mari personalități, omagiate la Turnu Măgurele*, în **“Caligraf”**. Revistă de cultură. Revistă editată de Centrul Cultural Teleorman. Apare la Alexandria. Anul XIX (2019), nr. 4 (203) aprilie 2019, p. 2) și **“Vatra veche”** (v. Gheorghe Sarău, *Evenimente și așezare de plăci memoriale pentru Dimitrie Stelaru, Hortensia Papadat-Bengescu și Hariclea Darclee, la Turnu Măgurele și Segarcea Vale*, în **“Vatra veche”**, Lunar de cultură. Serie veche nouă. Anul XI, nr. 5 (125) mai 2019 p. 80-81, cu reproducerea plăcilor și fotografie de la evenimentul din 21 mar. 2019 de la Tr. Măgurele).

22 martie 2019

A doua zi, la Școala Olteanca, a fost lansată o expoziție rar întâlnită, prin inedit și prin cantitatea mare de cărți supuse atenției publicului, **aparținând unui singur autor**, fost elev al acestei unități de învățământ, anume, *Lansarea colecției de 100 de cărți scrise de Gheorghe Sarău - ca autor unic (55) și co-autor (45) -, al altor 35 de cărți îngrijite de acesta ori în colaborare*. La evenimentul de excepție au participat

organizatorii (prof. **Iuliana Ristea** - dir. Șc. Gimnazială Segarcea Vale, ing. **Florea Manolea** - primarul loc. Segarcea Vale), cadre didactice, consilieri ai Primăriei, elevii și părinții acestora, locuitori din tustrele satele (Olteanca, Segarcea Deal, Segarcea Vale), fostul dir. al școlii – dl. **Lincă Cocoșilă**, invitați din localități limitrofe - din Lița, din Tr. Măgurele: pictor **Dumitru Negru** și poet **Ștefan Stănculescu**]. Toate cele 135 de volume și broșuri au fost donate de autor Muzeului Localității Segarcea Vale, dar și dubluri pentru Biblioteca Localității Segarcea Vale.

10 mai 2019

Aflați la Galați, în perioada 9-11 mai 2019, la ediția a *VIII-a a Concursului național școlar de creație literară în limba rromani „Ștefan Fuli”*, **Gheorghe Sarău** – președintele Comisiei naționale de evaluare din partea Universității din București în cadrul competiției - și poetul **Nicolae Băciuț** - ca inițiator al concursului și vicepreședinte al comisiei – au stabilit cu poeta gălățeană **Marilena Apostu Rodian** – soția din ultimii ani de viață ai poetului segărcean **Rodian Drăgoi** - să organizeze împreună, în ziua de **10 mai 2019**, exact la șase luni de la mutarea lui din această lume, un moment de comemorare și de recitări la mormântul poetului, cu participarea unor profesori din țară aflați la concurs, activitate continuată și la locuința poetei, la un mic parastas, în cadrul căruia au fost evocate amintiri și momente din ultima perioadă a existenței poetului **Rodian Drăgoi**. Cum se știe, sănătatea extrem de șubredă l-a ținut pe poet mult timp în spital, pe parcursul anului 2018, îngrijindu-se de el, la Galați, poeta **Marilena Apostu Rodian**. În ultimii patru ani de viață, poetul a locuit mai mult cu acesta la Galați. După o aparentă stare bună, poetul avea să se mute din această lume, vineri, 9 noiembrie 2018, la Galați, fiind înhumat, aici, în ziua de 12 noiembrie 2018, în Cimitirul “Eternitatea”, zis „Ghiță Vasiliu”, în mormântul părinților adoptivi ai poetei. Apartamentul în care

Marilena Apostu și **Rodian Drăgoi** au locuit se află într-un bloc, de lângă gardul acestui cimitir.

22 mai 2019

Gheorghe Sarău publică la Târgu Mureș o lucrare istorică pentru satele Segarcea Vale, Segarcea Deal și Olteanca, anume, un **Dicționar cu personalități teleormănene segărcene** (Editura “Vatra veche”, 234 p. (cu ilustrații între p. 222-233 și cu un *Cuvânt înainte* al poetului **Nicolae Băciuț**), care cuprinde biografiile a 43 de exponenți ai vieții culturale, științifice și sportive din localitatea Segarcea Vale. De bună seamă, poetul și editorul **Nicolae Băciuț**, mare prieten al nostru, al segărcenilor, avea să prezinte pe larg în presa literară apariția acestui important demers în revista pe care o conduce de peste un deceniu (v. Nicolae Băciuț, *Personalități teleormănene segărcene*, în “Vatra veche”. Lunar de cultură. Serie veche nouă. Anul XI, nr. 7 (127) iulie 2019, p. 45; v. și p.: 13, 86, 88).

25 iunie 2019

Inimosul ing. **Mihai Micu** trimite un e-mail către dl. **Florea Manolea** – primarul localității Segarcea Vale, doamnei prof. **Iuliana Ristea** – directoarea Școlii Gimnaziale din localitate, colaboratorilor din Segarcea Vale, din Turnu Măgurele, Alexandria și București) prin care le aduce la cunoștință decizia de începere a testărilor arheologice la “Ceșmele – Segarcea Deal): ”*Domnule primar, Doamnă directoare, Dragi prieteni și consăteni! Unii dintre Dvs. deja știți că, în jurul datei de 13 iulie (ziua de 13 cade sâmbătă) se vor face săpături arheologice la Cișmele - Segarcea-Deal, sub coordonarea dr. Eugen S. Teodor de la MNIR. După cum știm, în zona “Cișmele” s-au găsit mai multe artefacte interesante, inclusiv cărămidă romană cu ștampila Numerus Surrorum Saggitorium. Se va săpa în jur de trei zile; dacă am calculat bine, ar fi două zile de weekend și o zi de luni? Am înțeles că este nevoie de cât mai mulți voluntari. Domnul Eugen Teodor*

*ne va putea da mai multe detalii legat de necesarul exact de voluntari pentru săpături. Eu, personal, voi veni acele trei zile și încerc să o iau la săpătură și pe soția mea, deci am fi doi voluntari. De asemenea, cred că pot găzdui în condiții decente câteva persoane în casa bunicilor din satul Segarcea Vale (mi-ar rămâne două camere libere). Pot să ajut și cu transport auto până la “Cișmele”, să aduc o umbrelă, ceva de mâncare, niște unelte etc. Ținem legătura! /.../ Numai bine, **Mihai Micu**”.*

1 iulie 2019

Liantul echipei de arheologi, al colaboratorilor și al gazdelor segărcene, generosul, omenosul și competentul ing. **Mihai Micu** (cert, inspirat și călăuzit de divinitate!) trimite un nou e-mail celor mai sus menționați, informându-ne pe toți cei informați: “*Bună ziua! Am o veste foarte tare! Echipa proiectului de cercetare HiLands (care, în mod normal, se ocupă cu obiective din zona de munte) vine și ea la Segarcea-Deal, între 12-15 iulie! Am înțeles că vor veni (din București și din Pitești) șase persoane (trei arheologi, geofizicieni, operatori) și vor participa și ei, tot ca voluntari, la săpăturile de la “Cișmele”. Dar ei vin și cu aparatură grea (mașini de teren cu remorci) pentru studii geofizice, magnetometriei, radare, drone etc. Deși nu am confirmarea oficială încă, eu cred că cei de la “Hilands” vor scana solul din zonă pentru a găsi exact traseul conductelor ceramice romane, termele, așezarea civilă, cetatea militară romană etc. Acum, oamenii aceștia (6 persoane) trebuie cazați undeva. Ideal ar fi chiar în Segarcea-Deal, cât mai aproape de locul faptei, ținând cont că au echipamente voluminoase. Doamnă directoare, spuneți, vă rog, le-am putea găsi cazare în Segarcea-Deal? Oare, în școala din Segarcea Deal ar fi o variantă? Sau e prea complicat de amenajat ceva acolo? Eu am soluția de rezerva (despre care am scris anterior), adică am două camere libere la Segarcea-Vale (la bunica) și încă patru camere la Islaz, în*

*casa soacrei mele. Doar că Islazul e ... un pic cam departe. P.S. Am înțeles de la **Gigi Țeican** că vor veni niște oameni (săpători) și de la Liceul "Unirea", împreună cu profesorii Paul Nicoară și Alin Alexe, un grup de liceeni/ studenți, unii care chiar vor să studieze istoria - arheologia. Deci, cu necesarul de voluntari cred că stăm foarte bine deja. Desigur, oricine vrea să vină este binevenit, dar pentru cei interesați de domeniu va fi, practic, o "școală de vară", deci - cumva - ei vor avea prioritate, în caz că suntem mai mulți decât este nevoie. Numai bine, **Mihai Micu**".*

13 -15 iulie 2019

Despre săpăturile întreprinse la jumătatea lunii iulie 2019, la Segarcea Deal, **Gheorghe Sarău**, **Gigi Țeican** și **Mihai Micu** au realizat prezentarea de mai jos, ca o primă imagine despre scopul și rezultatele acestei întreprinderi arheologice, pe care o reproducem întocmai:

“Periegeza (cercetarea vizuală a terenului pentru identificarea eventualelor artefacte), efectuată de dr. **Eugen Teodor**, dr. **Pavel Mirea** și dl. **Gigi Țeican**, cu trei săptămâni înaintea demarării acțiunii propriu-zise (din perioada 13-15 iulie 2019), a relevat trei necropole distincte, aceasta presupunând o așezare de mari proporții, dar și o mai bună cunoaștere a distribuției cronologice a așezării, identificându-se distinct ariile aparținând diferitelor epoci. Astfel, putem spune cu certitudine că așezarea din Epoca Pietrei a fost situată pe platoul înalt (asta presupune că izvoarele erau mai sus acum 5000 de ani), iar așezările getice, romane, Dridu și medievale au coborât spre vale, odată cu eroziunea malului, urmând deplasarea izvoarelor cu trecerea timpului.

Ulterior, la locul de investigat de la **Cișmelele** din **Segarcea Deal**, s-a prezentat pentru săpăturile de testare arheologică, cu începere de sâmbătă, **13 iulie 2019**, și până luni, **15 iulie 2019**, echipa de arheologi și de specialiști,

condusă de dl.dr. *Eugen S. Teodor* de la MNIR (Muzeul Național de Istoria României) și de dl. cercet. dr. *Pavel Mirea* - dir. Muzeului Județean Teleorman -, din care au făcut parte și: dl. *Emil Dumitrașcu* – arheolog în cadrul MNIR, istoricul *Daniel Hristescu* (colaborator al Muzeului Județean Argeș), inginerul *Miki Copu* și colegul său, dl. *Florin O.* (ambii din cadrul proiectului de cercetare Hilands).

Echipa mixtă a identificat toate straturile arheologice, care se prezintă colmatat, dar – pe baza probelor identificate și colectate - s-au coagulat câteva concluzii, pe care le datorăm, deocamdată, domnului voluntar – participant la săpături, *Gigi Țeican*: “1. continuitatea locuirii, din neolitic până în prezent; 2. existența unui castru, care s-ar afla sub curțile oamenilor, spre partea cu antena GSM; 3. Stratul arheologic de la “necropola 1” este, practic, răvășit, inhumatiunile de sec. XIV-XV au deranjat straturile Hallstadt, romane și Dridu, colmatându-le; 4. La secțiunea de jos, “de pe drum”, artefactele romane sunt situate **peste** cele de tip Dridu (cultură ulterioară epocii romane) și pare că au fost aduse acolo pentru a umple o șa inundabilă; 5. S-a scos acolo o cărămidă ștampilată NS și, tot acolo, s-au găsit fusaiole romane și fundul unui vas enorm (de cca 300 litri după estimarea arheologilor); 6. La “Bordeiul Dridu” s-au găsit spolii din castrul roman, adică ciment roman specific construcțiilor mari (mai grosier), și cărămizi cu inserții digitale, dar folosite pentru a ascuți cuțite.

În apropierea acestui bordei tip Dridu (sec. VIII - X d.H.), s-au relevat niște gropi de incinerare de formă emisferică, cu diametrul de aproximativ 1,5 m diametru, cu fundul bine ars, care se pare că au folosit la ritualul de incinerare specifică Epocii Bronzului. Se pare că acestea au fost refolosite de locuitorii dridoizi drept gropi de păstrare a cerealelor. Urme fosilizate de mei și grâu s-au găsit într-una dintre gropile cercetate, aflate la aproximativ 15 metri de bordeiul Dridu. Un argument foarte important în favoarea

acestei ipoteze este faptul că s-au găsit în interiorul gropii oase de rozătoare mici.

Desigur, urmează ca specialiștii să întocmească rapoartele cuvenite, să publice articole de specialitate în legătură cu profilul acestui sit arheologic. Părerea dr. **Eugen Teodor**, pe care o îmbrățișează și ceilalți arheologi participanți la acțiune, este că la Segarcea Deal a existat în perioada romană o Statio Aquatica (o bază permanentă de aprovizionare cu apă) pentru cei care patruleau pe Limesul Transalutan, dar și pentru cei care parcurgeau drumurile militaro-civile adiacente. De asemenea, s-a putut stabili - pe baza tubului de conductă obținut prin osteneala d-lui prof. univ. **Gheorghe Sarău** de la domnul col. rez. **Iulică Stelian Ignat** (aflat cu casa în zona investigată) - existența unui apeduct care deservea fie o Villae Rusticae locală, fie o baie - Thermae (ceea ce pare mult mai probabil, soldații - ca și locuitorii din Canabae adiacentă castrului -, având la dispoziție apă curentă).

Încă mai există drumul de acces spre castrul roman, care era deservit de Numerus Syrorum Sagittariorum (o unitate de auxiliari formată din arcași sirieni călări), care avea misiunea de a patrula pe Limes Transalutanus ori de a escorta transporturile militare și civile de pe Limes. Perimetrul "roman", de unde s-a scos cărămida șampilată (descoperită de dl. **Gigi Țeican**), deși colmatat, ne poate releva că, probabil, în epoca medievală târzie - sau chiar în cea modernă timpurie - s-au folosit multe artefacte romane (alături de pământul scos de la castru) spre a astupa o șa formată de un izvor secat ulterior, pentru drumul care urcă spre platou (deservit și azi).

Pe platoul înalt, dl. **Gigi Țeican**, efectuând o periegheză a găsit un vârf de suliță, aparținând eneoliticului. De asemenea, tot cu ocazia aceleiași acțiuni, dl. **Gigi Țeican** a recoltat două funduri de farfurii getice.

Ceea ce este de consemnat, cu mare bucurie, este însuflețirea de care a dat dovadă întreaga comunitate

segărceană, pe de o parte, autoritățile – care au fost prezente și s-au onorat cu brio față de primirea și asistarea echipei pe toată durata activităților, iar pe de altă parte – mulțimea de voluntari, dar și de “susținători”. Astfel, pe lângă cei enumerați mai sus, au fost prezenți: primarul **Manolea Florea**, vice-primar **Violeta Gâdea**, dir. **Iuliana Ristea**, secretar al Primăriei **Olexiuc Ramona Loredana**, custode al Muzeului Localității Segarcea Vale – **Camelia Mihăiță**, ing. **Costel Paraschiv** – deserventul cultului Baptist în localitate, ing. **Mihai Micu**, împreună cu soția, **Ramona Micu**, și tatăl lui, ing. **Radu Micu**, ing. **Valentin Olexiuc**, susținătorii scriitori și artiști, profesori, preoți etc., precum: **Ion Valeriu Găgiulescu**, **Virgil Andronescu**, **Ștefan Stănculescu**, **Dumitru Negru**, prof. univ. dr. **Gheorghe Sarău**, prof. **Sabin Chiriac**, Pr. prof. dir. **Emanuel Silimon**, col. rez. **Iulică Stelian Ignat**, Pr. prof. **Ionuț Besnea**, fostul director al școlii, prof. **Marian Găină** etc. etc. “.

La rândul său, doamna **Iuliana Ristea**, directoarea Școlii Gimnaziale Segarcea Vale, ne-a furnizat numele și ale altor participanți la săpături (nemenționați mai sus), în perioada de referință, la Cișmele – Segarcea Deal, anume, ale **cadrelor didactice** **Marinela Paraschiv** (prof.), **Dorinel Neacșu** (secretarul școlii), **Mariana Țugurel** - asistent comunitar, respectiv, ale **elevilor**: **Gabriel Mihăiță**, **Ionuț Arsenie**, **Lucia Arsenie**, **Rareș Gâdea**, cât și pe cele ale harnicilor săteni, **săpători - voluntari**: **Paulică Stroe**, **Marian Ionici**, **Costel Pamfile**, **Sebastian Besciu**, **Cornel Gornic** ș.a.

Iulie 2019

Poetul nostru consătean, acum canadian, **Ion Segărceanu**, îi expediază, din Toronto, lui **Gheorghe Sarău**, la București, câteva pachete de cărți pentru Muzeul Localității Segarcea Vale, pentru Biblioteca locală și cea școlară, pentru Biblioteca Facultății de Litere din București și, cu același prilej, anexează și un text, pe care noi l-am așezat ca *Prefața*

acestui volum, dar și o poezie manuscrisă, intitulată *Regăsire*, dedicată destinatarului. O reproducem aici:

“Regăsire

Lui Gheorghe Sarău

Pe strada mea, din satul meu natal,
Pășesc domol spre zarea dinspre câmp,
Pe drumul lin, prelung, de vale-deal,
Flori mari surâd pe fiecare dâmb.*

*În spate: Sâiul, Oltul cel zglobiu,
Pârâul ce țâșnește din Izvoare,
În față – lanuri mari de grâu mlădiu
Și torța soarelui, dogorătoare.*

*Pășesc purtat de gândurile mele
Fără regrete, ori păreri de rău:
Acolo-n Deal, la vechile cișmele,
M-adastă bunul meu amic Sarău...*

Ion Segărceanu

Iulie 2019, Toronto

**A doua uliță din Segarcea Vale, cea spre satul geamăn, Segarcea Deal, a primit, grație demersurilor inițiate de Primăria Segarcea Vale și de literatul Gheorghe Sarău, denumirea oficială de “Strada Ion Segărceanu”*

Într-unul din volumele de versuri trimise de dl. **Ion Segărceanu**, *Fețele poeziei. Versuri* (Toronto: Nasha Canada Publishing, 2015, 92 p., ISBN 978-0-9866372-2-7), găsim ca note de subsol unele informații necunoscute nouă despre poet și familia sa, de pildă, că soția sa - **Victoria (Coca) Bădescu** – s-a născut și a locuit în București, pe strada Hatmanul Arbore nr. 11, unde, de fapt, a stat și poetul Segărceanu (p. 63). De asemenea, la pagina 71, **Ion Segărceanu** spune: “*Mama mea,*

Floarea (Florica) născută Cazangiu în fostul sat vecin Olteanca, incorporate mai târziu Comunei Segarcea Vale, a murit în urma prăbușirii unui mal din împrejurimi, unde mersese împreună cu tatăl meu să aducă pământ argilos, pentru repararea bătrânei noastre case. S-a stins chiar în aceea zi de început de toamnă, pe patul de sub dudul rămușos din fața casei. Aveam atunci șase ani (fratele meu Manole/ Emil era cu patru ani mai mare) și această dureroasă și neobișnuită întâmplare mi-a rămas întipărită adânc și pentru întotdeauna în memorie. Bunicilor, ca și tatălui, le datorez grija pentru creșterea și educarea mea în spiritul celor mai autentice tradiții și aspirații”.

11 august 2019

Gheorghe Sarău i-a solicitat Pr. **Viorel Ciucu**, de la Biserica “Sfântul Dumitru” din satul Olteanca, să-i trimită un articol legat de istoricul edificiului de cult ortodox în care slujește și a primit, în aceeași zi, trei pagini olografe ale deserventului religios ortodox. Totodată, acesta i-a semnalat prof. **Gheorghe Sarău** că deține o carte despre localitățile teleormănene, în care – evident – figurează și satele segărcene, dar îi lipsește pagina de titlu. După primirea unor scanuri privind cele trei așezări segărcene și coperta (*Monografia Județului Teleorman*), văzând că informația se oprește la anul 1939 și pe copertă figurează același an, **Gheorghe Sarău** se gândește că ar fi o replică sub altă denumire a lucrării lui **Ion N. Staicu**, *Monografia Județului Teleorman. Așezările județului Teleorman. Originea, denumirea și progresul lor* (Turnu Măgurele: Tip. Gh. I. Mitu, 1939, 275 p.). **Gheorghe Sarău** îl contactează pe “bibliograful Teleormanului” – pe **Stan. V. Cristea** – acesta arătând că nu are cunoștință despre o astfel de monografie, dar, la rândul său, comparând cele două surse, este de acord cu **Gheorghe Sarău** că este vorba de o replică a tipăriturii lui **Ion N. Staicu**, mai sus menționată

(“Așezările județului Teleorman. Originea, denumirea și progresul lor”). Articolele despre comuna rurală **Segarcea Vale**, despre **Olteanca** și **Segarcea Deal** au fost excerptate și reproduse mai sus, la anul 1939. La fel – despre **Lița**, **Odaia**, **Râioasa**.

7 septembrie 2019

Pe rețelele electronice, se transmite invitația – afiș către cei interesați de a participa **vineri, 13 septembrie 2019**, cu începere de ora 13,00, la **Muzeul Localității Segarcea Vale** (MLSV) din jud. Teleorman – situat în vechiul local al Școlii Olteanca – la un **spectacol de muzică și poezie**, susținut de descendenți și fii ai satelor segărcene (Olteanca, Segarcea Deal și Segarcea Vale), cu participarea **artiștilor orădeni invitați** - **Florian Chelu**, tatăl, și **Alexandrina Chelu**, fiică - originari prin bunici și străbunici din **satul Olteanca** - v. **Fig.40**. În mesaj se mai arată: “*Elevi - artiști locali, solistele de muzică populară Natalia Besciu - cl. a VI-a și Georgiana Hîncu - cl. a VIII-a, cât și formația de dansuri populare "Segărcenii" vor evolua în spectacol alături de artiștii invitați. Sunt așteptați toți copiii, tinerii și adulții din satele segărcene, trăitori acolo sau aflați ca vizitatori pe meleagurile natale! De bună seamă, sunt așteptați și partenerii și susținători tradiționali ai acțiunilor MLSV, anume: sing. Mihai Micu, asist. Gigi Țecu, pr. prof., Emanuel Silimon – dir. Șc. Gimnaziale nr. 4 din Turnu Măgurele, prof. Răzvan Vasile Delcea – dir. Colegiului Național "Unirea" din Tr. Măgurele, prof. Ionela Cojocar – dir. Șc. Gimnaziale Lunca, scriitorul și avocatul Valeriu Găgiulescu, pictorul Dumitru Negru, pictorița Nona Stuparu, poezii Ștefan Stănculescu, Virgil Andronescu și Tudor Matreșu, scriitorul Iancu Băț, prof. Tudor Voinea, inf. prof. Adrian Măican, publicistă și poetă Lenuța Manea, prof. Chiriac Sabin, prof. Lincă Cocoșilă, prof. Marian Găină, ec. Liliana Găină, col. rez. Iulică Stelian Ignat, consilierii Primăriei Segarcea*

Vale, cadrele didactice, sanitare și deservenții cultelor din localitate, orice oaspete de bună credință ș.a. Vă așteptăm cu drag! În numele organizatorilor locali: prof. Iuliana Ristea - dir. Șc. Gimnaziale Segarcea Vale; sing. Florea Manolea - primarul localității Segarcea Vale; prof. univ. dr. Gheorghe Sarău - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine – Universitatea din București”.

13 septembrie 2019

Într-o frumoasă zi de vineri, se desfășoară evenimentul muzical anunțat anterior, în curtea Muzeului Localității Segarcea Vale – situat în curtea vechii școli primare din satul Olteanca, în prezența unui numeros public, între care, și elevii Școlii Gimnaziale Segarcea Vale și ai Școlii nr. 4 din Turnu Măgurele - veniți împreună cu dl. director și preot, **Adrian Emanuel Silimon**, și cu cadrele didactice turnene, ca, de fapt, cum se întâmplă la toate acțiunile derulate în simbioză de cele două unități de învățământ. Totodată, pe lângă cei menționați în articolele apărute după eveniment în presa on-line și în cea tipărită, au mai fost prezenți: *prof. Tudor Voinea* - venit cu soția de la Craiova -, doamna arhitect **Gabriela Radocea** (una dintre cele două fiice ale medicului **Madele Pantelimon Nedelescu**), venită de la București, dl. **Robert Schorr** – directorul Departamentului pentru Culte, Artă și Media de la Federația Comunităților Evreiești din România, *col. rez. Iulică Stelian Ignat* – locuitor în Segarcea Deal, domnul **Iuli Bârsășteanu** – consilier din Lița, preotul **Marian Gâșilă** de la Biserica din Segarcea Deal, dl. consilier **Gheorghiuță Mitrănuș**, dl. ing. **Costel Paraschiv** – deserventul cultului paptist în localitate, doamna prof. **Gica Bulac** – fosta directoare a Școlii Olteanca, doamna asist. med. **Violeta Gâdea** – vice - primar al Primăriei Segarcea Vale, doamna **Mihăiță Camelia** – custode al Muzeului Localității Segarcea Vale și bibliotecară a Bibliotecii Localității Segarcea Vale, d-na **Olexiuc Ramona**

Loredana – secretară a Primăriei Segarcea Vale, dl. **Sorinel Sarău**, pensionar militar – fratele prof. univ. dr. **Gheorghe Sarău**, tânărul **Cătălin Datcu** – din Segarcea Deal - student admis în anul I la Facultatea de Teologie ortodoxă a Universității “Ovidius” din Constanța etc.

14 septembrie 2019

După evenimentul anunțat anterior, Dl. **Tudor Matreșu**, poet din comuna limitrofă Lița, publică, în mediul on-line, articolul *Oaspeți la muzeul localității Olteanca-Segarcea Valea. “Sonet muzical” susținut de Florian Chelu Madeva și Alexandrina Chelu – fii ai satului*, arătând: “*Vineri, 13 septembrie 2019, Muzeul din localitatea Olteanca a găzduit, în prezența unui apreciabil număr de spectatori, cetățeni din localitate, elevi și invitați, spectacolul „Sonet muzical”, susținut de doi artiști din Oradea, județul Bihor. Este vorba de Florian Chelu Madeva și fiica lui, Alexandrina Chelu – fii ai satului, descendenți din satul Olteanca după Gheorghe Chelu. Organizatorii spectacolului au fost profesorii Iuliana Ristea și primarul localității Segarcea Vale, Florea Manole. O contribuție deosebită la realizarea acestui act cultural a avut-o profesorul universitar dr. Gheorghe Sarău, de asemenea fiu al satului Segarcea Vale, care a studiat la Școala Olteanca. În deschiderea evenimentului, au evoluat două tinere soliste, eleve ale Școlii Gimnaziale Segarcea Vale - Hîncu Georgiana, din clasa a VIII-a, Besciu Natalia, din clasa a-VI-a și Ansamblul de dansuri al școlii din localitate, „Segărcenii”. Dintre invitați i-aș aminti pe scriitorii Valeriu Ion Găgiulescu, Iancu Băț, Ștefan Stănculescu, Tudor Matreșu și numeroși fii ai satului, personalități marcante, plecați din localitate și reveniți acum la matcă, precum și cadre didactice, numeroși cetățeni ai localității și, desigur, rude apropiate ale artiștilor din Oradea. Așadar, un act cultural cu rezonanță artistică, dialoguri între cetățeni și invitați și, în final, un recital de*

poezie susținut de poetul Tudor Matreșu cu poezie inspirată din viața satului”.

14 septembrie 2019

Dl. **Robert Schorr** – directorul Departamentului pentru Culte, Artă și Media de la Federația Comunităților Evreiești din România, scrie în mediul on-line despre participarea sa la evenimentul din 13 septembrie 2019, astfel: *“Am fost - pentru prima oară în Teleorman (adică, nu doar în drum spre alte meleaguri) - deși am cam bătut țara asta frumoasă în lung și în lat. În vatra satului Olteanca, în Comuna Segarcea Vale. Am întâlnit oameni la fel de frumoși ca în Bucovina mea, sau din Ardeal, Crișana, Dobrogea... Români, indiferent de etnia lor (chestie care nu-i preocupă defel). Vă mulțumesc pentru primirea oferită!”.*

15 septembrie 2019

La rândul său, un alt lițean, scriitorul **Iancu Bătă**, consemnează, de asemenea în spațiul virtual, următoarele: *“Moment liric inedit lângă un vechi hambar țărănesc din curtea Muzeului local din Segarcea Vale, muzeu ce funcționează în clădirea vechii școli din satul Olteanca. În fața unui public numeros, cadre didactice și elevi ai școlilor din localitate, consilieri și funcționari ai autorităților publice locale, săteni etc., soprana **Alexandrina Chelu**, acompaniată de chitaristul **Florian Chelu Madeva** - tatăl artistei și creatorul sonetului muzical - au susținut un interesant recital de sonete muzicale, pe versuri de Lucian Blaga, Mihai Eminescu, William Shakespeare și ale altor poeți consacrați. Născuți și crescuți în Oradea, cei doi artiști au ascendenți în satul Olteanca, loc în care au viețuit bunicul și strămoșii lui **Florian Chelu Madeva**. Cognomenul **Madeva** al artistului i-a fost atribuit de filosoful **Constantin Noica**, cei doi purtând de-a lungul anilor o vie corespondență. În deschiderea recitalului,*

elevi ai Școlii gimnaziale din Segarcea Vale au susținut un program de cântece și dansuri populare, iar, în încheierea evenimentului, poetul lițean Tudor Matreșu a recitat din creațiile sale. A fost o după amiază reușită! Printre spectatori s-au numărat câteva personalități ale vieții culturale din zonă, precum scriitorul Valeriu Ion Găgiulescu, fost magistrat, pictorul Dumitru Negru, scriitorul Ștefan Stănculescu, poetul Tudor Matreșu, deja menționat, și alții. După cum am văzut și în alte ocazii, prin Segarcea Vale se mai simte uneori câte o adiere de cultură, spre deosebire de satul nostru, Lița, locul în care nu se întâmplă nimic, parafrazându-l pe Sadoveanu. Feicitări organizatorilor, domnului profesor universitar doctor Gheorghe Sarău de la Universitatea din București, fiu al satului și promotor al unor serii de manifestări culturale locale, domnului Florea Manolea, primar al localității, receptiv la astfel de inițiative, și doamnei Iuliana Ristea, directoarea Școlii gimnaziale din Segarcea Vale.”

3 octombrie 2019

Scriitorul **Stan V. Cristea** - numit de noi „bibliograful Teleormanului” - îi trimite lui **Gheorghe Sarău** noua lui carte: Stan V. Cristea, *Literatură de ieri, literatură de azi. Cronici literare (2013-2019)*, apărută la Târgoviște (Editura “Bibliotheca”, 2019, 322 p., ISBN: 978-606-772-409-7), cu următoarea dedicație “*Distinsului lingvist și publicist Gheorghe Sarău, căruia posteritatea lui Dimitrie Stelaru îi datorează enorm. Cu prețuire, Stan V. Cristea, 3 octombrie 2019*”. În volum sunt incluse și trei cronici oneste și laudative la adresa celor trei volume consacrate creației stelariene publicate de către **Gheorghe Sarău** în anii 2017 și 2018, după cum urmează: p. 119-125 - *Dimitrie Stelaru, Prima bibliografie*; p. 126-133 – *Dimitrie Stelaru, Imaginea din corespondență* și p. 134-141 - *Dimitrie Stelaru, Biografia, prin interviuri*. Mulțumirile noastre!

octombrie 2019

Prietenul nostru, al segărcenilor, poetul *Nicolae Băciuț* - bistrițean devenit târgumureșean, directorul Direcției de Cultură Mureș, editorul nostru, al segărcenilor - a continuat și în anul 2019 să reproducă eșalonat din scrisorile ce constituie volumul III (240 p., 2018), *Dimitrie Stelaru - corespondență din perioada 1934-2018 - trimisă, primită sau referitoare la viața și opera poetului* (pe care **Gheorghe Sarău** l-a publicat grație Editurii „Vatra veche”, a poetului **Băciuț**, la Târgu Mureș). Aceste comori epistolare sunt incluse de poetul **Băciuț** în revista târgumureșeană “**Vatra veche**”, editată de acesta ca un lunar de cultură și ca „serie veche nouă”. În 2019 (Anul XI de apariție), au apărut mostre epistolare ale lui **Stelaru** ori spre **Stelaru**, după cum urmează: **nr. 1** (121) ianuarie 2019, p. 16 (*Corespondență (X)* - anul 1960); **nr. 2** (122) februarie 2019, p. 14 (*Corespondență (XI)* – anul 1961; **nr. 3** (123) martie 2019 (*Corespondență (XII)* – anul 1961, p. 24 (v. și p.: 85 și 86); **nr. 4** (124) aprilie 2019 (*Corespondență (XIII)* – anul 1961, p. 13-15 (v. și p.: 88); **nr. 5** (125) mai 2019 (*Corespondență (XIV)* – anul 1961, p. 16-17 (v. și p.: 80-81, 99); **nr. 6** (126) iunie 2019 (*Corespondență (XIII, corect: XV)* – anul 1961, p. 25-26 (v. și p.: 86, 88); **nr. 7** (127) iulie 2019 (*Corespondență (XIV, corect: XVI)* – anul 1961, p. 13 (v. și p.: 45, 86, 88), **nr. 8** (128) august 2019 (*Corespondență (XIV, corect: XVII)* – [anul 1961], p. 14; **nr. 9** (129) septembrie 2019 (*Corespondență (XVIII)* – [anul 1961], p. 20), **nr. 10** (130) septembrie 2019 (*Corespondență (XIX)* – [anul 1961], p. 13-14), ș.a.m.d.

*

14 octombrie 2019

Stan V. Cristea îi comunică lui Gheorghe Sarău următoarele: “*Dl. Iordan Datcu a publicat o recenzie la „Corespondența Stelaru” în revista „Pro Saeculum”, XVIII, 5-6 (137-38), 15 iul.-1 sept. 2019, p. 93-94. Ar fi vrut să facă un*

xerox și să vi-l trimită, dar l-am asigurat că puteți descărca revista de la adresa: <http://www.pro-saeculum.ro/arhiva/pdf/saeculum137.pdf#page=93>. Dar încerc să o atașez. Altfel, dl. Datcu vă sugerează să întocmiți un volum în genul „Dimitrie Stelaru interpretat de...” (o antologie de comentarii critice, cum apărea pe vremuri o colecție la Editura Eminescu)”.

**

...Dar, povestea zilnică a satelor noastre nu s-a isprăvit aici, ea continuă și ține de noi ca, în astfel de monografii anuale, să consemnăm tot ceea ce cunoaștem și simțim că este grăitor pentru felul nostru de a fi, pentru înnobilarea frumoaselor repere din existența comună a satelor noastre segărcene “de Teleorman”, încât generațiile viitoare să cunoască mult mai multe lucruri despre aceste locuri milenare.

VII. Suport ilustrativ general

I. Imagini pentru articolul lui Mihai Micu, *Segarcea – atestări documentare și cartografice*

1. 1700 – Harta Stolnicului Constantin Cantacuzino

2. 1709 - Harta lui Müller

3. 1718 – Harta lui Anton Maria del Chiaro

4. 1722 - Harta lui Schwantz

5. 1737 - Harta lui Bruggen

6. 1767 - Harta lui Baumgartter

7. 1771- Harta lui C. M. Roth

8. 1788 – Harta lui Ruchedorf

9. 1790 - Harta lui Berkeny

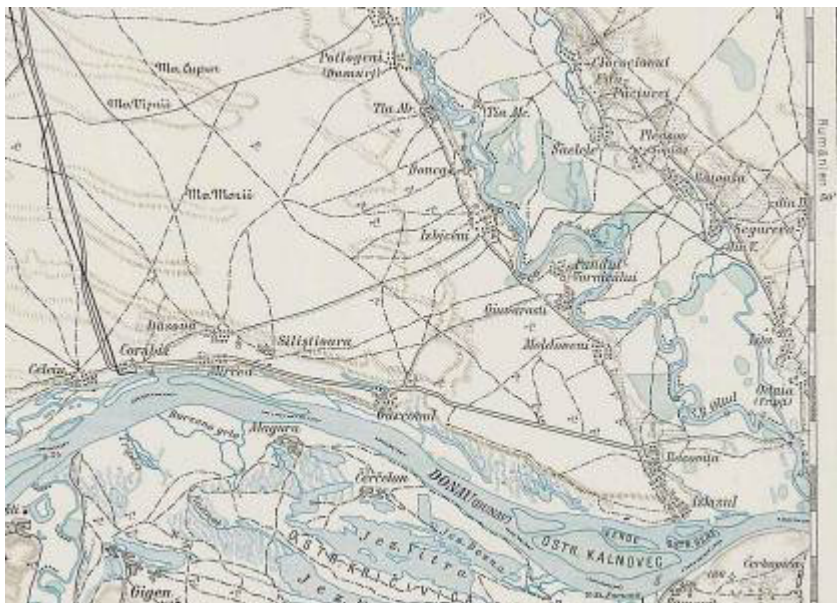
10. 1811 - Harta Lui Franz Fried

1865 - Harta Districtului Teleorman

15. 1880 - A Treia Ridicare Topografică Austriacă

16. 1897 - Harta Căilor de Comunicație din Județul Teleorman

17. 2010 - Ortofotografie ANCP

2. Fotografiiile lui Gigi Țeican pentru articolul său, *La “Ceșmele” - Segarcea Deal, o așezare de când lumea*

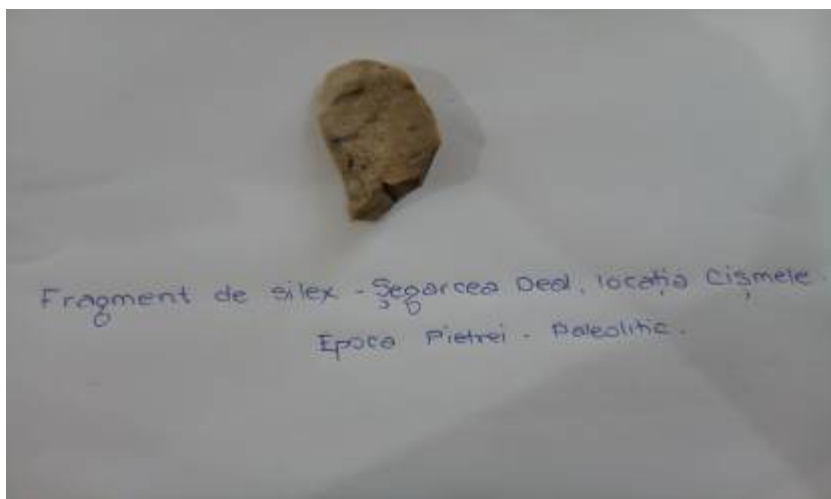

Fig. 1. Fragment de silex din epoca Pietrei – Paleolitic, găsit la 1 iunie 2018, la Segarcea Deal – zona Cișmele

Fig. 2. Fragmente ceramice de vase lucrate manual din prima perioadă a Epocii Bronzului, găsite la Cișmele în Segarcea Deal

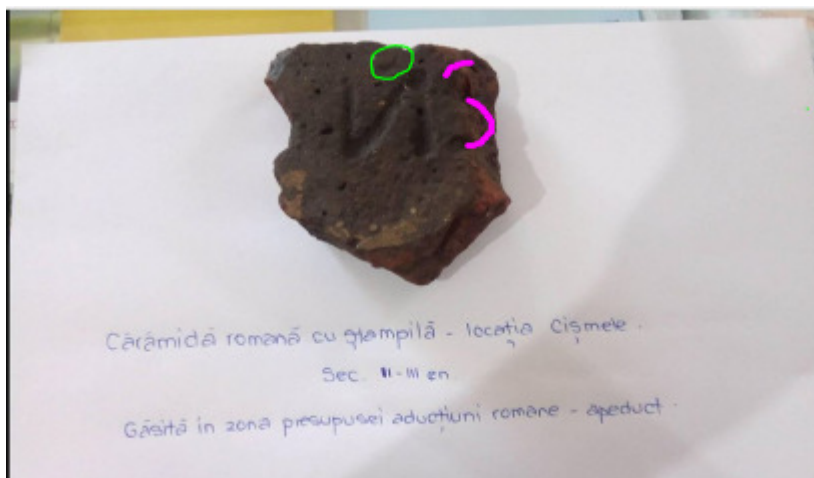
Fig. 3. Castrul de marș cu dimensiunile de 100 x 60 m din dreptul comunei Lița (pe vale) – limitrofă cu Segarcea Vale

Fig. 4. Formațiunea de la Segarcea Vale (pe Vale)

Fig. 5-6. Imagini cu fragmentul de cărămidă ștampilat de la Cișmele - Segarcea Deal

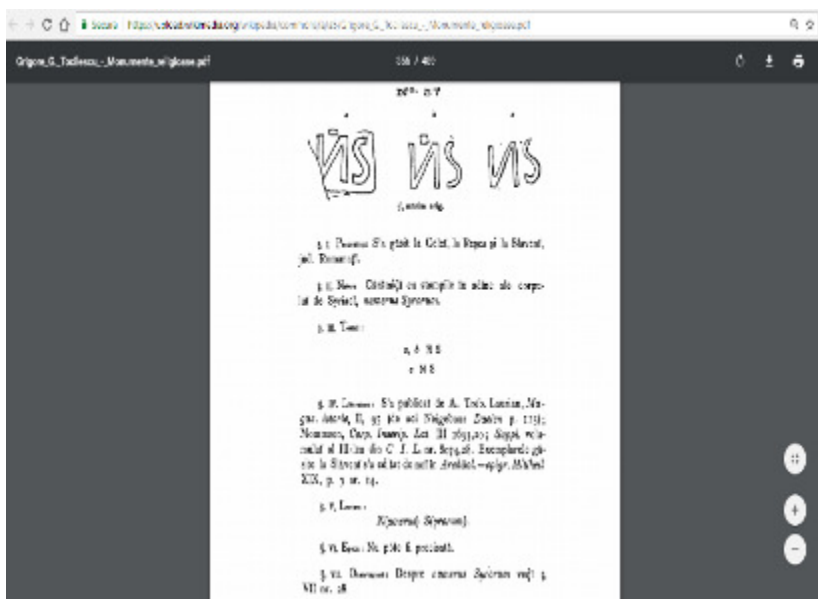

Fig. 7. Cărămida romană de la Romula-Reșca, pentru comparație cu cea de la Segarcea Deal - Cișmele

Fig. 8. Panouri mari de la un vas tip Chilia-Militari, de factură romană, scos de la Cișmele

Fig. 9. *Eugen Teodor*, arheolog la MNIR, coordonatorul proiectului “Limes Transalutanus”, analizând fragmentul de țiglă romană găsit în 2018 în situl Cișmele –

Segarcea Deal. În spatele său – voluntarul *Gigi Țeican*

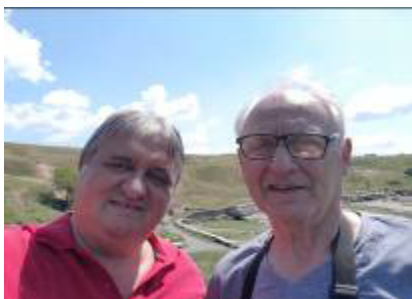

Fig 10. Primii sosiți la săpături în **13 iulie 2019**: *Florea Manolea, Gheorghe Sarău, Emanuel Silimon, Mihai Micu, Ignat Stelian, Besnea Ionuț, Dorinel Neacșu*

**3. Fotografii realizate de *Sabin Chiriac* pentru articolul său,
*Vegetația și fauna în arealul geografic segărcEAN extins***

Fig. 1 – Vegetație spontană în culturile de grâu

Fig. 2 - Vegetație spontană pe terasa Oltului

Fig. 3 - Păpădia (*Taraxacum officinale*)

Fig. 4 - Albăstreaua (*Centaurea cyanus*)

Fig. 5 - Porumbarul (*Prunus spinosa*)

Fig. 6 - Măceșul (*Rosa canina*)

Fig. 7 - Piciorul cocoșului (*Ranunculus repens*)

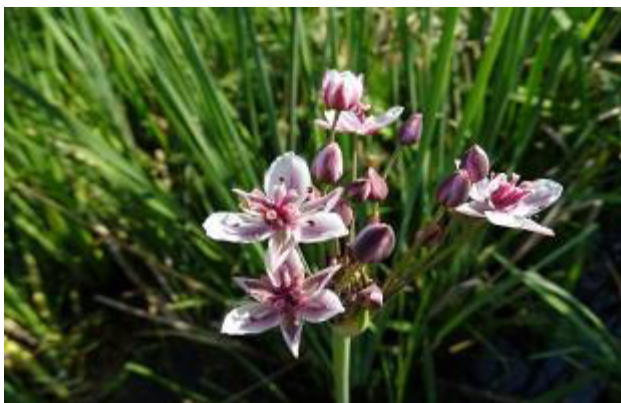

Fig. 8 - Roșățeaua (*Butomus umbellatus*)

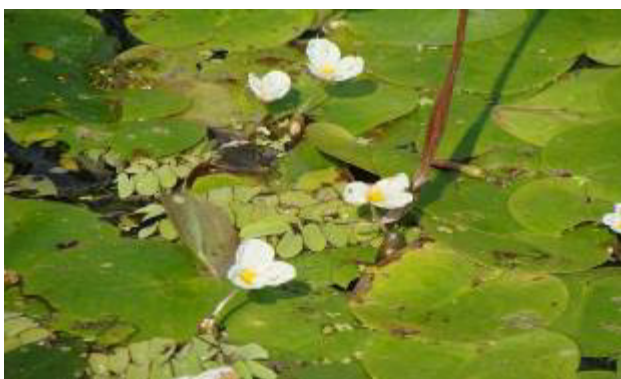

Fig. 9 - Iarba broaștei (*Hyderocharis morsus ranae*)

Fig. 10 - Coda calului (*Equisetum arvense*)

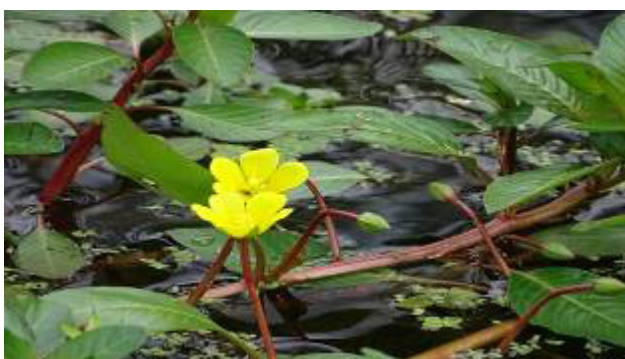

Fig. 11. Posibil: *Ludwigia peploides*

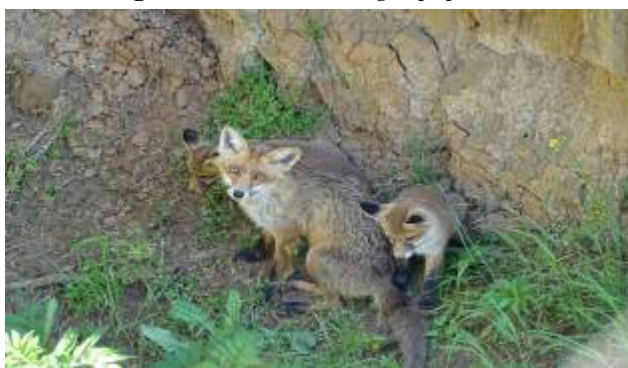

Fig. 12 - Vulpea (*Vulpes Vulpes*)

Fig. 13 - Pupăza (*Upopa Epops*)

Fig. 14 - Pițigoiful (*Parus major*)

Fig. 15 - Graurul (*Sturnus vulgaris*)

Fig. 16 - Cinteza (*Fringilla coelebs*)

Fig. 17 - Cucul (*Cuculus canorus*)

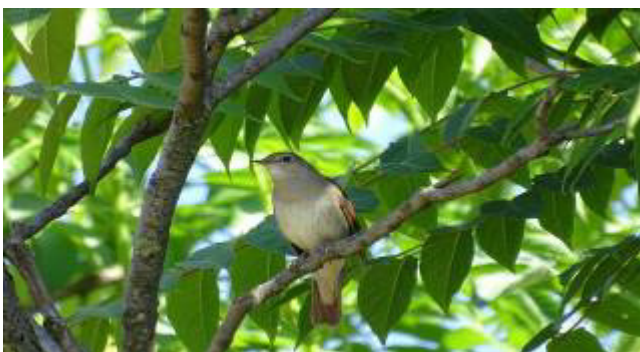

Fig. 18 - Privighetoarea (*Luscinia megarhynchos*)

Fig. 19 - Fazanul (*Phasianus colchicus*)

Fig. 20 - Ciocârlanul (*Galerida cristata*)

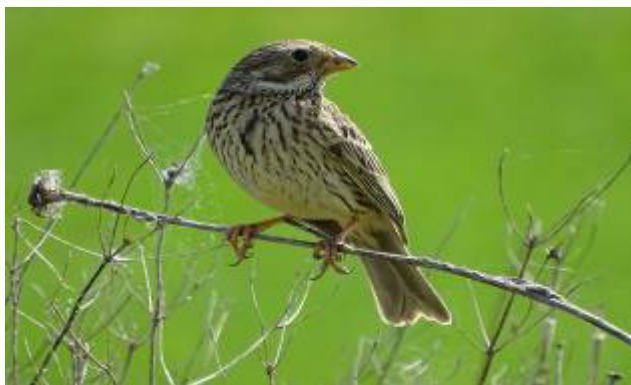

Fig. 21 - Presura sură (*Emberiza calandra*)

Fig. 22 - Nagățul (*Vanellus vanellus*)

Fig. 23 –Lebăda (*Cygnus olor*)

Fig. 24 - Stârcul pitic (*Ixobrychus minutus*)

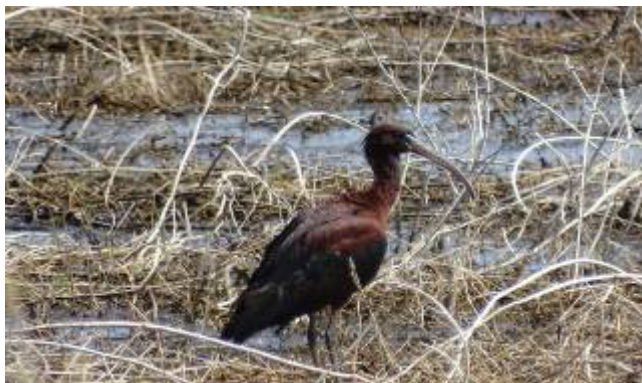

Fig. 25 - Țigănușul (*Plegadis falcinellus*)

Fig. 26 - Șarpele de apă (*Natrix tessellata*)

4. Alte fotografiile realizate de mai mulți autori pentru ilustrarea articolelor

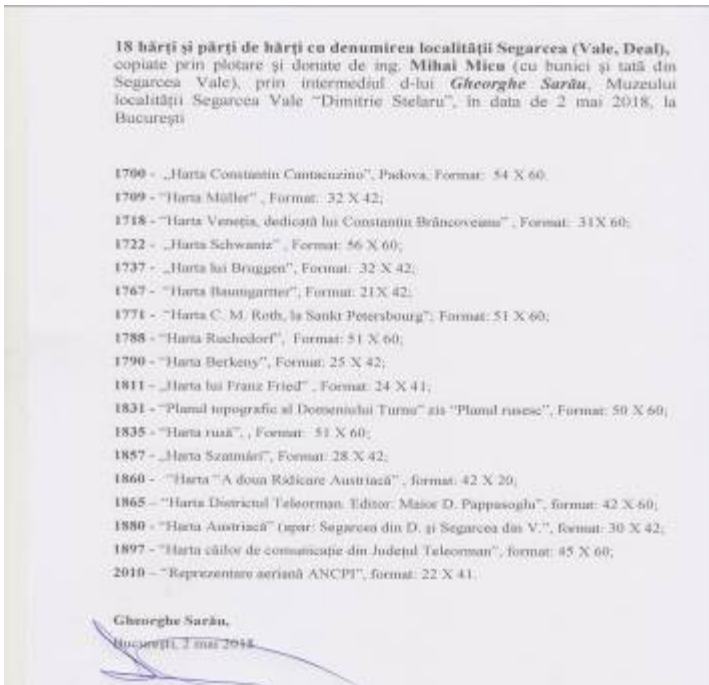

Fig. 27 – Opisul cu 18 hărți în care apare figurată Segarcea (Segarcea Deal, Sârbia, Segarcea Vale, Olteanca) – *Opis Micu-Sarău*

Fig. 28 - Pr. iconom stavrofor Viorel Ciucu (în dreapta) și Pr. Stancu Pîrvu - slujitorii de azi ai Bisericii "Sf. Dumitru – Izvorătorul de Mir" din Olteanca

Fig. 29 - Biserica Creștină Baptistă din Segarcea Vale

Fig. 30 - Pasca Popescu, sora morarului Melinte Popescu și mama poetului Dimitrie Stelaru

Fig. 31 – Poetul Ion Segărceanu, Toronto, 2018

Fig. 32 – Medicul „fără de arginți”, Madele Pantelimon Nedelescu

Fig. 33 – Stelică Dumitrașcu și familia

Fig. 34 – col. (r.) Iulică Stelian Ignat,
în curtea sa de la Segarcea Deal

Fig. 35 – scriitorul col (r.) Iancu
Băță (în dreapta) și Iuli
Bîrsășteanu, consilier

Fig. 36 - Fița Chiriac - “moașă” fără carte – „salvarea” la nevoie

Fig. 37. Eliza Nedelcu – Chițu, de la taxatoare pe autobuzul 31 la
...macaragiță la mare înălțime în IMGB (în dreapta)

Fig. 38 – Mecanicul și morarul „Pro Arte”, Marin Negru

Fig. 39 - Poetul Tudor Matreșu (în stânga) și Primarul Florea Manolea (în dreapta) în fața casei Poetului Stelaru, în 14 aprilie 2018

Fig. 40 – „Artiștii orădeni din Olteanca” – *Florian Chelu* și fiica sa – *Alexandrina Chelu*, în 13 septembrie 2019, în curtea Muzeului Localității Segarcea Vale – Olteanca, afișul concertului susținut și imagini din cadrul spectacolului

VINERI, 13 Septembrie 2019, ora 13:00, la Muzeul Segarcea Vale
jud. TELEORMAN:

“Sonet Muzical”

ARTIȘTI DIN ORADEA, jud. BIHOR:

FLORIAN CHELU MADEVA & ALEXANDRINA CHELU
(fi ai satului, descendenți din sat. Oltreanca, după CHELU GHEORGHE)

Florian Chelu
Madeva

Alexandrina Chelu

Invitații

Solistele de muzică populară Natalia Besciu (cls. a VI-a), Georgetina Hincsa
(cls. a VIII-a) și formația de dansouri populare “Șegăroceni”

ORGANIZATORI:
prof. Iuliana Rînsa

sing. Florea Manolea - primarul localității SEGARCEA VALE

prof. univ. dr. GHEORGHE SARAU - Facultatea de Limbi și
Literatură Străine - Universitatea din București

Gheorghe Sarău,

*Glosar cu elemente lexicale din idiomul românesc din
localitate (Segarcea Vale, jud. Teleorman)*

A	(Ghidănac,	bășcălie
acareturi	Florel Bădoi)	bășică (beșică)
acioaie	așteamă	bășina porcului
acrituri	atunciea < atunci	bârcâi (a)
(murături)	< atunci	bârnișor
acuma (acum)	ațupi (a) – a ațipi	bât (bunic)
acușea	augustină	bătă (băț)
acuși	azăvadă	bătă (bunică)
acușica	azimă (azmă)	bâzdâc (bâzdâg)
afuzali	azmă (azimă)	beci
aguridă		bent
aiazmă	B	berechet (gârlă,
alătra (a) < lătra	baba oarbă	din abundență)
(a)	baborniță	beșică (bășică)
alăută < lăută	babușcă	bia v. <i>ghia</i>
alendelon	baibarac	bibilică
alion	(vaivarac)	bic
alișveriş	balonzaid	bidinea
alivăni	(raglan, pardesiu)	bidon
aluat	balonzaid	bioțță < bivoliță,
alunelul (joc)	(raglan, pardesiu)	blid
alviță	baniță	boarfe
andrea (undrea)	barbut	boășe
apă tare	bașoldiu	bobi
apucat (de)	batag	bobircă
arac	batoză	bodegă (crâșmă)
ardegaz (aragaz,	bădălău	bogdaproste (<
aici, autoarea	(cristelniță)	<i>Bog da proste</i>)
etimologiei	băgău (v. hău)	boleșniță
populare: <i>Baba</i>	bănicioară	borangic
<i>Ioana lu' Bădoi,</i>	bărătat	borcan
adică, mama lui	(predestinat,	borceag
Lincă, Ion, Ofiță	ursit)	boroghină

boșneag	cantarină	chioftea
boșog	CAP	chiotoare
bostan	carabaș	chirpici
bostănărie	caraghios	chișai
bostănărie	caraulă	chiti (a)
boțumflat	carcalete	chitie (tichie)
boz, boji	careți	chitie (tichie)
bragă	carici	chitit să...,
braniște (la nuntă)	catrafuse	chiznovat
brâu (de încins)	caval	cicric
brâul (joc)	(instrument)	ciomag
briceag	caval (rigolă)	ciopor
brichetă (cărbuni – brichetă)	caz-dii! (întâlnit și cu forma cas-cas-cas-dii!)	ciolpan
brigadier (la CAP)	căcăstoare (latrină)	ciorbă
bubă neagră	căluș	cipici
buburuză (gărgăriță)	cămin (Căminul Cultural)	ciubucul casei
buduroi	cășărie	ciuciulete
bul(u)mac	câinele	ciuciumiș
buleandră	pământului	ciucur(e)
bulefrica (ilectrica)	cârpă	ciupercărie
bulină	cea!	ciurel
buluc	ceaun	ciutura
burniță	cenac (ceanac)	clătită
burniță	cerceveaua	clei (cerumen)
busuioc	(giurgiuveaua)	clopotniță
buzunar (pozânar)	cergă	cloșcă > cloță
	ceșmea	(întâlnit în aria oltenească)
C	cheag	closet (privată)
cacauze	chel	cloță (cloșcă)
calabalâc	chepeneag	coada vacii
canci (nimic)	cherem	cocoace (pentru aluat)
canciog	chichirez	cococi
	chicineață	codru (de pâine)
	(chicineață)	cogeamite v. <i>goceamite</i> , cojoacă

cojoc
colarez
colastră
combaină
(combină de
secerat păioase),
combină
(combaină)
comedie
(vârticoală)
conac
cooperativă
(cooperativă =
magazin)
corlată
coropișniță
coșcogea
coșniță
cotar
cotigă
cotoc
coțofană
cotoi
coviltir
crâșmă (birt,
bodegă)
cric
crin
cucumea
cuișoare (floare)
cumpănă
(lumânarea)
fântânii
cumpănă
(poloboc)
cursă
cusur
cuvertură

D
dadă
dalac
dambla
damigeană
dara
darac
daravelă
dădică
de
derbedeu
dihor
diribau (tiribau)
dispensar
dovleac
dovleac
dric
droagă
drugă (știulete de
porumb)
dura (de-a dura)
dură (segment de
cerc)

E
evazați

F
făcăleț
făcui (pășui,
fasole)
fârși (a) < (a)
sfârși
fâsâit (fâsâiac)
feștanie <
sfeștanie

floarea pietrei
(pietrii)
floarea soarelui
(răsărită),
fulgar
fulgarină
fusai > fusăi/
fusei
fuștei

G
GAC
gagic
gagică
galaonul (joc)
gamelă
garoflați (floare)
gater
gaz
găgios
gămaie
găoză (“când de
cur, când de
găoză”)
gărgăriță
(buburuză),
gânsac (gâsnac,
gâscan),
gârlă (berechet)
gârlici
gâscan (gânsac,
gâsnac),
gâsnac (gânsac,
gâscan)
gâtar
gâtlej
geaba
geac

geamparaua (joc)
gealat
gheorghină
gherlan (șobolan)
ghețarie
ghia! (bia!)
ghioc
ghioci
gigel
gioroc
giugiuc
giurgiuvea
(cercevea)
gloabă (*la* ~ *la*
bent pentru
amendă)
glojdi (a),
godin
gogeamite(a) -
(coceamite)
govie
goz, gozuri
gropan
guguloi
guguștuc
gumari
gușter

H

haide – haide
han (ospățarie,
birt)
hatâr
haz
hăis!
hândrălău
hău (cât e hăul și
băgăul)

helancă
hopa-mitică
hora de mână
(joc)

I

IAS
icusar
igrasie (sfoiag)
ilectrica
(buleftrica)
ilectrica
(buleftrica)
ilic
insectar
Io-te! < Ia uită-
te!
izbăvi (a)
izini (a)
izma
izma broaștei

Î

închipuiri
(reconstituiri)
î necăcios
întunerici (a se)
învârtita (joc)

J

jâp (jeg)
jerseu
juvete

L

lambă < lampă
lăndrărie

lanțuri
(vârticoală)
laptele cucului
lăptugă
lăstun
lături
lele
leșie
leșuială
libarcă
lighioană
lilic (*floră*)
lilic (șoarece cu
aripi)
limba-soacrei
lindine
lipan
lisândrii
(micsândrii)
lișiță
lișteav
liță
liturghie
loitră
lopătat
lubeniță v.
pepene verde
lumânarea
(cumpăna)
fântânii

M

macat
magiun
mamica
marmidă
mastică,
mat (MAT = birt)

măligă <
mămăligă,
mă-ta < mamă-ta
măzărică
mesteca (a) < (a)
amesteca
mezat
mezelic
meschin
mia (mielușea)
micsăndrii
(lisăndrii)
micșunele
mielușea (mia)
milui (a)
minciog
mișțita (joc)
miorlăi (a)
miriște
mirui (a)
mistrie
mișuna (a)
miuța
moare (mujdei de
usturoi)
mojmoană
(moșmoană)
mojmon
(moșmon)
moliftă < molitfă
< sl. *molitva*,
montă
mortăciune
moșmoană
(mojmoană)
moșmon
(mojmon)
motăciune

mucegai (sfoiag)
mujdei (de
usturoi)
mușama
mușiță

N

naiba
nailon
nalbă
narcisă
naz
nădrag (“toți cu
nădrași îi sunt
drași”)
năpârcă
năsfiros
necioplit
netot
nevăstuică (șuiță)
nu-ți zîsai? < nu-
ți zisei?

O

oblu
oca
ogeac
ole!
orezărie
ospătărie (han)
otreapă

P

paceaură
(paceavură)
paceavură
(paceură)
paiantă

paparudă
paporniță
paradit
para, parale
paraulă
parcea
patrafir
păpușoi
păstăi (teci)
pășui (fășui,
fasole)
pătlăgean
pătuiaș
pecie
pecingine
pelin
pepene galben
pepene verde v.
lubeniță
peșin
peșit
petunie
picap
picătoare
(praștie)
picere < picioare
picioroange
piculină
pieptar
pieptar
pilă
pingea
pir (pchir)
pirostrii
pisc
pistolnic
piuit
plaiavas,

plasă **1.** (de prins
pește). **2.** (de
cumpărături).
podișcă
pol
poloboc
(cumpănă)
pomneată
(pomneți)
popas
porumbă
porumbac
poșeta (aparatură
radio)
poșircă
postrovol
(rostovol)
potcă (topcă)
pozânar
(buzunar)
pozânar
(buzunar)
pramatie
praștie
(picătoare)
prăștină
praz
priboi
pricină
pricopsit
(procopsit)
pridvor
prigorie
prinsoare
prinzătoare
(cursă)
privată (closet,
căcăstoare, WC)

priveghi
procopsit v.
pricopsit
prostovol
(postrovol)
puierniță
purcea
purcel
purcică
pușlama
putoare

R

rachiu (la
căsătorie)
radio-șanț
rafie
rage (a)
raglan
(balonzaid,
pardesiu)
raniță
rață leșească
răsărită (floarea
soarelui),
rățoi (a se)
râcă (joc)
rânză
rât
regina nopții
reșou
retevei
rizic < risc
rogojină
ropan
ropină
roșcovă
rubașcă

rudă (“Paparudă,
rudă...”)

S

saca
sacâz
saivan
salopetă
(șalopetă)
salta (joc)
sanchi
satâr
satin
sădilă (sedilă)
sălumastră
săpăligă
sărsăilă
sârbă (joc)
scăfărlie
scoarță
scopi (castra)
scove(a)rgă
scripcă
scul
scurteică
secărică
sedilă (sădilă)
seră
sfoiag (mușegai)
sifonărie
silon
siloz
simandicos
siteav
sitivit
siv
slănină (șuncă)
SMT

soc
socată
solă
sprâjnel
stat de om
stivă
strachină
strecurătoare
sufertaș
sul
sulă (instrument
de înțepat, la
cizmărie)
sule(i)menit
sulighea (a se
suliga)
surcel
susai
suveică
suvelniță v.
suveică,

Ș
șalopetă
(salopetă)
șandrama
șaretă
șir > șîr
șiș
șîcoală < școală
șîță
șlapi
șlipi
șobolan (gherlan)
șofru
șomoioğ
șoșetă < șoșetă
ștevie

știr
știulete
șui
șuiță
șujleț,
șuncă (slănină)
șușa (șușea)
șușea (șușa)

T
talangă
tarla
tas
taticu
tărbac (tivic,
tărbaca câinilor)
tărbaca câinilor =
tărbac,
tărbac (tivic)
târlă
târligi
târnaifes
(tignafes)
teci (păstăi)
tejghea
teleleu
tembel
terci
tichie (chitie)
tighel
tignafes
(târnaifes)
tîgvă v. *tiugă*
tingire
tiribau (diribau)
tiribombă
(vârticoală)
tirighie

titirez
tiugă (tiugi) v.
tîgvă < tîgvă
tîgvă v. *tîgvă*
tivic (tărbac)
tiz
topcă (potcă)
toporișcă
toxun,
trăcălie
treierat
treistie
troc
troscot
tuci
tufănică
tulei
tur,

Ț
țață
țacălie
țârcovnic
(cântărețul,
dascălul bisericii)
țesală
țest
țuică
țurcă
țurture
turturea
(turturică)
țuvloi

U
uium
ulucă
umbrar

urechelniță
uruială

V

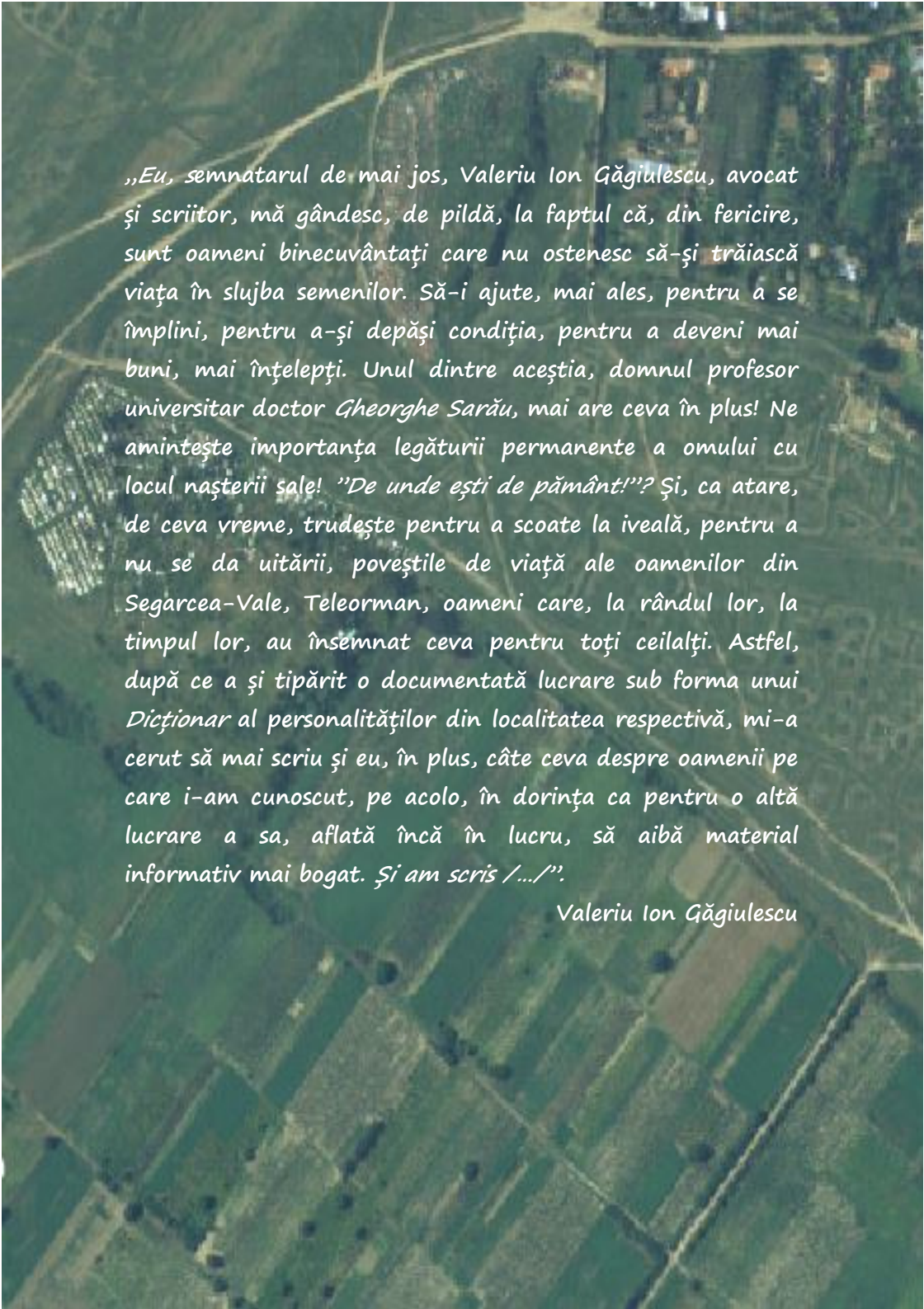
vadră
vaivarac
(baibarac)
vânăță
vârcolac
vârticoală (la
bâlci)
verde de paris

vermorel
vier
vie-ți în fire! <
vino-ți în fire!
vișinată
vlăjgan

Z

zaibăr
zambac
zambilă
zăr (zer)

zăvelcă
zăvor
zbiera (a)
zdreanță
zeamă de varză
zer (zăr)
zgârță
zmeură
zmeurată

An aerial photograph of a rural landscape, showing a network of roads and green agricultural fields. The text is overlaid on the image.

„Eu, semnatarul de mai jos, Valeriu Ion Găgiulescu, avocat și scriitor, mă gândesc, de pildă, la faptul că, din fericire, sunt oameni binecuvântați care nu ostenesc să-și trăiască viața în slujba semenilor. Să-i ajute, mai ales, pentru a se împlini, pentru a-și depăși condiția, pentru a deveni mai buni, mai înțelepți. Unul dintre aceștia, domnul profesor universitar doctor Gheorghe Sarău, mai are ceva în plus! Ne amintește importanța legăturii permanente a omului cu locul nașterii sale! ”De unde ești de pământ!”? Și, ca atare, de ceva vreme, trudește pentru a scoate la iveală, pentru a nu se da uitării, poveștile de viață ale oamenilor din Segarcea-Vale, Teleorman, oameni care, la rândul lor, la timpul lor, au însemnat ceva pentru toți ceilalți. Astfel, după ce a și tipărit o documentată lucrare sub forma unui *Dicționar al personalităților din localitatea respectivă*, mi-a cerut să mai scriu și eu, în plus, câte ceva despre oamenii pe care i-am cunoscut, pe acolo, în dorința ca pentru o altă lucrare a sa, aflată încă în lucru, să aibă material informativ mai bogat. Și am scris /.../”.

Valeriu Ion Găgiulescu